PASAULIO DETEKTYVO MEISTRAI

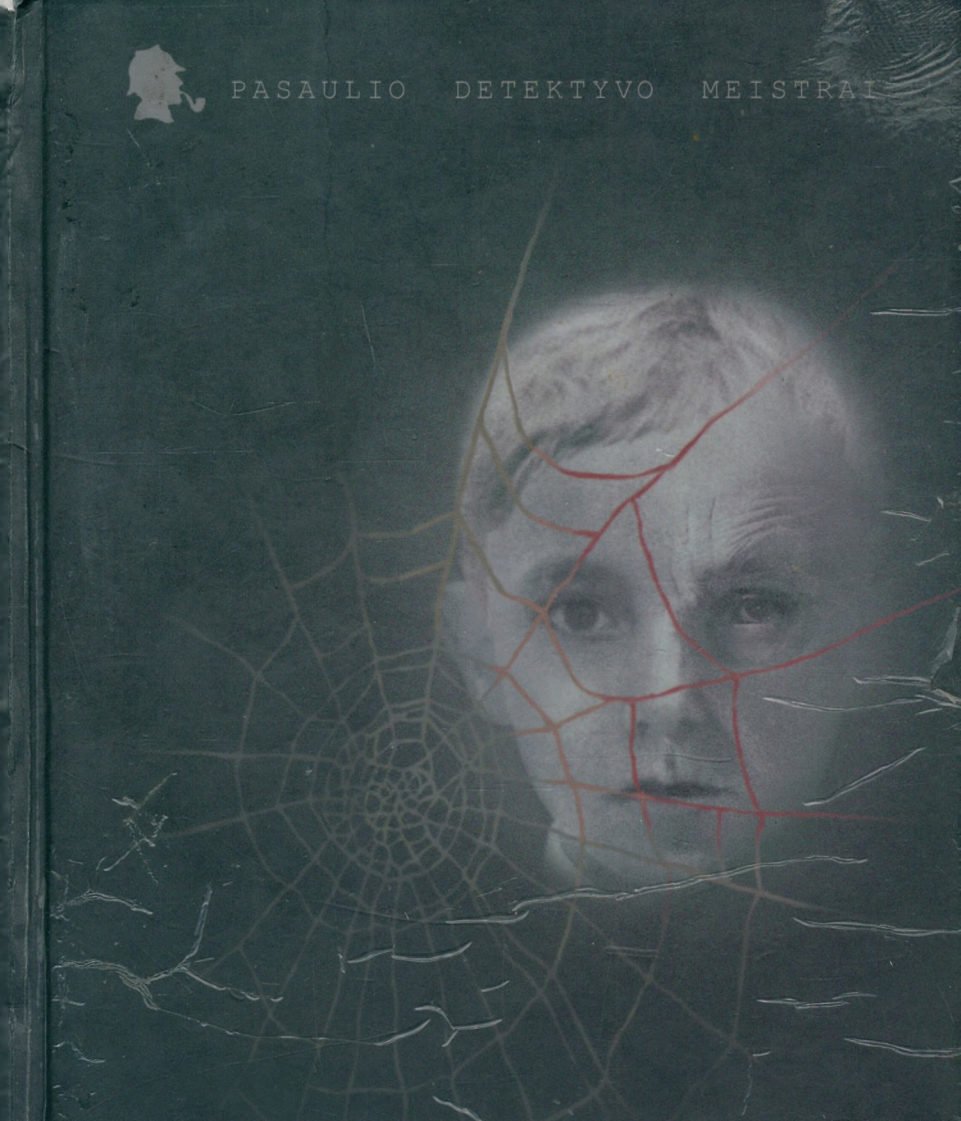

Mickey Spillane

GENIJUS

MICKEY SPILLANE

GENIJUS

DETEKTYVINIS ROMANAS

Leidykla
Tyrai

UDK 820(73)-3
Sp31

© Vertimas į lietuvių kalbą, leidykla "Tyrai", 1999
© Leidykla "Tyrai", 2000
Šią knygą versti į lietuvių kalbą, taip pat ją leisti visą ar dalimis, spausdinti ištraukas, platinti knygas ar kitaip naudoti šį kūrinį galima tik leidėjui sutikus.

ISBN 9955-01-038-X

Pagrobtas keturiolikmetis berniukas. Nužudytas turtingas mokslininkas — jo tėvas.

"Blogiau nebūna. Mane bandė nudėti. Beje, pagal įstatymą. Aš sukėliau įtarimą, persekiodamas farą tamsiu keliu su išjungtais žibintais, o kai man įsakė sustoti, pasipriešinau. Vieną paklojau aš, o kitas paspruko ir gali apie tai papasakoti. Vadinasi, mane pričiupo," — sunkiai mintijo Maikas Hameris, privatus seklys. Šį kartą stiprus ir energingas profesionalas susidūrė su lygiaverčiais priešininkais. Įvykiai vis dėlto nėra spontaniški, kaip galėtų atrodyti iš pirmo žvilgsnio. Kas vadovauja šiai gerai apgalvotai operacijai?

1 skyrius

Mažylio veidas priminė kruviną skerdieną. Po melsvai juodais išsipūtusiais kaip pumpotaukšliai vokais vos galėjai įžiūrėti blausias, šoko sustingdintas akis, bukai spoksančias į Dilviką. Lūpos buvo ištinusios bei suskeldėjusios, o iš jų kampučių šeriuotu smakru lėtai vingiavo kraujo srovelės ir kapsėjo ant tamsių nuo prakaito marškinių.

Akinanti lempos šviesa nepasiekė Dilviko, stūksančio virš vaikino galvos tarsi Damoklo kardas. Jis taip pat prakaitavo. Marškiniai ant jo plačios mėsingos nugaros buvo šlapi, galingą sprandą juosianti apykaklė permirkusi ir susiglamžiusi. Jis patempė odinę pirštinę ant raumeningos rankos, užsimojo ir smarkiai vožė delnu mažyliui per skruostą. Šis su visa kėde loštelėjo atgal ir jo galva stuktelėjo į cementines grindis. Dilvikas įrėmė rankas į šonus ir piktai įsistebeilijo į karikatūrą, dar neseniai buvusią žmogumi.

— Išveskite jį ir aptvarkykite! Paskui tempkite atgal.

Iš prieblandos išniro dar du farai ir pakėlė kėdę. Vienas iš jų staigiu trūktelėjimu pastatė vaikiną ant kojų ir nuvilko prie durų.

Viešpatie, kaip aš jų nekenčiau! Ir tai — suaugę vyrai! Keturiese jie paeiliui stengėsi išmušti iš to vargšelio prisipažinimą, nors šis visai neturėjo ką pasakyti. Ir aš turėjau tai stebėti.

Mane norėjo įbauginti. "Saugokis! — tarsi sakė man. — Jei bandysi nuslėpti nuo Dilviko informaciją,

rizikuosi savo makaule. Štai tau pavyzdys, pažvelk į jį ir klok viską, ką žinai, be to, būk visada po ranka, kad jis, Didysis Dilvikas, galėtų užsiimti tavimi, kai tik jam to prireiks."

Aš atsikvėpiau ir smagiai spjoviau Dilvikui po kojomis. Žaliūkas faras staigiai pasisuko ant kulnų ir pašaipiai iškišo dantis.

— Drąsiniesi, Hameri?

Atsidrėbęs kėdėje aš nė nekrustelėjau.

— Galbūt, Dilvikai, — atžariai suurzgiau. — Aš štai sėdžiu ir galvoju.

Gorilos veidą iškreipė šlykšti grimasa.

— Galvoji? Tu?

— Aha. Galvoju, kaip tu atrodytum, jei sumanytum šį numerį pakartoti su manimi.

Du farai, tempiantys prie durų mažylį, sustingo. Trečiasis, valantis nuo kėdės kraujo dėmes, apmirė su šepečiu rankoje ir užgniaužė kvapą. Niekas niekada taip nebuvo kalbėjęs su Dilviku. Niekas — nuo paties žymiausio valstijos politiko iki žiauriausio kriminalinio nusikaltėlio. Niekas nebuvo drįsęs to daryti, nes Dilvikui nieko nereiškė suplėšyti žmogų į gabalėlius plikomis rankomis. Jis buvo Dilvikas — pats niekšingiausias, pats sadistiškiausias faraonas iš visų kada nors tupėjusių šioje nuovadoje ar daužiusių vėzdu kaukoles. Šiurkštus, suktas, negarbingas, be principų, jis nesiskaitė su niekuo ir nieko nebijojo. Paversti žmogaus veidą kruvina šaltiena jam buvo maloniau nei pavalgyti, ir visi tai žinojo. Todėl niekas ir nedrįso taip kalbėti su juo. Niekas, išskyrus mane.

Todėl, kad aš ir pats toks.

Dilvikas triukšmingai iškvėpė orą. Kitą sekundę jis mestelėjo į priekį savo plaukuotą leteną, bet aš neleidau jam pagriebti manęs už marškinių. Atsistojęs niekinamai

nusijuokiau jam į veidą. Būdamas tokio ūgio, Dilvikas nebuvo pratęs sutikti tiesiai jam į akis įsmeigto žvilgsnio. Jis mėgo žiūrėti į žmones iš viršaus žemyn. Bet šįsyk tai buvo neįmanoma.

— Įdomu, ir ką tu padarysi? — subaubė jis.

— Pamėgink — sužinosi, — atkirtau.

Išvydęs, kaip jis atmeta petį, ruošdamasis smūgiui, aš nebelaukiau. Mano kelis žaibiškai šoktelėjo ir trenkė jam į paširdžius. Kai jis perlinko pusiau, kumščiu dėjau jam į dantis ir pajutau, kaip jie sutrupėjo. Vienas iš farų paleido mažylį ir griebėsi revolverio.

— Sustink, kvaily, — amtelėjau, — kol nenuroviau tavo asilo makaulės. Aš irgi turiu patranką.

Jis iškart nuleido ranką. Pasisukęs išėjau iš kambario. Niekas nebandė manęs sulaikyti.

Viršuje budintysis seržantas, kaip ir anksčiau sėdįs už stalo ir spoksąs į laikraštį, kilstelėjo galvą ir pamatęs mane vogčiomis kyštelėjo po stalu ranką. Bet ir manoji tuo metu lindėjo po pažastimi už kokių šešių colių nuo pistoleto, tarsi siūlydama jam pabandyti — kas ką. Galbūt namuose jo laukė šeima. Kad ir kaip ten būtų, faras padėjo ranką ant stalo. Tokias akis man buvo tekę matyti ir anksčiau. Taip dilbčioja žiurkė iš savo landos, pajutusi kambaryje taksą. Bet faras vis dar jautėsi esąs įstatymas ir tvardytis jam buvo sunku.

— Ar Dilvikas tave paleido? — reikliai paklausė jis.

Išplėšęs jam iš rankų laikraštį, niršiai nutėškiau jį ant grindų.

— Dilvikas manęs nepaleido, — išskiemenavau. — Jis voliojasi apačioje ir vemia savo žarnomis, tas pats nutiks ir tau, jei dar kartą iškrėsi tokį pokštą. Dilvikui aš nebuvau reikalingas. Jis tiesiog užsigeidė palaikyti mane rūsyje, legaliame kankinimų seanse, kad pamatyčiau, koks

jis kietuolis. Tokie triukai manęs neveikia. Turėk omenyje, aš atvažiavau į Saidoną tam, kad atstovaučiau teisėtiems savo kliento, kuris areštuotas pasinaudojo savo teise paskambinti ir iškviesti mane, interesams, o ne tam, kad mane gąsdintų ta riebi utėlė. Išspirtas iš Niujorko policijos jis nusipirko sau šiltą vietelę šioje skylėje tik tam, kad galėtų ir toliau netrukdomas žertis kyšius.

Seržantas nervingai aplaižė virptelėjusias lūpas, bandydamas prašnekti, bet aš jį aplenkiau:

— Tai va, — duodu jums lygiai valandą, kad išlaisvintumėte Bilį Parksą ir parvežtumėte jį namo. Kitaip, — aš padariau reikšmingą pauzę, — skambinu valstijos prokurorui ir tegu jis pats tuo pasirūpina. O paskui grįžtu atgal ir sumalu tavo šlykštų snukį. Ar aišku? Jokių laidavimų, apskritai nieko. Jūs tiesiog paleidžiate jį, ir taškas.

Kaip policininkas, budėtojas pasirodė skystokas. Jo apatinė lūpa ėmė tirtėti iš baimės. Nusmaukęs ant pakaušio skrybėlę, garsiai kaukšėdamas kulnais išėjau iš policijos pastato. Mano mašina stovėjo kitoje gatvės pusėje, galėjau iškart sėsti prie vairo ir apsisukti. Velnias, kaip jie mane įsiutino! Bilis Parksas — mielas, nekaltas vaikinukas, buvęs smulkus vagišius, nusprendęs mesti nusikalstamą veiklą. Ir, manote, įstatymas jį palaiko? Nė velnio! Jei tik kas kur nors krusteli, Bilį iškart čiumpa policija ir ima plauti jam smegenis, ir viskas dėl praėjusių, seniai užmirštų dienų. Viskas dėl to, kad vaikinas porą semestrų praleido Hudzone. Bilis visai netroško veiklos, už kurią reikia mokėti iki pat savo dienų galo. Aš nebuvau girdėjęs apie Bilį nuo tada, kai jis pradėjo dirbti Rudolfo Jorko vairuotoju... Jis davė žinią tik dabar, kai buvo pagrobtas Jorko sūnelis genijus.

Kai pasukau į plentą, į šoninį stiklą subarbeno lietaus lašai. Žibintų šviesos išplėšė iš sutemų akmeni-

mis grįstą kelią, vedantį prie vilos. Visi jos langai plieskė šviesa, lyg vilos gyventojai mirtinai bijotų kokių nematomų pabaisų, besislepiančių tamsiuose kampuose.

Tai buvo didžiulis namas, turtų ir architekto meistriškumo derinys, tačiau nepaisant jo didingos išvaizdos ir kaltinės geležies vartų, kažkas sugebėjo prasmukti į vidų, pagrobti berniūkštį ir tykiai nusiplauti. Velniai rautų, berniūkštis buvo idealus masalas grobikams. Tėvui jis reiškė daugiau nei sūnus: jis buvo keturiolika metų trukusio eksperimento rezultatas. Ir štai kuo baigėsi jo pastangos paversti vaikiščią genijumi. Kertu lažybų, Rudolfas Jorkas paaukotų ne vieną milijoną, kad tik išvystų savo stebuklą gyvą ir sveiką.

Duris atidarė išsičiustęs liokajus. Tokie kaip jis prieš atidarydami būtinai suskaičiuoja iki penkiasdešimties. Beje, vis dėlto jis mandagiai palenkė galvą ir leido man įeiti.

— Aš — Maikas Hameris, — tariau, įteikdamas liokajui savo vizitinę. — Norėčiau pamatyti jūsų bosą. Tuoj pat, — pridūriau.

Liokajus žvilgtelėjo į kartono gabalėlį vos akies krašteliu.

— Labai apgailestauju, sere, bet misteris Jorkas šiuo metu nesveikuoja.

Įsikišęs į burną cigaretę aš prisidegiau ir burbtelėjau:

— Perduokite jam, kad atėjau dėl jo vaikigalio. Iškart pasveiks.

Manau, taip pat sėkmingai, net nejudėdamas iš vietos, galėjau pareikalauti išpirkos — taip jis į mane pažvelgė. Mano gyvenime daug ko buvo nutikę, ne kartą buvau supainiotas su kitu asmeniu, bet vaikų grobiku palaikytas pirmąkart. Liokajus paspringo žodžiais, mėšlungiškai gurktelėjo ir mostelėjo ranka kažkur svetainės pusėn. Nusekiau paskui jį.

Ar yra tekę jums kada išgąsdinti gaują laukinių kačių, pasirengusių vidurnakčio peštynėms? Išvysti, kaip jos vienu metu atsisuka, pašiaušusios keteras, ir įsmeigia į ateivį priešiškas siauras akis, pasiryžusios sudraskyti joms sutrukdžiusįjį? Įtempti, atsargūs žvilgsniai tvinksta neapykanta ir baime.

Taip sutiko ir mane, tiktai ne katės, o žmonės. Jų išraiška buvo lygiai tokia, kokią nupasakojau. Vieni sėdėjo, kiti vaikštinėjo po kambarį ir dabar sustingo, tarsi ruošdamiesi šuoliui. Nebyli neapykantos scena. Aš nužvelgiau juos tik norėdamas suskaičiuoti — jų buvo lygiai tuzinas.

Rudolfas Jorkas bejėgiškai suglebęs tūnojo krėsle, bereikšmiu žvilgsniu žvelgdamas į tuščią židinį. Laikraščių fotografijose jis panėšėjo į stambų vyrą, bet šį vakarą atrodė mažas ir pavargęs. Jis kažką murmėjo sau po nosimi, bet ką — negalėjau suprasti. Liokajus padavė jam mano vizitinę. Jis paėmė, nesivargindamas į ją žvilgtelėti.

— Misteris Hameris, sere, — jokio atsakymo. — Tai... tai dėl misterio Rastono, sere.

Rudolfas Jorkas atgijo. Staigiai pasuko į mane galvą. Jo akys ryškiai plykstelėjo. Labai lėtai jis atsistojo. Jo rankos virpėjo.

— Sūnus pas jus?

Nuo sofos kartu pašoko du vaikinai, kuriuos galėtum pavadinti gražiais, jei ne tipiškas nuolatinių naktinių klubų lankytojų blyškumas ir glebi oda. Vienas suspaudė kumščius, kitas su trenksmu pastatė ant kavos staliuko stiklą viskio. Jie vienu metu pajudėjo į mano pusę. Aš tik dėbtelėjau į juos per petį, kad jie išvystų mano veido išraišką, ir to pakako. Abu sustingo pagarbiu atstumu nuo manęs.

Aš vėl pasisukau į Rudolfą Jorką.

— Ne.

— Tai ko jums reikia?

— Pažvelkite į mano vizitinę.

Jis labai lėtai balsu perskaitė:

"Maikas Hameris, privatus seklys", — paskui sugniaužė kortelę kumštyje.

Jo veidą iškreipė klaikus mėšlungis. Pro sukąstus dantis jis išsunkė neaiškius žodžius, stengdamasis nepraplіupti jais garsiai. Metęs į liokajų žvilgsnį, nuo kurio tas visas suprakaitavo, Jorkas atsigręžė į mane.

— Kaip jūs sužinojote? — agresyviai suurzgė jis.

Tas tipas man visai nepatiko. Kad ir koks jis būtų žymus mokslininkas, turčius ir svarbus tūzas, vis tiek jis man nepatiko. Aš išpūčiau į jo pusę dūmų tumulą.

— Labai paprastai. Man paskambino.

Jis keletą kartų trenkė sau kumščiu į delną.

— Aš nenoriu, kad čia kištųsi policija, aišku! Tai mano asmeninis reikalas.

— Ramiau, doke! Aš ne policininkas. Bet jei parodysite man duris, aš apie tai šnipštelsiu kokiam nors laikraščiui ir tada visi jūsų asmeniškumai ištirps kaip dūmai.

— Kam jūs atstovaujate? — šaltai paklausė jis.

— Jūsų vairuotojui Biliui Parksui.

— Taigi?..

— Taigi aš norėčiau sužinoti, kodėl užsiundėte ant jo policiją, supratęs, kad prapuolė jūsų berniukas. Norėčiau sužinoti, kodėl jūs leidote jį mirtinai sububinti, net nepateikus formalių kaltinimų, ir kodėl taip kruopščiai viską slepiate? Patarčiau jums atsakyti, ir kuo garsiau, velniai rautų!

— Prašau jus, misteri Hameri ...

Kažkieno ranka stipriai sugniaužė man petį, apsuko mane, o kita, švystelėjusi šone, nudegino man skruostą. Vienas iš jaunųjų didvyrių spygtelėjo:

— Kaip drįstate taip kalbėti su dėde!?

Vos baigęs frazę, jis gavo atgalia ranka per dantis. Čia į mano švarką įsikibo kitas. Trumpas niuksas į šonkaulius sulenkė jį pusiau, o stiprus antausis vėl ištiesino. Laikydamas jaunąjį šunytį už kaklaraiščio, atplėšiau jį nuo savęs. Kvėpuodamas naktinių nuotykių mėgėjui tiesiai į veidą, sukau kaklaraištį ant rankos tol, kol pleibojaus kaklas ėmė mėlti, ir tada pradėjau pliaukšėti jam per išpurtusią nuo viskio fizionomiją. Lipdžiau jam blynus, kol įskaudo ranka. Vos man nustojus, vaikinas griuvo ant grindų, verkdamas ir dangstydamas veidą rankomis.

Mandagiai šypsodamasis nuoširdžiai kreipiausi į visą draugiją:

— Beje, jei dar kam kiltų panašių idėjų, tegu pasidrąsina kuo nors rimtesniu nei stikline viskio.

Jorkui pamoka nepraėjo veltui. Ugnis jo akyse išblėso. Jis vėl seniokiškai suglebo ir sėdėjo įsitvėręs į krėslo ranktūrius. Jam tikrai buvo nesaldu, bet aš galvojau apie Bilį ir nė kiek nesigailėjau to egoistiško turtuolio.

Nusviedęs į židinį nuorūką atsisėdau į krėslą priešais. Tėtušio už liežuvio traukti nereikėjo.

— Iš ryto Rastono neberadom lovoje, — pradėjo jis. — Patalas buvo sujauktas, bet berniuko niekur neaptikome. Apieškojome namą ir sodą, tačiau veltui. Aš turbūt supanikavau. Pirmiausia man dingtelėjo į galvą, kad mano namuose dirba nusikaltėlis. Aš paskambinau į vietinę policiją ir pranešiau, kas nutiko. Jie išsivežė Parksą. Aš jau gailiuosi to.

— Įsivaizduoju, — sausai burbtelėjau. — Kiek užmokėjote už tylėjimą?

Jis krūptelėjo.

— Nė kiek. Tiesa, pažadėjau apdovanoti, jei jie sugebės rasti Rastoną.

— Taip, nuostabu! Tik to jiems ir reikėjo. Dieve, jūs turite smegenų ne daugiau už musę! — nuo šių žodžių jauniesiems šunyčiams vos neišvirto akys. — Tie jūsų vietiniai pašlemėkai — jokie farai. Aišku, jie laikys liežuvius už dantų, kaip ir bet kuris jų vietoje. Manote, jie norės dalytis su kuo nors ta krūva pinigų, kuriuos išplėš iš jūsų? — man taip ir niežtėjo rankos trinktelėti jam per makaulę. — Be reikalo užsiundėte juos ant Bilio. Tai kas, kad jis sėdėjo? Būdamas tris kartus teistas jis jokiu būdu nerizikuotų savo galva ir nesiveltų į tokį reikalą. Jį juk pirmąjį įtartų, kaip ir įvyko. Velnias, tuo greičiau susigundytų Dilvikas, o ne Bilis. Jis labiau tinka tokiam darbui.

Jorką pylė prakaitas. Suėmęs galvą rankomis, tyliai dejuodamas, jis lingavo į šonus. Pagaliau liovėsi ir pakėlė į mane akis.

— Ką man dabar daryti, misteri Hameri? Ką galima padaryti?

Aš pakraipiau galvą.

— Bet juk reikia ką nors daryti. Aš praradau Rastoną. Po tiek metų... Aš negaliu kreiptis į policiją. Jis toks nepaprastas berniukas... Aš... aš bijau.

— Aš čia atstovauju Biliui Parksui, misteri Jorkai. Pakliuvęs į bėdą jis paskambino man, savo draugui. Taigi aš noriu, kad priimtumėte jį į ankstesnę vietą, arba skambinu laikraščiams.

— Gerai. Tiesą sakant, tai neturi reikšmės.

Jis vėl nukorė galvą. Aš užsidėjau skrybėlę ir atsistojau. Jorkas vėl prašneko:

— O jūs, misteri Hameri, kaip sakėte pats, jūs ne policininkas. Gal galėtumėte man padėti?

Aš mestelėjau jam šiaudą:

— Galbūt.

Jis įsikibo į jį.

— Jūs sutinkate? Man reikia žmogaus, kuris... laikytų viską paslaptyje.

— Jums tai kainuos.

— Puiku. Kiek?

— Kiek jūs pasiūlėte Dilvikui?

— Dešimt tūkstančių.

Aš švilptelėjau.

— Puiku, dešimt gabalų, dar išlaidos.

Palengvėjimo išraiška nutvieskė jo veidą lyg saulės šviesa. Kaina buvo svari, bet jis nė akim nemirktelėjo. Jorkas ilgai laikė šią naštą ir dabar džiaugėsi, galėdamas užkrauti ją ant kito kupros.

Bet jis dar ne viską buvo pasakęs.

— Su jumis sunku derėtis, misteri Hameri, ir, būdamas tokioje padėtyje, aš privalau sutikti. Bet norėčiau išsiaiškinti vieną dalyką: ar jūs tikrai profesionalus seklys?

Jis iškalė tai griežtu sausu tonu ir atsakiau tokiu pačiu. Mano atsakymas jį pritrenkė, ir misteris Jorkas pasitraukė nuo manęs lyg nuo raupsuotojo. Aš pasakiau:

— Jorkai, aš užmušiau ne vieną žmogų. Iš dviejų aš ištrėškiau vidurius tiesiog gatvėje. Kai naktiniame klube vienas šunsnukis bandė mane pašauti, aš šešiems šimtams žmonių parodžiau, ką jis sulapnojo pietums. Persmeigiau jį peiliu mėsai. Ir negaliu to pamiršti, nors ir norėčiau. Per daug sumauti tokie prisiminimai. Nekenčiu išgamų, kurie juokiasi iš visuomenės ir parazituoja jos kūne. Aš taip jų nekenčiu, kad galiu žudyti juos be mažiausio sąžinės graužimo. Laikraščiai mane keikia, o žiurkės, su kuriomis aš terliojuosi, mirtinai bijo, bet man į tai nusispjaut. Aš žudau teisėtai. Teisėjai tvirtina, jog pernelyg skubu paspausti gaiduką, tačiau negali atimti iš manęs licencijos, nes aš veikiu pagal įstatymus. Aš greitai mąs-

tau, greitai šaudau, o į mane irgi dažnokai šaudo. O aš vis dar gyvas. Štai toks aš seklys.

Ištisas dešimt sekundžių jis stypsojo suakmenėjęs, stebeilydamasis į mane su neslepiamu siaubu akyse. Niekas kambaryje neišspaudė nė garso. Aš nedažnai pademonstruoju tokią iškalbą, tačiau jei kalbu, tai, matyt, gana įtaigiai. Jei būtų galima girdėti mintis, tai dabar aplink mane siaustų baimingas sąmyšis. Du apkulti geltonsnapiai atrodė taip, tarsi vos išvengę gyvatės geluonies. Jorkas atsipeikėjo pirmas.

— Manau, jūs norėsite apžiūrėti berniuko kambarį?

— Ne.

— Kodėl? Aš maniau...

— Vaikinukas dingo, to fakto pakanka. Kuriam galui man šniukštinėti tą kambarį? Aš neturiu įrangos krapštytis su daiktiniais įrodymais, Jorkai. Pirštų atspaudai ir visa kita — technikų reikalas. Aš turiu reikalų su motyvais ir žmonėmis.

— Bet motyvas...

Aš gūžtelėjau pečiais.

— Greičiausiai pinigai. Bet pradėkime nuo pradžios, — aš mostelėjau į krėslą, ir Jorkas atsisėdo. — Kada pastebėjote jį dingus?

— Vakar, iš ryto. Aštuntą, kaip visada, mis Melkom, jo guvernantė, įėjo į jo kambarį. Lovoje jo nebuvo. Ji ieškojo Rastono visame name, paskui pasakė man, kad negali jo rasti. Padedamas sodininko ir Parkso, aš apieškojau visą sodybą. Jo neradome.

— Aišku. O durininkas?

— Henris nieko nematė ir nieko negirdėjo.

— Ir tada jūs pakvietėte policiją, — jis linktelėjo.

— Kodėl nusprendėte, kad jį pagrobė?

Jorkas nevalingai krūptelėjo.

— Bet... kokia gi dar priežastis paaiškintų jo dingimą?

Aš palinkau į priekį.

— Jei viskas, ką skaičiau apie jūsų sūnų, tiesa, misteri Jorkai, tai jis — pats nepaprasčiausias tvarinys šioje rojaus pusėje. Negi nemanote, kad jaunasis genijus galėtų truputį stokoti pusiausvyros?

Jorkas taip suspaudė krėslo ranktūrius, jog ant jo rankų išsipūtė venos.

— Jei turite omenyje jo psichinę būklę, tai labai klystate. Jis šiuo metu jautėsi puikiai, kaip, beje, ir visą gyvenimą. Aš ne tik tėvas ir mokslininkas, aš dar ir gydytojas.

Buvo aišku, kad jis niekam neleis abejoti proto, kurį gludino taip ilgai ir kantriai, šviesumu.

— Ką gi, tada papasakokite man apie jį išsamiau. Reikia gi nuo ko nors pradėti...

— Taip. Jam keturiolika. Iš pažiūros jis toks pat, kaip ir visi berniukai. Ūgis — penkios pėdos vienas colis, raudonskruostis, plaukai šviesiai kaštoniniai. Be drabužių sveria šimtą dvylika svarų. Akys rudos, aukštai ant kaktos, kairėje — vos pastebimas randas — vaikystėje buvo pargriuvęs.

— Nuotrauka yra?

Jis linktelėjo, kyštelėjo ranką į švarko kišenę ir ištraukė nuotrauką. Aš paėmiau ją. Berniukas stovėjo, matyt, namo kieme, sudėjęs rankas už nugaros, tipiškai nedrąsaus paauglio poza. Be viso kito, vaikinukas buvo dar ir gražus. Jo lūpose žaidė lengva, drovi šypsena. Vilkėjo jis šortus ir tamsų nertinį. Toliau už jo išdykavo dėmėtas spanielis.

— Neprieštarausite, jei pasiliksiu sau? — paklausiau.

Jorkas mostelėjo ranka.

— Nė kiek. Turiu ir daugiau, jei jums prireiktų.

Paslėpęs nuotrauką kišenėje, prisidegiau cigaretę.

— Kas dar gyvena name? Išvardinkite visus tarnus, kas kur miega, visus, buvusius čia paskutinėmis dienomis. Draugus, priešus, žmones, kurie jums dirba.

— Žinoma, — atsikrenkštęs Jorkas ėmė vardinti įnamius. — Be manęs, čia gyvena Parksas su Henriu, du virėjai, dvi kambarinės ir Harvis. Mano asistentė mis Greindž dirba su manimi laboratorijoje, bet gyvena mieste. O dėl draugų, tai metus darbą universitete, nebedaug liko tokių, kurie mane aplanko. Jokių priešų neprisimenu. Man regis, be prekių išnešiotojų, pro vartus per paskutines porą savaičių niekas neįžengė, neįskaitant, aišku, jų — jis mostelėjo į žmones, stovinčius kambaryje, — mano artimiausių giminaičių. Jie dažnai atvažiuoja ir išvažiuoja.

— Jūs juk ganėtinai turtingas? — nereikalingas klausimas, bet jį užduodamas aš turėjau savų tikslų.

Jorkas greitu žvilgsniu apibėgo kambarį ir jo veide šmėstelėjo niekinanti grimasa.

— Taip, bet kol kas mano sveikata puiki.

— Tikra nesėkmė jiems, — tegu tie vampyrai girdi.

— Visi tarnai miega šiauriniame sparne. Mis Melkom kambarys šalia Rastono kambario. Mano miegamasis, kartu jis ir kabinetas, — šiaurinėje namo dalyje. Aš nebendradarbiauju su jokiomis organizacijomis nei asmenimis. Jūs turėtumėte žinoti mano darbo esmę. Aš noriu išugdyti savo sūnaus intelektą ir protines galias, daug aukštesnes nei vidutinės. Jums ir kitiems jis gali atrodyti genijus, bet man jis tiesiog žmogus, optimaliai naudojąs savo smegenų potencialą. Aišku, savo sukurtus proto lavinimo metodus aš laikau paslaptyje. Be manęs, apie juos žino tik mis Greindž, bet ja aš visiškai pasitikiu. Ji myli mano sūnų kaip ir aš pats. Ji visapusiškai padeda man nuo tada, kai gimdydama mirė mano žmona. Atrodo, viskas.

— Taip, manau, pakaks.

— Ar galiu paklausti, ko rengiatės imtis?

— Žinoma. Aš nepajudėsiu iš vietos, kol nepasirodys jūsų sūnaus pagrobėjai. Tie, kurie pagrobė berniuką, tikriausiai labai pasitiki savo jėgomis, kitaip būtų išsirinkę ne tokią ryškią auką. Jei jūs panorėtumėt, visi iki vieno valstijos policininkai dabar jo ieškotų. Kaip supratau, jokio laiško niekas neatsiuntė...

— Jokio.

— Vadinasi, jie laukia, nori pažiūrėti, kaip jūs elgsitės. Pakviesite farus — galite juos išgąsdinti. Reikia šiek tiek luktelėti ir jie su jumis susisieks. Tada ir pradėsiu veikti... tai yra, jei jis tikrai pagrobtas.

Tėtušis eksperimentatorius prikando lūpą ir sviedė į mane eilinį niršų žvilgsnį.

— Jūs kalbate taip, lyg netikėtumėte, kad jis pagrobtas.

— Aš taip kalbu, nes nežinau, kas iš tikrųjų atsitiko. Galėjo nutikti bet kas. Patikėsiu šia versija, kai pamatysiu laišką su išpirkos reikalavimu.

Jorkui nespėjus atsikirsti, tą akimirką vėl pasirodė liokajus su apetitiška raudonplauke gražuole. Jie iš abiejų pusių prilaikė sudribusią kruviną figūrą.

— Tai Parksas, sere. Mes su mis Melkom radome jį už durų!

Mes vienu metu pribėgome prie jo. Jorkas aiktelėjo, išvydęs Parkso veidą, ir iškart pasiuntė liokajų karšto vandens ir tvarsčių. Parkso veidas buvo išpurtęs ir visas išterliotas krauju. Budintis seržantas padarė, ką liepiau, net valanda dar nepraėjo, bet vis tiek jie man už tai užmokės. Nunešiau Bilį prie krėslo ir atsargiai pasodinau.

Kai grįžo liokajus su vaistinėle, pasitraukiau, leisdamas veikti Jorkui.

Dabar aš galėjau apžiūrėti mis Melkom kaip dera: nuo pat dailių grakščių kojų iki gražučio veidelio, pakeliui pasigėrėdamas ir visais velniškai gundančiais iškilumais bei kvapą gniaužiančiomis linijomis. Mis Melkom, taip jie ją vadino.

Aš vadinau ją Roksi Kaulter. Anksčiau ji šoko striptizą ir dirbo vienoje organizacijoje, besiverčiančioje prostitucija Niujorke ir Majamyje.

2 skyrius

Bet Roksi suklydo, rinkdamasi profesiją. Jai derėtų vaidinti Holivude. Tačiau gal ji užmiršo Atlantik Sitį ir tą nepakartojamą Naujųjų metų vakarėlį Čarlio Dru bute. O jei neužmiršo, tai apsimetinėjo dešimtukui. Į mano atkaklų žvilgsnį ji kviečiančiai žybtelėjo akimis, beje, išlaikydama veide atšiauraus nepasiekiamumo išraišką.

Tuo viskas ir baigėsi, nes šią akimirką Bilis dusliai sudejavo ir pamėgino atsistoti. Jorkas padėjo jam ant peties ranką ir privertė vėl atsisėsti.

— Jums teks elgtis atsargiai, — profesionaliu tonu perspėjo jis.

— Mano veidas! — Bilio akys išvirto. — Viešpatie, kas mano veidui?

Atsiklaupęs greta jo aš aprverčiau ant jo kaktos uždėtą šaltą kompresą. Pažinus mane Parkso akys nušvito.

— Sveikas, Maikai. Kas nutiko?

— Sveikas, Bili. Tave kaip reikiant sudirbo policija. Kaip jautiesi?

— Bjauriai. Ak, tas šunsnukis! Jei tik aš būčiau aukštesnis, Maikai... Velnias, na kodėl aš ne toks gorila kaip tu, Maikai? Tas šlykštus...

— Užmiršk jį, mažyli, — aš paplojau jam per pe-

tį. — Jis jau užmokėjo. Jo snukis jau niekada nebebus toks, kaip anksčiau.

— Oho, tai bent! Vienu metu man pasirodė, kad aplinkui vyksta stebuklai. Ačiū, Maikai, labai tau ačiū!

— Gerai jau, gerai.

Bilio veide staiga sustingo išgąstis.

— O jei... jeigu jie vėl ateis? Maikai, aš ... aš to neištversiu. Aš prašneksiu, pasakysiu viską, ko jie reikalaus. Aš neištversiu, Maikai!

— Nesijaudink, aš niekur neišnyksiu, būsiu arti tavęs.

Bilis pabandė nusišypsoti ir spustelėjo man ranką.

— Tiesa?

— Aha. Aš dabar dirbu tavo bosui.

— Misteri Hameri, — Jorkas davė man ženklą. — Jam dabar negalima jaudintis. Aš daviau jam raminamųjų ir jis turi pamiegoti. Kaip manote, ar pajėgsite nunešti jį į kambarį? Mis Melkom parodys jums kelią.

— Žinoma, — linktelėjau, — ir jeigu jūs neprieštaraujate, po to aš norėčiau pasivaikščioti po namą, gal apklausti tarnus.

— Aišku, neprieštarauju. Namas jūsų paslaugoms.

Kai pakėliau Bilį ant rankų, jis su palengvėjimu užmerkė akis ir nukorė galvą ant krūtinės. Taip, jam kliuvo kaip reikiant. Mis Melkom tylėdama mostelėjo man sekti paskui ir nuvedė pro arką kambario gale. Praėję biblioteką, studiją ir trofėjų salę, panašią į muziejų, mes atsidūrėme virtuvėje. Nišoje paslėptos durys vedė į Bilio kambarį. Kiek tik galėdamas atsargiau aš paguldžiau jį ant kušetės ir apklojau pledu. Jis kietai miegojo. Aš išsitiesiau.

— Tvarkelė, Roksi, dabar galima ir pasisveikinti.

— Sveikas, Maikai!

— Ir kodėl tu pakeitei iškabą? Slapstaisi?

— Nieko panašaus. Iškaba, kaip tu pavadinai, — mano tikrasis vardas. Roksi aš sugalvojau specialiai estradai.

— Rimtai? Tik nesakyk man, kad iškeitei estradą į kūdikėlio vystyklus. Ką tu veiki?

— Man nepatinka tavo tonas, Maikai. Pakeisk jį arba nešdinkis velniop.

Tai buvo nauja. Ta Roksi, kurią pažinojau, nebūtų išdrįsusi tėkšti man į veidą savo išdidumo. Beje, kodėl nepažaidus pagal jos taisykles? Mis Melkom man irgi patiko.

— Puiku, vaikuti, nešėlk. Aš turiu teisę šiek tiek pasmalsauti, tiesa? Ne taip dažnai sutinki žmogų, taip ūmai pakeitusį savo pašaukimą. Ar seniokas žino apie tavo praeitį?

— Neapsimesk kvaileliu. Jis išspirtų mane lauk sužinojęs.

— Man irgi taip atrodo. Kaip tu čia pakliuvai?

— Labai paprastai. Kai man galiausiai paaiškėjo, jog dideliame mieste aš tuoj paskęsiu, nuėjau į įdarbinimo agentūrą ir užsiregistravau kaip profesionali auklė. Aš juk ja ir buvau, kol mane įkalbėjo kraipyti užpakalį už du šimtus dolerių per savaitę. Po trijų dienų misteris Jorkas pasamdė mane rūpintis jo vaiku. Tai buvo prieš dvejus metus. Ar dar kas nors tave domina?

Aš nusišypsojau:

— Tiesiog labai jau keistas susitikimas.

— Tai aš galiu eiti?

Nutrynęs nuo veido pašaipėlę aš švelniai stumtelėjau ją prie durų.

— Klausyk, Roksi, kur mums pasikalbėjus?

— Maikai, aš daugiau nebežaidžiu tokių žaidimų.

— Ei, būk protinga, gerai? Tik pasikalbėsime.

Kilstelėjusi antakius ji sekundę įdėmiai žvelgė į mane, paskui, nusprendusi, jog šneku rimtai, atsiliepė:

— Mano kambaryje. Ten mums niekas nesutrukdys. Bet mes tiktai kalbėsimės, neužmiršk.

— Supratau. Žygiuojam, vaikuti.

Šįkart mes išėjome į fojė ir pakilome laiptais, tarsi iškirstais iš vientiso raudonmedžio rąsto. Laiptinėje pasukome į kairę, ir Roksi atidarė duris.

— Čionai, — pakvietė ji.

Kol aš rinkausi patogiausią krėslą, ji įjungė stalinę lempą ir pasiūlė man auksinį portsigarą su cigaretėmis. Paėmęs vieną užsirūkiau.

— Neblogas urvas.

— Ačiū. Čia gana jauku. Misteris Jorkas stengiasi aprūpinti mane visais patogumais. Tai apie ką mes kalbėsimės?

Jai knietėjo dar kartą priminti mūsų susitarimą.

— Apie berniuką. Koks jis?

Roksi žvaliai nusišypsojo ir griežta išraiška pagaliau dingo nuo jos veido. Jis nušvito beveik motinišku švelnumu.

— Jis nuostabus, nepaprastas berniukas.

— Atrodo, jis tau patinka.

— Taip. Tau jis irgi patiktų, — ji luktelėjo. — Maikai... tu tikrai manai, kad jis pagrobtas?

— Nežinau, todėl ir noriu apie jį pakalbėti. Apačioje užsiminiau, kad jam galėjo protelis pasimaišyti, bet seniokas vos nenukramtė man galvos už tokią prielaidą. O juk tai visai nekvaila idėja. Jei jis genijus, tai skiriasi nuo normalių žmonių. Kaip manai?

Gracingai atmetusi atgal plaukus, ji perbraukė delnu kaktą.

— Nesuprantu. Mūsų kambariai greta, o aš negirdėjau nė garso, nors miegu labai jautriai. Iki šiol Rastonas elgėsi visiškai normaliai. Nei iš šio, nei iš to jis nebūtų pabėgęs.

— Ne? O kodėl ne?

— Todėl, kad jis protingas berniukas. Jis visus myli, visais aplinkiniais patenkintas, ir visą tą laiką, kol jį pažinojau, buvo linksmas ir smagus berniūkštis.

— Hm... Na, o ką žinai apie jo auklėjimą? Kaip jis tapo genijumi?

— Šito teks paklausti misterį Jorką. Tuo užsiiminėja jis kartu su mis Greindž.

Aš numečiau į peleninę nuorūką.

— Nesąmonė. Argi galima sukurti genijų? Juo reikia gimti. Tu visą laiką praleidi su juo, štai ir pasakyk: ar iš tikrųjų jis toks stebuklingas? Aš žinau tik tai, ką rašė laikraščiai.

— Tada tu žinai tiek pat, kiek ir aš. Jo genialumo esmė ne žinios, kurias jis sukaupęs, o jo sugebėjimas mokytis. Jis įvaldė smuiką per savaitę, o kitą jau ėmėsi pianino. O, aš suprantu, tai atrodo neįtikima, tačiau tai gryna tiesa. Net muzikos kritikai pripažino jį profesionalu, grojančiu keliais instrumentais. Ir tai ne viskas. Kartą jis susidomėjo astronomija. Per keletą dienų jis perskaitė visas knygas šia tema. Kartu su tėvu mes nuvežėme jį į observatoriją, ir jis vėl nustebino specialistus savo antgamtinėmis žiniomis. Be to, jis tikras matematikos burtininkas. Jis ištraukia kubinę šaknį iš šešiaženklio skaičiaus greičiau nei per sekundę. Ką dar galiu pasakyti? Nėra tokios mokslo srities, kurioje jis nepasižymėtų. Jis žaibiškai suvokia esmę ir per penkias minutes įsimena informaciją, kuriai įsikalti mums prireiktų metų. Štai tau mūsų genijus dviem žodžiais, Maikai, tačiau aš nepaminėjau jo vaikiškosios pusės. Visais kitais atžvilgiais jis toks pat, kaip ir kiti berniukai.

— Seniokas sakė tą patį.

— Jis absoliučiai teisus. Rastonas mėgsta žaidimus, žaislus ir knygas. Jis turi arklį, dviratį, pačiūžas ir

slides. Mes dažnai vaikštinėjam po sodą ir visą laiką plepam. Panorėjęs jis galėtų sudėtingiausiais sakiniais aiškinti branduolinės fizikos teoriją, tačiau Rastonas ne toks. Jis mieliau kalba apie futbolą.

Aš išgraibiau iš auksinio portsigaro dar vieną cigaretę ir čirkštelėjau degtuką.

— Ką gi, dėl jo viskas aišku. Gal jis tikrai normalus vaikas. Nagi žvilgtelėkime į jo kambarį.

Linktelėjusi Roksi atsistojo. Nuėjusi į kambario galą ji atidarė duris.

— Čia.

Jai uždegus šviesą, įėjau. Nežinau, ką tikėjausi išvysti, tačiau visai ne tai. Ant sienų kabojo vimpelai, už veidrodžio rėmo buvo užkištos nuotraukos. Tai buvo tipiškas berniūkščio kambarys, ant kėdžių ir stalo netvarkingai sumesti drabužiai.

Kampe stovėjo lova. Apklotas kojūgalyje buvo susisukęs, o pagalvė dar išsaugojusi gulėjusiojo galvos kontūrus. Jei berniūkštį tikrai ištempė jėga, aš jį užjaučiu. Vėsi, drėgna naktis visai netiko pasivaikščiojimams su pižama, juo labiau kad viršutinė jos dalis liko kaboti ant lovos krašto.

Aš pamėginau atidaryti langą. Jis pasidavė gana lengvai, nors, sprendžiant iš dulkių sluoksnio ant viršutinio karnizo, paskutiniuoju metu nebuvo atidarinėjamas.

— Ar užrakini duris nakčiai? — paklausiau Roksi.

Ji papurtė galvą.

— Ne, kam?

— Ar pastebėjai kokius nors pėdsakus už durų arba už lango?

— Deja, ne. O jei pėdsakai ir buvo, — pridūrė, — sumaištyje jie buvo ištrypti.

Aš lėtai užsitraukiau dūmą, mintyse prisimindamas visas detales. Iš pažiūros viskas gana paprasta, o kaip yra iš tikrųjų?

— Vaikuti, o kas tie šliužai ten, apačioje?

— Daugiausia giminaičiai.

— Ar juos pažįsti?

Roksi linktelėjo.

— Artimų giminių misteris Jorkas turi nedaug: sesuo su vyru, jų sūnus ir duktė, dar pusbrolis. Likusieji — jo žmonos giminės. Kiek prisimenu, jie nuolat čia trinasi, taip ir laukia, kad jam kas atsitiktų.

— Ar jis tai supranta?

— Matyt, taip, bet jam, regis, nelabai tai rūpi. Jie lenktyniaudami stengiasi įgyti senioko palankumą. Manau, viską čia lemia palikimas. Kaip visada.

— Taip, bet jiems teks ilgai laukti. Jorkas man sakė, kad jo sveikata puiki.

Roksi keistai pažvelgė į mane ir nuleido akis. Ji staiga susidomėjo savo nagais. Aš leidau jai truputį paprakaituoti, o paskui mestelėjau:

— Dėstyk, vaikuti.

— Ką dėstyti?

— Tai, ką pagalvojai ir vos nepasakei.

Prikandusi lūpą ji dvejojo.

— Tai tik tarp mūsų, Maikai. Jei misteris Jorkas sumos, kad aš tai žinau, prarasiu darbą. Tu juk neprasitarsi jam?

— Pažadu.

— Pragyvenusi čia dvi savaites aš atsitiktinai nugirdau misterio Jorko ir gydytojo pokalbį po medicininės apžiūros. Matyt, misteris Jorkas suprato, kas vyksta, bet norėjo tuo įsitikinti ir pasikvietė kitą gydytoją. Kurį laiką jis dirbo savo laboratorijoje su vienu įrenginiu ir gavo per didelę radiacijos dozę, pakankamą, kad būtų pakenkta vidaus organams ir sutrumpintas jo gyvenimas. Aišku, greita mirtis jam negresia, bet niekada negali žinoti, kokia linkme pakryps ligos eiga. Ši liga graužia jį

jau dvejus metus ir, turint omenyje jo amžių, visai įtikima, jog bet kokia fizinė ar psichinė įtampa jam gali baigtis mirtimi.

— Šaunu, — suurzgiau aš, — ar jauti, kuo tai kvepia, Roksi? — ji linktelėjo galvą. — Tai gali reikšti, kad apie tai sužinojo dar kas nors ir pabandė išversti senuką iš klumpių, pagrobdamas jo brangenybę. Tikėjosi, kad toks pokštas įvarys jam infarktą. Veltui! Štai kur vikri ir gudri žmogžudystė.

— Tai, vadinasi, kaltas paveldėtojas?

— Nebūtinai. Kertu lažybų, net antraeiliams paveldėtojams nubyrės tiek žalių, kad apsimokės ir žmogžudystė. Jorko turtų visiems užteks.

— Yra ir kitų galimybių, Maikai.

— Jau spėjai viską apsvarstyti, ar ne? — nusišypsojau. — Pavyzdžiui, kuris nors iš giminaičių randa berniūkštį ir tampa senuko numylėtiniu. Arba dar vienas variantas: berniukas — pagrindinis paveldėtojas ir vienas iš giminėlės nusprendė pašalinti, kad pats pasislinktų eilėje į priekį. Taip, vaikuti, čia galima prigalvoti aibes variantų, bet nė vienas iš jų man nepatinka.

— O galbūt tai tik paprastas pagrobimas dėl išpirkos?

— Tikrai. Ši versija net labai tikėtina. Tačiau visai neįdomi. Greitai mes tai sužinosime, — atidaręs duris, stabtelėjau ant slenksčio ir pažvelgiau per petį. — Labanakt, Roksi!

— Labanakt!

Jorkas vėl sėdėjo prie židinio, paskendęs mintyse. Geriau jausčiausi, jei jis blaškytųsi arba keiktųsi. Priėjęs šleptelėjau į gilų krėslą.

— Kur aš miegosiu? — paklausiau jo.

Jis lėtai pasisuko.

— Svečių kambaryje. Aš iškviesiu Harvį.

— Nereikia, aš pats jį rasiu.

Keletą minučių mes sėdėjome tylėdami, paskui Jorkas ėmė nervingai barbenti pirštais į ranktūrius.

— Kaip manote, kada jie duos žinią?

— Po dviejų trijų dienų. Sunku pasakyti.

— Bet viena diena jau praėjo.

— Na, tada rytoj. Nežinau.

— Gal man vertėtų paskambinti į policiją?

— Pirmyn, bet kai jie suras berniuką, jums teks jį laidoti. Tie tipai — ne farai, savo vietas jie gavo iš politikų per pažintis. Jūs juk žinote, kas vyksta tokiuose miesteliūkščiuose. Tie vyrukai net savo užpakalio nepajėgtų surasti!

Pirmą kartą jis akivaizdžiai išreiškė tėvišką nerimą. Jo kumštis smarkiai vožė į krėslo ranktūrį.

— Prakeikimas, juk aš negaliu čia sėdėti ir nieko neveikti! Gal jis jau nebegyvas!

— Galbūt, nors aš taip nemanau. Pagrobimas — vienas dalykas, o žmogžudystė — visai kas kita. Ar nepristatytumėte manęs saviškei publikai?

— Gerai, — linktelėjo jis.

Mums apeinant dalyvius, visi žvelgė į mane kaip į nuodingą gyvatę. Turint omenyje mano neseniai demonstruotą spektaklį, aš ir nesitikėjau, kad atsiras bent vienas, norintis su manimi susipažinti.

Pirmieji buvo du gladiatoriai. Jie sėdėjo ant kušetės, slėpdami virpančius pakinklius. Abiejų skruostus vis dar puošė raudoni įspaudai. Jorkas negaišo laiko pažindinimo ceremonijai. Jis tik niekinamai parodė į juos:

— Mano sūnėnai Artūras ir Viljamas Greihamai, — mes pajudėjome toliau. — Mano dukterėčia, Elis Nikols, — pora gilių rudų akių nutvilkė mane taip karštai, jog aš vos išsilaikiau ant kojų.

Ji buvo aukšta, liemeninga ir jau sulaukusi savo

trisdešimtojo gimtadienio, tačiau tokia gaivi ir tvirta kaip pirmoji saulutė. Jos suknelė nesistengė nieko slėpti, ji tik vos pridengė puikų Afroditės kūną. Daugumos žmonių oda — tiesiog oda, o kai kurių — kvietimas paskanauti. Tai, ką moterys nuo pat lievos laikų bando išreikšti žodžiais, ji išsakė vienintele raiškia šypsena ir be jokio vulgarumo šešėlio. Atsipeikėjęs aš atsakiau jai tuo pačiu, laiku prisiminęs, jog irgi neblogai žaidžiu šį žaidimą.

Po jos buvo Jorko sesuo su savo vyru. Tai buvo vidutinio amžiaus gana pasipūtusi matrona. Tokios mėgsta savo namuose priiminėti žymius asmenis ir pro lornetą iš aukšto apžiūrinėti publiką. Jos garbusis sutuoktinis priklausė būtent tai vyrų kategorijai, iš kurios ir gauna vyrus panašios ypatos. Jis buvo neaukštas, apkūnokas, vienaeilis pilkas švarkas veržė šiek tiek atsikišusį pilvuką. Gal kada nors jis turėjo ir plaukus, bet dabar iš jų buvo likęs tik prisiminimas. Iš po švarko išlindęs marškinių apykaklės kamputis kyšojo tarsi kaltinantis pirštas.

— Mano sesuo Marta Gent, jos vyras Ričardas, — pristatė Jorkas.

Ričardas lyg ir norėjo tiesti ranką, bet senoji lenta, pikčiai susiraukusi, trūktelėjo jį ir pabandė užšaldyti mane žvilgsniu. Nieko nepešusi pasisuko į brolį.

— Tiesą sakant, Rudolfai, aš manau, kad kažin ar verta mums susipažinti su šiuo... su šia asmenybe.

Jorkas kryptelėjo galvą, žvilgsniu kviesdamas mane.

— Atleisk, Marta, bet misteris Hameris mano, jog tai būtina.

— Aš vis dar nesuprantu, kodėl tu neperduodi to reikalo policijai.

Aš pasiunčiau jai savo rinktinę grimasą.

— O aš nesuprantu, kodėl jūs neužsičiaupiate, misis Gent.

Išsigandau, kad jos vyrui nesprogtų pilvas, taip atkakliai jis stengėsi sulaikyti šypseną. Marta sumirksėjo, pamėlo ir didingai pasitraukė į šoną. Jorkas žvilgtelėjo į mane kritiškai, bet visai pritariamai.

Priėjo jaunas, maždaug dvidešimties metų vaikinas. Jis stypčiojo, lyg po kojomis būtų ne kilimas, o kiaušinių lukštai. Jo veido bruožai aiškiai buvo paveldėti iš misis Gent. Iš jo švarko kišenės kyšojo pypkė, o ant nosies kėpsojo akiniai storais stiklais. Greta jo stovinti mergina nepriminė nieko, bet matydamas, kaip ji viena ranka apkabino Ričardą, nusprendžiau, kad ji — jo duktė.

Taip ir buvo. Ją vadino Roda, ji buvo nusiteikusi draugiškai ir maloniai šypsojosi. Vaikinas vadinosi Ričardas Jaunesnysis. Kilstelėjęs antakius jis nemeiliai įsispitrijo į mane pro akinių viršų. Paskui įsisprendė ir niekinamai purkštelėjo "hm". Tokiam užtektų vieno stūmio, kad peršoktų liniją, skiriančią vyrą nuo pediko.

Kai man buvo pristatyti visi dalyviai, nusivedžiau Jorką į kampą, kad neišgirstų likusieji.

— Susiklosčius tokiai situacijai, geriau būtų laikyti visą kompaniją čia, kol kas nors paaiškės. Kaip manote, ar galėsite juos visus apgyvendinti?

— Žinoma. Paskutiniuosius dešimt metų aš tik tai ir darau. Perspėsiu Harvį, kad paruoštų kambarius.

— Kai jis juos įkurdins, atsiųskite Harvį pas mane su planu, kuriame turi būti pažymėta, kur kieno kambarys. Ir pasakykite jam, kad laikytų liežuvį už dantų. Aš noriu žinoti, kur galiu rasti kiekvieną jų bet kurią minutę. Taip, o dabar pasakykite: ar neužmiršote nieko, kaip nors susijusio su jūsų namu?

Jis minutę pamąstė:

— O, mis Greindž. Po pietų ji išvažiavo namo.

— Kur ji buvo pagrobimo metu?

— N-na... tikriausiai namuose. Ji išvažiuoja kas vakarą, tarp penktos ir šeštos. Tai itin uždara moteris. Ji

mėgsta vienatvę. Ji apskritai nelinkusi niekur vaikščioti ir mieliau laiką leidžia bibliotekoje.

— Ką gi, prie jos dar grįšime. O kaip likusieji? Ar jie turi alibi?

— Alibi?

— Dėl viso pikto, misteri Jorkai. Ar žinote, kur jie buvo praeitą vakarą?

— Kaip čia pasakius... Už visus laiduoti negaliu, bet Artūras ir Viljamas buvo čia, Elis Nikols pasirodė devintą ir išvažiavo po valandos.

Aš užsirašiau tai į bloknotą.

— Kodėl jūs surinkote čia visą šeimynėlę? O gal juos tiesiog vėjas atpūtė?

— Ne, aš juos iškviečiau. Jie padėjo man ieškoti Rastono, nors jokios naudos iš to nebuvo. Misteri Hameri, ką daryti? Prašau jus...

Jorkas pamažu ėmė kiužti. Jis laikėsi pernelyg ilgai ir pernelyg stengėsi būti šaltakraujiškas. Jo veidas pabalo ir sukrito, dabar jis panėšėjo į graikų tragedijų kaukes.

— Pirmiausia eikite miegoti. Jokios prasmės save kamuoti. Dabar tai mano darbas, — ištiesęs ranką pro jo petį, aš trūktelėjau aksominę virvutę. Akimirksniu pasirodęs liokajus nuskubėjo prie mūsų. — Nuveskite jį į viršų! — paliepiau.

Jorkas išbėrė liokajui instrukcijas dėl svečių apgyvendinimo. Harvis atrodė nustebęs ir patenkintas, jog dalyvaus sąmoksle su kambarių planu.

Išėjęs į kambario vidurį palaukiau, kol nutils duslus klegesys. Net nesistengiau kalbėti maloniai.

— Visi jūs liksite čia nakvoti. Jei tai sutrukdys jūsų planams, labai gaila. Bet kuris, pabandęs slapčia iššliaužti, turės reikalų su manimi! Harvis išvedžios jus po kambarius ir kad ten visi ir liktumėte. Viskas!

Man baigus šią trumpą kalbą, seksualioji ledi lyg netyčia prisiartino ir šypsodamasi sukuždėjo:

— Pasistenkite gauti kraštinį miegamąjį šiauriniame sparne. Aš užimsiu gretimą.

Aš atsiliepiau su apsimestiniu išgąsčiu:

— Elis, jūs galite nudegti, būdama taip arti manęs.

Ji skambiai nusijuokė:

— Nieko, mano žaizdos velniškai greitai gyja!

Tai bent moteris. Manęs jau senokai niekas nebuvo gundęs.

Lydimas kryžminės niršių žvilgsnių ugnies nupėdinau į holą. Pakeliui mirktelėjau Ričardui Gentui. Jis mirktelėjo man atgal. Jo žmona spoksojo į priešingą pusę.

Užsivilkęs paltą ir užsidėjęs skrybėlę nužingsniavau prie automobilio. Išriedėjęs pro vartus pasukau link miesto, didindamas greitį. Išspaudžiau septyniasdešimt ir jau nebemažinau greičio iki pat plento. Pasiekęs miestą sustojau degalinėje. Jaunas tarnautojas, maždaug dvidešimties su trupučiu, išėjo iš patalpos, primenančios miniatiūrinį šveicarišką Alpių namuką, ir ėmė mašinaliai sukti benzino bako dangtį.

— Įpilk penkis, — paliepiau.

Krestelėjęs susuktą žarną jis įkišo antgalį į baką ir ėmė stebėti rodyklę.

— Ar pas jus visą naktį atidaryta? — pasmalsavau.

— Aha.

— Pats dirbi?

— Aha. Išskyrus sekmadienius.

— Naktimis čia tikriausiai nedaug darbo?

— Nelabai.

Tas vaikinas buvo ne ką kalbesnis už sieną.

— Sakyk, ar smarkiai čia triukšmavo praėjusią naktį?

Jis išjungė siurblį, užsuko dangtį ir metė į mane šaltą žvilgsnį.

— Misteri, aš nieko nežinau.

Man nereikėjo ilgai kankintis, kad suvokčiau, koks čia reikalas. Ištiesiau jam dešimtinę ir nusekiau paskui, kai jis nuėjo pakeisti banknoto. Atsidūręs patalpoje paleidau bandomąjį šūvį:

— Vadinasi, farai jau šnipštelėjo, jog kas nors trainiosis čia su klausimais, ar ne?

Atsakymo nesulaukiau. Su žvangesiu pasukęs kasos aparato rankenėlę vaikinas ėmė skaičiuoti grąžą.

— E-e... ar tu kartais neatkreipei dėmesio į Dilviko marmūzę? O gal buvo kas nors kitas atvažiavęs?

Jis susidomėjęs pažvelgė į mane.

— Tai buvo Dilvikas. Aš mačiau jo veidą.

Netardamas nė žodžio ištiesiau dešinę ranką. Jis įsižiūrėjo, pamatė apdraskytus pirštikaulius. Ir plačiai nusišypsojo.

— Tavo darbas?

— Aha.

— Na, vaikine, tada mes draugai. Ką norėjai sužinoti?

— Kas čia važinėjo praeitą naktį?

— O kaipgi, prisimenu. Nuo devintos vakaro iki aušros pravažiavo tuzinas automobilių. Aš beveik visus juos pažįstu, supranti? Pora iš kito miesto. Išskyrus du, visi kiti buvo fermeriai — vežė pieną į separatorių, esantį kitame miesto gale.

— O tie du?

— Pirmiausia, "kedis". Mačiau jį šiuose kraštuose keletą kartų. Prisimenu jį, nes buvo sulankstytu šonu. Kitas automobilis — tos damutės Greindž dviejų durų sedanas. Turbūt važiavo vyrų ieškoti, — jis nusijuokė iš savo pokšto.

— Greindž?

— Aha. Sena šluota, dirbanti pas Jorką. Arbatpinigių iš jos nė nelauk.

— Ačiū už informaciją, bičiuli, — aš kyštelėjau jam dolerį ir jis išsišiepė. — Beje, farams tu irgi atsivėrei?

— Tik ne aš. Jiems nė už ką nepasakočiau.

— Kodėl?

— Utėlėtų niekšų gauja, — keliais žodžiais jis išreiškė esmę.

Komentarų nereikėjo.

Atsisėdęs prie vairo įjungiau variklį, bet prieš nuvažiuodamas iškišau pro langą galvą:

— Kur gyvena puikioji Greindž?

— "Glenvudo apartamentuose". Rasi nesunkiai. Kito daugiabučio šiame miestelyje nėra.

Ką gi, nepakenks, jei užsuksiu pas ją ir pasišnekučiuosiu. Aš staigiai šokau iš vietos ir grįžau į plentą. Kai prasidėjo centrinė gatvė, sumažinau greitį ir lėtai nuriedėjau pro tamsias parduotuvių vitrinas. Neprivažiavęs komercinio rajono išvydau didelį žalią stogelį virš modernaus triaukščio pastato durų. Šone — nedidelis, tvarkingas užrašas: "Glenvudo apartamentai". Paskui juodą fordą įšliaužiau į automobilių aikštelę ir stryktelėjau iš mašinos.

Gyventojų sąraše antra iš viršaus pavardė buvo "Greindž Maira". Spustelėjau skambučio mygtuką ir ėmiau laukti, kol atsirakins elektrinė spyna. Nesulaukęs paskambinau dar kartą. Šįkart pasigirdo spragsėjimų serija ir aš atlapojau duris. Kad pasiekčiau jos butą, įveikiau visą laiptinę. Nespėjus paskambinti, sužvangėjo metalinė spynos su akute sklendė ir į mane nedraugiškai įsistebeilijo piktos rudos akys.

— Mis Greindž?

— Taip.

— Norėčiau su jumis pasikalbėti, jei neprieštaraujatę.

— Kalbėkite, — jos balsas skambėjo tarsi iš medžio drevės.

Tai jau buvo trečias man nepatinkantis asmuo Saidone.

— Aš dirbu Jorkui, — kantriai paaiškinau. — Norėčiau pasišnekėti su jumis apie berniuką.

— Aš neturiu ką pasakyti.

Neturiu supratimo, kodėl kai kurioms damutėms pavyksta taip greitai mane įsiutinti, bet ji savo darbą atliko dešimtukui. Išsitraukęs savo keturiasdešimt penktąjį leidau jai juo pasigrožėti.

— Jūs atidarote duris arba aš šaunu į spyną, — suurzgiau.

Ji atidarė. Pyktį jos akyse pakeitęs siaubas pradėjo blėsti tik tada, kai paslėpiau ginklą. Paskui nužvelgiau ją atidžiau. Jei ji buvo sena šluota, tai aš — karalienė Maja. Beveik mano ūgio, gražiais tankiais kaštoniniais plaukais, nukirptais trumpai, beveik vyriškai, puikiai sudėta, nors jos figūrą teisingai įvertinti trukdė kelnės ir laisvas švarkelis. Jai galėjo būti ir trisdešimt, ir keturiasdešimt metų. Jos sustingęs veidas priminė senovines graviūras. Ji nesidažė ir tai nekenkė skulptūriškiems bruožams, nors subtili kosmetika galėjo suteikti jiems išraiškingumo ir gyvumo.

Numetęs ant staliuko skrybėlę aš nekviestas įžengiau į svetainę. Maira Greindž mynė man iš paskos, bružuodama kilimą sandalais su medinėmis platformomis. Mis Greindž urvas buvo simpatiškas, bet ankštokas. Kažkas čia buvo ne taip, apstatymas ir šeimininkė netiko vienas kitam. Kokio velnio, gal tiesiog koks išvažiavęs gyventojas išnuomojo jai butą!

Svetainė stebino ultrašiuolaikiškumu. Net kavos staliukas rizikingai balansavo ant mažučių piramidžių, atstojančių jam kojas. Dvi nuogos miško nimfos rėmeliuose aiškiai šalo ledo žydrumo sienų fone. Niekas nepriverstų manęs gyventi tokiame kambaryje.

Maira stovėjo svetainės viduryje, pražergusi kojas ir sukišusi rankas į kišenes. Apsidairęs aš pamačiau odinę sofą ir atsisėdau.

Ji sekė kiekvieną mano judesį su vos slepiamu įtūžiu akyse.

— Jei jau čia įsilaužėte, — pro suspaustas lūpas iškošė ji, — tai gal paaiškinsite, kokiu tikslu, o gal man iškart kviesti policiją?

— Nemanau, kad policija sukeltų man rūpesčių, damute, — aš išsitraukiau iš kišenės savo ženklelį. — Aš pats šniukštas, tiesa, privatus.

— Toliau!

— "Šaltakraujė kalė", — pagalvojau niršdamas.

— Aš vardu Hameris, Maikas Hameris, Jorkas nori, kad surasčiau jo berniūkštį. Kas, jūsų manymu, atsitiko?

— Manau, jį pagrobė, misteri Hameri. Tai akivaizdu.

— Niekas neakivaizdu. Jus matė ant plento vėlai vakare, tą dieną, kai dingo berniukas. Ką jūs veikėte?

Užuot atsakiusi į klausimą ji ištarė:

— Aš nežinojau, kad jau nustatytas jo dingimo laikas.

— Man jis nustatytas. Tai atsitiko tą patį vakarą. Kur jūs važiavote?

Ji ėmė suptis ant kulnų.

— Aš buvau čia. Jei kas nors sako mane matęs tą vakarą, jis klysta.

— Vargu, — aš atidžiai ją stebėjau. — Jo akys aštrios.

— Jis klysta, — pakartojo ji.

— Ką gi, kol kas tai palikime. Kelintą jūs išvažiavote iš Jorko namų?

— Šeštą, kaip visada. Ir grįžau tiesiai namo.

Ji kelis kartus nekantriai bakstelėjo sandalo nosimi kilimą, paskui išsitraukė iš kišenės cigaretę ir įsispraudė ją į burną. Velniai rautų, kiekvienas jos judesys man kažką priminė, nors niekaip negalėjau prisiminti, ką būtent. Užsirūkiusi ji atsisėdo ant sofos ir įsispitrijo į mane.

— Nagi, liaukimės žaidę kates ir peles, mis Greindž. Jorkas sakė, kad jūs rūpinotės berniuku kaip tikra motina, tad galiu spėti, jog norėtumėte išvysti jį gyvą ir sveiką.

— Tada nepriskirkite manęs įtariamųjų kategorijai, misteri Hameri.

— Tai tik laikina priemonė. Jūs įtariama, kol nepateiksite įtikinamo alibi ir man nebereikės pilstyti iš tuščio į kiaurą, veltui gaišinant jūsų ir savo laiką.

— Ar mano alibi priimtas?

— Žinoma, — sumelavau. — Ar dabar galite ramiai atsakyti į keletą klausimų?

— Klauskite.

— Pirmas klausimas. Įtartini asmenys, slankiojantys aplink namą prieš berniuko dingimą.

Ji minutę pamąstė, sustūmusi į vieną liniją antakius ir suraukusi kaktą.

— Nieko panašaus neprisimenu. Bet aš juk visą dieną neišeinu iš namo, dirbu laboratorijoje. Nieko ir negalėčiau pamatyti.

— Jorko priešai. Ar pažįstate juos?

— Kiek žinau, Rudolfas... misteris Jorkas neturi priešų. Kai kurie asmenys, dirbantys toje pačioje mokslo srityje, išreiškė, taip sakant, profesinį pavydą, bet tai ir viskas.

— Kuo tas pavydas pasireiškė?

— O, įprasti pasižodžiavimai klubuose, pasišaipymai iš jo darbo. Pats suprantate.

Nieko aš nesupratau, tačiau dėl visa ko linktelėjau.

— O kas nors rimtesnio?

— Neįsivaizduoju, ką galėčiau įtarti pagrobus berniuką. Tiesa, kartais kildavo karšti ginčai, bet retai. Misteris Jorkas nemėgo aptarinėti savo darbo. Be to, joks mokslininkas nesiims smurto.

— Pakalbėjome apie svetimus. O dabar truputį pačiupinėkime giminaičius. Jūs jau daug metų dirbate pas Jorką, pažįstate tą šeimynėlę.

— Nenorėčiau aptarinėti jo giminaičių, misteri Hameri. Jų reikalai manęs neliečia.

— Nesimaivykite. Kalbame apie žmogaus pagrobimą.

— Aš vis dėlto nesuprantu, kaip jie gali būti su tuo susiję.

— Velniai rautų! — pratrūkau aš. — Jums ir nebūtina suprasti. Man reikalinga informacija, o iš jūsų girdžiu vien gudragalviškas replikas. Nedaug trūksta, kad aš griebčiau tokias kaip jūs už gerklės ir išspausčiau iš jų atsakymus.

— O, misteri Hameri, tikrai to nereikia.

— Jau girdėjau. Dėstykite pagaliau!

— Šeimos narius aš matau labai dažnai. Nieko apie juos nežinau, nors visi atkakliai klausinėja manęs apie mūsų darbo detales. Jokių žinių aš jiems neteikiu. Manau, nėra ko ir sakyti, kad visi jie man nesimpatiški. Gal mano nuomonė ir išankstinė, bet kitos aš neturiu.

— Ir jie atsimoka tuo pačiu?

— Manau, jie pavydėtų bet kuriam žmogui, susijusiam su misteriu Jorku taip artimai, kaip aš, — ironiškai vyptelėjo ji. — To galima tikėtis iš kiekvieno turtingo žmogaus giminaičio. Beje, nors jie to ir nežino, be algos, gaunamos iš misterio Jorko, aš turiu ir asmeninių santaupų, ir man visai nerūpi, kaip bus paskirstytas pa-

likimas. Iš visų jo turtų mane domina tiktai berniukas. Visą savo gyvenimą jis praleido su manimi ir, kaip jūs pats pareiškėte, tapo man sūnumi. Kas dar jus domina?

— Papasakokite apie Jorko darbą.

— Jei jis nepapasakojo pats, aš neturiu teisės nieko aiškinti. Jūs, aišku, suprantate, kad jo ašis — berniukas.

— Žinoma, — aš atsistojau ir žvilgtelėjau į laikrodį. Rodyklės rodė penkiolika po devynių. — Manau, jau viskas, mis Greindž. Atleiskite, kad taip įsiveržiau ir sujaudinau jus, bet gal mums pavyktų šį nesusipratimą užglaistyti. Ką jūs veikiate vakarais?

Jos antakiai šoktelėjo aukštyn ir ji pirmąkart nusišypsojo. Tai labiau panėšėjo į tramdomą juoką nei į šypseną, ir mane apėmė erzinantis jausmas, kad juokiamasi iš manęs.

— Neveikiu nieko, kas galėtų jus dominti, — atsakė ji.

Aš vėl įniršau, pats nesuprasdamas, kodėl. Stengdamasis to neparodyti, užsimaukšlinau skrybėlę ir atsistojau. Už savo nugaros išgirdau tramdomą juoką.

Pirmiausia nurūkau į degalinę. Luktelėjęs, kol nuvažiuos automobilis, pririedėjau prie durų. Pažinęs mane vaikinas pamojo ranka.

— Ar sėkmingai suvažinėjote? — išsišiepė jis.

— Taip, mačiau ją. Tu ką, laikai ją senute?

— Na, ji tokia pasipūtusi. Žodžio neišpeši.

— Klausyk, ar tu tikras, kad matei ją praėjusią naktį?

— Aišku, o ką?

— Ji sako — ne. Dabar pasistenk prisiminti tiksliai. Tu matei ją ar jos automobilį?

— Na, mašina buvo jos. Tik ji ja važinėja, daugiau niekas.

— Iš kur žinai?

— Iš antenos. Ji aplankstyta.

— Vadinasi, tu negali patvirtinti, kad ji sėdėjo automobilyje. Tu juk negalėtum prisiekti?

— Na... ne. Na, jos pačios aš nemačiau. Bet automobilis tikrai buvo jos, — atkakliai pakartojo jis.

— Labai ačiū, — aš sviedžiau jam dolerį. — Užmiršk, kad aš čia buvau, gerai?

— Gyvenime tavęs nesu matęs, — nusišypsojo jis.

Po to aš važinėjausi be jokio tikslo. Tiesą sakant, ir iš namų išsijudinau tik tam, kad nuramінčiau pats save ir Jorką. Liovėsi liję, aš išjungiau valiklius ir pasukau į šiaurę, dvaro link. Jei grobikai veikė įprastais metodais, reikia laukti laiško arba skambučio. Aš tik galėjau patarti Jorkui pasirūpinti saugiu berniūkščio grįžimu, o jau po to pulti grobikų pėdomis.

Jei ne idiotiška Jorko aistra paslaptims, galėčiau šnipštelėti valstijos policijos valdybai ir paprašyti, kad paskelbtų paiešką artimiausiose valstijose. Bet tai reikštų, kad Jorko namus užplūstų policininkai. Ir jei pagrobėjai tai suuostų, berniūkščiui galas, o jo palaikus kada nors rastų kokie turistai.

Aš nemenkinau Dilviko sugebėjimų ir galėjau lažintis iš paskutinio dolerio, kad jis jau klausosi Jorko telefono, pasirengęs nutrūkti nuo grandinės, vos tik išgirs skambutį. Kol vietinei policijai prieš akis blyksės riebus dolerių pluoštelis, tol ji iš kelnių nersis, kad jį pačiuptų. Jei Dilvikas išgirs šį skambutį anksčiau už mane, aš būsiu išstumtas iš trasos. Na ne, broleli, tiktai ne aš! Dešimt gabalų — tai krūva pinigų bet kuria kalba.

Kai pravažiavau pastatą, visuose languose dar degė šviesa. Grįžti buvo ankstoka, ir nusprendžiau pasisukioti aplinkui. Jei seniokas jausis ramiau, žinodamas, kad aš dirbu, tai turiu atidirbti už jo pinigus.

Už dešimties mylių pajūriu driekėsi Beivju miestelis, tyliai laukiantis vasaros sezono pradžios. Grobikų automobilis galėjo pasukti bet kuria kryptimi, nors šis kelias atrodė pats netinkamiausias. Už miestelio plentas virto gudronuotu keliu, vietomis visai užpustytu lakiojo smėlio. Beje, pabandyti visada verta. Aš apvažiavau seną griozdą, dunksantį vidury kelio, ir pasukau į žvirgždu nubarstytą aikštelę priešais apgriuvusią alinę. Ta skylė buvo smarkiai apleista ir prašyte prašėsi šviežių dažų. Geras dezodorantas irgi nebūtų maišęs. Man įėjus šonu prisliūkino susivėlusi blondinė ir apmetė mane greitu žvilgsniu.

— Jūs čia naujokas, ar ne?

— Tiesiog važiavau pro šalį.

— Pro šalį, o toliau? Šis kelias neria į pelkę.

— Gal man ir reikia tenai.

— Ei, vaikine, liaukis. Visi mes turime nemalonumų, bet nereikia taip žemai nukabinti nosies. Nagi, pavaišinsiu tave gurkšneliu. Iškart pralinksmėsi.

Ji švilptelėjo pro dantis, bet nesulaukusi atsakymo sudėjo prie burnos delnus ir šūktelėjo barmenui, mėtančiam kauliukus ant baro.

— Ei, Endi. Pakrutink uodegą ir aptarnauk savo klientus!

Tas atsiliepė ne iš karto.

— Ko pageidausi, bičiuli?

— Alaus.

— Man irgi.

— Jokių "man irgi". Čiuožk iš čia. Tu, Džeine, ir taip jau padauginai.

— Ei, tu, juk aš už tave moku!

— Ne mano bare.

Nusišypsojęs abiem aš įsiterpiau:

— Duok jai alaus, drauguži.

— Klausyk, bičiuli, tu jos nepažįsti. Ji jau išlakė pusę bako. Dar vienas stiklas, ir ji pradės vaidinti gražuolę iš "Kopabanos". Nesakau, jog man nepatinka "Kopa", bet tenykštės damutės ir ji — kaip diena ir naktis. Užuot ganę akis, visi mano klientai nusispjaus ir nukulniuos į prieplauką pas Čarlį.

— Ne, man tai patinka! — Džeinė atsistojo įžeistosios poza ir pamojavo pirštu prieš barmeno nosį. — Tuoj pat duokš man alaus, jei ne, aš pasiausiu smagiau nei "Kopoje". Padarysiu kaip... kaip...

— Gerai, gerai, Džeine, dar vienas ir daugiau nė lašo, — barmenas prisunkė du stiklus alaus, paėmė pinigus iš manęs bei jos ir įmetė juos į kasą.

Aš sudorojau savo porciją vienu mauku. Džeinei taip ir nepavyko išlaikyti savo stiklo. Kol Endis skaičiavo grąžą, ji spėjo aplaistyti alumi visą prekystalį.

Endis kažką pusbalsiu sumurmėjo, paėmė stiklą ir išsitraukęs purviną skudurą ėmė sausinti klanelius.

Aš žiūrėjau. Mano galvoje suskambo, iš pradžių lėtai, kaip varpų dūžiai šaltą naktį. Jie skambėjo vis garsiau ir garsiau, virsdami šaižia, laukine, begarse simfonija. Mano raumenys įsitempė šuoliui. Aš beveik jaučiau, kaip tie dešimt gabalų sveria mano kišenę.

Labai lėtai pasilenkiau per prekystalį ir sučiupau Endį už dėmėtos prijuostės. Kita ranka išsitraukiau keturiasdešimt penktąjį ir prikišau jam prie akių. Į jo veidą žvelgė mirtis. Jis tai suprato.

Jis nukreipė žvilgsnį į skudurą, kurį laikė rankoje. Dabar jis buvo permirkęs alumi, bet galėjai atpažinti, jog tai žydrai dryžuotos pižaminės kelnės. Kita šios pižamos dalis kabojo ant lovos krašto Rastono Jorko miegamajame.

Džeinė išsižiojo, stengdamasi užbliauti. Įbedęs į ją pistoletą suurzgiau:

— Užsikimšk!

Riksmas apmirė, nespėjęs užgimti. Virpėdama kaip lapas ji abiem rankomis įsikibo į baro kraštą. Mes vaidinome be publikos, niekas mūsų nematė, niekas mumis nesidomėjo.

— Kur, Endi?

— Nežinau, misteri. Garbės žodis!

Didžiuoju pirštu aš lėtai atlaužiau gaiduką. Jis tai matė.

— Dar vienas šansas, Endi. Gerai pagalvok!

Jis trūkčiojamai, spazmiškai kvėpavo, liežuvis pynėsi iš baimės.

— Vienas... vaikinukas... atnešė čionai... Klausė, ar ne mano... pamaniau... pamaniau... tai pokštas... Garbės žodis, aš tik... šluostau jomis stalą... ir viskas...

— Kada?

— Dieną.

— Kas, Endi?

— Bilis. Bilis Kadis. Jis renka kriaukleles. Gyvena lūšnelėje ant kranto.

Aš nuleidau saugiklį, bet prijuostės dar nepaleidau.

— Endi, jei pasakei tiesą, tada viskas gerai, bet jei ne, aš ištaškysiu tau makaulę. Tu juk supranti, ar ne?

Jo akys bėginėjo į visas puses, paskui vėl susitiko su manosiomis.

— Aha, misteri, suprantu. Aš nemeluoju, garbės žodis. Aš turiu du vaikus.

— Ir dar Džeinė. Būk geras, kol kas palaikyk ją čia. Nenorėčiau, kad apie tai kas nors sužinotų, aišku?

Endis viską puikiai suprato, kiekvieną žodelį. Aš paleidau jį ir jis griebėsi už prekystalio, kad neapvirstų. Įkišęs pistoletą atgal į dėklą, tvarkingai sulanksčiau rastąją pižamos dalį. Pasitaisęs skrybėlę ir kaklaraištį, paklausiau:

— Kur gyvena Kadis?

Endžio balsas buvo toks silpnas, kad vos išgirdau atsakymą.

— Tiesiai keliu... iki pat kranto. Paskui į kairę. Tai sena laivo kajutė.

Man išeinant jie sėdėjo greta vienas kito, mirtinai išgąsdinti. Vargšelis Endis. Jis buvo visai niekuo dėtas, bet šiame lošime geriau nerizikuoti.

Kaip Džeinė ir sakė, kelias vedė tiesiai į pelkę. Aš sustojau prie apleisto namo ir nuklampojau per drėgną smėlį. Likus iki vandens trims žingsniams, pasukau į kairę ir išvydau eilę apgriuvusių lūšnelių, negrabiai sukalinėtų iš visokio šlamšto, kurį potvynis išmeta į krantą. Ant kai kurių skardinių vis dar galėjai įskaityti gaiviųjų gėrimų ir dešrelių reklamą.

Retkarčiais pro debesų properšas sušvisdavo sidabriškas mėnuo ir jo blankioje šviesoje galėjau geriau įžiūrėti savadarbę gyvenvietę.

Rasti Kadžio urvą buvo lengviau, nei tikėjausi. Jis vienintelis iš visų kažkada buvo dažytas, ant pietinės sienos kabojo lenta su laivo pavadinimu "Karmain", išrašytu didžiosiomis raidėmis. Matyt, šią iškabą kažkada išmetė štormas. Prislinkęs prie langelio žvilgtelėjau vidun. Man pavyko įžiūrėti tik neaiškius kontūrus. Stumtelėjau duris. Jos be garso prasivėrė. Iš kampo pasigirdo švilpiantis girto žmogaus knarkimas. Jis gulėjo aukštielninkas. Čirkštelėjęs degtuką apšviečiau kambarį. Kadis nesujudėjo net kai prikišau degtuką prie žibinto, kabančio vienintelio kambario centre. Kambaryje stovėjo kelios kėdės, stalas, prie sienos — dviaukštė lova. Kadis buvo pasistatęs žibalinę viryklę, kurios dūmtraukis buvo iškištas pro skylę stoge, ir pritaisęs po virtuvine spintele du medinius stalčius. Šalia krosnies stovėjo statinaitė su kiaukutais.

Aibės visokio šlamšto, bet jokių berniūkščio pėdsakų.

Man sunkiai sekėsi žadinti Bilį Kadį. Jis trūkčiojo, kabinosi į apklotą, akys atsivėrė. Akys be vyzdžių. Jie išlindo iš po kaktos sekundę vėliau. Dvi blausios, krauju pasruvusios akys judėjo kiekviena sau, kol atsitiktinai susifokusavo ties manimi. Bilis atsisėdo.

— Kas tu?

Aš leidau jam kelias sekundes pasigėrėti manimi, paskui kyštelėjau po nosimi ženklelį, padėjęs jį ant delno.

— Faras. Kelkis.

Vikriai nuleidęs kojas ant grindų, jis griebė mane už rankos.

— O kas nutiko, misteri? Aš nebrakonieriavau. Pas mane čia tiktai kiaukutai. Štai, pažiūrėkite, — jis parodė statinaitę. — Matote?

— Aš ne žvejybos inspektorius, — atrėžiau.

— Tada ko jums iš manęs reikia?

— Man reikia tavęs. Tu kaltinamas vaiko pagrobimu, o gal ir žmogžudyste.

— Oi... Ne! — jo balsas klaikiai užkimo. — Juk aš... aš nieko nežudžiau. Kaipgi galėčiau!

Jis galėjo to ir nesakyti. Aiškiai mačiau, kad žudikų kategorijai Bilis nepriklauso. Bet aš neskubėjau jo raminti.

— Šiandien tu atnešei į Endžio barą šią pižamą. Kur ją gavai?

Jis suraukė nosį, bandydamas suprasti, apie ką aš kalbu.

— Pižamą?

— Tu mane girdėjai.

Čia jis prisiminė. Jo veide nušvito palengvėjimo šypsena.

— O, šita. Taip, aš radau ją ant Šouro plento. Pasijuoksiu, maniau, iš Endžio.

Jis sukišo kojas į kelnes, užsimetė ant kaulėtų pečių petnešas, iš po lovos iššvejojo batus, nublukusius džinsinius marškinius, suglamžytą skrybėlę. Ir štai jis jau pasirengęs. Bilis visą laiką patyliukais žvairavo į mane, bandydamas suvokti, kas vyksta, bet nieko nepešė.

— Jūs juk neuždarysite manęs į belangę, ar ne?

— Ne, jei pasakei tiesą.

— Aš pasakiau tiesą.

— Pamatysim. Judinkis.

Aš praleidau jį pirmą. Kelias buvo užneštas smėlio, automobilis galėjo įklimpti, tad mes nukulniavome pėsti, šone palikę lūšnelių spiečių. Šouro plentą galėjai vadinti keliu tik sąlyginai — tiesiog drėgno smėlio juosta, skirianti medžių vorą nuo vandens. Nužingsniavus šimtą jardų lūšnelių pasitaikydavo vis rečiau. Kadis mostelėjo pirmyn.

— Štai ten, įlankėlėje, kur laikau valtį. Aš ėjau tenai ir šalia senos cisternos pamačiau pižamos kelnes, tiesiog vidury kelio.

Aš linktelėjau. Po kelių minučių mes pasiekėme cisterną — milžinišką statinę, parvirtusią ant šono. Joje galėjo tilpti garažas dviem automobiliams. Ją turbūt, kaip ir visa kita, į krantą buvo išmetęs štormas. Bilis parodė kreivu pirštu:

— Šioje vietoje, misteri, jos ir voliojosi.

— Gerai. Ar ką nors matei?

— Ne. Kas čia eis? Mano manymu, jas išmetė bangos.

Aš nužvelgiau jį, paskui nukreipiau akis į vandenį. Nors vanduo buvo pakilęs, tačiau iki tos vietos sausuma driekėsi dar gerus keturiasdešimt penkis jardus. Bilis, supratęs mano žvilgsnį, baimingai suerzėjo.

— Gal vėjas...

— Bili!

— A?

— Ar kada nors matei, kad šlapius drabužius neštų vėjas? Sausus — taip, bet šlapius?

— Ne.

— Vadinasi, jų neatplukdė vanduo ir neatpūtė vėjas. Kažkas jas čia numetė.

Bilis susijaudino, jo veidą perkreipė išgąstis.

— Bet aš nieko nepadariau! Rimtai! Radau jas, ir viskas. Iš pažiūros jos atrodė naujos, štai ir nunešiau jas Endžiui. Jūs juk nepasodinsite manęs? Aš...

— Ramiai, Bili, aš tavimi tikiu. Jei nenori tapti istorija, apsisuk ir tapnok namo. Tik atmink — liežuvis už dantų! Aišku?

— Aha, supratau. Ačiū, ačiū, misteri! Aš niekam nė žodelio, — Bilis skubiai nukrypavo šalin ir dingo tamsoje.

Kai lieki vienas naktyje, staiga pastebi: tai, ką laikei tyla, iš tikrųjų — tykių garsų džiunglės, prislopintos, nesuprantamos ir labai skirtingos. Gyvas medžių šlamėjimas, žievės šiugždėjimas, lapijoje gyvenančių būtybių šnarėjimas — visa ta tyli, daugiabalsė, galinga šešėlių simfonija supo mane kaip jūra smiltelę. Laikrodis ant mano rankos tiksėjo garsiai ir aiškiai.

Kažkur į vandenį paniro irklai, girgždindami įkabas, nesuprasi, arti ar toli. Garsai, sklindantys virš vandens, iškraipo atstumą.

Aš įsižiūrėjau į tamsą, spėliodamas, kaip pižama atsidūrė čia. Kelias, besiremiantis į įlanką ir niekur nevedantis. Medžiai ir užutėkis. Pora lūšnelių ir cisterna.

Atviras cisternos galas buvo kitoje pusėje, teko brautis pro viksvų sąžalynus, kad jį pasiekčiau. Šaižiai spiegdamos išbėgo dvi žiurkės.

Uždegęs degtuką atsidūriau žalių gleivių koridoriuje. Vandens lašai tekėjo skliautuotomis sienomis ir rinkosi į dvokiantį klaną. Be kelių laikraščių, užneštų čia vėjo, daugiau nieko nebuvo matyti. Vienintelės bū-

tybės, palikusios pėdsakus urve, turėjo uodegas. Nebegalėdamas sulaikyti kvėpavimo, aš atbulas ištykinau laukan ir savo pramintu takeliu grįžau į kelią.

Ten, nuo kur pradėjau. Už trisdešimties žingsnių buvo lūšnelės liekanos. Jos stogas buvo įgriuvęs, sienos išlinkusios, tarsi iš viršaus ją būtų prispaudusi milžiniška ranka. Toliau stovėjo kitas namiūkštis. Aš pasukau prie pirmosios. Kuo labiau prie jos artėjau, tuo prasčiau ji atrodė. Langus atstojo skylės sienose, atlapotos durys kybojo ant vyrio, priremtos smėlio krūvos. Jokių pėdsakų, nieko. Kaip ir cisterna, trobelė buvo tuščia.

Arba man taip atrodė.

Tą akimirką kažkas viduje tyliai sudejavo. Pistoletas stryktelėjo man į delną. Sugraibęs keletą degtukų uždegiau visus iš karto ir puoliau vidun.

Pistoleto neprireikė. Rastonas Jorkas buvo vienas. Jis gulėjo kampe, supančiotas virvėmis, nuogas kūnas išmargintas mėlynių. Po sekundės aš jau klūpojau šalia jo ir narpliojau mazgus. Paskui švelniai, kad nenudrėksčiau odos, ėmiau traukti lipnią juostą, kuria buvo užklijuota jo burna. Jis šniurkščiojo, drebėdamas visu kūnu. Didelės išraiškingos akys prisipildė baimės ir palengvėjimo ašarų. Kai išlaisvinau jo ranką, jis apkabino mano kaklą.

— Nieko, mažyli, paverk, — sukuždėjau aš.

Ir jis pravirko. Sunki, mėšlungiška rauda sukrėtė jo kūną. Nusitraukęs nuo savęs švarką aš apgaubiau juo berniuką, greitai ir tykiai berdamas švelnius, raminančius žodžius.

Tas garsas nugriaudėjo staigiai kaip nindzės smūgis. Apvertęs berniuką ant nugaros aš žaibiškai atsigręžiau. Šaudyti pradėjau dar besisukdamas. Kažkas sustūgo. Sunkus kūnas įsibėgėjęs trenkėsi man į krūtinę, priplodamas prie sienos. Aš spyriau jam abiem kojomis ir abu nusiritome ant grindų. Nespėjau nė kilstelėti pistoleto, kaip

sunkus batas išmušė man jį iš rankų. Jie užgriuvo iš visų pusių. Paleidau į darbą viską: kojas, dantis, nagus, ten nebuvo vietos užsimoti. Kažkaip sugebėjau sugrūsti du pirštus į kažkieno burną ir smarkiai trūktelėjęs pajutau, kaip skruostas perplyšo iki pat ausies.

Tačiau tuo viskas ir baigėsi. Kažkas mano smegeninėje nutrūko ir aš lioviausi kovęsis. Tai buvo malonus pojūtis, aš tiesiog nuplaukiau, atsiskyręs nuo kūno. Mane spardė iš visų pusių, bet skausmo nejaučiau. Paskui mane prarijo tamsa.

3 skyrius

Sąmonę atgavau dalimis. Taip susirenka į vieną vietą ir persirikiuoja bombonešių eskadrilė, išsklaidyta zenitinės ugnies. Aš girdėjau jų variklių gaudesį, duslų, pulsuojantį kauksmą, kuris vis garsėjo ir garsėjo. Lėktuvų skeveldros krito žemyn ir smigo į mano kūną, ugnys siautė mane. Kaukiančios bombos blykčiojo milžiniškomis liepsnomis man į veidą ir svaidė mano kūną pirmyn ir atgal, pirmyn ir atgal. Spausdamas iš savęs paskutinės jėgas, sunkiai atmerkiau akis.

Tai berniūkštis purtė mane.

— Misteri, ar galite atsistoti? Aš pabėgau ir jie visi išpuolė manęs ieškoti. Jei neatsistosite, jie grįš ir suras mus. Greičiau, prašau, greičiau!

Aš pabandžiau atsistoti, tačiau man nekaip sekėsi. Apkabinęs per liemenį Rastonas prilaikė mane. Jo padedamas aš pariečiau kojas po savimi, atsispyriau į žemę ir šiaip ne taip pakilau. Jis vis dar buvo apsigaubęs mano švarku, tai buvo vienintelis jo apdaras. Aš paplojau jam per petį.

— Ačiū, vaikine, labai tau ačiū!

Neturėjome laiko kalboms. Jis išvedė mane į lauką, mes sulindome į krūmus, augančius po medžiais, ir mus paslėpė tamsa. Smėlis slopino mūsų žingsnius. Štai kada mane nudžiugino nepaliaujama dulksna, krintanti nuo medžių: lietaus šnarėjimas prarijo visus mūsų keliamus garsus.

— Aš radau ant grindų jūsų pistoletą. Štai, reikia? — jis ištiesė man keturiasdešimt penktąjį, baikščiai laikydamas jį už rankenos. Aš paėmiau jį virpančia ranka ir įkišau į dėklą. — Man regis, jūs kažką pašovėte. Ten, ant grindų, daug kraujo.

— Gal tai mano, — burbtelėjau.

— Ne, nemanau. Krauju aptaškyta ir siena, o sienoje — skylė, tikriausiai nuo kulkos.

Vyliausi, kad jis teisus. Dabar aš norėjau vėl juos išvysti ir įsegti porą karštųjų į pačią skaudžiausią vietą.

Nežinau, kiek laiko mes šliaužėme prie automobilio, regis, daugiau nei valandą. Man galvoje tolydžio vis aidėjo riksmai ir perspėjimo žodžiai. Kai pagaliau Rastonas padėjo man įsitaisyti prie vairo, jaučiausi taip, lyg būčiau grįžęs mirties keliu.

Kol naršiau kišenėje cigaretės, keletą sekundžių sėdėjome tylėdami. Nebūčiau atsisakęs to pirmojo stebuklingo dūmo nė už milijoną dolerių.

— Ten, užpakalyje, yra chalatas, — tariau berniūkščiui. Atsiklaupęs ant sėdynės jis paėmė jį ir užsimetė sau ant kojų. — Kas atsitiko?

— Viešpatie, misteri, aš ir pats gerai nežinau. Kai jūs mane pastūmėte, aš išbėgau pro duris. Žmogus, kurį jūs, man regis, pašovėte, vos manęs nesučiupo, laimei, nespėjo. Iš pradžių aš slėpiausi už durų. Jie tikriausiai manė, kad aš pabėgau, nes kai iššoko įkandin manęs, vienas liepė kitiems išsisklaidyti ir apieškoti pliažą, paskui išėjo ir jis pats. Tada aš ir grįžau jūsų.

Pasukęs raktelį aš paliečiau starterį. Kiekvienas judesys kėlė skausmą.

— Prieš tai. Kas nutiko anksčiau?

— Tai yra praėjusią naktį?

— Aha.

— Na, aš pabudau, kai atsidarė durys. Maniau, jog tai mis Melkom. Ji visada užeina pas mane prieš atsiguldama, tačiau tai buvo ne ji. Tai buvo vyras. Aš norėjau paklausti, kas jis toksai, bet jis man smogė. Štai čia.

Rastonas palietė viršugalvį ir suvirpėjo.

— Pro kurias duris jis įėjo?

— Atrodo, pro tas, kurios veda į koridorių. Aš nelabai prisimenu, buvau visai apsnūdęs.

Šaunu. Kažkas prasibrauna pro sargybinį, stovintį prie vartų, pereina namą, pilną žmonių, apsvaigina berniuką ir kuo ramiausiai išeina su juo ant peties.

— Toliau.

Jam kalbant aš įjungiau sankabą, apsigręžiau ir pasukau link sodybos.

— Atsipeikėjau kateryje. Jie paliko mane mažoje kajutėje ir užrakino duris. Girdėjau, kaip jie šnekėjosi ant denio ir kažkas pavadino žmogų, stovintį prie vairo, Meloriu. Per visą laiką aš išgirdau tik tą vieną vardą.

Man tas vardas nieko nereiškė, tad leidau jam tęsti.

— Paskui atrakinau spyną ir...

— Luktelėk minutėlę, sūneli, — įdėmiai pažvelgiau į jį. — Pakartok.

— Aš atrakinau spyną. O ką?

— Tu tiesiog ėmei ir atrakinai spyną? Be jokio vargo?

— Ne... — jis droviai, berniokiškai nusišypsojo. — Aš išmokau jas atrakinti dar būdamas vaikas. Ta spyna buvo visai prieštvaninė.

Vadinasi, jis tikrai genijus. Man prireikia ištisos valandos ir gerų įrankių atrakinti spintos durelėms.

— Ištrūkęs iš kajutės atidariau mažą stoglangį ir iššliaužiau ant denio. Išvydęs krante šviesas, šokau į vandenį. Vanduo buvo ledinis! Jie net neišgirdo manęs. Kai aš nušokau, kateris vis dar plaukė tolyn ir greitai dingo iš akių, bet jie turbūt pastebėjo atviras duris. Reikėjo jas uždaryti, bet aš išsigandęs tai pamiršau. Man išlipant į krantą pribėgo kažkoks žmogus ir vėl mane sučiupo. Jis pasakė numanęs, jog plauksiu į šviesas, paskui man trenkė. Laukdamas kitų jis nutempė mane į namelį. Atrodo, jie prisišvartavo įlankėlėje ir negalėjo iškart manęs pasiimti. Paskui jis išsitraukė butelį, ėmė gurkšnoti iš jo ir greitai užsnūdo. Aš palaukiau, kol jis užknarks, ir tada išmečiau pro langą savo pižamos kelnes, susukęs į jas akmenį, — tikėjausi, jog kas nors jas ras. Jis net nepastebėjo. Bet suprato, kad kvaista, o ir butelis jau buvo tuščias. Jis keletą kartų smogė man. Aš bandžiau pasprukti ir jis ėmėsi manęs kaip reikiant. Kai pavargo, surado virvę ir surišo mane, o pats išėjo ieškoti likusiųjų. Tada jūs ir pasirodėte.

— Čia man ir kliuvo, — niūriai pridūriau.

— Oi, misteri, tikiuosi, jie nelabai jus?..

Jo veide spindėjo užuojauta, nuoširdi užuojauta. Jau seniai niekas nebebuvo jaudinęsis dėl mano mėlynių. Suleidęs pirštus į jo vešlią ševeliūrą, švelniai krestelėjau jo galvą.

— Nieko, vaikine, — žvaliai atsakiau.

Jis vėl nusišypsojo, glaudžiau įsisupo į chalatą ir prislinko arčiau manęs. Kelias sekundes jis svaidė į mane tiriamus žvilgsnius. Jo akys buvo smalsios ir rimtos.

— Kuo jūs vardu?

— Maikas Hameris.

— Kodėl nešiojatės pistoletą?

— Aš seklys, Rastonai. Privatus seklys.

Iš jo krūtinės išsiveržė palengvėjimo atodūsis. Tik-

riausiai iki šiol jis laikė mane su kitais susipykusiu gaujos nariu.

— Kaip jūs mane radote?

— Aš tavęs ieškojau.

— Aš... aš džiaugiuosi, kad tai buvote jūs, misteri Hameri, o ne kas nors kitas. Mano manymu, niekam kitam nebūtų užtekę drąsos padaryti tai, ką padarėte jūs.

Aš nusijuokiau. Šaunus vaikinukas! Jei kas ir pademonstravo drąsą, tai tik jis. Ne kiekvienas būtų ryžęsis grįžti manęs. Aš taip jam ir pasakiau, o jis negrabiai nusišypsojo ir paraudo. Nepaisant mėlynėmis išmarginto veido ir viso pergyvento pragaro, jis vis dar galėjo šypsotis. Velnias, tokio vaiko neįmanoma nepamilti. Visai nesivaržydamas jis sėdėjo greta, žvilgčiodamas į mane akies kraštelių lyg į kokį stabą.

Name kai kur degė šviesos. Vartininkas Henris pašvietė į automobilį žibintuvėliu ir išsižiojo.

— M... misteris Rastonas!

— Taip, jis pats. Atidaryk vartus!

Jis trūktelėjo šone esančią rankeną, ir vingriais raštais iškalti geležiniai vartai atsivėrė.

Nors automobilis lėkė visu greičiu, privažiavus namą, visa gausi šeimynėlė, perspėta Henrio, jau plūdo į verandą — sutikti.

Jorkas net nelaukė, kol automobilis sustos. Jis atplėšė mašinos dureles ir ištiesė rankas į sūnų. Rastonas apkabino jo kaklą, kartodamas:

— Tėti! Tėti!

Aš išsiropščiau iš automobilio ir šlubuodamas apėjau juos. Šeimynėlė apipylė vaikinuką klausimais, absoliučiai ignoruodama mane. Velniai juos rautų. Praskyręs juos, paliečiau Jorko ranką.

— Nuveskite berniuką namo, toliau nuo šios kompanijos. Jis ir taip sukrėstas.

Jorkas linktelėjo. Rastonas paklausė:

— Ar galiu eiti, tėti?

Jis susisiautė chalatu ir mes nuėjome. Nespėjus kitiems pasileisti mums įkandin, Jorkas pareiškė:

— Visus prašau išsiskirstyti po savo kambarius. Rytoj viską sužinosite.

Buvo aišku, kas šiuose namuose šeimininkas. Jie susižvalgė ir nepatenkinti iškriko kas sau. Man teko nemažai piktų žvilgsnių.

Užtrenkęs duris, pasukau į svetainę, bet Harvis mane aplenkė. Vieną kartą įvykiams pasisekė išmušti jį iš vėžių, bet dukart to nutikti negalėjo. Vėl pavirtęs tobulu liokajumi jis padavė ant padėklo man kruopščiai nubraižytą kambarių išdėstymo planą.

— Svečių išsidėstymo planas, sere, — atraportavo jis. — Tikiuosi, jis jums pravers.

Paėmęs planą padėkojau Harviui ir nežvilgtelėjęs į jį įsikišau į kišenę.

Jorką su sūnumi radau laukiamajame. Berniukas gulėjo ant stalo, o tėvas kruopščiai apžiūrinėjo mėlynes ir įbrėžimus. Radęs įbrėžimą patepdavo jį dezinfekuojančiu tirpalu ir užklijuodavo marlės gabalėlį. Paskui atliko profesionalią ir išsamią medicininę apžiūrą.

Jam baigus paklausiau:

— Kaip jis?

— Regis, viskas gerai, — atsakė Jorkas, — tačiau tiksliai galėsiu pasakyti po kelių dienų. Dabar ketinu paguldyti jį į lovą. Ačiū Dievui, jo sveikata visada būdavo puiki.

Jis susuko sūnų į chalatą ir skambučiu iškvietė Harvį. Pasiėmęs savo suglamžytą švarką užsimečiau jį ant pečių. Atskubėjęs Harvis pakėlė Rastoną ir jie kartu išėjo iš kambario. Atsisveikindamas Rastonas nusišypsojo pro tarno petį.

Po penkių minučių Jorkas grįžo. Netardamas nė žodžio parodė į stalą, bet aš atsisėdau į greta esantį krėslą. Kai jis baigė, jaučiausi lyg ištrauktas iš verdančios dervos katilo. Jodas svilinte svilino rėžius ant veido ir nugaros, o keli sluoksniai šešių colių pločio tvarsčio, apvynioto aplink visą kūną, vos leido kvėpuoti. Sujaudintu balsu jis liepė man praryti tabletę iš buteliuko ir atsisėdo šalia, apsipylęs šaltu prakaitu.

Apsirengęs aš kreipiausi į jį:

— Ar nemanote, kad ir jums pačiam reikėtų pamiegoti? Jau greitai rytas.

Jis papurtė galvą:

— Ne. Iš pradžių noriu viską išgirsti. Jei neprieštaraujate, pereikime į svetainę.

Ten mes atsisėdome šalia vienas kito. Kai baigiau pasakoti, jis kliūstelėjo man geroką porciją brendžio, ir aš išgėriau jį neskiestą.

— Nesuprantu, misteri Hameri... Nepajėgiu suprasti.

— Žinau. Nelabai kultūringai viskas atrodo, ar ne?

— Jūs teisus, — jis atsistojo, priėjo prie sekretero ir ištraukė čekių knygelę. Greitai kažką pakeverzojo ir grįžo, mojuodamas man prieš akis dešimčia tūkstančių dolerių. — Jūsų honoraras, misteri Hameri. Manau, jūs suprantate, kaip aš jums dėkingas.

Aš pasistengiau sulaikyti besiveržiančią plačiausią šypseną, priimdamas čekį, bet juk dešimt tūkstančių — tai dešimt tūkstančių. Pačia abejingiausia išraiška, kokią tik įstengiau padaryti, įsidėjau čekį į piniginę.

— Reikės apie tai pranešti valstijos policijai, — priminiau. — Jie tikriausiai sugebės susemti tą bandą, juo labiau, kad banditai turi katerį. Tokį daikčiuką ne taip lengva paslėpti.

— Taip, taip, juos neabejotinai sučiups. Nesupran-

tu, kodėl jiems šovė į galvą mintis pagrobti būtent Rastoną. Tai neįtikima!

— Jūs turtingas, misteri Jorkai. Štai jums ir svarbiausia priežastis.

— Taip, iš tiesų turtas kartais pridaro nemalonumų, nors ir stengiuosi jų išvengti.

Aš atsistojau.

— Tai aš jiems paskambinsiu. Turiu vieną kabliuką, galintį praversti. Vieną iš grobikų vadino Meloriu. Jūsų berniukas tai girdėjo.

— Ką jūs pasakėte?

Aš pakartojau.

Jis vos girdimai sukuždėjo:

— Meloris... Ne.

Apsvaigęs jis nuskubėjo prie židinio. Spustelėjo mygtuką ant šoninės sienos, ir ėmė veikti kažkoks slaptas mechanizmas: sienos dalis nuslinko į šoną. Jorkas įkišo į plyšį ranką. Net iš tokio nuotolio aš mačiau, kaip jis pabalo įsistebeilijęs į tuščią delną. Jo kūną supurtė mėšlungis. Prispaudęs prie krūtinės rankas, senukas ėmė lėtai svirti į priekį. Pribėgęs atsargiai pasodinau jį į krėslą.

— Liemenės kišenėje...

Pakišęs ranką po jo švarku ištraukiau mažą dėžutę su kapsulėmis. Jorkas drebančiais pirštais sugraibė vieną ir padėjo ant liežuvio. Prarijęs tabletę įsižiūrėjo į sieną nematančiomis akimis.

Palaipsniui jo skruostikauliais ėmė ritinėtis gumburai. Jorkas kaip vilkas iššiepė dantis.

— Kalė! — sušvokštė jis. — Niekšinga vyrų nekenčianti kalė! Išdavė mane.

— Kas, misteri Jorkai? Apie ką jūs?

Galiausiai jis suvokė, jog aš stoviu greta. Jorkas išlygino veidą. Grobuonišką šypsnį pakeitė užguito žmogaus išraiška.

— Aš nieko nesakiau. Supratote? Nieko!

Aš nukėliau ranką nuo jo peties. Vėl pajutau burnoje nemalonų skonį.

— Na, ir tegu traukia juos velniai! — suburbėjau. — Aš pranešiu apie tai.

— Jūs neišdrįsite!

— Nejaugi? Jorkai, bičiuli, jūsų sūnus ištraukė mane iš keblios padėties. Jis man patinka. Girdite? Patinka labiau nei daugelis kitų. Jei norite įstumti savo vaiką į naują pavojų, jūsų reikalas, bet aš to neleisiu.

— Ne, esmė visai kita. To negalima pateikti viešumai.

— Klausykite, Jorkai, kodėl jums nesiliovus vapėti apie viešumą ir įvairumo dėlei nepagalvojus apie savo berniūkštį? Su savo paslaptimis jūs sulauksite tik naujo pagrobimo ir nebūtinai jis baigsis taip sėkmingai. Tuo labiau, kad jus išdavė kažkas iš šeimynykščių.

Jorkas sudrebėjo.

— Kas tai padarė, Jorkai? Ką jūs įtariate?

— Aš... neturiu ką pasakyti.

— Nejaugi? Kas dar žino apie tuos radioaktyvius nudegimus? Kas laukia vaikino, kai jūs užversite kanopas?

Tai paveikė. Jis pažaliavo.

— Kaip jūs sužinojote?

— Nesvarbu. Jei žinau aš, tikriausiai žino ir kiti. Jūs taip ir nepasakėte, kas jus laiko už gerklės.

— Sėskitės, misteri Hameri. Prašau!

Aš prisitraukiau kėslą ir atsisėdau.

— Ar negalėčiau, — pradėjo jis, — pasiūlyti jums tapti asmens sargybiniu, užuot pranešus policijai? Man taip būtų daug geriau. Matote, egzistuoja kai kurie moksliniai mano sūnaus auklėjimo aspektai. Jūs, nebūdamas specialistas, nesuprasite. Jei policijos tyrimas ir negailestingas žiniasklaidos smalsumas juos atskleis, neverta

tikėtis teigiamų rezultatų. Aš prašau jus suprasti, prašau tiktai bendradarbiauti. Būkite ramus, jums dosniai atsilyginsiu. Aš žinau, kad mano sūnui gresia pavojus, bet bus geriau, jei mes jį apsaugosime nuo visų pavojų, nei ieškosime jų šaltinių. Ar padarysite tai dėl manęs?

Aš lėtai atsilošiau į krėslo atkaltę, apmąstydamas tai, ką išgirdau. Čia kažkuo dvokė. Ir panašu, kad tą dvoką skleidė Rudolfas Jorkas. Tačiau aš buvau skolingas tam berniūkščiui.

— Sutinku, Jorkai. Bet jeigu jau gresia nemalonumai, būtų gerai žinoti, iš kurios pusės jų laukti. Kas ta vyrų nekenčianti ypata, kuri primynė jums uodegą?

Jis suspaudė lūpas.

— Bijau, kad negaliu jums pasakyti. Jums nereikia to tirti. Ginkite mano interesus ir mano sūnų, štai ir viskas, ko aš noriu.

— Gerai, — aš atsistojau. — Tai jūsų reikalas. Teks žaisti tamsoje. Tačiau dabar aš einu miegoti. Dienelė pasitaikė sunki. Ir jums nekenktų pasnausti.

— Aš pakviesiu Harvį.

— Nereikia, pats rasiu.

Aš išėjau. Koridoriuje išskleidžiau planą ir pasitikrinau. Nurodymai buvo ganėtinai aiškūs. Pakilau į viršų, laiptinėje pasukau kairėn ir nuėjau į kitą pusę. Mano kambarys buvo priešpaskutinis. Ant durų rėmeliuose kabėjo balto kartono gabalėlis su mano pavarde. Aš spustelėjau rankeną, sugrabaliojau jungiklį ir uždegiau šviesą.

— Ilgai jūs ieškote savo kambario!

Nusišiepiau. Įdomu, kuo Elis papirko Harvį, kad tas įkurdintų mus greta.

— Sveika, katyte!

Elis nusišypsojo pro dūmų debesį.

— Kai mačiau jus paskutinį kartą, jūs atrodėte geriau.

— Taip? Ar man reikia nusiskusti?

— Jums reikia naujo veido. Bet aš priimsiu jus ir tokį, — ji pakraipė pečius ir jos voratinklinė negliže nusmuko iki juosmens. Neverta nė minėti to, kas buvo pavilkta po juo. Kažkas, nuaustas iš mėnulio spindulių ir retas kaip vištidės tinklas. — Eime į lovą!

— Muilinkis iš čia, bitute. Plasnok į savo avilį.

— Nejuokinga, Maikai. Nėra ko vaidinti nepasiekiamą.

Aš pradėjau nusirenginėti.

— Man visai ne juokai galvoj, zuikuti, aš nusivaręs kaip kuinas.

— Bet nors lašelis jėgų tau dar liko?

Pakabinęs marškinius ir kelnes ant krėslo atkaltės, virtau į lovą. Elis lėtai atsistojo. Ne, tas žodis visai netiko jos judesiui apibūdinti. Ji priminė lėtai išsitiesiančią spyruoklę. Chalatėlis nučiuožė ant grindų. Tai buvo svaiginanti pirmykščio grožio simfonija. Tas kūnas žadėjo gaivalingą, nenumalšinamą aistrą.

— Ar praėjo nuovargis?

— Išeidama išjunk šviesą, zuikuti!

Persiversdamas ant kito šono aš dar spėjau pastebėti jos piktą, pajuokiantį šypsnį. Piktdžiugiškas šypsnys sakė, jog ši naktis ne paskutinė. Šviesa užgeso. Prieš užmigdamas pagalvojau, jog pavadindamas kažkokią bobelę vyrų nekenčiančia kale, Jorkas tikrai neturėjo galvoje Elis Nikols.

Niekam nepatarčiau užmigti su tokia mintimi. Net ir sapne aš negalėjau jos atsikratyti. Vis iš naujo mačiau, kaip Elis pakyla iš krėslo ir eina per kambarį, tik šįkart jos dieviško kūno neslepia net mėnulio spinduliai. Jos kūnas lieknas, lankstus, gundantis. Ji gracingai juda šokio žingsniu. Paskui mano sapne pasirodo dar kažkas. Kita damutė. Aš ją pažįstu, bet negaliu prisiminti jos

vardo. Ji irgi juda šokdama, bet kitaip. Jos judesiams trūksta plastiškumo ir gyvos gracijos. Ji nusirengia ir juda nevikriais, sukaustytais judesiais. Visiškai nuogos jos šoko viena su kita, glaudėsi vis arčiau, jų veidus dengiąs dūmelis akimirką prasisklaidė, ir aš išvydau tą, kurios iki tol negalėjau įžiūrėti.

Atsisėdau lovoje lyg žaibo pamėtėtas. Nenuostabu, kad mis Greindž laikysena neaiškiai mane trikdė. Ne pati moteris, o jos judesiai man atrodė pažįstami. Įskaitant ir manierą brėžti degtuką į save, kaip daro vyrai. Žinoma, tokia nekenčia vyrų, kaipgi kitaip?

Ta Lesbo gerbėja gali mylėti tik moteris!

Velniai rautų!

Pašokau nuo lovos ir užsitempiau kelnes. Suradęs plane Jorko kambarį, ant pirštų galiukų nutykinau į kitą namo galą. Jo durys buvo pusiau praviros. Aš tylutėliai pabeldžiau. Jokio atsakymo.

Įėjau ir sugraibiau jungiklį. Jorkas net nebuvo atsigulęs. Vienas iš stalčių buvo pusiau ištrauktas, o jo turinys išsklaidytas. Stalčiaus dugne pamačiau alyvos dėmę. Net ir nematydamas paskubom atplėštos trisdešimt aštuntojo kalibro šovinių dėžutės galėjau tiksliai pasakyti, kas čia gulėjo.

Laiko, man trūko laiko. Baigiau rengtis bėgdamas laukan. Jei kas girdėjo, kaip užsitrenkė paskui mane durys arba suburzgė variklis, man į tai buvo nusispjaut. Priartėjęs prie vartų, sumažinau greitį, bet jie buvo atviri. Puikus vartininkas tas Henris!

Nežinojau, ar smarkiai mane aplenkė Jorkas. Mano laikrodis seniai stovėjo. Gal Jorkas jau kitame pasaulio krašte. Beje, vargu ar aš miegojau bent valandą.

Lėkdamas į miestą nesutikau nė vieno automobilio. Pro šalį praskriejo degalinės šviesos. Stovinčių automobilių žibintai blyksteldavo, atmušdami mano mašinos šviesas, ir vėl užgesdavo.

Sustojau priešais automobilių eilę šalia "Glenvudo apartamentų", išjungiau variklį ir išsiritau iš mašinos. Niekur nė menkiausių gyvybės ženklų. Kai tas miesteliukas užmiega, miega kietai.

Šį kartą, norint patekti į namą, skambinti nebebuvo galima. Būtų kartu su manimi Rastonas, netektų taip ilgai gaišti. Aš išmėginau du tuzinus visrakčių, kol suradau tinkamą.

Laikydamas rankoje pistoletą, nudūmiau laiptais. Pakeliui atlaužiau saugiklį. Mis Greindž durys buvo uždarytos, tačiau neužrakintos. Man spustelėjus rankeną jos lengvai prasivėrė.

Atlapojau duris kojos spyriu. Mane pasitiko tik tamsa, nors tikėjausi kulkos. Nė vienas garsas netrikdė tos kapų tylos. Peržengiau slenkstį ir švelniai uždariau paskui save duris.

Susilenkęs lėtai nusiaviau batus ir pastačiau juos šalia sienos. Nesiruošiau pranešti apie savo atėjimą. Grabaliodamas ranka sieną priėjau koridoriaus galą. Jungiklį radau kairėje. Ištiesęs ranką pasukau jį, pasiruošęs bet kam.

Be reikalo vaidinau indėną. Nebuvo kam išgirsti mano žingsnių. Taip, aš radau Jorką. Jis sėdėjo ir šypsojosi man kaip idiotas, o iš jo viršugalvio kyšojo kirvukas mėsai kapoti.

4 skyrius

Tai jau buvo žmogžudystė. Iš pradžių pagrobimas, dabar žmogžudystė, lyg vienas nusikaltimas gimdytų kitą. Viskas prasideda nuo adatos, paskui auga ir pučiasi kaip balionas, kol galiausiai sprogsta ir lekia velniop skutais.

Aš žiūrėjau į jį, į skaisčiai raudoną kraują, tekantį veidu, besisunkiantį iš krešulių, nuo pakaušio lašantį ant grindų. Nusprendžiau, kad pavėlavau dešimt minučių, beje, tai buvo tik spėlionė.

Kambaryje viešpatavo chaosas, visur voliojosi suraižyti baldai ir ištuštėję stalčiai. Jorkas, sėdintis ant grindų ir neregінčiomis akimis žvelgiantis į sieną, iki šiol spaudė rankoje kažkokius popierius. Jei jis ir surado, ko ieškojo, žudikas išsinešė tai su savimi. Jorko rankoje buvo tik senos sąskaitos už elektrą, išrašytos Mairos Greindž vardu.

Pirmiausia aš grįžau į koridorių ir apsiaviau batus, po to pakėliau telefono ragelį.

— Sujunkite su valstijos policija, — paprašiau telefonistės.

Atsiliepė seržantas Praisas. Aš kalbėjau trumpai:

— Kalba Maikas Hameris, seržante. Čia, "Glenvudo apartamentuose", įvykdyta žmogžudystė, manau, vos prieš kelias minutes. Nekenktų pranešti patruliams, budintiems ant plento. Ieškokite dviejų durų sedano su nulenkta antena. Jis priklauso moteriai, vardu Maira Greindž. Nužudytasis — Rudolfas Jorkas. Ji dirbo pas jį. Maždaug trisdešimties metų, penkių pėdų, šešių ar septynių colių ūgio, trumpi plaukai, gerai sudėta, iš pažiūros graži. Ne, nežinau, kaip apsirengusi. Taip, taip... aš liksiu čia. Norite, kad praneščiau miesto farams?

Seržantas išrėžė keletą geliančių pastabų apie miesto policininkus ir liepė paskambinti.

Tą aš ir padariau. Regis, naujiena budėtoją smarkiai pritrenkė, nes jis iškart pabudo ir ėmė visa gerkle bliauti. Kai atsipeikėjęs pradėjo klausinėti, patariau jam atvažiuoti pasižiūrėti pačiam ir nutėškiau ragelį.

Reikėjo nuspręsti. Apskritai galėjau spjauti į visa tai, bet mano profesinė etika su tuo nesutiko. Tiesa, ma-

no klientas pakratė kojas, bet jis juk užmokėjo man su kaupu. Kodėl nepadaryti jam paslaugos veltui?

Aš žvilgtelėjau į kitus kambarius, bet ir ten viskas buvo apversta aukštyn kojomis. Nė vieno daiktelio nelikę savo vietoje. Miegamajame turėjau peržengti per kalną drabužių, paskubomis, bet kruopščiai išverstų į blogąją pusę.

Žemės drebėjimas aplenkė tik virtuvę. Lengva įspėti, kodėl. Išgirdęs dūžtančių lėkščių ir mėtomų puodų trenksmą, kas nors tikriausiai būtų atbėgęs pažiūrėti spektaklio. Čia Jorkas naršė atsargiai, kilnodamas indus, o ne svaidydamas juos ant grindų. Iš virtuvės ėjo durys į laukiamąjį. Uždarytos ir užrakintos. Aš jų neliečiau. Žudikas negalėjo pasprukti pro tas duris ir užrakinti jas paskui save. Aš ėmiausi stalčių. Ištraukęs ketvirtąjį išvydau tai, ko nesitikėjau čia pamatyti. Kirvuką mėsai kapoti.

Mažame bute retai kas laiko du tokius virtuvės įrankių egzempliorius. O čia jų buvo du. Įdomu, ką aptiko čia Jorkas? Tiksliau — kas aptiko jį? Nes kitaip ir negalėjo būti. Jeigu Jorkas būtų įsilaužęs Greindž esant namuose, būtų kilusi scena, bet ji pati irgi būtų buvusi čia. Vargu ar ji būtų išlėkusi, palikusi Jorką siausti jos buto.

Atėjęs čionai, Jorkas nieko nerado. Jis atėjo žudyti, tačiau neaptikęs savo aukos užmiršo pradinį tikslą ir ėmė ieškoti.

Žudyti. Žudyti... Aš vėl apžiūrėjau lavoną. To, ko ieškojau, neradau. Kažkas paėmė nužudytojo pistoletą. Kodėl? Velniai juos nujotų, tuos žudikus, kodėl jie viską taip supainioja? Kodėl negali paprasčiausiai nudėti, ir viskas? Jorkas sėdėjo ten, kur jį pakirto kirvis, ir pašaipiai šiepėsi, siūlydamas man rasti atsakymą pačiam.

— Liaukis, bičiuli, — kreipiausi į jį, — aš tavo pusėje.

Du kirvukai ir dantis šiepiantis negyvėlis. Du kirvukai: vienas virtuvėje, kitas — jo galvoje. Ne kiekvienas žudikas naudos tokį ginklą. Platus ir trumpas, kišenėje nepaslėpsi ir kaip pridera neužsimosi. Tam reikia jėgos. Nepanašu į moterį, jos mėgsta žudyti neišsitepdamos krauju.

Bet Maira Greindž... pusiau moteris... greičiau vyras. Ji, manau, nepasižymi moterišku jautrumu, trukdančiu perskelti kaukolę ir išsiteplioti krauju. Bet iš kur, velniai rautų, atsirado kirvukas?

Jorkas šaipėsi. Aš vyptelėjau jam. Reikalas aiškėjo. Kol kas ne pats motyvas, bet nusikaltimo mechanizmas ir kažkas panašaus į motyvą. Žudikas žinojo, kad Jorkas važiuoja čionai ir kad Greindž nėra namuose. Jis pasinaudojo kirvuku dėl kelių priežasčių. Kirvis tiesiog galėjo pasipainioti jam po ranka. Nusitaikęs ir gerai užsimojęs gali būti tikras, kad darbas pavyks. Tai ginklas, kurio nesusiesi su konkrečiu asmeniu.

Be to, žmogžudystė nebuvo atsitiktinė. Aš nekenčiu tų tylių, slidžių minčių apie blogį, šliaužiojančių sąmonėje ir be paliovos lipančių, besijungiančių, kol joms tampa ankšta ir jos išsiveržia į paviršių, stumdamos žmogų į pačių baisiausių nuodėmių šulinį.

O ši žmogžudystė buvo suplanuota iš anksto. Tikriausiai žudikas norėjo sukurti įspūdį, jog kirvukas buvo paimtas iš virtuvės, bet niekas negalėjo prasmukti į virtuvę nepastebėtas Jorko, o šis turėjo pistoletą. Žudikas išsirinko ginklą, pasekė Jorką ir nužudė jį, kai tas siautė bute. Jam net nereikėjo pernelyg slapstytis, nes Jorkas pakėlė tokį griausmą, niokodamas viską aplinkui, jog iki pat paskutinės akimirkos neišgirdo žingsnių už nugaros... o paskui jau buvo vėlu.

Senukas, palinkęs virš stalo, vienas smūgis kirviu, ir viskas baigta. Trys svarai aštriai nugludinto plieno... ir mirtis ištiko akimirksniu. Mirtinam smūgiui ne-

reikėjo ypatingos jėgos. Krisdamas Jorkas pasisuka veidu į duris ir nusišypso savo žudikui.

Čia mano apmąstymai buvo nutraukti. Koridoriuje pasigirdo trepsėjimas, durys atsilapojo ir kaip audra įsiveržė Dilvikas. Jis negaišo laiko. Nulingavo tiesiai prie manęs ir sustojo, sunkiai kvėpuodamas. Reginys nebuvo malonus.

— Tave reikėtų nušauti, Hameri, — sugergždė jis.

Sekundę mes nejudėdami stovėjome vienas priešais kitą.

— Tai ko pabūgai?

— Dar ne vėlu. Duok tiktai pretekstą, nors patį menkiausią. Tai nesibaigs tau geruoju.

Aš tyčiodamasis nusijuokiau jam į veidą.

— Kiek panorėsi, Dilvikai. Nors čia, nors mero kabinete, man vis tiek.

Dilvikas norėjo atsikirsti, bet į kambarį įžengė jaunas milžinas pilka valstijos policijos uniforma. Plačiais žingsniais priėjęs prie manęs jis ištiesė ranką.

— Jūs — Maikas Hameris?

Aš linktelėjau.

— Seržantas Praisas, — nusišypsojo jis. — Aš vienas iš jūsų gerbėjų. Vienu metu man teko dirbti Niujorke su kapitonu Čembersu, ir jis be galo jus gyrė.

Man patiko jo tvirtas rankos paspaudimas. Aš mostelėjau į lavoną.

— Štai jūsų klientas, seržante.

Dilvikas ignoruojamas įsiuto.

— Nuo kada valstijos policija veržiasi į mūsų jurisdikcijas?

— Nuo tada, — mandagiai atsiliepė Praisas, — kai išaiškėjo, jog jūs blogai aprūpinti darbo priemonėmis... ir žmonėmis.

Dilvikas paraudo iš pykčio. Praisas tęsė, adresuodamas man:

— Beveik prieš metus Saido gyventojai atsiuntė mums peticiją, prašydami dalyvauti visose policijos operacijose, nes miestas, o ir visa valstija tapo įvairių sukčių ir chuliganų iš kitų valstijų susitikimų ir pasilinksminimų vieta.

Nusimovęs savo odines pirštines jis išsitraukė bloknotą. Užrašęs atvykimo laiką ir trumpai apibūdinęs nusikaltimo vietą, jis išklausė mano parodymus. Dilvikas niršiai smaigstė mane akimis, gaudydamas kiekvieną žodį.

— Sugrįžus sūnui, misteris Jorkas, regis, labai susijaudino, jis...

— Minutėlę, misteri Hameri. Kur buvo jo sūnus?

— Jis buvo pagrobtas.

— Štai kaip? — Praiso balsas sukietėjo. — Mums apie tai niekas nepranešė.

— Pranešė miesto policijai, — aš bedžiau pirštu į Dilviką. — Paklauskite jo.

Praisas neabejojo mano žodžiais, jis tik norėjo patikrinti, kaip reaguos Dilvikas.

— Tai tiesa?

— Taip.

— Kodėl mes nieko nežinojome?

Dilvikas nesusitvardė.

— Todėl, kad mes neturėjom noro jums tai pasakyti! — suspaudęs kumščius jis žengtelėjo link Praiso, bet šis nepajudėjo iš vietos. — Jorkas nepageidavo triukšmo ir mes jam tai pažadėjome. Ir ką?

Praisas vėl atsigręžė į mane.

— Kas rado berniuką?

— Aš.

Atrodė, Dilviką tuoj ištiks apopleksija. Tikriausiai jis troško tų dešimties tūkstančių taip pat karštai, kaip ir aš.

— Šįvakar aš radau berniuką apleistoje lūšnelėje

ant kranto. Parvežiau jį namo. Norėdamas apsaugoti savo sūnų nuo kitų išpuolių, misteris Jorkas pasamdė mane.

Dilvikas pratrūko:

— Iš kur žinojai, kad Jorkas bus čia?

— Aš nežinojau, — bjauru buvo jam atsakinėti, bet kaip ten bebuvę, jis atstovavo policijai. — Tiesiog pagalvojau, kad galiu rasti jį čia. Berniūkštis nemažai iškentė, ir aš nusprendžiau, kad jam praverstų mis Greindž pagalba.

Stambusis faras pašaipiai išsiviepė:

— Jis ką, mažiukas, kad be auklių iš namų išeiti nesugeba?

— Tokios būklės — nesugeba. Vakare jis turėjo kažkokį priepuolį.

— Kaip sužinojote, kad Jorko nėra namuose, misteri Hameri? — paklausė Praisas.

— Prieš miegą nusprendžiau žvilgtelėti į jo kambarį, pasiteirauti, kaip jis jaučiasi. Jis net nebuvo prigulęs. Prisiminiau, jog jis minėjo mis Greindž, ir pagalvojau, kad galėjo nuvažiuoti pas ją.

Praisas linktelėjo.

— Durys?..

— Nebuvo užrakintos. Aš įėjau ir pamačiau... visa tai. Paskambinau jums, paskui — miesto policijai.

Dilvikas susiraukė ir iššiepė priekinių dantų likučius.

— Ši istorija dvokia, — tikrai ji turėjo negerą kvapelį, tačiau, be manęs, niekas to nežinojo. — O ar negalėjo būti taip, misteri Hameri, — Dilvikas sarkastiškai pabrėžė "Hameri", — jūs radote berniūkštį, Jorkas nenorėjo mokėti dešimt gabalų — juk darbo čia už kelis skatikus, — jūs pagrasinote, Jorkas bandė išnešti kulnus, bet jūs pavijote ir kaukštelėjote... netyčia per galvą?

— Aišku, galėjo būti ir taip, jei nebūtų buvę ki-

taip, — aš įsikišau tarp lūpų cigaretę ir čirkštelėjau degtuką. — Kai aš ką nors žudau, išsiverčiu be kirvio. Jei jis turi pistoletą, aš irgi pasinaudoju pistoletu. Jei ne — atlieku darbą rankomis, — nukreipiau žvilgsnį į negyvėlį. — Jį galėjau užmušti vienu pirštu. Stambesniam vyrui... tektų panaudoti abi rankas. Bet ne kirvį mėsai kapoti.

— Kaip Jorkas čionai pateko, misteri Hameri?

— Greičiausiai automobiliu. Liepkite keliems vaikinams apžiūrėti jo mašiną. Šešiasdešimt ketvirtųjų mėlynas sedanas.

Praisas pamojo pirštu civiliškai apsirengusiam žmogui ir pakartojo instrukcijas. Tas linktelėjęs išėjo.

Prisistatė koroneris su fotografu ir neštuvais. Dešimt minučių jie sukinėjosi po kambarį, viską barstydami milteliais pirštų atspaudams paimti ir viską fotografuodami. Parodžiau Praisui, kur liečiau sieną ir jungiklį, kad paskui nebūtų nesusipratimų. Jis paprašė manęs duoti pirštų atspaudus. Nepriešta ravau. Praisas išsitraukė parafinu išteptą kartono gabalą, aš padėjau ant jo rankas ir prispaudžiau. Kitoje pusėje Praisas užrašė mano pavardę, licencijos numerį ir įbruko kartoną į kišenę.

Tuo metu Dilvikas apžiūrinėjo Jorko išsvaidytus popierius, bet, neradęs nieko įdomaus, grįžo prie lavono. Viską, ką rado negyvėlio kišenėse, koroneris išdėliojo ant staliuko šalia kušetės, ir Praisas ėmė rūšiuoti daiktus. Aš žiūrėjau pro jo petį. Įprastas šlamštas: niekniekiai, piniginė su dviem dvidešimties, keturiomis penkių dolerių kupiūromis ir kelių organizacijų nario bilietais. Greta piniginės gulėjo buteliukas su tabletėmis.

— Ar kas nors dingę? — paklausė Praisas.

Aš papurčiau galvą.

— Lyg ir ne, bet aš nenaršiau jo kišenių.

Kūną paguldė ant neštuvų, kirvuką suvyniojo ir koroneris su savo vaikinais išėjo. Pasirodė dar keli valstijos

policininkai. Paskui juos trepsėjo trys miesto farai. Man teko viską pakartoti nuo pradžių. Tolėliau stovėjo vienas reporteris, įnirtingai marginantis bloknotą. Būtume mes Niujorke, tektų duris užrakinti, saugantis plėšrių ir įžūlių rašeivų. Nieko, luktelsime, kol naujiena nuskries laidais. Šis miesteliukas suūš kaip išjudintas širšių lizdas.

Praisas pakvietė mane.

— Kur jus bus galima rasti?

— Jorko namuose.

— Gerai. Iš ryto atvažiuosiu pas jus.

— Aš atvažiuosiu su juo, — įsiterpė Dilvikas. — Ir niekur nekišk nosies, aišku?

— Eik tu švilpt, — atkirtau. — aš savo teises žinau.

Aš užsidėjau skrybėlę ir sviedžiau į peleninę nuorūką. Daugiau čia nebuvo kas veikti. Nužingsniavau prie durų, bet ant slenksčio mane pasivijo Praisas.

— Misteri Hameri?

— Taip, seržante?

— Ar galiu tikėtis jūsų bendradarbiavimo?

Aš šyptelėjau.

— Tai yra, ar pasidalinsiu su jumis tuo, ką iškapstysiu?

— Apskritai taip, — jis buvo rimtai nusiteikęs.

— Gerai, — sutinku aš. — Bet su viena sąlyga.

— Būtent?

— Jei užšoksiu ant karštų pėdsakų, veiksiu pats. Pasitaikius pirmai galimybei, informuosiu jus, bet nepraleisiu savo šanso vien dėl to, kad perduočiau darbą į jūsų rankas.

Jis mąstė ne ilgiau kaip sekundę.

— Tai mane patenkina. Jūs aišku, suprantate, kad tai nereiškia leidimo elgtis, kaip jums šaus į galvą. Aš mielai priimsiu pagalbą žmogaus, turinčio tokią reputaciją. Jūs jau seniai tiriate panašias bylas ir jūsų patir-

tis gali būti labai naudinga. Be to, jūs susipažinęs su Niujorko policijos metodais. Aš daug girdėjau apie jūsų sėkmingą veiklą, todėl ir sutinku, kad patyrinėtumėte šį nusikaltimą. Mums trūksta žmonių, ir aš džiaugiuosi, kad jūs pagelbėsite mums.

— Ačiū, seržante. Padėsiu kiek sugebėdamas. Tik pasistenkite, kad apie tai neužuostų Dilvikas. Jei sužinos, kad aš jums padedu, visus randamus pagalius sukiš jums į ratus.

— Jis — tikra kiaulė, — burbtelėjo Praisas. — Pasakykite, ką rengiatės daryti.

— Tą patį, ką ir jūs — ieškoti Greindž. Panašu, kad ji — lemiama figūra. Ar informavote patrulius?

— Po jūsų skambučio buvo užtverti visi keliai. Dabar teletaipu skelbiama paieška septyniose kaimyninėse valstijose. Toli ji nenubėgs. Ar ką nors žinote apie ją?

— Labai mažai. Manoma, kad ji ramaus charakterio. Jorkas sakė, kad ji dažnai vaikšto į biblioteką, bet vargu ar ją ten rasite. Gal ką nors sužinosiu Jorko namuose. Jei iškapstysiu apie ją naujų faktų, paskambinsiu. Iki!

Aš nusileidau laiptais. Šiuo metu norėjau tik vieno — pamiegoti. Man atrodė, kad jau keletą mėnesių nesu matęs pagalvės. Du jauni patruliai stovėjo, atsišlieję į mėlyno sedano sparną. Jie tyliai kalbėjosi, tikrindami dokumentus. Reikės priminti Biliui, kad pasiimtų automobilį.

Kai pasiekiau sodybą, saulė jau ritinėjosi aukštai danguje. Rytiniai fermerių sunkvežimiai, apie kuriuos buvo užsiminęs vyrukas iš degalinės, su vėjeliu dūmė į miestą. Signalizavau prie vartų, kol kramtydamas savo pusryčius išsliūkino Henris. Jis pamojavo man.

— Vadinasi, tai jūs. O aš vis galvojau, kas atidarė vartus. Kodėl manęs nepažadinote?

Sustabdžiau mašiną greta jo.

— Henri, ar jūs girdėjote, kaip aš šiąnakt išvažiavau?

— Aš? Ne, aš miegojau kaip kaladė. Nuo to laiko, kai dingo berniukas, aš vis graužiausi, galvojau, jog tai mano kaltė, nes labai kietai miegu. O šiąnakt, kai jis atsirado, atsipalaidavau.

— Matyti. Išvažiavo du automobiliai. Pirmasis — jūsų boso.

— Jorko? Kur jis nuvažiavo?

— Į miestą.

Henris baimingai mindžikavo nuo kojos ant kojos.

— Manote, jis barsis, kad aš jo neišgirdau?

Papurčiau galvą.

— Vargu. Tiesą sakant, manau, kad jis nenorėjo, jog jūs išgirstumėte.

— Kada jis grįš?

— Jis nebegrįš. Jis mirė.

Nuvažiavau, palikęs jį stovintį pražiota burna. Kitą kartą gal geriau prižiūrės savo vartus.

Susignalizavęs priešais namą išjungiau kaukiantį variklį. Tuos, kurie dar neprabudo, tikriausiai prižadinau garsiai trinktelėdamas durelėmis.

Viršuje sugaudė nerimastingi balsai. Aš nubėgau laiptais ir atsitrenkiau į Roksi, prilaikančią ant krūtinės nesusagstytą chalatą. Ji sumojavo laisva ranka.

— Prašau tyliau, berniukas miega.

Jo laukė smagus prabudimas.

— Ką tik atsikėlei, Roksi?

— Prieš minutę, kai tu pakėlei tokį triukšmą po langais. Kodėl nemiegi?

— Nesvarbu. Visi savo vietose?

— Iš kur man žinoti? O ką, ar nutiko kas nors?

— Jorkas nužudytas.

Jos rankos šoktelėjo prie burnos. Jai užgniaužė kvapą.

— Ir... kas tai padarė? — užsikirsdama iškvėpė ji.

— Tą aš ir pats norėčiau sužinoti, Roksi.

Ji prikando lūpą.

— Atsitiko tai... tai, apie ką mes ir kalbėjomės, ar ne?

— Panašu, jog taip. Ieškoma Maira Greindž. Viskas įvyko jos bute, o ji pati pabėgo.

— Na, ir ką mums dabar daryti?

— Pakelk visą kompaniją. Nieko jiems nesakyk, tik pranešk, kad aš laukiu jų apačioje, svetainėje.

Roksi nudžiugo, galėdama ką nors veikti. Beveik bėgte ji nuskubėjo į koridoriaus galą ir įskriejo į kažkieno kambarį. Priėjęs prie Rastono durų pajudinau rankeną. Užrakinta. Roksi durys buvo atviros ir aš įėjau į kambarį. Uždaręs jas paskui save, tylutėliai prisiartinau prie gretimo kambario durų ir žengiau per slenkstį.

Rastonas kietai miegojo. Lengva šypsena žaidė jo veide, lyg jis būtų sapnavęs kažką malonaus. Užklotas antklode iki pat kaklo jis atrodė jaunesnis nei keturiolikos. Aš nupūčiau švelnią plaukų garbaną, užkritusią jam ant kaktos, ir lengvai papurčiau jį.

— Rastonai! — nesulaukęs atsakymo vėl krestelėjau jo petį. — Rastonai!

Jo akys lėtai atsivėrė. Išvydęs mane nusišypsojo.

— Sveiki, misteri Hameri!

— Vadink mane Maiku, vaikine. Mes juk draugai, ar ne?

— Žinoma... Maikai, — jis ištraukė iš po antklodės vieną ranką ir pasirąžė. — Laikas keltis?

— Ne, Rastonai, dar ne. Man reikia tau kai ką pasakyti.

Aš laužiau galvą, kaip pranešti jam tą liūdną žinią. Kaip pasakyti berniūkščiui, kad jo mylimą tėvą ką tik užplumpino kraujo ištroškęs žudikas.

— Ką? Tu susijaudinęs, Maikai? Atsitiko kas nors negero?

— Atsitiko, vaikine. Tu juk tvirtas vyrukas, tiesa?

Vėl drovi šypsena.

— Taip jau ir tvirtas... visai ne. Norėčiau būti panašus į tuos kietuolius iš knygų.

Nusprendžiau iškloti jam viską tiesiai šviesiai ir baigti tą reikalą vienu mostu.

— Tavo tėtis mirė, sūneli.

Jis ne iškart suprato mano žodžių reikšmę. Žvelgė į mane sunerimęs, manydamas blogai išgirdęs.

— Mirė?

Aš linktelėjau. Suvokęs mano žodžių prasmę, jis krūptelėjo lyg aplietas lediniu vandeniu. Jo akyse sublizgo ašaros, viena lėtai nuslydo stangriu jaunatvišku skruostu.

— Ne!.. Negali būti! Jis negali mirti!

Apglėbiau jį. Jis virpėdamas prisiglaudė prie manęs.

— O, tėti! Kas jam nutiko, Maikai? Kas nutiko?

Tyliai glosčiau jam galvą, stengdamasis prisiminti, kaip ramindavo mane mano tėvas, kai man būdavo bloga. Negalėjau pasakoti jam smulkmenų.

— Jis... tiesiog mirė, Rastonai.

— Kažkas atsitiko, aš žinau, — jis bandė sulaikyti ašaras, bet nepajėgė. — Kas atsitiko, Maikai, prašau pasakyti man!

Padaviau jam savo nosinę. Vėliau jis vis tiek sužinos, tad geriau pasakysiu aš nei vienas iš tų vampyrų.

— Jį kažkas nužudė. Na, išsišnypšk.

Jis išsišnypštė, nenuleisdamas nuo manęs akių. Tai buvo paspirto šunyčio, nežinančio, už ką nubaustas, žvilgsnis.

— Nužudė? Ne... niekas negalėjo nužudyti tėčio... mano tėčio.

Aš tylėjau, leisdamas jam surikiuoti skaudžias mintis. Žvelgiant į jo iškankintą veidą man pačiam suspaudė krūtinę.

Taip mes sėdėjome, netardami nė žodžio, dešimt minučių. Pagaliau berniukas nusišluostė ašaras. Dabar jis atrodė vyresnis. Toks įvykis bet kam pridės metų. Jis prigludo prie mano rankos. Aš paplojau jam per petį.

— Maikai?

— Taip, Rastonai.

— Kaip manai, ar sugebėsi rasti žudiką?

— Pasistengsiu, mažyli.

Jo lūpos niršiai susispaudė.

— Būtinai surask! Jei aš būčiau suaugęs, aš jį nušaučiau, štai! — jis vėl apsipylė ašaromis. — Ak, Maikai!

— Pagulėk čia, mažyli. Pailsėk truputį, o paskui, kai pasijusi geriau, apsirenk ir nusileisk žemyn. Pasišnekėsime. Galvok apie ką tik nori, tik... ne apie tai. Su tuo sunku apsiprasti, bet tu pajėgsi. Dabar tau sunku, net kaukti norisi, bet laikas viską užglostys, Rastonai. Tu — tvirtas vaikinas. Po vakarykštės nakties manau, kad antro tokio šaunuolio ir su žiburiu nerasi. Todėl susitvardyk ir daugiau neverk, gerai?

— Aš pasistengsiu, Maikai, garbės žodis, pasistengsiu.

Jis apsivertė kniūbsčias ir įsirausė veidu į pagalvę. Atidariau duris į koridorių ir išėjau. Dabar teks čia pasilikti, noriu aš to ar nenoriu. Daviau berniukui žodį ir savo pažado atsisakyti nesirengiau.

Kartą jau buvau davęs žodį ir išlaikiau jį. Tai pražudė mano sielą, bet aš jį išlaikiau.

Prisiminiau kraują, pralietą kare, visą kraują, kurį mačiau ir kuris tiško ant manęs. Bet kraujas, kuris išsiliejo, kai įvykdžiau tą pažadą, buvo pats ryškiausias ir baisiausias.

5 skyrius

Tokie veidai žvelgia į jus nuo muziejaus sienų: šalti, priešiški, lūkuriuojantys. Jie stovėjo įvairiomis pozomis ir laukė mano pasiteisinimų dėl to, kad ištraukiau juos taip anksti iš šiltų lovų.

Artūras Greihamas ištinusiomis lūpomis nevikriai gurkšnojo apelsinų sultis iš aukšto stiklo. Jo brolis nervingai čiulpė cigaretę. Gentų šeimynėlė sėdėjo toliausiame kampe. Marta stengėsi atrodyti tokia šalta, kaip ir Gentas jaunesnysis. Roda ir jos tėvas, paskubom užsimetę pirmus pasitaikiusius drabužius, nejaukiai muistėsi ant kėdžių.

Elis Nikols laikėsi išdidžiai ir pasitikinčiai. Kai įėjau į svetainę, ji nudegino mane aistringu žvilgsniu ir pusbalsiu sumurkė:

— Labas, mano meile!

Tokiems žaidimams laikas buvo per ankstyvas. Maišeliai po mano akimis aiškiai turėjo ją įtikinti. Rūsčiai suraukusi antakius, Roksi sustabdė mane ir pasakė, kad kava bus paruošta po kelių minučių. Puiku. Kaip tik jos mums ir reikia.

Nė vienas iš jų nespėjo praverti burnos. Aš prabilau pirmas:

— Rudolfas Jorkas mirė. Mis Greindž bute kažkas praskėlė jam galvą kirvuku mėsai.

Nutilau.

Marta aiktelėjo. Jos vyro akys vos neišlindo iš orbitų. Gentas jaunesnysis ir Roda susižvalgė. Artūras paspringo sultimis, o Viljamui iškrito iš pirštų cigaretė.

Tyla buvo kurtinanti kaip sprogimas. Nespėjus nuslopti jos aidui, Marta Gent, stebėtinai greit susivaldžiusi, paklausė:

— O kur buvo pati mis Greindž?

Aš gūžtelėjau pečiais.

— Žinau ne daugiau už jus, — po to be apylankų išklojau: — Visai tikėtina, kad ji niekuo dėta. Nugalabyti Jorką galėjo ir kitas žmogus. Greitai čia pasirodys policija. Susirasti sau alibi jau vėloka, bet jei kas jo neturi, tegu greičiau ką nors sugalvoja.

Kol susirinkusieji gromuliavo išgirstas žinias, aš nusisukau ir nuėjau į virtuvę. Roksi jau nešė ant padėklo kavą. Paėmiau puodelį ir nunešiau į Bilio kambarį. Jis pabudo vos man pasukus rankeną.

— Sveikas, Maikai! — jis žvilgtelėjo į laikrodį. — Ko tu nemiegi?

— Aš dar nebuvau atsigulęs. Jorkas mirė.

— Ką?!

— Naktį. Jis užkapotas kirviu.

— Na ir naktelė! Kas dabar bus?

— Na, tikriausiai tai, kas paprastai būna, kai padaroma žmogžudystė. Klausyk, ar tu visą laiką gulėjai?

— Velniai rautų, žinoma. Klausyk, Maikai, tu...

— Ar gali įrodyti? Ar tave čia kas nors matė?

— Ne, aš buvau vienas. Tu juk nemanai...

— Nesijaudink, Bili. Bylą tirs Dilvikas, o jis apsidžiaugtų, galėdamas iškrėsti tau kiaulystę. Tas dvokiantis šuo norės atsigriebti ir puls tave, nes manęs jo dantys neįkanda. Dabar jo pusėje įstatymas, tiksliau, tai, kas liko iš įstatymo šiame mieste. Reikia rasti būdą įrodyti, jog tu nebuvai išėjęs iš kambario. Ar turi kokių minčių?

Jis palietė pirštu burną.

— Atrodo. Naktį du kartus girdėjau išvažiuojant automobilį.

— Tai buvo Jorkas, o po to — aš.

— Iškart po pirmojo kažkas nulipo laiptais. Aš išgirdau žingsnius, paskui kažkokį keistą garsą, lyg kas

būtų tylutėliai sukosėjęs, paskui viskas nutilo. Nesuprantu, kas ten buvo.

— Manau, tiks, tik reikia išsiaiškinti, ką ten velnias nešiojo. Ir įsidėmėk: kol tavęs nepaklaus — nė žodžio. Supratai?

— Žinoma, Maikai. Viešpatie, dabar mane išspirs lauk, — jis nunarino galvą. — Ką gi aš veiksiu?

— Ką nors sugalvosim. Jei jautiesi normaliai, geriau apsirenk. Jorko automobilis vis dar mieste, ir kai farai baigs su juo krapštytis, turėsi parvairuoti jį namo.

Aš padaviau jam kavą ir jis su dėkingumu išgėrė karštą gėrimą. Paėmiau tuščią puoduką ir nuėjau į virtuvę. Ten užtikau Harvį, trinantį akis nosine.

Išvydęs mane jis šniurkštelėjo nosimi.

— Koks siaubas, sere! Mis Melkom ką tik man pasakė. Kas tai galėjo padaryti?

— Nežinau, Harvi. Kad ir kas tai padarė, jis už tai sumokės. Klausykite, aš noriu miego. Kai atvažiuos policija, pažadinkite mane, gerai?

— Žinoma, sere. Norite valgyti?

— Ne, ačiū. Vėliau.

Aš šonu apėjau svetainę ir užkopiau laiptais,vos laikydamasis ant kojų. Suglamžyta antklodė gulėjo ten, kur ją buvau numetęs, kojūgalyje. Aš net nesivarginau nusiauti batų. Vos priglaudęs galvą prie pagalvės iškart tapau abejingas visam pasauliui — tegu nors namas dega, kad tik manęs nežadintų.

Policija atvažiavo ir išvažiavo. Neaiškus murmėjimas skverbėsi iki manęs lyg pro tirštą miglą. Balsai reikalavo, protestavo, piktinosi. Piktas aukštas moteriškas balsas ir daug ramesnis jį palaikantis vyriškas. Regis, aš nedominau nieko, tad nesipriešinau, kai migla suvystė mane tarsi pilkos įkapės, nuslopinančios visus garsus bei mintis.

Mane pažadino muzika. Galinga muzikos audra,

sudrebinusi namą kaip uraganas, širdį smaigstanti didi kančia, išsiliejusi nuostabiais garsais. Niekada nebuvau girdėjęs tokios muzikos. Ji sukrėtė mane ligi širdies gelmių. Dar sekundę kitą griaudėjo siautulinga įniršio banga, paskui ji nutyko, išsikvėpė ir suskambo iškilmingas mirties motyvas. Nė vienas taktas, nė viena tema nepasikartojo dukart.

Aš iššliaužiau iš lovos ir atidariau duris, vos nesulinkęs nuo garsų lavinos. Niekad nemaniau, kad pianinu įmanoma išgauti tokį dievišką skambesį.

Jis sėdėjo prie instrumento — maža gaili figūrėlė, įsisupusi į žydrą chalatą. Jo galva buvo atmesta atgal, akys kietai užmerktos, lyg jį kamuotų aštrus skausmas, o pirštai spaudė iš klavišų kančios ir nevilties garsus.

Jis kankino save. Aš atsisėdau greta.

— Rastonai, nereikia.

Jo pirštai apmirė ir jis nukorė galvą ant krūtinės. Kritikai, vadinę jį genijumi, buvo teisūs. Jei jie būtų girdėję jo naująjį koncertą!

— Reikia elgtis ramiau, vaikine. Prisimink, ką aš tau sakiau.

— Žinau, Maikai, aš pasistengsiu. Tiesiog visą laiką galvojau apie tėtį.

— Tu jį mylėjai, tiesa?

— Labiau už viską pasaulyje. Jis tiek daug mane išmokė: muzikos, dalykų, kuriems žmonės aukoja ilgus metus. Tokio nuostabaus tėvo niekas nėra turėjęs.

Aš tylėdamas pasodinau jį į didelį krėslą prie židinio ir atsisėdau greta ant ranktūrio.

— Rastonai, — pradėjau, — tavo tėvo daugiau nėra, bet jis tikriausiai nenorėtų, kad tu taip liūdėtum. Aš manau, jis trokštų, kad tu mokytumeisi toliau ir taptum toks, kokį jis norėjo tave matyti.

— Aš tapsiu toks, Maikai, — jo balsas buvo be-

spalvis, bet tvirtas. — Tėtis norėjo, kad pirmaučiau visose srityse. Jis dažnai man sakydavo, jog žmogui neužtenka gyvenimo, kad galėtų panaudoti visus savo sugebėjimus: per ilgai užtrunka pagrindų mokymasis. Todėl jis ir mokė mane nuo vaikystės. Tad jaunystėje tapęs daktaru, o gal ir mokslininku, aš pranoksiu pats save.

Kalbėdamas jis pagyvėjo. Tegu išsilieja, pagalvojau, tai vienintelis būdas palengvinti širdį spaudžiantį sunkų akmenį.

— Tu šaunuolis, vaikine. Kertu lažybų, jis tavimi didžiavosi.

— O, taip. Jei tik jis būtų spėjęs perskaityti savo pranešimą.

— Kokį pranešimą?

— Mokslininkų simpoziume. Jie rengiami kas penkeri metai ir nugalėtojas tampa prezidentu vienai kadencijai. Jis labai to troško.

— Aišku. Gal mis Greindž perskaitys pranešimą vietoj jo.

To sakyti nereikėjo. Jis pakėlė į mane nelaimingą žvilgsnį.

— Vargu. Juk jos ieško policija.

— Kas tau sakė, mažyli? — aš sutrikau.

— Rytą čia buvo atvykusi policija. Toks išsiganęs žaliūkas privertė mus visus papasakoti, kur mes buvome naktį ir apskritai. Paskui jis pasakė apie mis Greindž.

— O kas jai?

— Jos automobilį rado upėje. Jie mano, kad ji nuskendo.

Jei man būtų pasipainiojusi po ranka plyta, būčiau tėškęs ją į langą.

— Harvi! — suriaumojau. — Harvi!

Tas atlėkė lyg uodegon įkirptas.

— Regis, aš prašiau mane pažadinti, kai atvyks policija. Užmiršai, velniai tave rautų?

— Ne, sere, aš norėjau jus pažadinti, bet misteris Dilvikas patarė leisti jums išsimiegoti. Prašau atleisti, sere. Tai buvo greičiau įsakymas nei pageidavimas.

Štai kaip. Na, ir išmalsiu aš tą riebų snukį.

— Kur visi?

— Kai policija užrašė visų parodymus, Dilvikas įsakė giminaičiams važiuoti namo. Mis Melkom ir Parksas išvyko parvairuoti misterio Jorko automobilio. Seržantas Praisas prašė perduoti jums, kad jis šįvakar bus valdyboje ir norėtų jus pamatyti.

— Gerai, kad nors jam manęs prireikė, — sumurmėjau ir atsigręžiau į Rastoną. — Turiu važiuoti, sūneli. Gal tu pabūsi savo kambaryje, kol atvažiuos Roksi... tai yra, mis Melkom? Gerai?

— Gerai, Maikai. Kodėl pavadinai ją Roksi?

— Aš visiems sugalvoju pravardes.

— Man irgi sugalvojai? — berniuko akyse įsiplieskė gyvos kibirkštėlės.

— O kaipgi.

— Kokią?

— Seras Lanselotas. Jis buvo drąsiausias iš drąsiausių.

Išeidamas iš kambario girdėjau, kaip jis tyliai pakartojo:

— Seras Lanselotas, drąsiausias iš drąsiausių...

Kai pasiekiau žemą akmeninį pastatą, stovintį netoli plento, buvo pradžia devintos. Dangus vėl niaukėsi, oras buvo prisisunkęs drėgmės. Priekinis mano automobilio stiklas aprasojo. Prie kelio stovėjo ženklas: "Valstijos policijos valdyba". Sustabdžiau automobilį šalia jo.

Seržantas Praisas manęs laukė. Kai įėjau, jis linktelėjo ir atstūmė krūvą popierių, kuriuos skaitė prieš tai. Aš numečiau skrybėlę ant tuščio stalo ir atsisėdau.

— Harvis perdavė man jūsų kvietimą. Kokios naujienos?

— Mes radome Greindž automobilį.

— Girdėjau. O jos pačios neradote?

— Ne. Durelės buvo atviros, ir kūną galėjo nunešti srovė. Jei taip, jį surasti bus nelengva. Srovė gali nunešti kūną tiesiai į įlanką.

— Tai tik spėjimas. Jos galėjo ir nebūti automobilyje.

Jis sukando pieštuką.

— Iš visko sprendžiant, ji ten buvo. Liko aiškūs padangų pėdsakai toje vietoje, kur vairuotojas, neprivažiavęs tilto, tyčia pasuko iš kelio. Be to, automobilis skriejo dideliu greičiu. Ji nukrito per trisdešimt pėdų nuo kranto.

— Jūs juk ne dėl to mane iškvietėte? — pertraukiau jį.

— Greitai mąstote, misteri Hameri.

— Maikas. Nepakenčiu oficialumo.

— Puiku, Maikai. Pagrobimo istorija — štai kas mane domina.

— Manote, yra ryšys?

— Jei Greindž nužudyta, ryšys gali būti.

Aš nusišypsojau:

— Jūs ir pats greitai mąstote.

Dar kartą pakartojau visą istoriją, pradėdamas nuo areštuoto Bilio skambučio. Jis klausėsi labai atidžiai ir, kol baigiau, neištarė nė žodžio.

— Ir ką apie tai manote? — paklausė jis.

— Kažkas neblogai pasidarbavo.

— Įtariate, jog tie abu įvykiai tarpusavyje susiję?

Prisimerkęs žvilgtelėjau į jį.

— Kol kas nežinau. Pagrobti laikas buvo pasirinktas nevykusiai. Grobikui reikalingi pinigai. O šie net nesugebėjo pasislėpti su savo auka. Tiesą sakant, abejoju, kad tą patį žmogų bandytų pagrobti dukart, bet Jorkas, bijodamas viešumo, norėjo užtrinti šį įvykį, vėl rizi-

kuodamas sūnaus saugumu. Tikriausiai grobikas, įsiutęs, kad jo užmačia nenusisekė, sukinėjosi kur nors netoliese, laukdamas progos atsiskaityti su Jorku, ir išvydo savo šansą, kai tas išvažiavo pas Greindž.

Išsitraukęs cigarečių pakelį, Praisas pasiūlė ir man.

— Vadinasi, pinigai nebuvo svarbiausias motyvas. Nusikaltėlis, reikalui nepasisekus, paprastai stengiasi kuo greičiau ir kuo toliau išnešti kudašių.

Užsitraukęs išpūčiau į lubas dūmų debesį.

— Miglotas reikalas, ar ne?

Praisas sutiko.

— Ar žinote, kad Jorkui nedaug buvo likę gyventi?

— Ne. O ką? — jį, atrodo, nustebino staigus posūkis.

— Įsivaizduokite tokią situaciją, — tariau aš. — Jorkas žinojo, kad jis jau viena koja karste. Geriausiu atveju jis būtų pratraukęs dar porą metų. Kiekvieną nusikaltimą inspiruoja motyvas, kad ir kaip giliai jis būtų paslėptas, ir devyniais atvejais iš dešimties motyvas pats banaliausias — pinigai. Senis turėjo daug giminaičių, tik ir laukiančių, kada jis užvers kanopas. Vienas iš jų žinojo, kad bet koks sukrėtimas gali numarinti Jorką. Su kažkuo susitaręs, jis organizavo berniuko pagrobimą, o kai šis reikalas nepavyko, nusprendė veikti be užuolankų. Jis nužudė Jorką, pasistengęs, kad įtarimas kristų ant Greindž, po to nudėjo ją pačią ir, kad būtų įtikimiau, inscenizavo savižudybę atgailos priepuolio metu.

Praisas ramiai nusišypsojo.

— Tikrinate mano loginį mąstymą? Galėčiau prisaudyti šioje istorijoje skylių net iš žaislinio pistoleto. Tokiam darbui samdytis parankinius — tikriausias būdas tapti šantažo auka ir prarasti viską, dėl ko taip stengtasi. Jorkas pats kažkaip susijęs su tais įvykiais, nes kažko ieškojo Greindž bute. Bandykite dar kartą.

Aš nusijuokiau.

— Nėra prasmės. Jūs viskam paruošęs atsakymą.

Jis stumtelėjo man per stalą popierius.

— Čia parodymai visų, buvusių name. Nesutapimų kaip ir nėra. Jų žodžiais tariant, iš namo niekas nebuvo išėjęs, vadinasi, niekas negalėjo pritvoti Jorko. Vėl tvirtėja versija apie pašalinį žmogų.

Aš perskaičiau parodymų protokolus. Mažoka. Kiekvieno parodymai tilpo viename lape ir užėmė vos ketvirtį puslapio. Tik trumpi duomenys apie save ir tvirtinimas, kad atsigulę į lovą nepakilo iki tos akimirkos, kol aš nesukviečiau visų į svetainę.

Aš grąžinau popierius Praisui.

— Kažkuris meluoja. Daugiau nieko neturite?

— Mes nebandėme spausti iš jų informacijos, nors Dilvikas to ir troško. Kuris melavo?

— Kažkuris. Bilis Parksas man sakė naktį girdėjęs, kaip kažkas leidosi laiptais.

— Gal jis girdėjo jus?

— Ne, tai buvo anksčiau.

— Man jis nieko nesakė.

— Tikriausiai bijojo, kad jo žodžių nepaneigtų. Juk jis teistas, vadinasi, nepatikimas liudytojas. Apskritai aš beveik pažadėjau jam, kad iš pradžių viską išsiaiškinsiu pats.

— Aišku. Ar Jorkas jumis pasitikėjo?

— Ne. Aš su juo susipažinau visai neseniai. Kai suradau jo berniūkštį, Jorkas paprašė mane saugoti sūnų, kol įsitikins, kad pavojus nebegresia.

Praisas metė ant stalo pieštuką.

— Mes klaidžiojam aklikeliais, — ištrupino jis. — Turime rasti žmogžudystės priežastį. Dėl tos pačios priežasties nužudyta ir Maira Greindž. Manau, šiuo metu mums reikia visas jėgas skirti jos kūno paieškai. Kai su-

rasime jos lavoną, bent jau turėsime nuo ko pradėti. Esu tikras, kad ji negyva.

Atsistojau, rengdamasis išeiti.

— Aš niekuo nesu tikras, seržante. Jeigu ji negyva, ją galima išbraukti iš sąrašo, jei gyva — įtariamoji. Aš čia pasisukinėsiu aplinkui, pašniukštinėsiu, gal ką rasiu. Ką daro Dilvikas?

— Jis irgi patikės jos mirtimi tik išvydęs lavoną.

— Padarytumėte klaidą, per menkai vertindami tą snukiadaužį, — perspėjau aš. — Jis patyręs ir gudrus kaip senas lapinas. Net per daug gudrus, todėl jį ir išspyrė iš Niujorko policijos. Jis jau sugebės savimi pasirūpinti. Jei bus naujienų, aš jums pranešiu.

— Būtinai. Iki greito.

Mes atsisveikinome. Išėjęs į gatvę įlindau į automobilį ir kurį laiką sėdėjau prie vairo, apmąstydamas situaciją. Pagrobimas, žmogžudystė, dingimas. Namas, pilnas išsigimėlių. Šaunus berniūkštis, buvusi striptizo šokėja, atliekanti auklės vaidmenį, ir vairuotojas, buvęs nusikaltėlis. Liokajus... gal tai jo rankų darbas? Kodėl jam nors kartą nebūti kaltam, bent jau įvairumo dėlei? Paklaikęs tėvas, kišantis ranką į slaptavietę už židinio ir nieko ten nerandantis. Jis išvyksta kažko nudėti, o nudobiamas pats. Ta, kurią jis norėjo nužudyti, dingo ir, galimas daiktas, irgi jau nebegyva. Meloris. Šis vardas buvo pirmas akstinas nužudyti. Ir šis vardas figūravo pagrobime.

Gerai, pradėkime iš eilės. Pirmiausia buvo pagrobimas, dabar jį ir tirsiu. Toje sumaištyje pats kipšas gali koją nusilaužti. Dar labiau viską supainioti galėjo tik netikėtas Greindž su nepramušamu alibi pasirodymas. Jaučiausi nesmagiai, nepasakęs Praisui apie Melorį, bet jei sužinotų jis, sužinotų ir Dilvikas, o tada aš atsidurčiau už borto. Ne jau, velniai rautų! Aš juk daviau žodį vaikiščiui.

Įjungęs variklį išjudėjau į plentą. Mįslės įminimas slypėjo Greindž bute. Kai surasiu tai, ko ieškojo Jorkas, atskleisiu šią paslaptį. Gerai, paieškosime.

Šįkart aš pastačiau automobilį skerskelyje už viso kvartalo nuo namo. Vėl ėmė krapnoti įkyri dulksna, nuo kurios sudrėksta degtukai kišenėje.

Išskleidžiau skėtį ir pakėliau švarko apykaklę. Pėstute sugrįžęs į centrinę gatvę, perėjau į kitą pusę ir prisidėjau prie negausių praeivių, po darbo skubančių namo.

Iškart pamačiau tuos, kurių ieškojau. Juodame sedane sėdėjo du džentelmenai. Jie rūkė cigaretes ir iš visų jėgų stengėsi atrodyti nepastebimi. Nelabai jiems tai sekėsi. Apėjęs kvartalą ratu, sustojau prie daugiabučio namo. Priešais mane driekėsi eilė kuklių mažų namelių. Jų langai švietė linksmai ir jaukiai. Į kiekvieną namelį vedė neilgas keliukas.

Negaišdamas išsirinkau iš jų tą, kurio man reikėjo, ir pasukau žvyru nubarstytu keliu, laikydamasis šešėlyje arčiau gyvatvorės, kur žolė šiek tiek slopino žingsnių garsą. Man pavyko sėkmingai prasmukti tarp garažo ir gyvatvorės prie tvoros, juosiančios namuką.

Dešimt minučių stūksojau nejudėdamas. Prie to niekada taip ir nepripratau. Prisiminiau kitas tamsias naktis, kai iš sutemų maži rudi žmogeliukai šūkčiojo piktas patyčias, tikėdamiesi mus išvilioti iš priedangos. Štai kur tavo tikrasis išbandymas. Su šiuo tipu buvo lengviau. Kai praslinko dar dešimt minučių, degtukas apšvietė jo veidą, paskui užgeso ir tik žėruojantis negrabiai delne paslėptos cigaretės galiukas blausiai nušvisdavo tamsoje.

Dilvikas pasirūpino, kad Maira Greindž neturėtų jokio šanso prasmukti į savo namus nepastebėta. Kas nors kitas — taip pat.

Užtikęs sargybinį aš nukreipiau akis truputį į šoną, kad nepamesčiau jo. Jei tamsoje žiūri į kokį nors

daiktą tiesiai, jis išnyksta. Aš gana lengvai persiropščiau per tvorą ir apėjau sargybinį šonu, vėl laikydamasis šešėlyje. Pasiekęs namą išvydau jo siluetą šviečiančių kito pastato langų fone. Mintyse girdamas prižiūrėtoją, palei įėjimą į rūsį sustačiusį virtinę bakų su pelenais, prisėlinau visai arti. Per dus žingsnius nuo rūsio durų trypčiojo kitas įstatymo sergėtojas, sunkiai šnopuodamas ir pusbalsiu keiksnodamas lietų.

Nukėlęs bako dangtį pasėmiau saują pelenų ir mestelėjau į tamsą. Pats negirdėjau nieko, bet jis išgirdo ir pasuko galvą. Tik tiek. Pakartojau bandymą — rezultatas toks pats. Trečią kartą pasėmiau didesnę saują. Šįkart pasisekė. Sargybinis metė nuorūką, sutrynė ją kulnu ir pajudėjo.

Vos jis pajudėjo iš vietos, aš vikriai apibėgau bakus ir nėriau laiptais žemyn. Apačioje apmiriau ir laukdamas prisispaudžiau prie sienos. Nieko neradęs, policininkas grįžo į savo postą.

Aš, ištiesęs rankas tarsi lunatikas, ant pirštų galiukų nustypčiojau koridoriumi.

Prieš darant kitą žingsnį reikėjo gerokai pasukti smegenis. Jei jie saugo abu įėjimus, galima spėti, jog duris į būtą irgi kas nors saugo. Pasisukęs išvydau katilinę. Ant lubų kabančios blausios lemputės šviesa sunkiai skverbėsi pro dulkes ir voratinklius. Metaliniai laiptai kitame patalpos gale vedė į viršų. Jie gundė, bet lipti jais buvo pavojinga. Galėjau pamėginti prasmukti ant stogo, o paskui nusileisti gaisrininko kopėčiomis, tačiau triukšmas tikriausiai būtų mane išdavęs arba namo gyventojai būtų mane išvydę.

Tačiau tuo metu pastebėjau virtuvės šachtą ir palaiminau jos išradėją. Tuščia dėžė mieguistai žiojo savo nasrus, lyg kviesdama užeiti. Ji gerokai dvokė, bet toks mano darbas — pakentėsiu.

Aš įsiropščiau į vidų ir pirmiausia trūktelėjau virvę, tikrindamas, ar negirgžda skridiniai. Jie buvo gerai sutepti. Širdingai ačiū, prižiūrėtojau! Paspausčiau jums ranką, jei dabar pasipainiotumėt akyse.

Pakilęs iki pirmojo aukšto ėmiau abejoti šio sumanymo genialumu. Kažin ar pakaks man jėgų. Sukdamasis dėžėje negalėjau kaip reikiant suspausti virvės. Teko dirbti vien plaštakomis. Įtempęs virvę, užmečiau kilpą ant durelių sklendės ir minutę pailsėjau. Paskui vėl ėmiausi virvės.

Kažkur virš manęs dudeno du balsai. Vienas sustūgo:

— Išmesk jį!

Man užgniaužė kvapą. Tai įklimpsiu, jei mane čia aptiks! Dilvikas šoks iš džiaugsmo, galėdamas apkaltinti mane įsilaužimu ir apdoroti savo vyrukų rankomis.

Praėjo sekundė, dar viena, paskui atsiliepė kitas balsas:

— Paskui, vaikeli, jis dar beveik tuščias.

Ačiū, drauguži! Primink kada nors, kad atsilyginčiau už paslaugą.

Vėl čiupęs virvę įtempiau raumenis. Kai pagaliau pasiekiau Mairos buto duris, vos laikiausi ant kojų. Laimei, kažkuris iš farų buvo užmiršęs jas užrakinti. Man jau buvo nusispjaut, yra kas bute ar ne. Aš atidariau išklibusias duris ir pargriuvau ant grindų. Man sekėsi. Name buvo tylu kaip kape. Jei kada išvysiu kino salėje, kaip herojus atlieka tokį triuką ir išlenda gaivus kaip saulutė, apmėtysiu ekraną akmenimis. Sunkiai dvėsuodamas gulėjau ant grindų. Mintis, kad reikės atsikelti, man kėlė siaubą.

Mano žibintuvėlio stiklas, užklijuotas lipnia juosta, skleidė tik siaurą šviesos spindulį. Truputį pasisukiojau po virtuvę, žvalgydamasis aplinkui. Kiek galėjau įžiūrėti, nuo to laiko, kai buvo padaryta žmogžudystė, čia niekas nieko nebuvo tvarkęs.

Aš nutykinau į svetainę, stengdamasis už nieko neužkliūti. Butas atrodė dar klaikiau nei anksčiau. Policija pabaigė Jorko pradėtą darbą.

Bet jie nieko nerado. Kitaip man nebūtų reikėję taip sunkiai ropštis. Dilvikas pasirodė gudresnis, nei maniau. Jis vylėsi, kad Greindž sugrįš ir pati parodys slaptavietę.

Vadinasi, jis tikėjo, jog ji gyva. Dilvikas žinojo kažką, ko nežinojome mes su Praisu.

Per pusvalandį išnaršiau visą ant grindų išverstą šlamštą, bet nieko įdomaus neradau. Paspyręs tą krūvą koja, vėl ėmiau traukyti stalo stalčius. Mano sėkmės žvaigždė užgeso: Greindž nepripažino nei slaptų stalčių, nei dvigubų sienelių. Aš prisiminiau visas vietas, kur moterys mėgsta įrengti slėptuves, bet farai apie jas irgi buvo pagalvoję: visi pašaliai išknaisioti, visos spintos ištuštintos. Damoms patinka visokios gudragalviškos įmantrybės, kaip, pavyzdžiui, tuščiavidurės lovų kojos arba lempų korpusai, bet Mairos lovos kojos buvo tvirtos ir vientisos, o modernios lempos — iš skaidraus stiklo.

Velnias, bet juk turi ji kur nors saugoti svarbius dokumentus. Diplomą, draudimo polisus ir visa kita. Pagaliau suvokiau savo klaidą. Kalta buvo mano psichologija. Arba jos. Maira Greindž tik atrodė moteris. Moteriška buvo jos išvaizda, drabužiai, kūnas, bet ne protas. Galvojo ji vyriškai. Štai kur išeities taškas. Būdama pusiau moteris, ji privalo slėpti daiktus, o vyriškoji jos charakterio pusė verčia ją ieškoti tokios slėptuvės, kuriai pasiekti reikia jėgos, o ne proto mitrumo.

Šypsodamasis ėmiausi darbo. Atitraukiau nuo sienų spintas ir pabandžiau pakelti durų slenksčius. Radęs už radiatoriaus įdubą, pralinksmėjau. Ji buvo smarkiai pridulkėjusi ir seniai neliesta, turbūt dėl to, kad galėjai nudegti pirštus, kišdamas ten ranką veikiant šildymo sistemai, bet aš supratau, kad einu teisingu keliu.

Galų gale radau slaptavietę, kai šliaužiodamas keturpėsčias pašviečiau žibintuvėliu po lova palei grindjuostes. Nelabai kruopščiai ji buvo įrengta. Grindjuostė tik pusiau pridengė aštriu plaktuku tinke išdaužtą įdubą.

Išdaužoje radau krūvelę plačia guma perjuostų vokų. Tai buvo mažiausiai keturių colių pločio popierių šūsnis, tarp vokų slėpėsi ir nemažai akcijų. Tokia šauni, tvarkinga krūvelė.

Aš negaišau laiko juos skaitydamas, paprasčiausiai pasikišau visą šūsnį po švarku ir užsisagsčiau lietpaltį. Betvirtinant vieną grindjuostės galą, man dingtelėjo į galvą mintis, kad galėčiau iškrėsti puikų pokštą tam storam šunsnukiui Dilvikui. Reikia palikti jam vizitinę kortelę. Vienu trūkiu aš visai išplėšiau grindjuostę ir padėjau ją ant grindų pačioje matomiausioje vietoje. Tegu mano riebusis draugužis palaužo galvą. Na, ir duos jis velnių saviesiems mulkiams, pastatytiems prie durų.

Nusileidau daug maloniau. Reikėjo tik tvirtai laikytis už virvės ir truputį stabdyti. Tarp pirmojo aukšto ir rūsio įtempiau virvę, kad lėčiau nutūpčiau. Lengvas krestelėjimas, ir sėkmingai pasiekiau žemę. Išeiti buvo lengviau nei įeiti. Iškišau galvą pro apsiblaususį rūsio langelį toje vietoje, kur keliukas suko už namo, trumpai švilptelėjau ir pašaukiau:

— Ei, Makai!

To pakako. Sunkiai trepsėdamas jis puolė už kampo, o aš nurūkau koridoriumi, šokau pro duris ir niurktelėjau į krūmus. Sunerimęs faras grįžo į savo postą, iš nustebimo kasydamasis galvą. Tvora, takelis, dar akimirka — ir aš jau skriejau gatve savo automobiliu.

Ryšulėlis man degino kišenę. Pastebėjęs neoninį kavinės ženklą, leidžiantį statyti automobilius, pasukau į šoninę gatvę, sustabdžiau mašiną, įėjau į kavinę ir atsisėdau kampiniame bokse.

Kai džiūsna barmenas, pasirišęs pernelyg plačią kadaruojančią prijuostę, priėmė užsakymą, išsitraukiau iš kišenės krūvą popierių. Ignoruodamas akcijas ir polisus, perverčiau ją ir radau tai, ką medžiojau.

Tai buvo prieš dvejus metus parašytas Jorko testamentas, kuriuo visi jo pinigėliai iki paskutinio cento buvo paliekami Greindž. Aš laikiau savo rankose tikriausią, gryniausią motyvą. Tie keli milijonai dolerių išdavė ją nuo galvos iki kojų. Ji bus tikras laimės kūdikis, jei sugebės tais milijonais pasinaudoti.

Nugeibęs barmenas grįžo su maltiniu ir kava. Atidėjęs popierius į šalį ėmiau doroti neskanų maistą, sunkiai stumdamas jį į gerklę, retsykiais vis patepamą kava. Jau baigdamas atkreipiau dėmesį į savo rankas. Jos buvo dulkėtos. Pastebėjau dar kai ką. Popierius juosusi guma gulėjo greta kavos puodelio, kieta ir perdžiūvusi, suplyšusi į dvi dalis.

Taigi aš radau ne tai, ko ieškojo Jorkas. Šio ryšulėlio niekas nebuvo lietęs nuo akmens amžiaus laikų, o juk slėptuvėje už židinio paslėpti daiktai vakar vakare neabejotinai dar buvo ten! O testamentas kartu su kitais popiergaliais pragulėjo po lova ne vienus metus.

Velniai rautų! Taip, Maikai, šįkart tu pats save pergudravai. Prakeikimas!

6 skyrius

Laukdamas sankryžoje priešais šviesoforą pažvelgiau į laikrodį. Ketvirtis dešimtos, o reikalai klostosi ne itin sėkmingai. Velniai rautų, ko Jorkas taip patrako? Dabar jau aišku, jog dingusį daiktą Greindž arba pasiėmė su savimi, arba niekada jo rankose neturėjo.

Aš grįžau prie išeities taško. Liko tik du keliai:

rasti Melorį arba išsiaiškinti, kas nusileido laiptais žmogžudystės naktį ir kodėl apie šį faktą nutylėjo savo parodymuose. Ką gi, pradėsime nuo Melorio. Gal Roksi sugebės atsakyti į kai kuriuos klausimus. Ištraukęs iš krūvos testamentą, paslėpiau jį vidinėje kišenėje, o likusius popierius sugrūdau į stalčiuką pirštinėms.

Henris atidarė vartus vos man išsukus iš plento. Kai juos uždarė, pašaukiau jį.

— Ar kas nors buvo atėjęs, kol aš važinėjau?

— Taip, sere. Buvo atvažiavęs karstadirbys.

Padėkojęs jam nuvažiavau prie namo. Harvis atidarė duris ir iškilmingai nusilenkė, paimdamas mano skrybėlę.

— Ar yra naujienų, sere?

— Jokių. Kur mis Melkom?

— Tikriausiai viršuje. Ji neseniai nuvedė misterį Rastoną į jo kambarį. Pakviesti ją?

— Nereikia, pats ten užlipsiu.

Tyliai pabeldžiau ir iškart įėjau. Roksi aiktelėjo ir, griebusi nuo lovos chalatą, prisidengė. Tik dalį sekundės jos puikaus kūno nuogybė šmėkštelėjo man prieš akis, tačiau to pakako, kad kraujas siūbteltų visa jėga. Aš prisimerkiau.

— Ramiai, Roksi, — išspaudžiau ne visai ramiai. — Aš nieko nematau, tad nerėk ir nieko nemėtyk. Aš netyčia.

Sučiurleno nerūpestingas, skambus juokas.

— Ak, atsimerk tu, dėl Dievo. Tu jau esi matęs mane tokią.

Aš atmerkiau akis, bet ji tuo metu jau rišosi chalato diržą. Pakvaišti galima.

— Negundyk manęs. Aš maniau, tu pasikeitei.

— Maikai... nekalbėk tokiu tonu. Jei aš ir tapau kuklute, tai žinok: man patinka tokiai būti. Saviškai, šiurkš-

tokai, tu irgi gerbei mano nuostatą, ir aš negaliu užsipulti tavęs dėl to, jog vėl išvydai tai, ką daugelį kartų buvai matęs anksčiau.

— Berniukas miega?

— Regis, taip.

Už pravirų kito kambario durų tvyrojo tamsa. Aš tykiai uždariau jas, paskui grįžau ir atsisėdau ant lovos krašto. Roksi patraukė greta tualetinio staliuko stovintį krėslą ir pastatė jį priešais mane.

— Ar aš pirmiausiai turėsiu prisiekti? — paklausė ji, giliai atsidusdama.

— Reikalas rimtas.

— Sakyk.

— Aš pasakysiu vieną pavardę. Iškart neatsakyk. Leisk jai giliau nugrimzti į sąmonę, pagalvok, prisimink, ar niekada nesi jos girdėjusi. Pasūpuok ją ant liežuvio, įprask prie jos, o paskui, jei prisiminsi, pasakyk, kur ir kada ją girdėjai ir kas ją ištarė... jei sugebėsi.

— Suprantu. Kokia ta pavardė?

Aš ištiesiau jai cigaretę. Vieną pasiėmiau sau.

— Meloris, — atsakiau, keldamas prie jos žiebtuvėlį.

Laukiau, apglėbęs rankomis kelį. Roksi pūtė dūmus į lubas. Porą kartų ji nužvelgė mane bereikšmėmis akimis, be garso kartodama tą pavardę. Aš žiūrėjau, kaip ji prikanda lūpą, giliai įtraukdama dūmus.

Pagaliau ji patrynė kaktą ir suraukė juokingą grimasą.

— Neprisimenu, jog būčiau ją girdėjusi, — pagaliau ištarė ji. — Ar tai labai svarbu?

— Galbūt. Nežinau.

— Atleisk, Maikai, — pasilenkusi ji man paplojo per kelį.

— Velnias, neimk to giliai į širdį. Tai tik pavardė. Kaip manai, gal kuris iš giminaičių yra ją girdėjęs?

— Negaliu pasakyti. Žinai, Jorkas buvo nekalbus žmogus.

— To nežinojau. Ar jis kuriam nors giminaičiui rodė daugiau dėmesio?

Ji pakilo ir pasiėmė kojines. Jos kūnas žaviai bangavo po pusiau permatomu audiniu.

— Pastebėjau, kad jis aiškiai nemėgo jų visų. Kai pradėjau pas jį dirbti, jam lyg ir patiko dukterėčia Roda. Menkiausia proga jis dovanodavo jai dovanas. Ir brangias. Žinau, nes pati jas pirkdavau.

Aš užgesinau nuorūką.

— Hm. Bet paskui jis susirado kitą numylėtinę?

— Na, taip, — ji pažvelgė į mane šiek tiek nustebusi. — Jis susidomėjo kita dukterėčia, Elis Nikols.

— Aš nuo jos būčiau ir pradėjęs.

— Na, tu tai jau tikrai, — pasišaipė ji. — Man tęsti?

— Pirmyn.

— Ilgą laiką jis skyrė jai visą savo dėmesį, o Gentai siuto iš pavydo. Man regis, jie jau laikė Rodą paveldėtoja ir tokia staigi permaina jiems nepatiko. Jorko pomėgis truko keletą mėnesių, paskui išblėso. Jis jau nebekreipė į Elis ypatingo dėmesio, bet niekada neužmiršdavo jos pasveikinti gimimo dienos proga. Jis pamalonindavo ją įspūdingomis dovanomis. Ir tai vienintelis keistas dalykas šiuose nuobodžiuose namuose, — baigė Roksi.

— Elis ir Jorkas, oho? Ir ar toli jie nuėjo?

— Ne taip toli, kaip tu manai. Man atrodo, jis elgėsi su ja tėviškai.

— Tu įsitikinusi?

— Visiškai. Geriausi misterio Jorko metai jau toli praeityje. Seksas jam reiškė ne daugiau kaip biologinį lyčių skirtumą.

— Elis seksas galėjo reikšti ir daugiau.

— Neabejoju. Ji mėgsta raumeningus vyrukus, bet misteris Jorkas jai tiko toks, koks yra. Ji puikiai moka apsieiti ir kitaip. Pastebėjau, ji ir į tavo tvenkinį užmetė meškerę.

— Ji užmovė ant kabliuko ne tą masalą, — atkirtau aš. — Išdygo mano kambaryje tokia, kaip motina pagimdė, ir tiesiai prie reikalo. Man patinka, kai truputį paerzinama. Be to, buvau nusivaręs nuo kojų. Ar Jorkas žinojo, kaip ji elgiasi?

Roksi įjungė mažą radijo imtuvą ir ėmė ieškoti muzikos.

— Jei ir žinojo, neėmė to į galvą.

— Klausyk, kačiuk, ar Jorkas kada nors buvo užsiminęs apie testamentą?

Suskambo sena Benio Gudmeno melodija. Ji pareguliavo garsą ir grakščiai apsisuko.

— Taip, jis parašė testamentą. Kiekvienąkart, apie jį prabilęs, jis beveik įvarydavo visai šeimynėlei nervų priepuolį, bet nė karto nepasakė tiesiai, kam atiteks pinigai.

Ją pagavo šokio sūkurys.

— Nagi, stabtelėk bent akimirkai. Negi jis nemestelėjo jokių užuominų?

Jos chalato kraštelis, šoktelėjęs aukščiau, nei dera, plestelėjo man per veidą.

— Jokių, išskyrus tai, kad jie atiteks labiausiai to vertam.

Jos kojos tiesiog žaibavo. Mano širdis plakė vis greičiau ir greičiau. Tai buvo nuostabios kojos, ilgos, tvirtos, rausva aksominę oda.

— Ar Greindž apie tai žinojo?

Ji sustojo išraiškinga poza ir metė man savo diržą.

— Taip, — ji vėl ėmė šokti. Dabar grojo rumbą. Jos kūnas ritmingai lingavo ir trūkčiojo pagal taktą. —

Kartą jie smarkiai susiginčijo ir misteris Jorkas visiems girdint pareiškė, kad mis Greindž vienintelė, kuria jis gali pasitikėti, ir kad ji tvarkys jo nuosavybės teises.

Štai ir susigaudyk, kad gudrus. Kaip ji, velniai griebtų, vienu metu gali būti ir paveldėtoja, ir testamento vykdytoja? Bet apie tai man pamąstyti niekas neleido. Nusivilkusi trumpą chalatėlį, Roksi pasinaudojo juo kaip šokėjos vėduokle, atidengdama beveik viską ir neparodydama nieko. Ji judėjo gracingai kaip elfas, šviesi grietinėlės spalvos oda spindėjo ir akino. Ji sukosi priešais mane, o pečius siekiantys plaukai skriejo aplink jos galvą lyg tamsi švytinti aureolė. Aš pakilau pačiame šio gaivališko šokio įkarštyje.

Roksi puolė man ant krūtinės.

— Pabučiuok... tu, žvėrie!

Manęs ilgai prašyti nereikėjo.

Mūsų lūpos susiliejo. Ji suleido nagus į mano rankas. Šiurkščiai atplėšiau ją nuo savęs, laikydamas už pečių.

— O tai ką reiškia?

Ji užsiliejo padaužiška, žavia išlepintos mergiūkštės šypsena.

— Tai reiškia, kad galėčiau tave pamilti, jei norėčiau. Ir žinai, kažkada mylėjau.

— Žinau. Kodėl lioveisi?

— Tu — Brodvėjus, Maikai. Tu — ryškios šviesos ir dideli pinigai... kartais. Ir kulkos vietoj bučinių. Todėl ir lioviausi. Panorau žmogaus, turinčio normalius šansus ilgai gyventi.

— Tada kam visa tai?

— Aš tavęs ilgėjausi. Gal tai juokinga, bet kažkur mano viduje yra vietelė, kurią saugau tik tau. Nemaniau, jog kada nors tai tau pasakysiu.

Aš vėl pabučiavau ją, tvirčiau ir aistringiau. Jos

kūnas kalbėjo su manimi, šaukė, kvietė į save. Aplinkiniai daiktai išnyko rūke, bet burtus išsklaidė iš gretimo kambario pasigirdęs Rastono šūksnis.

Roksi mikliai užsivilko chalatą. Šaltai ir negyvai sučežėjo sintetika.

— Leisk mane pas jį, — tariau aš.

Ji linktelėjo.

Atidaręs duris spragtelėjau jungiklį.

— Sveikas, sere Lanselotai.

Jis verkė sapne, bet išvydęs mane nusišypsojo.

— Sveikas, Maikai. Kada atvažiavai?

— Neseniai. Ar nori ko?

— Gal vandens. Klaikiai perdžiūvo gerklė.

Ant stalo stovėjo ąsotis, iki pusės pripildytas ledo gabaliukų. Įpyliau į stiklinę vandens, ir jis išgėrė vienu mauku.

— Užteks?

Jis grąžino stiklinę.

— Taip, ačiū.

Švelniai timptelėjau jį už smakro.

— Tada gulkis ir gerai išsimiegok.

Jis suerzėjo, kamšydamasis antklodę.

— Pasistengsiu. Labanakt, Maikai!

— Labanakt, bičiuli.

Uždariau duris paskui save. Roksi jau buvo apsivilkusi rudą dygsniuotą naminį chalatą ir dabar sėdėjo, rūkydama cigaretę. Burtai buvo išsklaidyti. Mačiau, kad ir ji gailisi prarastos akimirkos. Ji ištiesė mano pamirštą cigarečių pakelį. Įsikišau jį į kišenę ir atsisveikindamas pamojau ranka. Nė vienam iš mūsų nesinorėjo kalbėti.

Harvis jau miegojo. Laiptinę apšvietė tik nakčiai paliktos mažytės žvakės formos lemputės, o holą apačioje gaubė nepermatoma tamsa. Beveik apgraibomis radau Bilio kambarį, nieko pakeliui nenuvertęs. Bilis gulėjo lovoje, bet nemiegojo.

— Bili, tai aš, Maikas.

Jis įjungė naktinę lemputę šalia lovos.

— Užeik.

Uždaręs duris atsisėdau greta jo ant krėslo.

— Vėl noriu užduoti tau kelis klausimus. Žinau, vėlu, bet tikiuosi, tu neprieštarausi.

— Aišku, ne, Maikai. Kokios naujienos?

— A, nieko ypatinga. Mis Greindž iki šiol nerasta ir viskas verčiama ant jos. Aplink jos butą Dilvikas išstatė savo vaikinus,

— Nejaugi? Kodėl? Ji juk, regis, nuskendo?

— Manau, kažkas trokšta, jog mes taip galvotume. Klausyk, Bili, tu sakei, kad išvažiavus Jorkui išgirdai kažką lipant laiptais. Anksčiau domėjausi tuo tik dėl tavo alibi, bet dabar tai gali turėti įtakos visam tyrimui. Prisimink tą momentą dar kartą, gerai? Kuo tiksliau.

— Taigi, pažiūrėkime... Apskritai aš negirdėjau, kaip išėjo Jorkas, prisimenu tik jo automobilio, riedančio per žvirgždą, barškėjimą. Jis mane ir pabudino. Man skaudėjo galvą, o burnoje kaupėsi šleikštulys nuo vaistų, kuriuos jis man buvo davęs. Kažkokių tablečių.

— Nesuprantu, kodėl tu pabudai. Jis juk davė tau migdomųjų.

— Aš jau lovoje viską išvėmiau, tad iš jų nebuvo jokios naudos. Tai va, guliu ir staiga išgirstu — kažkas stypčioja laiptais. Supranti, kambarys kažkaip įdomiai įrengtas. Kiekvienas garsas iš apačios prasiskverbia čionai. Yra kažkoks žodis...

— Akustika.

— Aha, tas pats. Todėl be manęs niekas ir nemiega šiame kambaryje. Neištveria triukšmo. Ar garsas tylus, ar skambus — čia viskas girdėti. Atrodo, tas žmogus stengėsi pėdinti tyliai, bet aš vis tiek išgirdau. Tik pagalvojau — kuris nors iš namiškių nenori pažadinti kitų, tad ir sėli-

na kaip indėnas, ir nekreipiau į tai dėmesio. Praslinkus maždaug dviem ar trim minutėms išgirdau kažką kosėjant į delną, vis tyliau ir tyliau, kol visai nutyko. Kai jau grimzdau į sapnų karalystę, ant kelio suburzgė antrasis automobilis. Tikriausiai taviškis.

— Viskas?

— Viskas, Maikai. Po to aš vėl užsnūdau.

Priešais mane gulėjo tūzas. Gulėjo apverstas, tad negalėjau pasakyti, ar jis raudonas, ar juodas, tačiau tai buvo tūzas. Mano galvoje vėl suskambo varpeliai, ir greitai jie pavirs kurtinančiu varpų gaudesiu. Vežimas stovėjo priešais arklį, bet jei aš suprasiu, kuriuos pakinktus reikia atsegti, greitai viską sustatysiu į savas vietas.

— Bili, apie tai — niekam nė žodžio, gerai? Jei vietiniai farai ims tave kamantinėti, nieko jiems nesakyk. O jei pageidaus sužinoti seržantas Praisas, siųsk jį pas mane. Jei tau brangi gyvybė, laikyk liežuvį už dantų, o duris — užrakintas.

Jis išvertė akis.

— Velnias, Maikai, nejaugi tai taip svarbu?

Aš linktelėjau.

— Man atrodo, Bili, kad tu girdėjai sėlinant žudiką.

— Viešpatie! — jis žagtelėjo. — Tu ... tu manai, žudikas... — jis gurktelėjo. — Gal jis ir mane bandys pritvoti?

— Ne, Bili, nesijaudink. Tu jam ne itin pavojingas. Bet saugotis reikia ne tik jo. Mes turim reikalų ne su paprasta žmogžudyste. Su visu tuo kažkaip susijęs ir pagrobimas. Žodžiu, sėdėk čia, kol duosiu tau ženklą, — ant slenksčio, jau padėjęs ranką ant durų rankenos, atsigręžiau ir vėl pažvelgiau į jo baimingas akis. — Bili, kas yra Meloris?

— Koks Meloris?

— Tiesiog Meloris.

— Tikrai nežinau.

— Ką gi, mažyli, ačiū.

Meloris. Taip pat sėkmingai jis galėjo pasivadinti Smitu arba Džonsonu. Žodis, ir daugiau nieko. Grįždamas tamsoje atgal, aš galvojau apie jį. Meloris, figūruojantis pagrobime, Meloris, kurio vien vardas privertė Jorką išbalti. Meloris, nauja grandis nusikaltimų grandinėje. Meloris sėdi kažkur ir džiaugiasi, kad privirė tiek košės. Jorkas pažinojo tą tipą, bet jis jau lavonas. Ar tik ne tai žmogžudystės priežastis? Visai įmanoma. Keisti Jorko veiksmai aiškiai liudijo, kad Maira Greindž irgi pažįsta Melorį. Bet ji dingo. O jei jos dingimas — Melorio rankų darbas? Visai įmanoma. Velniai rautų, neturėjau nė vieno tikro įkalčio, viskas rėmėsi vien prielaidomis. Kažkas turėjo įvykti, kažkas užsimanys pažvejoti drumstame vandenyje ir žengs pirmąjį žingsnį.

Aš surinkau į krūvą visus faktus, bet niekaip negalėjau jų sujungti. Vardas, ištartas neaišku kieno, žmogus — irgi nežinomas — nusileidęs naktį laiptais ir neigiantis tai, kažkokio daikto, tikriausiai pavogto dingusios moters, paieškos.

Murmėdamas prakeiksmus po nosimi, sutrypiau koja įsivaizduojamą priešininką. Nuo ko pradėti? Dilvikas ir Praisas ieško Greindž. Turėdami savo dispozicijoje aibes žmonių, jie gali dirbti daug greičiau nei aš. Be to, kažkoks šeštasis jausmas man kuždėjo, jog ji — tik dalis visų tų įvykių. Ji nėra paslapties raktas, įmenantis visą mįslę, o greičiau liudytoja, kurios parodymai sutaupytų daugybę laiko ir vargo. Aš nelabai tikėjau, kad ji suskaldė galvą Jorkui, o po to pati nusižudė. Jei ji Jorko bendrininkė, vadinasi, gana protinga, o protingi žmonės arba nesipainioja į žmogžudystes, arba veikia pagal kruopščiai parengtą planą. Jorko žmogžudystė —

impulsyvus ir grubus darbas. Tokios žmogžudystės įprastos varganose lūšnelėse dėl kelių apgailėtinų dolerių, arba viešbučio numeriuose, vyrui aptikus žmoną su meilužiu. Žmogžudystės iš pavydo, iš keršto, beprasmiškos žmogžudystės susivaidijus dėl kokios smulkmenos, bet ar tinka čia nors vienas iš tų motyvų? Kam pavydėjo Jorkas ir kas pavydėjo jam? Roksi teisingai pasakė: jis buvo pernelyg senas. Pinigai? Jo piniginė liko vietoje ir, atrodo, niekas iš jos nedingo. Ir apskritai, tokios rūšies nusikaltimai vyksta gatvėje, tuščiuose skersgatviuose, nuošaliuose parkų kampeliuose. Kerštas... kerštas. Greindž sakė, kad jis neturi priešų. Tai dabar. O praeityje? Patirtis man sakė, jog toks variantas beveik neįmanomas. Paprastai iš keršto žudoma tuoj po įvykio, sukėlusio nenumaldomą norą keršyti. Kai žmogus turi laiko pagalvoti, jį pradeda stabdyti mintis apie bausmę. Jei tik auka, pajutusi gresiantį pavojų, nepasipusto pėdų. Tada žudiko sąmonėje įvykio reikšmė išauga ir skatina jį griebtis ryžtingų veiksmų. Ši versija irgi atkrinta. Jorkas ilgus metus buvo visuomenės akiratyje. Beveik dvidešimt metų jis pragyveno viename name. Geriausias motyvas — dideli pinigai. Ar tik tai ir nebus svarbiausias kabliukas? Bet kuo čia dėta Greindž? Kaip testamentas atsidūrė pas ją? Tokie dalykai laikomi banke arba pas advokatą. Retas paveldėtojas gali pasigirti matęs testamentą savo akimis, ką jau kalbėti apie tai, kad slapstytų jį tarp asmeninių daiktų. Velniai rautų, juk Greindž gyrėsi, kad be Jorko mokamų pinigų, dar turi neblogų asmeninių pajamų. Jai atseit nerūpi jo turtai. Labai kilnu, ypač jei žinai, kam jie atiteks. Ji galėjo kalbėti su manimi iš aukšto. Aš prisiminiau jos abejingumą ir atsainią veido išraišką. Turėtų būti svarbi priežastis, vertusi ją apsimetinėti. Ko ji siekė?

Maira Greindž. Ji vis man kliuvo. Pagrobimo naktį ji buvo neaišku kur. Ją matė ant plento, bet ji tai neigia. Kodėl?

Aš išsišiepiau. Dėl kokios priežasties netekėjusi moteris važinėja vidurnaktį viena? Reikalas aiškus — pasimatymas. Greindž važiavo į pasimatymą, o tokių moterų kaip ji partnerius reikia slėpti nuo prašalaičių akių. Štai kodėl ji retai matoma žmonėse. Saugodamasis kritikų išpuolių, Jorkas irgi vengė viešumo, tai paaiškina jo delikatų ir atsargų požiūrį. Greindž turėjo daugybę priežasčių viską neigti. Tai būtų galėję pakenkti jos profesiniams santykiams, be to, ji būtų praradusi draugužę. Tai buvo tik spėlionės, bet galėjau kirsti lažybų, kad jos beveik atitinka tiesą.

Nakties oras padvelkė šalčiu. Aš nesuvokiau, kad stoviu prie slenksčio, kol manęs neapgaubė vėsus rūkas, Susikišęs rankas į kišenes nužingsniavau alėja.

Namas žvelgė man į nugarą įdėmiomis langų akimis. Jei tik jis mokėtų kalbėti. Žvirgždu nubarstytas takelis glėbė seną niūrų pastatą savo pilkomis rankomis ir aš ėjau juo, stengdamasis surikiuoti iškrikusias mintis. Priėjęs vingį sekundę stabtelėjau, o paskui žengiau taku į dešinę.

Paėjus penkiasdešimt žingsnių, iš tamsos išniro gūdi gremėzdiška laboratorija, primenanti kapų rūsį. Tai buvo iš blankiai pilkų šlakbetonio blokų sumūrytas pastatas, niekaip neįsikomponuojantis į bendrą Jorko valdų foną. Nė vienas langas neperbraukė dviejų man matomų sienų kontūrų, nebuvo matyti nė mažiausios skylutės, pro kurią smalsios akys galėtų stebėti tai, kas vyksta viduje. Namo gale tarsi milžiniškas pirštas į dangų kilo trisdešimties pėdų ilgio vamzdis, siekiantis aukščiau nei medžių viršūnės. Po pačia stogo atbraila įrengtos grotuotos ventiliacijos angos buvo beveik nepasiekiamos įkyriam žvilgsniui.

Apėjau pastatą. Tai buvo šimto pėdų ilgio ir penkiasdešimties pėdų pločio statinys, o vienintelis įėjimas

į jį — plieninės durys, pajėgios atlaikyti uraganą ar apgulą. Tačiau jos buvo bejėgės prieš nenumaldomą žmogaus smalsumą. Pirmasis visraktis lengvai pasisuko spynoje. Vieni juokai, net neįdomu. Dvigubi plieno lakštai, o mechanizmas paprastas kaip stiklinė pieno.

Jungikliai žybčiojo tamsoje žalsva fosforine šviesa. Aš spustelėjau vieną ir po lubomis plykstelėjo šimto vatų lempa. Pasidarė šviesu kaip dieną. Apžiūrėjęs duris užtrenkiau jas, paskui apsidairiau aplinkui. Architektūrine prasme pastatą galėjai laikyti paprastumo pavyzdžiu. Per visą pastatą tęsėsi ilgas koridorius. Iš abiejų jo pusių rikiavosi kambariai, maždaug šešiolika. Nė dulkelės ant žvilgančių marmurinių grindų, nė vienos dėmelės ant baltu emaliu dažytų sienų. Visos durys buvo užrakintos, varinės rankenos spindėjo, į akis krito griežti, asketiški lakuotų medinių dalių kontūrai. Iš lauko neišvaizdi ir pilka, viduje laboratorija atrodė nepriekaištingai.

Pirmajame kambaryje, tai buvo kabinetas, stovėjo stalas, didelis krėslas, kelios kartotekų spintos ir vandens aušintuvas. Kambarys priešais niekuo nesiskyrė nuo pirmojo. Padėklas pypkėms man pasufleravo, kuris iš jų — Jorko. Kol kas nieko neįprasta.

Toliau radau kažką panašaus į sandėlį. Palei sieną, ant stelažų, stovėjo šimtai buteliukų su man nežinomais chemikalais. Aš atidariau apatinį skyrių. Elektrinė armatūra, vamzdeliai, neaiškios paskirties variniai gyvatukai, kartu su keistos išvaizdos detalėmis tvarkingai išdėlioti ant lentynų. Šįkart priešpriešinis kambarys buvo kitoks. Viename kampe gunksojo generatorius, prisiglaudęs prie transformatoriaus. Link durų šliaužė riešo storio kabeliai, pereinantys abu agregatus ir dingstantys sienoje. Panašius daikčiukus buvau matęs keliose atkampiausiose mūsų valstijose, kur vis dar madinga kilnojama elektros kėdė. Tie įrenginiai mane tiesiog pri-

bloškė. Jeigu Jorkas buvo atsidavęs tik Rastono auklėjimui, kuriam galui jam ta technika? O gal tai tik širma, slepianti kai ką svarbesnio?

Kita patalpa visai supainiojo mano mintis. Čia viešpatavo prabanga. Minkšti patogūs krėslai, septynių pėdų ilgio pritrenkianti sofa, dar vienas krėslas, traukiantis akį keistomis vingiuotomis formomis, pakartojančiomis nugaros linkius, buvo išsigaubęs ties keliais ir baigėsi minkštu pastovu kojoms. Visur patogiai išdėstyti maži staliukai, apkrauti žurnalais, populiariais ir mažiau žinomais. Knygos užsienio kalbomis ilsėjosi ant brangių nefritinių atramų. Kampe stovėjo radiola, o iš abiejų jos pusių — spintelės, pilnos simfoninės ir populiariosios muzikos plokštelių. Priešais, kitame kambario kampe, išdidžiai stūksojo rojalis. Ant taburečių buvo išdėliotos operų partitūros. Gudragalviškai sukonstruoti baldai galėjo pavirsti piešimo molbertais, skaitymo staliukais. Miniatiūriniame šaldytuve tilpo ledinio vandens butelis ir keletas aprasojusių stiklinių. Prie sienos, ant laboratorinio stalo, stovėjo keli puodeliai, kažkokių bakterinių kultūrų aptraukti geltonomis dėmėmis. Greta — geriausios firmos mikroskopas su dviem objektyvais.

Nieko sau pramogų kambarys. Čia kiekvienas galėtų komfortiškai pailsėti, užsiiminėdamas mėgstamu hobiu. Ar tik ne čia Rastonas praleisdavo savo laisvalaikį? Netinkama vieta paprastam berniūkščiui, bet jam — kaip sykis.

Slinko minutės. Aš uždariau duris ir pajudėjau toliau, žvilgčiodamas į kambarius. Tai buvo puikiai įrengta laboratorija: mėgintuvėliai, retortos, kambarys, prikimštas knygų, ir vėl elektros įranga. Perėjęs koridorių įkišau galvą pro duris. Ir nepatikėjau savo akimis. Kambario viduryje stovėjo arba tikra elektros kėdė, ar bent tobula jos kopija.

Man nepavyko jos apžiūrėti kaip reikiant. Išgirdau silpną metalo, skrebenančio metalą, garsą. Uždaręs duris bėgte pasileidau koridoriumi, pakeliui spaudydamas jungiklius. Šiąnakt ne man vienam smalsumas neleido užmigti.

Vos spėjus man uždaryti paskui save Greindž kabineto duris, atsilapojo laukujės durys. Kažkas lūkuriuodamas stypsojo tamsoje. Aš girdėjau jo padažnėjusį alsavimą. Durims užsidarius, ant grindų nutįso siauras šviesos pluoštas ir pro plyšį užšliaužė ant mano batų. Įėjusysis neuždegė šviesos, jis turėjo žibintuvėlį.

Durų rankena sujudėjo. Pačiupęs pistoletą iškėliau jį virš galvos, pasiruošęs su trenksmu nuleisti tą akimirką, kai nepažįstamasis peržengs slenkstį. Bet durys neatsidarė. Žmogus pasitraukė ir įėjo į Jorko kabinetą.

Aš lėtai ir atsargiai pasukau rankeną. Plyšys tarp durų ir rėmo vis platėjo ir pagaliau sugebėjau pro jį prasisprausti. Nematomas tamsoje, stovėjau tamsių plokščių fone, be garso įkvėpdamas bei iškvėpdamas, ir stebėjau, kaip Gentas jaunesnysis verčia aukštyn kojomis kabinetą. Vaikinas pritvirtino žibintuvėlį ant stalo ir dirbo jo šviesoje. Jis neskubėjo. Kilnojo kartotekos dėžes vieną po kitos, berdamas jų turinį ant grindų atskiromis krūvelėmis. Baigęs vieną eilę jis imdavosi kitos, kol ištuštėjusi spinta pasidarė panaši į iššiotą bedančio senioko burną.

Sekundę man pasirodė, kad jis rengiasi išeiti, ir atsitraukiau, bet jis tik pasuko žibintuvėlį į kitą pusę. Pasikartojo ta pati procedūra. Aš stebėjau.

Po dvidešimties minučių jo kantrybė ėmė sekti. Jis piktai svaidė daiktus ir nuspyrė po kojomis pasipainiojusį krėslą. Bet galiausiai susivaldė ir vėl ėmė dirbti nesikarščiuodamas. Dar po penkiolikos minučių jis grįžo į tą vietą, nuo kurios pradėjo. Kambarys atrodė taip, lyg jame būtų sprogusi bomba. To, ko ieškojo, jis nerado.

Padėjo atsitiktinumas. Gentas jaunesnysis vėl užkliuvo už krėslo. Jį stumtelėjo taip nirtulingai, kad šis nučiuožė marmurinėmis grindimis, atsitrenkė į tuščią kartotetką ir apvirto. Aš tai pastebėjau anksčiau nei jis. Krėslo apačia buvo dviguba.

Gudru. Galima valandų valandas naršyti kambarį, stumdyti baldus, bet ar dažnai jums toptelės į galvą mintis apversti ir apžiūrėti krėslą? Gentas jaunesnysis iš netikėtumo dusliai aiktelėjo ir suklupo ant kelių, pirštais braukydamas apmušalą. Nesusidorojęs čiupo iš spintos atsuktuvą ir bedė jį į plyšį. Pasigirdo aštrus trekštelėjimas, ir krėslo dugnas atšoko.

Storas vokas buvo pritvirtintas vieliniu spaustuku. Negarsiai švilptelėjęs Gentas atspaudė jį rodomuoju pirštu ir ištraukė pluoštą popierių. Greitai juos peržiūrėjęs sarkastiškai prunkštelėjo ir sviedė ant grindų. Vėl kyštelėjo ranką į voką, ištraukė dar kažką ir ėmė atidžiai apžiūrinėti, glostydamas pilvą. Du kartus jis pasitaisė akinius ir prikišo popierius arčiau šviesos. Mačiau, kaip jis paraudo. Tarsi jausdamas, kad yra stebimas, vaikinas metė į duris pasalūnišką žvilgsnį, paskui sugrūdo viską atgal į voką, o šį įsikišo į kišenę.

Aš atsitraukiau į koridoriaus gilumą, o kai Gentas jaunesnysis uždarė paradines duris, įjungiau šviesą ir įėjau, žengdamas per šiukšlių krūvas. Pažvelgiau į popierius, gulinčius ant grindų. Šis testamentas buvo sudarytas prieš kelis mėnesius ir skelbė, kad trys ketvirčiai Jorko palikimo atitenka Rastonui, o vienas ketvirtis — Elis. Likusiems giminaičiams Jorkas paliko vieną vienintelį dolerį.

Tačiau Gentas jaunesnysis nusinešė kai ką įdomesnio. Aš nubėgau prie durų, pakeliui brukdamas į kišenę sulankstytą testamentą. Mano jaunasis bičiulis galėjo pasprukti.

Jis nebuvo toli nuėjęs. Už penkiasdešimties žingsnių nuo kelio kažkas tvatijo jį iš peties. Išgirdau duslius Gento riksmus ir dar kažkokius balsus. Išsitraukęs pistoletą atlaužiau saugiklį ir mečiausi link jų.

Tikriausiai reikėjo bėgti žole, bet aš skubėjau. Dvi figūros atšoko nuo trečiosios, gulinčios pievoje, ir puolė prie medžių. Iššoviau virš jų galvų. Šūvio aidas nugriaudėjo per visą sodybą, bet nė vieno iš bėglių nesustabdė. Jie įlėkė į proskyną. Aš stengiausi nusigauti į lygią vietą, kad krūmai netrukdytų taikytis. Bet man sutrukdė Gentas jaunesnysis: užkliuvau už jo ir dribau nosimi į žemę. Nespėjus man pakilti, tie du persirito per sieną. Gulėdamas ant žemės aklai paleidau porą šūvių, bet nepataikiau. Už sienos suriaumojo atgijusio automobilio variklis.

Veriantis moteriškas riksmas tarsi peiliu persmeigė orą ir aš sustingau vietoje. Viskas įvyko taip greitai. Bėgant prie namo, dygliuotos šakelės braižė man veidą ir draskė drabužius. Name užsidegė šviesos ir Harvio balsas šaukėsi pagalbos. Pižama vilkįs Bilis jau laukė manęs tarpduryje.

— Maikai, tikriausiai tai mis Melkom. Į ją kažkas šovė!

Harvis pašėlusiai mojavo rankomis, rodydamas į jos kambarį. Aš įsiveržiau tenai. Roksi gulėjo ant grindų, o ant jos peties plėtėsi skaisčiai raudona kraujo dėmė. Harvis atsistojo greta manęs, virpėdamas iš baimės.

Aš nunešiau Roksi į lovą, per petį mesdamas liokajui:

— Atneškite karšto vandens ir tvarsčių. Iškvieskite gydytoją.

— Taip, sere, — atsakė Harvis ir iškurnėjo.

Įėjo Bilis.

— Gal galiu kuo nors padėti, Maikai? Aš... aš nenoriu pasilikti vienas.

— Gerai, pabūk su ja. Užeisiu pas berniūkštį.

Atidaręs Rastono kambario duris pasukau jungiklį. Jis sėdėjo tiesiai, rankomis remdamasis į lovą. Jo akys buvo įsmeigtos į vieną tašką sienoje, burna pravira. Jis net nematė manęs. Aš papurčiau jį. Berniukas buvo tarsi sumedėjęs, visi raumenys įsitempę lyg plienas. Kartą ar du jis mėšlungiškai krūptelėjo, nenuleisdamas akių nuo sienos. Turėjau nemažai pavargti, kol atplėšiau jo rankas nuo lovos ir paguldžiau jį.

— Harvi, ar iškvietėte gydytoją?

— Jis dabar šiuo metu skambina, Maikai, — šūktelėjo Bilis iš gretimo kambario.

— Velniai rautų, pasakyk jam, kad paskubėtų! Berniukui kažkoks priepuolis ar kitas velnias, nė pats nežinau.

Persisvėręs per turėklus Bilis garsiai šūktelėjo Harviui. Girdėjau, kaip tas užsikirsdamas beria žodžius į telefoną. Beje, gydytojas taip greitai neatvažiuos. Rastoną ėmė krėsti drebulys, jo akys užvirto aukštyn.

Pasilenkęs pliaukštelėjau jam per skruostą.

— Rastonai! Liaukis! — vožiau jam dar vieną antausį. — Rastonai!

Jo vokai virptelėjo, ir berniukas pagaliau ėmė kūkčioti. Lūpos mėšlungiškai persikreipė ir jis užsidengė veidą rankomis. Staiga atsisėdo ir pašaukė:

— Maikai!

— Aš čia, mažyli, ramiau.

Priėjęs jis palietė mano ranką ir drebėdamas visu kūnu sukuždėjo:

— Mis Melkom?

— Jai viskas gerai, — atsakiau. — Ji tiesiog išsigando, — aš nenorėjau jo jaudinti. — Ar čia kas nors buvo įėjęs?

Jis suspaudė mano ranką.

— Ne... išgirdau kažkokį triukšmą, ir mis Melkom suriko. Maikai, aš nesu drąsuolis. Man baisu!

Jis turėjo priežastį bijoti.

— Niekai. Apsiklok ir gulėk ramiai. Aš būsiu kitame kambaryje. Nori, paliksiu duris atviras?

— Taip, Maikai, prašau.

Aš palikau duris praviras, šviesos neišjungiau. Bilis stovėjo prie durų, laukdamas manęs. Harvis spaudė prie Roksi peties nosinę. Nuėmęs nosinę pasilenkiau. Žaizda nedidelė, kulka buvo mažo kalibro ir perėjo kiaurai. Kumštelėjęs man į šoną Bilis parodė į langą. Mažą dailią skylutę stiklo apačioje supo plonyčių įtrūkimų voratinklis. Ant grindų spindėjo mažulytės stiklo šukelės. Šaudyta buvo iš apačios. Kulka įsmigo į sieną žmogaus galvos aukštyje. Iškrapštęs kulką iš tinko, paridenau ją ant delno. Kruopščiai nulietas švino gabalėlis, trisdešimt antrojo kalibro. Smūgis į sieną jos beveik nedeformavo. Jorko pistoletas rado kelią namo. Aš įsikišau kulką į kišenėlę laikrodžiui.

— Lik čia, Bili, aš tuoj grįšiu.

— Kur tu eini? — jis nenorėjo manęs išleisti.

— Apačion, pasimatyti su bičiuliu.

Radau Gentą jaunesnįjį besikepurnėjantį ant žemės ir bandantį atsistoti. Stvėręs jį už pakarpos, pastačiau ant kojų. Šunsnukiui teks rimtai pasiaiškinti. Jaunylis atrodė apgailėtinai. Į veidą buvo susmigę žvirgždo, o plaukai sulipę nuo kraujo. Vienas akinių stiklas sudužęs. Stebėjau, kaip jis sunkiai atitraukia nuo dantų apatinę lūpą, nerišliai keikdamasis. Gauta pyla palaužė jį ir vaikinas nesimuistė, vedamas namo.

Pasodintas į krėslą jis krestelėjo galvą ir ėmė čiupinėti perskeltą smilkinį. Vaikinas kaip užsuktas kartojo vis tą patį keiksmažodį, kol staiga, nušvitus protui,

suvokė, kas jam nutiko. Jis staigiai atkragino galvą, ir aš pagalvojau: dabar jis spjaus į mane.

— Jūs jį paėmėte! — kaltinančiu tonu ištarė jis vos neverkdamas.

— Ką paėmiau? — aš pasilenkiau, stengdamasis nepraleisti nė žodžio.

Jo akys susiaurėjo.

— Nieko, — atžariai burbtelėjo jis.

Tyčia neskubėdamas čiupau jį už kaklaraiščio ir prisitraukiau. Jis bandė atsilošti, bet aš prispaudžiau nevykėlį prie savęs.

— Drauguži, — grėsmingai ištariau, — tu įklimpai, smarkiai įklimpai. Tu padarei vagystę su įsilaužimu. Tu ištempei kažką iš Jorko kabineto, o mis Melkom — pašauta. Tad žiūrėk, tylėsi — tau bus blogai.

— Į ją šovė? Ji... mirė?

Nesiruošiau sakyti jam tiesos.

— Kol kas gyva. Jei ji mirs, tau bus pateiktas kaltinimas ir žmogžudyste.

— Ne, ne! Aš to nepadariau. Prisipažįstu, įsilaužiau į laboratoriją, bet į ją šoviau ne aš. O ir kada būčiau spėjęs? Mane užpuolė, vos neužmušė...

— Rimtai? O tu tikrai buvai be sąmonės? Sakykim. Aš vijausi užpuolikus, kol išgirdau mis Melkom riksmą. Gal ji todėl ir suriko, kad tu ją pašovei. O paskui apsimetei, kad visą tą laiką voliojaisi be sąmonės.

Jis išblyško. Ant kaktos neramiai supulsavo mažutė vena, o mėšlungiškai sugniaužtų rankų nagai susmigo į delnus ligi kraujo.

— Jūs man nieko neprikabinsite, — cyptelėjo jis. — Aš nieko nepadariau, prisiekiu.

— Taip? Ką tu paėmei iš kabineto?

Pauzė, paskui jis išspaudė:

— Nieko.

Aš iškračiau jo kišenes — tegu tik pabando spardytis. Viską, kas jose buvo, išverčiau ant grindų. Piniginė, teatro bilietų šaknelės, du seni laiškai, raktai ir penkiasdešimt centų. Viskas.

— Vadinasi, tavo laimikio prireikė dar kažkam, ar ne? — jis neatsakė. — Na, kažkas jį ir pasiėmė.

— Aš nieko neėmiau, — pakartojo jis.

Gentas jaunesnysis akiplėšiškai melavo.

— Tai kodėl jie tave patykojo ir vos neištaškė smegenų iš tavo minkštos makaulės? Atsakyk, — jis nepratarė nė žodžio. Išsitraukęs testamentą, pamojavau juo vyrukui prieš nosį. — Popieriai gulėjo kartu, o tu pasiėmei svarbesnį. Bet kas tau svarbiau už testamentą? Tu kvailys, Gentai jaunesnysis. Ėmeisi darbo ne pagal savo išgales. Sutinki? Jei tau būtų užtekę proto sudeginti testamentą, būtum galėjęs susišluoti nemažai žalių, dalijant palikimą, juo labiau kad berniūkštis nepilnametis. Bet ne, tau nesvarbu, kad jis bus rastas ir patvirtintas, tu vaikeisi stambesnį grobį. Tas kitas popiergalis kvepėjo riebesniu kąsniu. Ką tu tikėjaisi nučiupti, mažasis Gentai?

Atsakydamas į mano trumputę kalbą jis tik pašaipiai vyptelėjo.

— Ką gi, — pareiškiau, — žinai, ką aš dabar padarysiu? Tavo veidelis nekaip atrodo, bet palyginti su tuo, kaip atrodysi po dešimties minučių, dabar tu tikras gražuolis. Kulsiu tave tol, kol į kelnes pridėsi, ir tada tavo liežuvis atsiriš. Stauk kiek tinkamas, vis tiek tau niekas nepadės.

Aš užsimojau. Jis nelaukė smūgio. Žodžių lavina taip ir trykštelėjo iš jo.

— Nereikia! Ten nieko ypatingo nebuvo. Kartą aš... aš pavogiau iš dėdės pinigų. Jis mane sugavo ir privertė parašyti prisipažinimą. Aš nenorėjau, kad jis būtų rastas, tada man nekliūtų nė cento. Štai ir paėmiau jį.

— Nejaugi? O kam jo prireikė kitiems?

— Nežinau. Į jį buvo dar kažkas įdėta, aš nepažiūrėjau, kas. Gal tie užpuolikai tai medžiojo.

Negalėjau nuspręsti, meluoja jis ar ne. Jo pasakojimas panėšėjo į tiesą.

— Tu šovei į mis Melkom?

— Nesąmonė, — aš kiečiau įtempiau kaklaraištį. — Prašau, nereikia, jūs mane smaugiate. Aš į nieką nešoviau. Aš jos net nemačiau. Juk galima patikrinti, policija turi tokį testą, ar ne?

— Taip, parafininį testą. Ar sutiktum, kad jį atliktų?

Jis linktelėjo palengvėjusia širdimi. Aš paleidau jį. Jei tikrai būtų šovęs, tai nebūtų išsišokęs su tokia idėja. O pirštinių jis neturėjo, tai žinojau tiksliai.

Priešais namą sustojo automobilis ir Harvis įleido nedidelį apkūnų žmogelį su juodu sakvojažu, aiškiai išduodančiu jo profesiją. Jie nuskubėjo viršun. Aš pasisukau į Gentą jaunesnįjį.

— Nešk kulnus iš čia, bet nepradink visiškai. Jei pasipustysi padus, surasiu ir nusuksiu tavo nupiepusį sprandą. Ir atmink: jei mis Melkom mirs — tau galas, tad verčiau melskis.

Pašokęs jis puolė prie durų. Išgirdau tik tolstantį kojų tapsėjimą. Pasukau prie laiptų.

— Kaip ji?

Gydytojas sutvirtino tvarstį pleistru ir atsisuko.

— Nieko rimto. Tik apalpo nuo šoko, — jis susidėjo instrumentus ir išsitraukė užrašų knygelę. Roksi sujudėjo ir atmerkė akis. — Jūs, aišku, suprantate, kad privalau apie visas šautines žaizdas pranešti policijai. Pageidaučiau sužinoti pavardę.

Roksi pažvelgė į mane. Aš ženklu peradresavau klausimą jai. Ji sumurmėjo:

— Elen Melkom.

— Adresas?

— Aš gyvenu čia.

Gydytojas užsirašė ir jos gimimo metus, kitus duomenis, paskui paklausė, ar aš radau kulką.

— Taip, ji buvo įstrigusi sienoje. Trisdešimt antras kalibras, galiukas švininis. Aš perduosiu ją policijai, — jis užvertė užrašų knygutę ir įsikišo į lagaminėlį. — Norėčiau, kad žvilgtelėtumėte ir į berniuką, daktare, — pridūriau. — Jis labai prastai jaučiasi.

Keliais žodžiais papasakojau paskutiniųjų dienų įvykius. Pasiėmęs lagaminėlį gydytojas nusekė paskui mane.

— Aš pažįstu berniuką, — tarė jis. — Nervų sukrėtimas kenksmingas bet kuriam jaunuoliui, o ypač gyvenančiam pagal tokį įtemptą režimą.

— Jūs gydėte jį ir anksčiau? Aš maniau, kad jį prižiūrėjo tėvas.

— Paties berniuko aš nesu matęs, bet kelis kartus šnekėjausi mieste su jo tėvu. Šis pasakojo apie savo sūnų su tikru pasididžiavimu.

— O kaipgi. Štai ir jis.

Gydytojas ėmė skaičiuoti Rastono pulsą ir aš mirktelėjau beniukui per petį. Rastonas nusišypsojo. Kol gydytojas jį apžiūrinėjo, atsisėdau prie stalo ir ėmiau sklaidyti aplanką su didelėmis, 9x12cm, kaubojų iš įvairių filmų fotografijomis. Rastonas buvo genijus, bet turėjo vaikiškų pomėgių, kaip ir bet kuris berniūkštis. Ant apatinių lentynų tarp kitų knygų slėpėsi keletas naujai išleistų vesternų ir kažkokios devynioliktojo amžiaus Amerikos geografijos knygelės. Virš stalo kabojo lasas ir sena plačiakraštė skrybėlė su žymiausio Holivudo kaubojaus autografu. Nesuprantu, kodėl Jorkas nepaliko savo sūnaus ramybėje ir neleido jam džiaugtis gyvenimu, kaip ir dera vaikams. Galėjau lažintis, kad Rastonas mieliau tap-

tų kaubojumi, o ne vaiku stebuklu. Išvydęs, kad apžiūrinėju jo daiktus, Rastonas nusišypsojo,

— Ar kada nors esi buvęs Vakaruose, Maikai? — paklausė jis.

— Atpyliau porą mėnesių dykumoje, kai pašaukė į armiją.

— O ar matei nors kartą ten tikrą kaubojų?

— Ne, bet pusmetį mano gultas stovėjo greta vieno kaubojaus gulto. Jis avėjo aukštakulnius batus, kol seržantas įkrėtė jam proto. Tikras keistuolis. Dušinėje nenorėdavo nusiimti skrybėlės. Rytą, vos tik pabusdavo, pirmiausia ją ir užsimaukšlindavo. Niekaip negalėjo priprasti prie siaurų atbrailų, o sutikęs leitenantą, vis taikydavosi kilstelti pirštus prie skrybėlės, užuot atidavęs pagarbą.

Rastonas sukikeno:

— O jis nešiojo šešių užtaisų revolverį?

— Ne, bet niekada nepražaudavo. Iš trisdešimties jardų sugebėdavo pataikyti vabalui į akį.

Gydytojas pertraukė smagų pašnekesį, liepęs Rastonui praryti kažkokias tabletes. Paėmęs pilną jų dėžutę, jis šone užrašė, kada jas gerti, ir vikriai suraitė receptą. Jį ištiesė man.

— Paduokite vaistininkui. Po vieną arbatinį šaukštelį kas dvi valandas visą parą. Jam nieko rimto, tiesiog lengvas nervų sukrėtimas. Rytoj aš dar aplankysiu mis Melkom. Jei žaizda pradėtų kraujuoti, iškart kvieskite mane. Aš duosiu jiems migdomųjų, tad iki ryto jie galės ramiai pamiegoti.

— Gerai, daktare, ačiū, — aš perleidau gydytoją Harviui, ir šis palydėjo jį iki paradinių durų.

Roksi išspaudė šypseną:

— Ar sugavai juos, Maikai?

— Užmiršk apie tai, — atsiliepiau aš. — Kaip viskas atsitiko?

— Aš išgirdau šūvį ir uždegiau šviesą. Tikriausiai nereikėjo to daryti. Pribėgau prie lango, bet lauke buvo tamsu, nieko negalėjau įžiūrėti. Ir staiga kažkas trenkė man į petį. Nesupratau, jog tai kulka, kol nepamačiau skylutės stikle. Tada ir surikau, — kaltai pridūrė ji.

— Liaukis, aš ir pats būčiau surikęs. Ar matei žybsnį?

Jos galva susiūbavo ant pagalvės.

— Regis, išgirdau šūvį, bet jis nuskambėjo iš kažkur toli. Aš net nepagalvojau...

— Žaizda nepavojinga, o tai svarbiausia.

— O kaip Rastonas?

— Jam viskas gerai. Tu mirtinai jį išgąsdinai, kai suklykei. Jis ir taip labai sudirgęs, o tai jį visai pribaigė. Kai įėjau, jis buvo sumedėjęs tarsi pliauska.

Migdomieji ėmė veikti. Roksi akys tingiai užsimerkė. Aš šnibžtelėjau Biliui:

— Atnešk šepečio kotą arba ką nors ilgą ir tiesų.

Jis išėjo į koridorių. Laukdamas žiūrėjau į kulkos paliktą skylę ir bandžiau atspėti, kur stovėjo Roksi, kai ją sužeidė. Bilis grįžo su ilgu variniu vamzdžiu rankose.

— Neradau šepečio, bet gal tiks šis karnizas?

— Puiku, — pusbalsiu pagyriau jį.

Roksi jau miegojo.

— Ką ruošiesi daryti?

— Nustatyti, iš kur šauta.

Pakišęs vamzdį jam po pažastimi, liepiau laikyti, o pats nusitaikiau išilgai jo, lygindamas vamzdį su skyle sienoje ir išdauža lange. Paprašęs jo nejudėti, pakėliau langą. Ant grindų pabiro stiklo šukės. Užėjęs Biliui už nugaros, pažvelgiau palei vamzdį žemyn.

Aš žvelgiau maždaug į tą vietą, kur per sieną persiropštė du užpuolikai. Šimto pėdų atstumas Gentą jau-

nesnijį savaime išeliminavo iš įtariamųjų rato. Paveikslas vėl keitėsi, man vėl nesuėjo galas su galu. Prakeikimas. Nė vienas iš jų nešovė į mane, ir vis dėlto kulka atskriejo iš tos pusės. Gal jie naudojo duslintuvą? Šūvis, paleistas aklai... arba atvirkščiai, tiksliai nusitaikius. Tik snaiperis, rankoje laikydamas trisdešimt antrojo kalibro pistoletą, galėjo pataikyti iš tokio atstumo į langą, o juo labiau — į stovinčią prie lango Roksi. Bet ar kulka buvo skirta jai?

— Ačiū, Bili, viskas.

Jis nuleido karnizą ir aš uždariau langą. Paskui pasivedžiau jį į šalį, toliau nuo lovos.

— Kas yra, Maikai?

— Klausyk, man reikia pagalvoti. Gal pabūsi naktį su berniūkščiu? Paklosim ant grindų sofos pagalvėles ir galėsi karališkai pailsėti.

— Gerai, jei taip reikia.

— Taip bus geriausia. Kas nors turi juos prižiūrėti, jei kartais pabustų, o Rastonas, be to, kas tris valandas turi išgerti vaistų. Receptą aš paduosiu Harviui, tegu nuvažiuoja į vaistinę. Ar tu nieko prieš?

— Ne. Manau, man patiks čia labiau nei apatiniame kambaryje.

— Užsirakink duris.

— O kaipgi. Aš dar ir krėslą prie jų pristumsiu.

Nusijuokiau.

— Vargu ar čia kas brausis.

Jo veidas surimtėjo.

— Gera tau šnekėti, turint po pažastimi patranką.

— Jei nori, galiu palikti ją tau.

— Tai jau ne, Maikai. Aš dabar vėtytas ir mėtytas. Jei mane pamatytų šalia patrankos, akimirksniu patupdytų į cypę. Verčiau nerizikuosiu.

Jis ėmė svaidyti nuo krėslų pagalvėles, o aš išėjau.

Už manęs girgžtelėjo užraktas, ir išgirdau, kaip Bilis prie durų stumia krėslą. Jis nejuokavo. Šiąnakt į šį kambarį niekas neįsibraus.

7 skyrius

Nusileidęs žemyn surinkau komutatoriaus numerį ir paprašiau sujungti su valstijos policijos tarnyba. Po sekundės ragelyje kartu su traškesiais pasigirdo griežtas balsas.

— Prašau pakviesti seržantą Praisą.

— Jo dabar nėra. Ar jam ką nors perduoti?

— Taip. Kalba Maikas Hameris. Pasakykite jam, kad mis Melkom, auklę, į petį sužeidė trisdešimt antrojo kalibro kulka. Gyvybei pavojus negresia ir iš ryto ji galės atsakyti į klausimus. Šovė iš sodo. Užpuolikas pasislėpė.

— Užsirašiau. Kas dar?

— Na, kai ką pasakysiu jam pats. Ar jau radote Greindž pėdsakus?

— Ant įlankos kranto aptikome jos skrybėlę. Seržantas Praisas liepė jums pasakyti, jei paskambinsite.

— Ačiū. Ar ji dar ieškoma?

— Iš katerio iki šiol kabliais šukuojamos kanalo žiotys.

— Ką gi, jei turėsiu laiko, paskambinsiu vėliau.

Policininkas padėkojęs padėjo ragelį. Harvis lūkuriavo netoliese, laukdamas, kol išeisiu. Pamatęs mane sukant prie durų, atnešė skrybėlę.

— Ar šiandien grįšite, sere?

— Nežinau. Šiaip ar taip, užsirakinkite.

— Taip, sere.

Aš nuriedėjau alėja ir sustojau prie uždarytų vartų. Pasignalizavau, kviesdamas Henrį, bet šis nepasiro-

dė, nors sargo namelyje degė šviesa. Išlipęs iš automobilio įėjau į Henrio buveinę. Jis kietai miegojo. Ant jo kelių gulėjo sulankstytas laikraštis.

Keikdamasis aš ėmiau jį purtyti ir greitai mažutės Henrio akys prasimerkė, bet jis anaiptol nepanėšėjo į žmogų, pabudusį iš miego. Jis spoksojo blausiu, padėrusiu žvilgsniu, o jo galva nevalingai sviro ant krūtinės. Netikėtai išvydęs mane, jis taip nustebo, jog net truputį atsipeikėjo. Sumirksėjęs sargas perbraukė delnu per kaktą.

— A-atleiskite, sere. Niekaip nesuprantu, kas man darosi. Klaikiai skauda galvą, o miegas lenkte lenkia.

— Kas gi jums nutiko, Henri?

— N-nieko, sere. Gal čia aspirinas kaltas, — jis parodė į paprastą buteliuką su tabletėmis, stovintį ant stalo.

Paėmiau jį ir apžiūrėjau etiketę. Prekės ženkas pažįstamas. Įsižiūrėjęs atidžiau, iškračiau keletą tablečių ant delno. Ant jų nebuvo gamintojų inicialų. O turėjo būti, tą žinojau tikrai, pačiam buvo tekę nemažai jų suvartoti.

— Kur jas gavote, Henri?

— Praeitą savaitę davė misteris Jorkas. Keletą kartų man žvėriškai sopėjo galvą ir aspirinas padėjo.

— Ar tą vakarą, kai buvo pagrobtas berniukas, gėrėte jų?

Jis įsistebeilijo į mane.

— Atrodo. Taip, gėriau.

— Verčiau išmeskite šias tabletes. Jos tiktai kenkia jums. Ar šiąnakt ką nors girdėjote?

— Ne, lyg ir ne. O ką?

— A, nieko ypatingo. Aš paimsiu porą, nepriešta-raujate? — jis papurtė galvą, ir aš įsimečiau į kišenę keletą tablečių. — Pasilikite čia, aš atidarysiu vartus pats.

Henris linktelėjo ir užsnūdo, nespėjus man net iš

namelio išeiti. Štai kodėl pagrobėjai taip lengvai įsmuko į namą. Štai kodėl Jorkas, o po jo ir aš pravažiavome pro vartus nepastebėti.

Galėjau kirsti lažybų, jog aspirinas buvo pakeistas migdomaisiais. Na ir gudrus tas žudikas!

Painaus galvosūkio dalys viena po kitos dėliojosi į visumą. Jų kraštai kol kas nesutapo, bet greitai ryškėjo, pasirengę susijungti į vientisą paveikslą, vos kas nors ištars neatsargų žodį ar žengs klaidingą žingsnį. Pėdsakai vedė link namo gyventojų, bet iš išorės įrgi driekėsi siūlelis. Kas pasistengė, kad Henris miegotų pagrobimo metu? Kas ištyrė jo įpročius ir pakeitė aspiriną migdomaisiais? Jei tas tipas toks įžvalgus, galėjo Henriui dar prieš tai pakišti ką nors, sukeliantį galvos skausmą. Klaidingas ėjimas ar neatsargus žodis... Jis būtinai kur nors suklups. Gal jį reikia tik truputį stumtelėti. Dabar Gentas jaunesnysis — mano valdžioje, o kartu — ir jo tėtušis. Pasidomėsime kitais. Elis. Ji tik čaktelėjo liežuviu, išgirdusi apie Jorko mirtį. Žavus sutvėrimas!

Teko dar kartą skambinti į policijos valdybą ir paprašyti liudytojų adresų sąrašo. Praisas vis dar kažkur klaidžiojo, bet, matyt, jis buvo nurodęs pagelbėti man visais būdais, tad reikalingą informaciją gavau nedelsiant.

Elis gyveno Vusteryje, nedidelėje gyvenvietėje į vakarus nuo miesto. Link jos vedė siauras plentas, išsukęs iš automagistralės, bet pakelyje stūksančių vilų, kurias supo erdvios žemės valdos, gabaritai aiškiai liudijo, jog tai turtuolių gyvenvietė. Pats miestelis galėjo didžiuotis ištisu parduotuvių, kurių vitrinose puikavosi tik aukščiausios rūšies daiktai, kvartalu. Virš kiekvienos parduotuvės buvo įrengti prabangūs butai. Namai švytėjo baltu mūru ir žvilgančiu metalu. Juos supo orumo ir išdidžios elegancijos atmosfera. Elis gyveno virš kailių parduotuvės, trečiame name nuo galo.

Automobilį pastačiau tarp naujutėlio fordo ir kadilako su atverčiamu viršumi. Elis langai buvo tamsūs, bet aš neabejojau, kad ji apsidžiaugs, mane išvydusi.

Išlipęs iš automobilio įėjau į mažą holą. Ant skambučio mygtuko buvo išgraviruota jos pavardė. Neatitraukiau piršto nuo mygtuko geras penkias sekundes, paskui atidariau duris ir ėmiau lipti laiptais.

Nespėjus man pakilti iki viršutinės laiptinės, durys atsivėrė ir tarpdury išdygo chalatu apsigaubusi Elis.

Šviesa krito ant mano veido.

— Velniai rautų, tai bent! — sukliko ji. — Ir gerą gi tu laiką pasirenki vizitui!

— Argi nesidžiaugi, mane matydama?

Aš plačiai nusišypsojau.

— Kvailuti, nagi vilkis mikliau. Aišku, aš džiaugiuosi.

— Atsiprašau, kad išverčiau tave iš lovos.

— Aš nemiegojau, tiesiog skaičiau lovoje, — man peržengus slenkstį ji iškart paklausė: — Tai juk ne dalykinis vizitas?

— Aišku, ne! Man įkyrėjo ta šuniška byla, pavargau ir nusprendžiau prasiblaškyti.

Ji užtrenkė duris.

— Pabučiuok mane.

Aš bakstelėjau lūpomis į jos nosį.

— Ar bent skrybėlę galiu nusiimti?

— O-o! — iškvėpė ji. — Kaip tu tai ištarei!

Užmetęs skrybėlę ir apsiaustą ant gembės, nusekiau paskui ją į svetainę.

— Išgersi? — paklausė ji.

Aš parodžiau tris pirštus.

— Štai tiek ir su imbieru.

Kai ji išėjo ledo, apmečiau žvilgsniu kambarį. Klasiška, tiesiog klasiška! Prabangesnis už pačius praban-

giausius butus Parko aveniu, kuriuose tik man buvo tekę apsilankyti. Baldai kaštavo daugybę pinigų, o aliejiniais dažais tapyti paveikslai ant sienų — dar daugiau. Aibės knygų, vien tik reti ir brangūs leidiniai. Jorkas tikrai nešykštėjo savo dukterėčiai.

Elis grįžo su dviem stiklais.

— Imk bet kurį, — pasiūlė ji.

Išsirinkau pilnesnį. Mes apsikeitėme tyliais žvilgsniais — jos akyse šokinėjo velniškos žiežirbėlės — ir išgėrėme.

— Patinka?

Energingai linktelėjau.

— Išlaikytas, ar ne?

— Daugiau kaip dvidešimt metų. Dėdė Rudis padovanojo.

Ji pastatė stiklą ant stalo, įjungė stalinę abažūrinę lempą ir išjungė sietyną, kabaluojantį ant lubų. Ištraukusi iš spintelės kelias plokšteles, uždėjo vieną ant patefono.

— Nuotaika! — valiūkiškai paskelbė ji.

Aš nemaniau, jog tai būtina. Kai ji pasilenkė prie stalinės lempos, jos beveik permatomas peniuaras savaime sukūrė tinkamą nuotaiką. Elis buvo moteris nuo galvos iki pėdų ir stambesnė, nei maniau. Ji judėjo kaip gyva pagunda ir tai žinojo. Adatėlė palietė plokštelę ir kambarį užliejo ilgesinga rytietiška muzika. Užmerkęs akis aš mintyse įsivaizdavau moterį skaisčiai raudonomis plačiomis kelnėmis, šokančią priešais sultoną. Sultonas buvau aš pats. Elis kažką sumurmėjo, ką, nesupratau, ir išėjo.

Kai ji grįžo, jos kūną dengė tik plonytis voratinklis. Ir nieko daugiau.

— Tu ir šiandien pavargęs?

— Šiandien ne.

Ji atsisėdo šalia.

— Man regis, praėjusį kartą tu apsimetei, o aš taip stengiausi.

Jos oda po voratinkliniu ažūru švytėjo šiltu aksomu, o ant kaklo lygiai pulsavo mažutė gyslelė. Nuslydęs jos pečiais, mano žvilgsnis nuniro giliau. Valiūkiškai styrančios krūtys juokėsi iš mano buvusių dvejonių, plokščias, lygus pilvas prašėsi glamonių, iškilios šlaunys nepaisė reto audeklo bandymų jas pridengti.

— Gal aš tikrai tada buvau pavargęs, — sulemenau, jausdamas, kaip visos mintys grimzta į kažkokį rūką, o kūnu vilnija karščio bangos.

Ji užmetė koją ant kojos ir peniuaro kraštai prasiskleidė.

— Arba radai kvailę, — pridūrė ji.

Skubiai ištuštinęs stiklą, ištiesiau jai, kad vėl pripildytų. Reikėjo ko nors stipresnio nervams nuraminti.

Skambtelėjo ledo gabaliukai. Ji įpylė atmatuotą porciją viskio ir pristūmė staliuką arčiau, kad nebereikėtų keltis. Pakeitė plokštelę. Suskambo švelnūs smuikų, atliekančių Vengrišką rapsodiją, garsai. Elis prisislinko arčiau. Jutau svaiginančią jos kūno šilumą. Stiklai ištuštėjo. Jos galva ilsėjosi ant mano peties.

— Kaip sekėsi, Maikai? Ar diena buvo sunki?

Jos plaukai užklojo mano veidą, minkšti, mieli, jazminais kvepiantys plaukai.

— Kaip manai, ją ras?

Aš paglosčiau jos kaklą.

— Tikriausiai. Saidonas — mažas miestelis, čia nepasislėpsi. Ar gerai ją pažinojai?

— Mmm. Ką? O, ne. Ji su mumis visais elgėsi labai šaltai.

Vėl jazminų kvapas. Elis veidu įsikniaubė man į petį. Aš nusišiepiau.

— Tu irgi gera. Argi tau nereikia nešioti gedulo?

— Ne, juoda spalva man netinka.

Pūstelėjau jai į ausį.

— Jokios pagarbos mirusiems.

— Be to, dėdė niekada nemėgo tų laidotuvių ceremonijų.

— Na, tu juk buvai mylimiausia jo dukterėčia, tai juk įpareigoja. Juk jis paliko tau nemažą sumą.

Ji suleido pirštus į mano plaukus, spausdama galvą arčiau savęs.

— Tikrai? — jos liežuvis švelniai perbėgo dantimis — rausvas, miklus, gundantis geluonis.

— Aha, — mes trynėmės nosimis, glausdamiesi vis arčiau vienas kito. — Aš mačiau testamentą. Tikriausiai patikai jam.

— Kad tik aš patikčiau tau, Maikai, visa kita nesvarbu.

Jos burna prasivėrė. Daugiau nebepajėgiau valdytis. Čiupęs ją prispaudžiau savo lūpas prie josios. Jos karšta ir neišsenkanti aistra siautėjo tarsi liepsna, besiveržianti iš ugnikalnio gelmių, tarsi nesunaikinama gyvybės versmė. Ji glamonėjo, kandžiojo, siurbė mano kūną, lyg trokšdama amžiams su juo susilieti.

Nutraukusi bučinį ji prilipo lūpomis prie mano kaklo, paskui pasitrynė pečiais į mano krūtinę. Jos peniuaras nusmuko ir, pakibęs ant alkūnių, kaustė rankų judesius. Aš glosčiau ir gniaužiau jos kūną, palikdamas mėlynes, kol ji sudejavo, apimta kankinančios ekstazės ir trokšdama susijungti. Jos pirštai krapštė mano švarko sagas. Šiaip ne taip nutraukiau jį nuo savęs ir bloškiau ant krėslo, o ji čiupo mano kaklaraištį.

— Dieve, kiek daug turi drabužių, Maikai! — ji vėl pabučiavo mane. — Nunešk mane į miegamąjį! — aš pakėliau ją ant rankų. Paskui mus nusidriekė besvoris audinys. Primerkusi akis ji parodė pirštu. — Tenai!

Tamsa. Minkštų, purių antklodžių vėsa. Ji liepė man pasilikti ir bučiniais užmerkė akis. Jaučiau, kaip ji pakilo nuo lovos ir išėjo iš svetainės. Pasikeitė plokštelė ir skambios iškilmingos melodijos garsų kaskados įsiveržė į miegamąjį. Mane kamavo ilgos laukimo minutės. Pagaliau ji grįžo, nešdama ant padėklo du pilnus stiklus. Ji buvo nuoga lyg pirmoji Ieva.

— Už mus ir už šią naktį, Maikai!

Mes išgėrėme. Ištiesusi rankas ji puolė man į glėbį. Liejosi muzika, bet mes jos nebegirdėjome. O paskui nutilo visi garsai, vien dažnas, apsunkęs alsavimas kuteno ausis.

Pabudome vėlai. Elis nenorėjo manęs išleisti, bet privalėjau eiti. Apsirengiau, nepaisydamas jos meilių įkalbinėjimų: pirmykštis įspūdis jau buvo gerokai priblėsęs. Suradęs batus apsiaviau ir pridengiau Elis antklode iki pat smakro.

— Pabučiuok! — kilstelėjusi galvą ji atstatė lūpas.

— Ne.

— Vieną kartelį.

— Gerai, vieną kartelį.

Ji trukdė man išeiti. Stumtelėjęs moterį atgal ant pagalvės, palinkėjau jai labos nakties.

— Tu toks siaubūnas, Maikai, tu toks nepadorus, jog atrodai beveik gražus.

— Ačiū, tu irgi.

Pamojau jai ir išėjau. Svetainėje pakėliau nuo grindų švarką ir nupurčiau nuo jo dulkes. Velnias, šlubuoja mano atmintis. Lyg ir buvau numetęs jį ant krėslo.

Išeidamas tyliai uždariau duris. Elis, meilutė Elis. Jos kūnas tiesiog dieviškas. Vilkdamasis apsiaustą, nubėgau laiptais. Už stiklinių durų spindėjo lietaus nuprausta gatvė. Pasitaisęs skrybėlę žengiau per slenkstį.

Nebuvo nei šviesos blyksnio, nei paskutiniųjų są-

monės akimirkų, tik viskas akyse staiga sumirgėjo. Tik šlykštus, duslus smūgio per pakaušį garsas. Šaligatvis pakilo ir trenkė man į veidą.

Mane pykino. Vėmalai tekėjo smakru, merkdami marškinius. Jų kvapas dar didino šleikštulį. Vietoj galvos ant kaklo tabalavo didžiulis balionas, kuris vis pūtėsi, pūtėsi, atrodė, tuoj sprogs į tūkstančius gabalėlių. Į veidą kartkartėmis baksteldavo kažkas šaltas ir metalinis. Man buvo anksta, klaikiai anksta. Net pabandžius judėti ta ankštybė neprasiplėtė. Riešus veržė kanapinė virvė, o dygūs ašutai dūrė tarsi įkaitusių strėlių smaigaliai. Automobiliui šoktelėjus aš vis trenkdavausi nosimi į domkratą, gulintį ant grindų.

Tik jis vienas palaikė man kompaniją. Šoną spaudė tuščias dėklas. Puiku, pamaniau. Tu pats žengei į spąstus, išsižiojęs ir užsimerkęs kaip vienadienis veršiukas. Pabandžiau žvilgtelėti per sėdynės atkaltę, bet negalėjau pakankamai aukštai kilstelėti. Mes pasukome iš plento į nelygų, duobėtą kelią. Po ratais sukliuksėjo purvas, o domkratas vis strykčiojo. Iš pradžių pamėginau prilaikyti jį kakta, bet tai nepadėjo, ir tada atlošiau galvą atgal. Dar blogiau. Kaklą sutraukė mėšlungis, vos neprivertęs manęs klyktelti iš skausmo.

Aš atsipeikėjau. Kvailys! Bukagalvis! Apkvailino kaip kokį geltonsnapį. Sušildė vėzdu ir nutėškė ant automobilio grindų. Visai kaip "sausojo" įstatymo laikais mane paėmė "pasivažinėti". Velniai rautų, negi aš taip panašus į idiotą? Ir anksčiau esu buvęs taip surištas bei numestas ant mašinos grindų, bet nepasilikdavau ten ilgai. Po pirmojo karto išmokau pamoką. Vienam kalės vaikui teko tai pajusti savo kailiu.

Automobilis staigiai sustojo. Išlindęs vairuotojas atidarė dureles ir, pačiupęs mane už pažastų, išvilko į purvą. Aš mačiau virš savęs jo kojas, aukščiau — tamsų

paltą ir nosine pridengtą veidą. Ir ranką, laikančią mano paties pistoletą, kurio vamzdis žvelgė tiesiai man į akis.

— Kur jos? — paklausė jis.

Jis aiškiai stengėsi pakeisti balsą.

— Ką turite omenyje?

— Kur tu jas padėjai, velniai tave rautų? Nevilkink laiko, kur jos? Tu kažkur jas paslėpei, šunsnuki, kišenėse jų nėra. Kalbėk, arba ištrėkšiu tau makaulę!

Tas tipas kaitino sau kraują, ruošdamasis žmogžudystei.

— Iš kur man žinoti, kur jos, jei nesakai, kas jos, — atkirtau.

— Ką gi, šunsnuki, riesk nosį. Pats prisiprašei ir tai bus paskutinis kartas. Aš tau parodysiu, kur vėžiai žiemoja!

Įgrūdęs pistoletą į kišenę jis pasilenkė, viena ranka sugriebė mane už apykaklės, o kitą pakišo po pažastimi. Aš pakibau ant jo kaip nejudri kaladė. Jam teko tempti prie medžių beveik du šimtus svarų masės. Nusikeikęs jis tvirčiau sugriebė mano apsiaustą, burbėdamas po nosimi grasinimus. Kai mes įlindome į mišką maždaug penkiasdešimt žingsnių, jis nusprendė, jog to pakaks. Metė mane ant žemės ir išsitraukė pistoletą, stengdamasis atgauti kvapą. Niekšas, nusimano apie ginklus. Saugiklis buvo nuleistas ir užpuolikas laikė pirštą ant gaiduko.

— Kalbėk! Kalbėk dabar, nes paskui jau bus per vėlu. Ką joms padarei? O gal pirma reikia papurtyti tavo smegeninę?

— Eik velniop, kiaule!

Jis užsimojo pistoletu, taikydamas man į žandikaulį. To aš ir laukiau. Sučiupęs pistoletą abiem rankomis, trūktelėjau į save, kartu sukdamas jo ranką. Jis suriko, išnirus peties sąnariuui, vėl suriko, kai vožiau skiausčiu delnu jam per kaklą.

Jis spyrė abiem kojomis man į šoną ir pabandė atsistoti. Besigrumdamas išmečiau pistoletą. Įsikibęs į jį viena ranka, smogiau kumščiu, tačiau nepatogi padėtis susilpnino smūgio jėgą.

Bet pakako ir to. Jis ištrūko, pašoko ant kojų ir strimgalviais spruko šalin. Kol aš ieškojau pistoleto, jo ir pėdos ataušo. Negalėjau jo vytis, nes dar nebuvau spėjęs atsirišti kojų. Taip, man ir anksčiau buvo tekę voliotis automobilyje surištomis už nugaros rankomis. Nuo to laiko visada nešiojuosi skutimosi peiliuką, užkištą už diržo pamušalo. Labai patogu. Kada nors man suriš rankas priekyje, ir tada sukis kaip išmanai.

Mazgai nebuvo itin kietai suveržti. Pasiknibinėjęs kelias minutes, jau stovėjau ant kojų. Pabandžiau sekti pėdomis, bet žengęs kelis žingsnius numojau ranka į šią beviltišką užmačią. Porą kartų jis buvo pardribęs į purvyną, ant šakų paliko kelis drabužių skutus. Jis dūmė, nesirinkdamas kelio, nosies tiesumu, puikiai žinodamas, jog sustojęs ir pakliuvęs į mano letenas, padvės šioje pelkėje. Mirk iš juoko. Apsigręžęs nuklampojau pamiške atgal, saugodamasis piktų žemai nusvirusių šakelių, atkakliai besistengiančių iškabinti man akis.

Man bent jau liko automobilis. Mano bičiulis tapnojo atgal savomis kojytėmis. Apėjau mašiną. Tai buvo nenaujas sedanas. Prie vairo kolonėlės buvo priklijuota registracijos kortelė su savininko duomenimis: misis Margaret Merfi, 52 metų, gyvena Vusteryje, profesija — virėja. Nieko sau. Pavogė kažkokios nelaimingos tarnaitės automobilį. Įjungiau variklį. Mašina atsidurs mieste anksčiau, nei kas jos pasiges.

Penkias minutes pavažiavęs kaimo keliuku, išvažiavau į plentą. Sankryžoje stovėjo kelio ženklas, rodantis Vusterio kryptį. Tikriausiai aš kurį laiką buvau be sąmonės, jei mane spėjo nuvežti penkiolika mylių. As-

faltu mašina riedėjo daug greičiau. Viskas dar labiau susipainiojo. Apčiupinėjau kišenes. Testamentas buvo savo vietoje. Tad kokio velnio jis ieškojo? Dėl ko jis ryžosi nusikaltimui?

Apskritai aš nesu kvailas, greičiau atvirkščiai: sugebu atrinkti siūlų galiukus ir sumegzti juos į vieną mazgą, bet dabar jaučiausi kaip paskutinis kvailys.

Išgraužkit! Aš vis tiek surasiu teisingą kelią šiame labirinte.

Be dvidešimties dešimt pasiekiau pirmuosius Vusterio namus. Pasukęs į pirmą skersgatvį sustojau ir išlipau iš automobilio, prieš tai nušluostęs visas vietas, kur galėjau palikti pirštų atspaudus. Nežinojau vietinės policijos darbo metodų ir visai neturėjau noro duoti parodymų. Grįžęs į kelią, neskubėdamas nužingsniavau prie Elis namo. Jei ji ir buvo namuose, tai niekuo neišsidavė. Pasiėmęs iš fojė savo skrybėlę, mečiau žvilgsnį į antrojo aukšto langą, dengiamą languinių, ir nupėdinau prie savo automobilio. Įvykiai žaibiškai lenkė vienas kitą, o aš nespėdavau pagauti jų prasmės. Niršau kaip žmogus, atėjęs laikyti egzamino su paruoštų atsakymų sąrašu, bet pamiršęs namie akinius.

Grįždamas atgal į Saidoną turėjau laiko pamąstyti niekieno netrukdomas. Tuščiame plente — nė vieno automobilio, tik lygus manojo variklio ūžesys ir padangų čežėjimas. Tas tipas manė, jog aš turiu kažkokį daiktą. Kodėl jis nepasakė, ką būtent? Aš turėjau du testamentus ir kelias versijas. Testamentai jam nerūpėjo, o apie mano samprotavimus jis nežinojo. Ne, čia kažkas kita. Kažkas, ko aš nepastebėjau eidamas pro šalį, nors užpuolikas manė kitaip.

Na, žinoma. Koks aš kvailys! Gentas jaunesnysis kažką nešėsi su savimi, kai tie du jį pričiupo. Jie atėmė tą daiktą, o Gentas jaunesnysis apie tai nutylėjo, nenorė-

damas, kad aš braučiausi į jo planus. Paimti jie tą daiktą paėmė, bet vėliau kažkur pradangino ir laikydami mane sumanesniu, nei esu iš tikrųjų, nusprendė, jog aš jį radau.

Aš nusišypsojau savo atvaizdui veidrodyje. Kartais mano mintys slenka vangokai, bet kaukštelėjus sykį kitą per kaukolę visi sraigteliai pradeda suktis kaip įprastai. Galiu nesibaiminti, kad Gentas jaunesnysis mane aplenks. Jis juk žino, kad tie du pagrobė laimikį, ir jam nė nedingtels į galvą, kad jie galėtų savo grobį prarasti. Man iki gyvo kaulo buvo įkyrėjusi ta neaiški situacija. Aš vyliausi, kad naujoji mano prielaida pasitvirtins, kitaip nors stauk iš pykčio.

Malonus, paprastas reikaliukas. Dvi priešiškos stovyklos. Kovoja viena su kita, kovoja su manimi. Pridėkime dar žmonių šaudymą ir Rastono pagrobimą. Niekaip neradau šių įvykių išeities taško. Jie prasidėjo neaišku kur ir sukosi painiais ratais. Aš spustelėjau akceleratorių.

Kai įsukau į įvažiavimo keliuką, Harvis jau laukė manęs tarpduryje. Aš mostelėjau ranka, kad eitų į namą, o pats žvirgždu nubarstyta alėja nuvažiavau į tą vietą, kur neseniai buvo apkultas Gentas jaunesnysis. Po kelių nesėkmingų bandymų suradau užpuolikų pėdsakus ir nusekiau jais. Minkšta dirva ištrypta iki juodumo, krūmų šakelės aplaužytos, gėlių stiebeliai sulankstyti, aplinkui išbarstyti akmenėliai. Aš išnaršiau žvilgsniu kiekvieną takelio ir vejos colį. Jei bent žinočiau, ko ieškoti! Nueiti iki sienos man prireikė dvidešimties minučių.

Ten jis ir gulėjo. Puikiausiai matomas bet kam, pažvelgusiam į tą pusę. Balta švytinti dėmė juodame fone, truputį suglamžytas, bet vis dar užklijuotas paketas.

Tas pats.

Iš pirmo žvilgsnio atrodė, jog tai pluoštelis atvirukų arba fotografijų. Aš gūžtelėjau pečiais ir neatplėšęs įsikišau jį į kišenę. Paskui ėmiau grabalioti žolę ir

kojomis sklaidyti krūmus. Nieko. Atsisėdęs apsidairiau, dar tikėdamasis pagauti žolėje saulės spindulio blyksnį ant lygaus metalo. Iš Roksi kambario apytikriai nustatęs trajektoriją, radau tą vietą, iš kur buvo paleistas šūvis. Bet niekur nemačiau tuščios gilzės. Velnias, jie juk galėjo šauti iš revolverio, tada jos ir neturi būti. Arba šovė ne iš Jorko pistoleto, bet iš kokio nors kito. Bet ne. Trisdešimt antrojo kalibro ginklas skirtas savigynai. Žmogus, besirengiantis žudyti, renkasi trisdešimt aštuntąjį arba dar stambesnį kalibrą, ypač kai tenka šaudyti iš tokio atstumo. Aš vėl mintyse pamatavau nuotolį iki Roksi lango. Tipas, pataikęs į langą, turėtų būti ne šiaip geras šaulys, bet tiesiog genialus šaulys. Ir jis turėjo šaudyti iš duobės žemėje, nes daugiau čia nėra kur pasislėpti. Aišku, visa tai tinka tuo atveju, jei pasidarbavo kažkas trečias, o ne vienas iš tų dviejų.

Numojęs ranka į tuos beviltiškus svarstymus grįžau prie automobilio ir apvažiavęs namą sustojau.

Pareigingasis Harvis įsistebeilijo į mano purvinus drabužius.

— Jūs patekote į avariją, sere?

— Kažkas panašaus, — linksmai atsiliepiau. — Kaip laikosi mis Melkom?

— Puikiai, sere. Rytą buvo atėjęs gydytojas ir pasakė, kad joks pavojus jai negresia.

— O berniukas?

— Vis dar labai susijaudinęs. Gydytojas vėl davė jam raminamųjų. Parksas visą laiką su juo. Kai išėjote, nė žingsnio nežengė iš kambario.

— Gerai. Ar buvo kas nors atėjęs?

— Ne, sere. Kelis kartus skambino seržantas Praisas ir prašė, kad su juo susisiektumėte.

— Puiku, Harvi, ačiū. Kaip manote, ar atsirastų čia kas nors valgoma? Aš alkanas kaip šuo.

— Žinoma, sere.

Nubėgau laiptais aukštyn ir pasibeldžiau. Bilio balsas atsargiai pasidomėjo, kas ten. Man atsakius Bilis atitraukė krėslą ir atrakino duris.

— Sveikas, Bili.

— Sveikas, Maikai... Velnias, kas nutiko?

— Mane nutempė pasivažinėti.

— Viešpatie, ir tu taip ramiai kalbi?

— Kodėl gi ne? Jam teko grįžti pėsčiomis.

— Kam?

— Kol kas nežinau.

Roksi nusišypsojo man.

— Maikai, eik čionai ir pabučiuok mane.

Aš juokaudamas bakstelėjau jai pirštu į smakrą.

— Tavo žaizdos greitai gyja.

— Užgis dar greičiau, jei pabučiuosi.

Aš paklusau. Jos lūpos buvo karštos, raudonos ir kvapios tarsi aguonos.

— Noriu dar.

— Kai jausiesi geriau.

Spustelėjau jai ranką. Prieš įeidamas į Rastono kambarį nusikračiau priešais veidrodį dulkes ir purvą. Jis girdėjo, kaip aš įėjau, ir dabar švytėjo džiaugsminga šypsena.

— Sveikas, Maikai. Ar dabar galėsi pabūti su mumis dar ilgėliau?

— Galbūt. Ar gerai jautiesi?

— Puikiai, tik per ilgai gulėjau lovoje. Man nugara pavargo.

— Manau, šiandien jau galėsi keltis. Aš pasakysiu Biliui, kad jis pasivaikščiotų su tavimi aplink namą. Pats su malonumu tai padaryčiau, bet reikia pabaigti vieną darbelį.

— Maikai... kaip ten? Aš turiu omenyje...

— Nereikia apie tai, Rastonai.

— Tik apie tai ir galvoju, kai guliu nesumerkdamas akių. Vis mąstau apie tą naktį, apie tėvą ir mis Greindž. Jei tik galėčiau būti kuo nors naudingas, pasijusčiau geriau.

— Geriausia, ką tu gali padaryti — tai likti čia, kol viskas susitvarkys.

— Aš skaičiau knygose... kartais policija pasinaudoja auka kaip masalu. Tai yra ją pakiša nusikaltėliui, kad išprovokuotų naują pasikėsinimą. Ar nemanai...

— Manau, jog tu drąsus vaikinas, jei siūlai tokį pokštą, bet nesutinku to daryti. Yra ir kitų būdų nusikaltėliui sučiupti. O dabar bėk prasivėdinti.

Aš atklojau apklotą ir padėjau jam išlipti iš lovos. Jis nelabai tvirtai laikėsi ant kojų, bet po kelių minučių atgavo pusiausvyrą, nusišypsojo ir nuėjo prie spintos. Pakviečiau Bilį ir paprašiau jį palydėti Rastoną. Mano idėja Bilio nesužavėjo, bet diena buvo šviesi, o aš pažadėjau būti netoliese, ir jis sutiko.

Palikau juos dviese, mirktelėjau Roksi ir nusileidau žemyn. Pakeliui pagriebęs nuo Harvio padėklo porą sumuštinių ir puodelį kavos, padėkojau prikimšta burna, nuėjau į svetainę ir įsitaisiau giliame krėsle. Pirmąkart nuo mano atvažiavimo židinyje liepsnojo ugnis. Senasis gerasis Harvis. Suvalgiau vieną sumuštinį ir išgėriau kavą. Tik po to išsitraukiau iš kišenės voką. Jis buvo užklijuotas kreivai. Prisiminiau Gento jaunesniojo išraišką, kai jis pažvelgė į tai, kas buvo voke. Įdomu, ar aš irgi taip atrodysiu?

Atplėšiau voką ir išėmiau šešias fotografijas. Dabar supratau, kas taip sutrikdė Gentą jaunesnįjį. Vienintelis dviejų nufotografuotų moterų apdaras buvo bateliai. O Maira Greindž apskritai avėjo tik vieną kurpaitę. Ji šypsojosi. Plačiai ir gosliai. Elis Nikols veidas palaimingai spindėjo. Nuotraukas galėjai priskirti žemiausiai pornografijos kategorijai. Suskaičiavau šešias. Visos skir-

tingos, visose dalyvės aiškiai matomos, tačiau kažkas nufotografavo jas slapčia be jų žinios... Bent jau Maira Greindž tikrai nepozavo.

Apžiūrinėjau nuotraukas ištisas dešimt minučių, kol pagaliau man nušvito protas. Tai, ką aš laikiau nuotraukų pakraščiu, iš tikrųjų buvo pačių fotogafijų tąsa. Jas nufotografavo paslėpta kamera, įtaisyta už lentynos, o rėmelius atstojo knygų, maskuojančių aparatą, kraštai. Paslėpta kamera ir laikrodinis mechanizmas, suveikiantis nustatytais laiko tarpais.

Ne, Maira Greindž nepozavo, o štai Elis — taip. Ji specialiai manevravo, kad Greindž vis atsidurtų tinkamo ryškumo zonoje.

Kaip miela, Elis. Kaip vikriai tu su Jorku surezgei Mairai spąstus. Žabangus, kurie padėjo nukenksminti kitus žabangus.

Užsirūkęs paslėpiau nuotraukas kišenėje. Galvosūkio detalės gulė į savo vietas, brėždamos išorinius paveikslo — mįslės kraštus. Greindž laikė savo namuose seną testamentą. Kam? Ar savo noru Jorkas užrašė jai savo visą turtą? O gal jis buvo priverstas? Jei ji žinojo ką nors apie savo bosą... ką nors nešvaraus... tai turėjo būti stambus reikalas, smulkmenom Jorko neįbauginsi... tai galėjo prispausti jį ir tikėtis sėkmės. Bet paskui Jorkas sužinojo apie jos ne visai toleruotinus įpročius ir surado išeitį. Velniai griebtų, dabar viskas įgavo prasmę. Jis meilinosi Rodai Gent, masindamas ją dovanomis, po to paprašė paslaugos — kad ši pasiūlytų save Greindž. Roda atsisakė ir Jorkas ėmėsi Elis. Jam derėjo nuo jos ir pradėti. Elis ir šiaip pakvaišusi, o dalis Jorko testamente jai reiškė laisvą, prabangų gyvenimą. Ji pamirksi Greindž, ši pamirksi Elis, ir ryškiai apšviestoje scenoje, priešais paslėptą kamerą prasideda spektaklis. Elis perduoda Jorkui negatyvus, šis atskleidžia Greindž savo kortas, pagra-

sindamas publikuoti fotografijas, ir Maira iškrenta iš žaidimo, bet senąjį testamentą pasilaiko, tikėdamasi naujo įvykių posūkio, priversiančio Jorką apsigalvoti. Ko ji tikėjosi? Gal ko nors panašaus į kirvuką mėsai kapoti? Tai siejosi su Roksi pasakojimu ir net paaiškino, kodėl taip aršiai kaunamasi dėl tų nuotraukų. Gentas jaunesnysis kažkaip apie jas suuodė, gal papasakojo sesuo. Jei jam pavyktų pateikti fotografijas teismui ir parodyti, kaip Elis užsidirbo savo dalį, jis atimtų iš jos pyrago gabalą. Tada šeimynėlė gautų šansą pasidalinti ketvirtį palikimo. Su viena kariaujančiąja šalimi išsiaiškinta. Antroji turėtų būti Elis. Jai reikia gauti tas nuotraukas, kol iki jų neprisikasė Gentas jaunesnysis... arba kas nors kitas. Geriausias būdas — pažadėti pagalbininkams pusę savosios dalies, jei jie suras nuotraukas ir grąžins jai. Šiai versijai irgi nieko neprikiši. Tik jie truputį pavėlavo, pamatė Gentą jaunesnįjį, suprato, kad šis juos aplenkė, užpuolė vaikiną ir atėmę voką spruko. Bet čia po kojomis pasipainiojau aš ir beskubėdami jie voką pametė.

Giliai užtraukęs dūmą mintyse sutikrinau visas detales, nieko nepraleisdamas. Išvada nepasikeitė. Tai man patiko.

Bilis ir Rastonas išeidami pašaukė mane, bet aš tik pamojavau jiems. Bandžiau suvokti, kuo Greindž įbaugino Jorką, kas galėjo priversti jį nulipti nuo pjedestalo ir nusilenkti savo padėjėjai.

Liepsnos liežuviai laižė pajuodusias malkas. Jei tik žinočiau, ką Jorkas slėpė židinio sienelėje. Dvi slėptuvės: čia ir krėslo sėdynėje. Kodėl dvi? O gal jis paprasčiausiai paslėpė kažką už židinio prieš keletą metų ir nebesivargino perkelti į kitą vietą?

Aš piktai švystelėjau į ugnį nuorūką ir ištiesiau kojas arčiau židinio. Paslaptys, paslaptys, išvien paslaptys, velniai jas griebtų. Palenkęs galvą apžiūrinėjau mūri-

nius iškyšulius aprūkusios angos kraštuose. Gera vieta slaptavietei. Įdomu. Aš atsistojau, norėdamas apžiūrėti geriau. Plytų mūre — jokių nelygumų, jokių matomų sudūrimų. Nežinodamas, kur slėptuvė, jokiu būdu jos nerastum.

Ištyrinėjau kiekvieną paviršiaus colį, išbarbenau plytas pirštų kauliukais, bet nė vienas garsas neatsiliepė dusliu tuštumos aidu. Kažkur čia turėjo būti sklendė. Aš vėl apžiūrėjau mūro ir sienos sandūros liniją. Vienoje vietoje, pečių aukštyje, lyg patrinta pirštu. Spustelėjau tą vietą. Spragtelėjusios atsidarė mažutės durelės.

Gudru. Ji slėpėsi už vientisos plytos, įstatytos į cementinę įdubą. Man teko prilaikyti dureles, kad nugalėčiau spyruoklės pasipriešinimą ir galėčiau įkišti ranką į vidų. Pagrabaliojau viduje, tačiau užčiuopiau tik šaltą mūrą ir nieko daugiau. Kai traukiau ranką atgal, mano pirštai palietė mažą popieriaus skiautelę, užstrigusią durelių vyryje. Lėtai, labai lėtai ją išlaisvinau, nes pabandžius truktelti smarkiau dalis popierėlio subyrėjo į dulkes. Paleistos durelės užsitrenkė, o mano rankoje liko seno laikraščio nuoplėša. Popierius buvo nuo laiko patamsėjęs ir sudžiūvęs, jis galėjo sutrupėti nuo menkiausio pūstelėjimo. Raidės išblukusios, bet išskaitomos. Aš perskaičiau vieno Niujorko leidinio, parduoto, sprendžiant iš datos, spalio devintą dieną prieš keturiolika metų, pavadinimą. Kas atsitiko prieš keturiolika metų?

Laikraščio iškarpą kažkas pavogė, o ta skiautelė atplyšo, traukiant ją iš slėptuvės.

Keturiolikos metų senumo data.

Senstu, pagalvojau. Tokius dalykus reikia suvokti greičiau. Prieš keturiolika metų gimė Rastonas.

8 skyrius

Biblioteka atrodė smarkiai apleista. Lentynų tarpueiliuose marširavo nenusakomo amžiaus valytoja su šepečiu vienoje rankoje ir semtuvėliu kitoje, žvalgydamasi, kur čia ką sušlavus. Bibliotekininkė, iš pažiūros visai netipiška šios profesijos atstovė, dažė lūpas skaisčiai raudona spalva ir buvo taip atsidėjusi tam, jog nepakėlė akių, kol aš nepabeldžiau į stalą. Kilstelėjusi galvą ji skubotai šyptelėjo, apmetė mane greitu žvilgsniu ir vėl, jau plačiau, nusišypsojo.

— Labas rytas. Kuo galiu padėti?

— Ar saugote senus Niujorko laikraščius?

Atsistojusi ji pasitaisė ant klubų suknelę, nors to visai nereikėjo.

Aš nusekiau paskui, išlaikydamas nedidelį atstumą, kad galėčiau apžiūrėti jos grakščias kojytes, tiesiog sutvertas apžiūrai. Ji teisėtai galėjo jomis didžiuotis. Praėję pro aukštas knygų etažeres pasiekėme laiptus. Ilgakojė nimfa spragtelėjo elektros jungikliu ir nuvedė mane žemyn. Į nosį trenkė senos odos ir popieriaus tvaikas. Pro sienas sunkėsi drėgmė, išmargindama betoną tamsiomis dėmėmis.

— Štai jie, — mergina mostelėjo į stelažus, ant kurių gulėjo krūvos laikraščių, perklotų kartono lakštais.

Mes suradome senus "Glob" leidinius ir ėmėme kiloti sluoksnį po sluoksnio. Po dešimties minučių abu atrodėme paišini kaip angliakasiai. Mergina atrodė nepatenkinta.

— Nežinau, ko jūs ieškote, bet esu tikra, jog tai neverta tokių pastangų.

— Verta, katyte, verta, — nuraminau ją. — Ieškokite spalio devintosios numerio.

Praslinko dar penkios minutės.

— Tas?

Jei jos veidas būtų buvęs švaresnis, būčiau ją pabučiavęs.

— Tas pats. Ačiū.

Ji ištiesė laikraštį. Pažvelgiau į datą ir straipsnio pavadinimą, paskui į iškarpą, kurią laikiau rankoje. Vienodi. Padėjęs laikraštį ant stalo nuleidau žemyn kabančią lempą ir ėmiau jį sklaidyti. Mergina laukė.

Nusikeikęs bakstelėjau pirštu į apatinį puslapio kampą.

— Štai čia.

— Bet... trūksta lapo. Jį kažkas išplėšė.

— Matau.

Ji pakartojo mano keiksmažodį ir paklausė:

— Kas ten buvo?

— Neturiu supratimo, katinėli. Ar turite dublikatų?

— Ne, laikome tik po vieną egzempliorių. Jų mažai kas prašo, nebent koks vyresniųjų klasių moksleivis ieško medžiagos rašiniui.

— Aha.

Išplėštas lapas nieko nereiškė. Yra juk ir kitų bibliotekų. Kažkas stengėsi laimėti laiko. Puiku, laiko aš turiu marias. Daugiau nei tu, brolyti.

Prieš lipdamas viršun padėjau jaunajai bibliotekininkei sukrauti laikraščius atgal ant stelažų. Paskui abu nudrožėme į prausyklas nusiplauti daugiamečių dulkių.

Kai abu ėjome prie durų, mestelėjau kabliuką:

— Sakykite, ar pažįstate Mairą Greindž?

Jai užėmė kvapą.

— Aš... ne. Tai yra... ar ji... aš turiu omenyje misterį Jorką.

Aš linktelėjau. Ji stengėsi neišsiduoti, bet mačiau,

kaip ji žaviai paraudo, paminėjus Greindž. Tai štai kodėl dingusioji ledi tiek laiko praleisdavo bibliotekoje.

— Ta pati, — patvirtinau. — Ar ji yra kada nors nusileidusi į apačią?

— Ne, — pauzė. — Ne, nemanau. O, taip. Kartą ji atsivedė čia berniuką... misterio Jorko sūnų, tačiau tai buvo seniai. Aš nusileidau kartu su jais. Jie žiūrinėjo kažkokius senus rankraščius, daugiau nieko.

— Kada ji buvo čia paskutinį kartą?

— Kas jūs?

Jos veide sustingo išgąstis.

Mano rankoje sužvilgo ženklelis. Vos jį išvydusi ji sudrebėjo, net neapžiūrėjusi jo kaip reikiant.

— Ji buvo atėjusi... maždaug prieš savaitę.

Aš įsmeigiau į ją akis.

— Pernelyg seniai. Paklausiu kitaip. Kada jūs buvote susitikusios paskutinį kartą?

Pataikiau į dešimtuką. Ji suprato, kad aš numanau, kokie buvo jų santykiai. Ji vėl plykstelėjo raudoniu, bet greitai jos skruostai baimingai pabalo.

— Prieš sa-savaitę, juk sakiau.

Padėkojęs jai išėjau. Mis "gražiosios kojytės" akiplėšiškai melavo, bet aš negaliu jos teisti.

Vandens paviršiuje pasirodė burbuliukai, tuoj tuoj jis užvirs. Prieš išvažiuodamas į Niujorką turėjau dar kai ką patikrinti, bet pirmiausia nusprendžiau pamaloninti save gera kava. Manau, buvau nusipelnęs jos.

Pirmą kartą sustojau prie vaistinės. Iš už stiklinės pertvaros iškrypavo storas žmogelis ir murmtelėjo pasisveikindamas. Aš numečiau ant prekystalio tabletes, paimtas iš Henrio.

— Jas vartojo vietoj aspirino. Ar galite pasakyti, kas tai?

Jis dėbtelėjo į mane ir gūžtelėjęs pečiais paėmė vie-

ną tabletę. Atsargiai palietė liežuviu baltą paviršių, pauostė.

— Tai ne aspirinas, — burbtelėjo vaistininkas. — Ar turite dėl jų kokių nors spėjimų?

— Aš sakyčiau, migdomieji. Kažkokie barbitūratai.

Vaistininkas linktelėjo ir nuėjo už pertvaros. Sugrįžo po penkių minučių.

Tylėdamas pažvelgiau į jį.

— Jūs buvote teisus, — pareiškė jis.

Numetęs ant prekystalio dvi penkines, pasiėmiau likusias dvi tabletes. Puikiai sugalvota, žudike, proto tau tikrai pirkti nereikia. Labai įžvalgus tipas. Bus smagu, kai jį sučiupsiu. Įdomu, ar užteks jam sumanumo, kad pamėgintų mane pašalinti?

Pirmyn — atgal, pirmyn — atgal, kaip sūpuoklėse. Nuo pagrobimo prie žmogžudystės, nuo žmogžudystės prie smulkių niekšybių ir vėl pagrobimas. Per daug detalių. Tai buvo skraistė, kuria žudikas bandė pridengti savo motyvą. O motyvas yra. Tiesiog jis pasimetė toje painiavoje. Tas iš pažiūros beprasmiškų nusikaltimų protrūkis galėjo būti atsitiktinis, bet aš tuo netikėjau. Greičiausiai žudikas nuspėjo šių nusikaltimų priežastis ir panaudojo jas saviems tikslams. Ne, tokių gudročių nebūna. Nusikaltimas kažkuo primena infekciją. Užtenka vienąkart pažeisti įstatymą ir prasideda grandininė reakcija — vienas nusikaltimas gimdo kitą. Viskas prasidėjo daug anksčiau, nei buvo pagrobtas Rastonas. Man dingojosi, jog esu įklimpęs šioje byloje jau daug mėnesių, o iš tikrųjų buvo praėję vos pora dienų.

Pakeliui į Vusterį perkračiau mintyse kiekvieną smulkmeną, bet išvada liko ta pati. Arba aš kvailys, arba žudikas velniškai gudrus. Reikia rasti Melorį, reikia rasti Greindž, reikia rasti žudiką, jei tik jis nėra vienas iš tų dviejų. Kol kas radau tik užkulisių intrigų dalyvius.

Pagaliau lioviausi laužęs galvą ir nukreipiau dėmesį į važiavimą. Sulig kiekviena mylia mano pyktis vis augo. Aš be perstojo dūmijau, kol pakelyje baigėsi cigaretės. Vusteris atgijo. Gatves pripildė praeiviai, triukšmingi ir patenkinti, galingi limuzinai riaumojo ant prastesnių automobilių, reikalaudami duoti kelią. Pro parduotuvių duris pirmyn ir atgal be paliovos plūdo srautai žmonių. Priešais Elis namą vietos buvo pakankamai. Pastatęs automobilį įėjau į fojė, gyvai prisimindamas neseną smūgį per galvą.

Spustelėjęs skambučio mygtuką, mikliai nulėkiau laiptais į viršų, bet Elis pasirodė dar miklesnė. Ji jau stovėjo tarpduryje ir šypsojosi, laukdama bučinio. Aš burbtelėjau:

— Sveika, Elis.

Šypsena užgeso. Elis sunerimo:

— Kas nutiko, Maikai?

— Nieko, zuikuti, beveik nieko. O ką?

— Tu lyg kažkuo nepatenkintas.

Nenusiimdamas skrybėlės įėjau į kambarį. Elis ištiesė ranką prie grafino, bet aš ją sustabdžiau, nusviesdamas ant staliuko voką.

— Tu, regis, šito ieškojai?

— Aš?

Ji ištraukė iš voko vieną nuotrauką ir išbalusi iškart kyštelėjo ją atgal. Aš šaipydamasis įgėliau:

— Tai užmokestis už praėjusią naktį.

— Dabar gali išeiti.

— Ne-e, ne iš karto.

Ji sekė mano žvilgsnį. Peleninėje gulėjo keturios nuorūkos: dvi ištepliotos lūpų dažais, o kitos — ne tos rūšies, kurias rūkau aš.

Elis bandė surikti, bet nespėjo. Trenkiau jai skiausčiu delnu per lūpas, ir ji parvirto ant sofos. Staigus skaus-

mas užniaužė jai kvapą. Vikriai pasisukęs nužingsniavau prie miegamojo durų ir kojos spyriu jas atlapojau. Ant lovos krašto sėdėjo pats Viljamas Greihamas ir rūkė cigaretę. Jo veidas visas buvo subraižytas laukinių erškėčių spyglių.

Vyrukas išblyško kaip popierius. Neleidęs jam net pašokti, čiupau už atlapų ir užsimojęs vožiau į nosį. Kraujas apliejo mano švarką. Jis sumojavo rankomis, bandydamas mane atstumti, bet aš daužiau jo nosį, kol iš jos beliko tik šlapia, beformė, nuo smūgių žliugsinti masė. Paskui sugurinau viską, kas buvo likę iš jo fizionomijos. Pavaišinau jį antausių kruša, aptalžiau kumščiu, o galiausiai žiauriai trenkiau delno kraštu. Jaunasis Greihamas suglebo ir pakibo man ant rankos užversta galva ir plačiai išplėstomis akimis. Aš paleidau jį, ir vaikinas ištežo ant grindų kaip košė. Manau, chirurgas gerai pasipelnys, kol sugrąžins vyrukui ankstesnį veidą.

Elis viską girdėjo. Kai įėjau į svetainę, ji slėpėsi už kėslo, iš baimės prigludusi prie grindų. Tai manęs nesustabdė. Ištraukiau ją iš ten vienu mostu. Timptelėjau per smarkiai — jos suknelė perplyšo nuo viršaus iki apačios.

— Tik pabandyk man sumeluoti, Elis, — rūsčiai perspėjau, — ir atrodysi taip pat, kaip ir jis. O gal dar prasčiau. Tu įkalbėjai jį mane nudobti, ar ne?

Ji įstengė be garso linktelėti.

— Tu pasakei jam, kad jo pavardės nėra testamente, bet jeigu jis su broliu ras tas nuotraukas ir atiduos tau, tu pasidalinsi su jais savo dalį?

Ji vėl linktelėjo. Aš atstūmiau ją.

— Jorkas pats parašė savo testamentą, — tariau aš. — Tai jo pinigai, ir man nusispjaut, ką jis su jais daro. Pasiimk savo dalį ir nešdinkis su ja į pragarą. Nors ir taip tavo kelias tiesiai ten veda. Pasakyk Artūrui, kad aš jo ieškau. Kai surasiu, išgražinsiu kaip brolį.

Ji atrodė pasenusi trisdešimčia metų. Uždarydamas duris girdėjau, kaip Viljamas dejuoja, springdamas krauju. Sėkmingas susitikimas. Aš buvau patenkintas. Iš šios stovyklos daugiau nesulauksiu priešiškų išpuolių. Raudonodžiai išbėgiojo, išgaravo, prasmego velniop.

Istorijoje su Greihamais liko neaiškus tik vienas dalykas: kuris iš jų šovė į Roksi ir kodėl? Tegu aš būsiu prakeiktas, jei girdėjau šūvį. Jie taip skubėjo nešti kulnus, kad mintis apie šaudymą net netoptelėjo į jų makaules. Ir apskritai, jie būtų šovę į mane, o ne į langą. Niekuo negali būti tikras, bet aš galėjau kirsti lažybų, kad tą naktį nė vienas iš jų nelaikė rankose pistoleto.

Kaip tik tokios smulkmenos labiausiai ir išmušdavo mane iš vėžių. Reikėjo pasirinkti kurią nors versiją ir kryptingai jos laikytis. Gerai, aš tai padarysiu. Greihamai iškrenta iš mano sąrašo. Šaudė kažkas kitas.

Tiek laiko gėrėjusis nuostabiais kaimiškais vaizdais, Niujorkas man pasirodė nykus ir pilkas. Nemaniau, kad bjauriai žalsvos spalvos žolė ir medžiai gali taip sugadinti man nuotaiką. Žmonių prisikimšusios gatvės ir nepaliaujamas garsų ūžesys mane tiesiog siutino.

Įvairavęs į aikštelę įsikišau į kišenę bilietėlį ir nužingsniavau į vaistinę centrinėje gatvėje. Pirmiausia paskambinau į Saidoną. Prie telefono priėjo Harvis ir aš liepiau jam pasirūpinti, kad berniūkštis sėdėtų kambaryje kartu su Roksi ir Biliu, bei užrašinėti visų man skambinusių žmonių pavardes. Antroji į plyšį įmesta moneta sujungė mane su kapitonu Petu Čembersu iš žmogžudysčių tyrimo skyriaus.

— Sveikas, drauguži, — pasisveikinau. — Tai dėdė Maikas.

— O, pagaliau paskambinai. Aš jau buvau pradėjęs manyti, kad vėl nukepei kokį nelaimėlį ir išnešei kudašių. Kur tu?

— Greta Taimso skvero.

— Užsuksi?

— Ne, Petai. Turiu čia reikalų. Klausyk, Petai, ar negalėtume susitikti priešais biblioteką? Prie durų Vakarinėje Trisdešimt trečiojoje? Svarbus reikalas.

— Gerai. Po pusvalandžio. Tiks?

— Puiku.

Aš padėjau ragelį. Petas man — žmogus iš didžiosios raidės. Policininkas, kokių reta, sumanus, patyręs ir atkaklus. Iš pažiūros jis panašus į aukštuomenės džentelmeną, bet tuo panašumas ir baigiasi. Jis mąsto tiksliai kaip kompiuteris ir turi įgimtą policininko talentą, kurį puikiai papildo geriausio pasaulyje policijos departamento galimybės. Paprastai miesto farai nesibičiuliauja su privačiais šniukštais, bet mes su Petu — draugai nuo senų laikų. Manau, tą ilgalaikę draugystę lemia tarpusavio pagarba ir pasitikėjimas.

Užkandinėje sukrimtau porą sumuštinių, užsigerdamas limonadu, o iš ten nuskubėjau į biblioteką. Petas kaip tik lipo iš patrulinio automobilio. Mes paspaudėme vienas kitam rankas ir minutėlę šnektelėjome apie šį bei tą, po to Petas paklausė:

— Tai kas tave kamuoja?

— Užeikime vidun, ten bus patogiau kalbėtis.

Kai įžengėme į skaityklą, aš pusbalsiu paklausiau:

— Petai, ar kada nors girdėjai apie Rudolfą Jorką?

— Na?

— Vadinasi, girdėjai, — trumpai papasakojau jam visą istoriją ir pridūriau: — Dabar noriu pažiūrėti, kas buvo tame išplėštame lape. Laikraštis turi būti čia. Gal išaiškės kas nors, ir tu man galėsi padėti.

— Pavyzdžiui?

— Kol kas nežinau, bet juk policijos archyvai įkurti ne vakar, ar ne? Greičiausiai ši košė užvirė prieš ketu-

riolika metų. Mano atmintis nėra tokia gera, kad prisimintų tokio senumo įvykius.

— Gerai, pabandykim ką nors iškasti.

Paniekinęs bibliotekos taisykles, Petas parodė savo ženklelį ir mes iškart buvome palydėti į senų laikraščių saugyklą.

Pagyvenęs vyras nublukusiu mėlynu chalatu nedvejodamas pasuko prie knygų spintos, ištraukė stalčių ir iššvejojo iš ten reikalingą numerį — iš pirmojo bandymo. Mostelėjęs į stalą jis pristūmė kėdes. Atverčiant laikraštį man iš susijaudinimo virpėjo rankos.

Yra! Dvi skiltys puslapio šone. Dvi šešių colių aukščio skiltys ir daug jaunesnio Jorko fotografija. Keturiolika metų jaunesnio. Stambios antraštės prasmė rėžte rėžėsi į smegenis. TĖVAS KALTINA MOKSLININKĄ PAKEITUS KŪDIKĮ.

Heronas Meloris, kurio žmona pagimdė septynių svarų berniuką, po dviejų savaičių mirusį, apkaltino Rudolfą Jorką, žymų mokslininką, pakeitus mažylį. Savo teiginį jis grindė tuo, kad matė kūdikį jam gimus ir paskui jį atpažino, kai vaikas buvo rodomas Jorkui. Tuo metu Heronui Meloriui jau buvo pranešta, kad jo kūdikis mirė. Administracija neigia tokios klaidos galimybę. Vyresnioji medicinos sesuo Rita Kempbel patvirtino paneigimą, užtikrindama ir Jorką, ir Melorį, kad paskutiniąsias dvi dienas vadovaudama skyriui ji mačiusi abu naujagimius ir jų atpažinimo apyrankes. Misis Jork mirė gimdydama.

Aš tyliai, tęsiamai švilptelėjau. Kamuolys atsidūrė centre. Petas pasiūlė paieškoti tęsinio ir mes paėmėme kitos dienos numerį. Ketvirtame puslapyje radome trumpą žinutę, pranešančią, kad Heronas Meloris, smulkus vagišius ir buvęs bukmekeris, atsiėmė savo kaltinimą Rudolfui Jorkui. Matyt, nusprendė, jog turint tokią praeitį

beviltiška varžytis su tokiu solidžiu piliečiu kaip misteris Jorkas. Tuo viskas ir baigėsi. Bent jau tada.

Jorkas tikrai turėjo gerą priežastį pažaliuoti, išgirdęs Melorio pavardę.

Petas pastukseno pirštu į laikraštį.

— Ką manai apie tai?

— Gal tai tiesa, o gal ir ne. Nesuprantu, kodėl Jorkas turėtų krėsti tokius triukus?

— Priežastį galima surasti. Jorkas jau buvo nebejaunas, kai gimė kūdikis. Gal jis troško turėti įpėdinį.

— Aš apie tai galvojau, Petai, bet man kai kas neaišku. Juk jis puikiai išmano genetiką ir, jei būtų ieškojęs pakaitalo, būtų suradęs kūdikį su daug geresniais genais. Ar taip nemanai?

— Taip, jei vaiko būtų ieškojęs jis pats. Bet jeigu jis pasikliovė kuo nors kitu... pavyzdžiui, medicinos seserimi, ji galėjo per daug nesukti galvos dėl pasirinkimo.

— Bet sesuo tvirtino...

— Jorkas buvo labai turtingas, Maikai.

— Aišku. Bet reikia turėti omenyje ir ką kita. Meloris — niekšas. Kai mirė jo vaikas, jam galėjo toptelėti į galvą, kokia puiki perspektyva jam atsivers, jei pakels triukšmą ir užsipuls Jorką. Meloris numatė, jog tasai gerokai papurtys kapšelį, kad tik nugesintų tokią reklamą. Kaip tau šis variantas?

— Neblogai, Maikai, visai neblogai. O tu pats kuria versija tiki?

Aš prisiminiau Jorko veidą tą akimirką, kai jis išgirdo Melorio pavardę. Baimė, neslepiama baimė ir dar neapykanta. Nepalenkiamasis Jorkas. Jis nebūtų leidęs, kad toks smulkus niekšelis kaip Meloris jį šantažuotų. Kaip tik jis ir būtų kreipęsis į policiją.

— Kūdikis buvo pakeistas, Petai.

— Tai mus veda prie Melorio.

Aš linktelėjau.

— Turbūt jis ilgai laukė palankaus momento. Sulaukė, kol vaikinukas tapo tikru deimančiuku, Jorko ir publikos numylėtiniu, ir tada čiupo jį. Tik neįvertino berniūkščio sugebėjimų ir sužlugdė visą reikalą. Kai Jorkas nurūko pas Greindž, Meloris nuvažiavo iš paskos ir praskėlė jam kaukolę, bijodamas, kad jis neįspėtų, kieno rankos suorganizavo pagrobimą.

— Ar bandei išsiaiškinti kirvuko kilmę?

— Ne, tokį galima nusipirkti bet kurioje ūkinių prekių parduotuvėje, bet jis nenaujas. Atsekti, iš kur jis gautas, beveik neįmanoma, neverta net terliotis. Tuo pasirūpins Praisas, bet aš manau, jog tai tik tuščias laiko švaistymas. Aš niekaip negaliu suprasti vieno — kodėl kažkas Saidono bibliotekoje išplėšė laikraščio lapą. Juk laiko tuo ne kažin kiek išloši.

— Gal tai turi kitą prasmę.

— Nieko, išsiaiškinsime ir tai. Ar nepaieškotum žinių apie Melorį policijos kartotekoje? Kaip manai, ar rasi ką nors?

— Neabejotinai. Važiuojam į valdybą. Jei jis nors kartą buvo sulaikytas, tai bus užregistruota.

— Puiku.

Mes sėkmingai pačiupome taksi, sustojusį priešais šviesoforą Penktosios ir Keturiasdešimt antrosios gatvių sankryžoje. Petas pasakė vairuotojui adresą. Po penkiolikos minučių sustojome priešais senovišką raudonų plytų pastatą ir pakilome į antrąjį aukštą. Aš palaukiau kontoroje, kol Petas grįžo su aplanku po pažastimi. Rankos mostu jis nubraukė nuo stalo popierius ir atvertė aplanką.

Popierių pluoštą laikė metalinis gnybtas. Dosjė nebuvo stora. Pirmajame puslapyje buvo sužymėti duomenys apie Heroną Melorį ir jo pirmąjį areštą. Buvo parašyta,

kad Meloris gimė 1907 metais rusų-airių šeimoje Niujorke. Sulaukęs dvidešimties metų, buvo apkaltintas automobilio vairavimu be teisių. Tai — pradžia. Vėliau jis prekiavo alkoholiu, vogė visokius niekniekius, buvo įtariamas dalyvavęs konkurento sandėlio užpuolime, kuris baigėsi žmogžudyste ir ginkluotu apiplėšimu. Daug kaltinimų ir ištisas sąrašas sustabdytų bylų, o puslapio apačioje — trumpas prierašas: "Neteistas". Tas šunsnukis turėjo arba labai gerą advokatą, arba įtakingų draugų. Paskutiniajame puslapyje puikavosi dvi jo fotografijos, iš priekio ir profiliu. Tai buvo tamsiaplaukis liesokas tipelis su keiva šypsenėle, sustingusia akyse ir lūpose.

Aš pakėliau nuotraukas arčiau šviesos, norėdamas apžiūrėti atidžiau, tačiau kad ir kiek laužiau galvą — šis veidas man nieko nepriminė. Petas paklausė:

— Na?

— Nieko. Arba aš jo niekada nesu matęs, arba tas tipas smarkiai pasikeitęs. Aš jo nepažįstu.

Petas ištiesė man mašinėle spausdintą raportą, ilgus metus gulėjusį nuovados kanceliarijoje. Aš jį perskaičiau. Jame buvo išdėstytas Melorio, kaltinančio Jorką kūdikio pagrobimu, skundas. Kad ir koks niekšelis buvo Meloris, jo pareiškime skambėjo nuoširdumo gaidelė. Byloje radau ir ranka ant ligoninės blanko parašytą vyresniosios medicinos sesers Ritos Kempbel pasiaiškinimą. Ji pavadino kaltinimą absoliučiai melagingu. Ritos Kempbel pareiškimo tonas buvo tvirtas ir agresyvus, galėjo įtikinti bet ką: Melorio šnekos — kliedesiai.

Na, ir reikalai. Neturiu tokių bylų patirties, bet puikiai žinau, kad ligoninės darbuotojams tėvas — grynas nulis. Naujagimį jis mato tik minutę ar dvi pro stiklinį langelį duryse — ir tik vieną kartą. Aišku, ir per tokį trumpą laiką galima pažinti savo kūdikį, bet juk visi naujagimiai panašūs. Tačiau medicinos seseriai, faktiškai jų gyveni-

mo valdovei, visi kūdikiai individualūs. Vargu ar ji apsiriktų... nebent kas gerai užmokėtų už tokią klaidą. Velniai rautų, tokia versija būtų visai įtikima, jei kalbama būtų ne apie medicinos seseris. Jos laikosi tokio pat griežto etikos kodekso, kaip ir gydytojai. Moteris, paaukojusi visą gyvenimą šiai profesijai, ne iš tų, kurias apsvaigina žalių popieriukų krūvelė.

Velnias, aš visai susipainiojau. Iš pradžių tvirtai tikėjau, kad kūdikis pakeistas, dabar mano įsitikinimas susvyravo. Petas pastebėjo mano dvejones. Jis ir pats apie tai mąstė,

— Na, štai, Maikai. Padariau viską, kas buvo mano kompetencija. Bet jei galėčiau dar kuo nors pagelbėti, pasakyk.

Petas susiraukė:

— Dilviko vieta kalėjime.

— Dilviko vieta kapė. Jis — niekšas.

— Ir vis tiek jis atstovauja įstatymui, o tu supranti, ką tai reiškia.

— Aha.

Petas ėmė dėlioti popierius į aplanką, bet aš jį sulaikiau.

— Leisk man į juos dar kartą pažvelgti.

— Prašau.

Aš vikriai perverčiau lapus, paskui papurčiau galvą.

— Ar ką nors radai?

— Ne... lyg ir ne. Kažkokia mintelė sukasi smegenyse, bet niekaip jos neiššifruoju. A, velnias, pasiimk visa tai.

Mes nusileidome žemyn ir tarpduryje paspaudėme vienas kitam rankas. Petas sėdo į taksi, aš pamojau kitam ir nuvažiavau iki Penkiasdešimt ketvirtosios ir Aštuntosios gatvių sankryžos, o iš ten pėsčias nužingsniavau iki automobilių stovėjimo aikštelės. Šią dieną praleidau tu-

riningai, vis labiau aiškėjo bylos esmė. Jau neabejojau, kad naujagimiai buvo sukeisti. Mano tyrimas pajudėjo iš stingulio, nes atsiskleidė nusikaltimus inspiravęs paslaptingasis motyvas, gilus ir bekraštis kaip vandenynas. Iki šiol klaidžiojau užrištomis akimis, gaudydamas niekur nevedančių siūlų galiukus. Baigta, užmirškim visus klystkelius. Štai jis, mėsos gabalas, kurį sušveisiu pasigardžiuodamas. Bet pirma jį reikia gerai sukramtyti, nes beskubėdamas galiu ir užspringti.

Galvoje įkyriai dunksėjo vienas klausimas. Dosjė. Kas buvo toje dosjė? Kažkuo ji mane sudomino, bet kuo? Aš atidžiai ją perskaičiau, sugretinau visas detales, tačiau ką vis dėlto užmiršau?

Na ir tetraukia ją velniai. Pasukęs variklio paleidimo raktelį spustelėjau akceleratorių.

9 skyrius

Važiavau į Saidoną penkiasdešimties mylių per valandą greičiu ir tik kartą stabtelėjau užkąsti ir prisipilti benzino. Kokią nors laisvą dienelę papietausiu kaip pridera garbingam piliečiui. Kada nors. Likus trims mylioms iki miesto išvairavau į automagistralę. Privažiavęs valstijos policijos valdybą peršokau betoninį kelkraštį ir sustojau ant žvirgždu pabarstyto tako.

Šįkart užtikau Praisą savo vietoje. Jo kabinete sėdėjo Dilvikas.

Aš pasisveikinau su Praisu ir nežymiai linktelėjau Dilvikui.

— Kalės vaikas! — pro dantis iškošė jis.

— Užčiaupk nasrus, kiaule!

— Manau, jums abiem geriau užsičiaupti, — ramiai įsiterpė Praisas.

Numetęs ant stalo skrybėlę įsikišau į burną cigaretę. Palaukęs, kol prisidegsiu, Praisas bakstelėjo pirštu į riebų farą.

— Maikai, jis nori su tavimi pasikalbėti.

— Paklausysim, — abejingai sutikau.

— Ne čia, gudročiau. Manau, būsi naudingesnis mano nuovadoje. Nenoriu, kad man kas nors trukdytų.

Tai buvo dūris Praisui, ir seržantas akimirksniu sureagavo.

— Nieko panašaus! — sulojo jis. — Čia jis mano jurisdikcijoje. Neužmirškite to!

Atrodė, Dilvikas tuoj puls muštis. Aš to vyliausi. Man net kumščiai nieztėjo, taip norėjau suskaičiuoti jam šonkaulius. Tačiau jėgos buvo nelygios ir Dilvikas tai suprato. Jis nudelbė Praisą žudančiu žvilgsniu.

— Aš nieko neužmiršiu, — kimiai pagrasino.

Praisas iškart stvėrė jautį už ragų:

— Dilvikas tvirtina, kad jūs įlindote į Greindž butą ir išnešėte iš ten kažką svarbaus. Ką pasakysite, Maikai?

Aš kreivai nusišiepiau Dilvikui.

— Tikrai?

— Tikrai, ir tu pats puikiai tai žinai! Tu verčiau...

— Kodėl manote, kad ten buvo kas nors svarbaus?

— Kitaip nebūtų dingę, štai kodėl!

— Velniai rautų!

— Palaukite, Maikai, — įsikišo Praisas. — Ką jus ten nučiupote?

Praisas stengėsi išlaikyti rimtą veido išraišką. Jam patiko, kaip aš taršau Dilviką.

— Aš galėčiau nutylėti, bičiuli, ir jis nė velnio neįrodytų. Kertu lažybų, jūs neradote nė vieno mano piršto atspaudo, ar ne, Dilvikai? — faro snukis tvinko krauju. — Jūs taip apsupote namą, kad ten niekas nepajėgtų prasi-

brauti, ar ne? — dar truputis ir Dilvikas sprogs iš pykčio. — Aišku, aš ten buvau, ir kas? Radau tai, ko nesugebėjo rasti dešimt žmonių.

Įkišau ranką į kišenę ir ištraukiau abu testamentus. Dilvikas ištiesė virpančią ranką, bet aš perdaviau juos Praisui.

— Šis, senasis, gulėjo Greindž bute. Jis nieko nereiškia, nes vėliau Jorkas parašė kitą. Manau, jį reikia kur nors užregistruoti.

Dilviko akys lipte prilipo prie manęs.

— Kur gavai antrąjį?

— Taip aš tau ir pasakysiu.

Užsižiopsojau. Galingas Dilviko antausis vos nenusuko man galvos. Aš atsitrenkiau šonu į krėslo atkaltę ir nespėjus atsitiesti Dilvikas griebė man už marškinių. Praisas čiupo jo ranką, iškeltą naujam smūgiui.

Nuspyręs krėslą koja aš ištrūkau, bet Praisas iškart šoko tarp mūsų.

— Praleiskite, Praisai! — suriaumojau.

— Velniai griebtų, įsakau liautis!

Dilvikas nenoriai pasitraukė.

— Aš priminsiu tau tai, Dilvikai, — suurzgiau. — Neliksi be atlygio, įsidėk tai į makaulę.

Nuostabu, kad jam pakako narsos šokti ant manęs po tokios pylos, gautos visai neseniai. Gal jis tikėjosi, kad aš išsitrauksiu ginklą. Tai būtų buvę jam džiaugsmo — būtų galėjęs priploti mane nė nemirktelėjęs ir pasiteisinti savigyna.

— Gal kitą kartą paklaustas atsakysi kaip dera, Hameri. Tu prasukai gyvą galą nešvarių reikaliukų ir man tiesiog šlykštu tave matyti. O jūs, Praisai, terliojatės su tuo niekšu, lyg jis nešiotų ženklelį. Jūs supančiojote man rankas, bet neilgam, prižadu.

— Vieną gražią dieną jūs peržengsite ribą, — tyliai

ištarė seržantas. — Turbūt suprantate, apie ką aš kalbu?

Iš visko sprendžiant, Dilvikas suprato. Blykstelėjęs akimis jis suspaudė lūpas į ploną liniją, bet susitvardė ir neištarė nė žodžio.

— O dabar, jei norite ką nors pasakyti, kalbėkite kaip pridera.

Sunkiai valdydamas įsiūtį Dilvikas linktelėjo. Jis vėl atsisuko į mane.

— Kur tu gavai antrąjį testamentą?

— Taip aš tau ir pasakysiu, — pakartojau.

— Ir jūs praleisite tai negirdomis, seržante?

Praisui nebuvo kur dingti.

— Pasakykite jam, Maikai.

— Aš pasakysiu jums, Praisai. Jis gali klausytis. Aš radau jį tarp asmeninių Jorko daiktų.

Dešimt minučių jie tyrinėjo testamentų turinį, o aš paėjau į šoną. Praisas greitai apmetė juos akimis, o Dilvikas atidžiai perskaitė abu testamentus, paskui dar kartą. Mačiau, kaip virpčioja jo veido raumenys, kai jis tylėdamas kažką mąstė. Ne, aš nė sekundę nelaikiau Dilviko kvailesniu, nei jis iš tiesų yra. Mažai kas prasprūsdavo pro jo akis, tik jis kartais apsimesdavo kai ko nematąs. Nuo popierių atsiplėšęs jo žvilgsnis dukart susidūrė su manuoju. Dabar jis paskelbs savo pareiškimą, ir jis paskelbė:

— Čia galima įžiūrėti žmogžudystę, — viauktelėjo jis.

Praisas staigiai atsigręžė:

— Ką?

— Hameri, man regis, tu įklimpai.

— Puiku. Kokia laimė tau nusišypsojo. Na, dėstyk, paklausysim.

— Ištempk ausis, Praisai, ir klausykis atidžiai. Tas tipas ir ta mergšė Nikols sudaro gerą komandą. Velniš-

kai gerą. Tu manei, kad aš nesužinosiu apie nuotraukas, ar ne, Hameri? O aš sužinojau. Ir žinai, į ką tai panašu? Panašu, kad Nikols šantažavo Greindž ir privertė ją įkalbėti Jorką pakeisti testamentą. Jei Jorkas būtų pamatęs nuotraukas, Greindž reputacija būtų lėkusi velniop, ji būtų praradusi darbą ir savo dalį palikimo. Na, o susitarusi su lapute Nikols, ji neteko tik palikimo.

Aš linktelėjau:

— Skamba neblogai, tiktai kur tu įkomponuosi mane?

— Pačiame viduryje. Greindž kažkaip sugebėjo gauti tas nuotraukas. Bet Nikols užbėgo jai už akių ir pasiskundė Jorkui, neva Greindž ją šantažuoja. Jorkas, smailinęs akis į savo mažutę gražutę dukterėčią, įsiuto ir puolė pas Greindž, o ši jam ir kaukštelėjo. Tada Nikols susiuostė su tavimi, tu nudėjai Greindž ir pavogei nuotraukas bei testamentą. Dabar tu jį parodai, Nikols susišluoja krūvą žalių ir atskaičiuoja riebų kąsnį tau.

Visai neblogai, aš jo kaip reikiant neįvertinau. Dilvikas surinko pluoštą tikrų faktų, tik sujungė juos neteisingai.

— Ką pasakysi, Maikai? — prabilo Praisas.

Aš nusišiepiau:

— Meistrišką bylą jis sukurpė. O kaip įrodysi?

— Ne tavo reikalas, — atrėžė faras. — Nesijaudink, įrodysiu. Manau, paimsiu tave tiesiog dabar. Užteks ir to, ką turiu, štai ir Praisas nesiginčys.

— Aha. Užteks... penkioms minutėms. Ar jau radai Greindž?

Jis neatsakė.

— Taškas, — nusijuokiau. — Nėra lavono, nėra ir Maiko Hamerio.

— Klysti, Hameri. Praėjus nustatytam laikotarpiui ir esant pakankamai duomenų apie mirties faktą, lavonas nebūtinas.

— Jis teisus, Maikai.

— Tada jam teks paneigti mano alibi, Praisai. Vargu ar tai pavyks.

— Kur buvai vakar, kai išėjai iš Elis buto?

Broleliai, kaip aš neįspėjau! Dilvikas primygo kirminą Greihamą ir tas niekšelis prikniaukė visokios bjaurasties. Dešimt prieš vieną, jis pasakė nematęs manęs.

Štai kas atsitinka, kai prisiveisi priešų. Jei Greihamas išvys šansą paskandinti mane, jis jo nepraleis. Tarp mūsų šnekant, Elis irgi. Bet jie dar neprispaudė manęs prie sienos.

— Puiku, Dilvikai, pasiterliok su mano alibi. Bet kokiu atveju geras advokatas teisme sumals tavo sapaliones į šipulius. Tu tiesiog vilkini laiką, Dilvikai. Ko išsigandai? Manęs? Bijai, kad nepagadinčiau tavo žaidimo?

— Prisišauksi bėdą, šunsnuki.

Praisas vėl įsiterpė į mūsų apsišaudymą:

— Pakaks, Dilvikai, jei turi prieš jį įkalčių, pateik juos oficialiais kanalais, tik nepadaryk klaidos. Jūs ir jūsų gauja pernelyg įsismaginote, geruoju tau tai nesibaigs. Aš nematau priežasties apriboti misterio Hamerio laisvės, nes pažįstu jį... ir jus.

Piktai užsismaukęs skrybėlę Dilvikas, sunkiai trepsėdamas, išdrožė iš kambario. Dabar reikia suktis kuo vikriau, kitaip nespėsiu. Mano riebusis draugužis veiks greitai ir energingai, tikėdamasis įkišti mane už grotų. Kai durys triukšmingai užsitrenkė, aš nusišypsojau seržantui. Jis atsakė pavargusia šypsena.

— Kur jūs buvote?

— Niujorke. Bandžiau jums prisiskambinti prieš išvykdamas, bet jūsų nebuvo.

— Žinau. Mes gavome kokį tuziną pranešimų apie žmones, neva mačiusius Greindž, ir aš važiavau patikrinti.

— Na, ir kaip?

— Tuščias reikalas. Keletas žmonių apsipažino, o pora priekvaišių užsimanė pagainioti policiją. Ką sužinojote?

— Daug. Mums vėl teks grįžti prie pagrobimo. Juo prasidėjo visa ta makalynė, čia ir teks ieškoti paslėptų galų. Rastonas nėra Jorko sūnus. Tikrasis vaikas mirė gimdymo metu ir buvo pakeistas kitu. Pakeistojo berniuko tėvas — smulkus nusikaltėlis. Iš pradžių jis padavė skundą, kaltindamas Jorką pakeitus naujagimį, bet vėliau jį atsiėmė. Viskas buvo gražiai užglaistyta, bet, man regis, žmogžudystė brendo keturiolika metų.

Per pusvalandį papasakojau jam viską, ką žinojau, pradėdamas nuo apsilankymo bibliotekoje. Praisas daug kuo panėšėjo į Petą. Jis tylėdamas sėdėjo, atidžiai klausėsi ir dėjosi į galvą. Kartkartėmis linkteldavo, bet nė karto nepertraukė, kol nebaigiau. Tada ištarė:

— Vadinasi, reikia ieškoti to Melorio.

— Tiksliai, bet apie jį nieko nežinoma. Paskutinį kartą jį matė praėjus kelioms dienoms po kūdikio pakeitimo.

— Per keturiolika metų žmogus gali labai pasikeisti.

— Aš irgi taip manau, — sutikau. — Pirmiausia reikia mesti visas jėgas Greindž paieškai. Gyva ar mirusi, ji padės mums pajudėti iš mirties taško. Jos dingimas kažką reiškia.

— Gerai, Maikai, aš padarysiu viską, ką galiu. Kai kurie mano žmonės iki šiol braido grioviuose ir naršo apylinkes. Ką veiksite jūs?

— Norėčiau pasimatyti su kai kuo iš Jorko klano. Ar sugebėsite kurį laiką neprileisti prie manęs Dilviko?

— Pasistengsiu, nors daug nežadu. Deja, mums tenka labiau laikytis įstatymų raidės, o ne jų dvasios. Jei

pavyks, pastosiu jam kelią, bet ir jūs būkite budrus, neišleiskite jo iš akių. Jums galiu ir nepriminti, kas sukasi jo galvoje. Vien bjaurastys.

— Ir labai dvokiančios. Gerai, aš palaikysiu su jumis ryšį. Ačiū už pagalbą. Jaučiu, kad iš nuobodulio žiovauti man neteks, nes Dilvikas taip ir tyko, kur aš apsižioplinsiu.

Kai išėjau iš valdybos, žemę tarsi pilka antklodė gaubė sutemos. Sėdau į automobilį ir išvažiavau į plentą. Pasukęs į šviesomis žėrinčio Saidono pusę greit atsidūriau mieste. Taikydamas tiesiai į sodybą, pravažiavau biblioteką, kurios languose vis dar plieskė šviesos.

Veikiau intuityviai, bet ir anksčiau nuojauta manęs neapgaudavo. Stabtelėjau, pavažiavau atgal ir sustojau priešais pastatą. Įėjęs pamačiau už stalo sėdinčią mergaitę, bet ne tą, su kuria kalbėjau praėjusį kartą. Šiosios kojos panėšėjo į žibintų stulpus. Vildamasis rasti "kojytes" kurioje nors skaitykloje, apėjau visas patalpas, bet užtikau tik pagyvenusį džentelmeną, dvi moteriškes, iš pažiūros sprendžiant, mokytojas, keletą vaikiščių ir daugiau nieko. Kad nuraminčiau sąžinę, žvilgtelėjau net į rūsį, tačiau ten buvo tamsu, o aš nemaniau, kad ji geidautų sėdėti tamsoje, nors ir su Greindž. Rūsys dvelkė kapų tyla.

Už stalo sėdinti mergina paklausė:

— Ar ko nors ieškote, sere? Gal galiu jums kuo nors padėti?

— Galbūt.

— Kokia knyga jums reikalinga?

Aš pasistengiau nutaisyti sutrikusią veido išraišką.

— Kaip tik tai aš ir užmiršau. Mergina, buvusi čia rytą, man viską surinko, o dabar aš jos niekur nerandu.

— O, jūs turite omenyje mis Kuk?

— Taip, taip, — nustvėriau jos žodžius. — Būtent ją. Kur ji dabar?

Dabar sutriko bibliotekininkė.

— Deja, jos nėra. Dieną ji išėjo namo priešpiečių ir daugiau negrįžo. Aš atėjau į darbą anksčiau, kad ją pakeisčiau. Ieškojome jos visame mieste, tačiau niekas jos nematė. Taip keista.

Karšta, net kulnai svyla. Mano galvoje suskambo pavojaus varpeliai. Varpeliai skambėjo, gaudė ir dužo mažais gabalėliais. Medžiotojo instinktas kaitino man kraują.

— O kur ji gyvena?

— Už poros kvartalų nuo čia, Snaiderio aveniu. Ar jai paskambinti? Gal ji jau grįžo.

Aš tuo netikėjau, tačiau nesiginčijau.

— Taip, prašau.

Ji pakėlė ragelį ir surinko numerį. Išgirdau pypsėjimą kitame laido gale, paskui — moterišką balsą:

— Ne, mis Kuk dar negrįžo. Taip, aš pasakysiu, kad ji paskambintų, kai grįš. Taip, taip, viso gero.

— Jos ten nėra.

— Aš taip ir supratau. Tiek to, tikriausiai ji sutiko kokį bičiulį ir užsiplepėjo. Užeisiu rytoj.

— Gerai. Apgailestauju, kad negalėjau jums padėti.

Apgailestauja, visi apgailestauja. Greitai kas nors nuo to apgailestavimo ir galą gaus. Snaiderio aveniu buvo tyliame pilkšvai rudo smiltainio vilų, atlaikiusių ne vieną kasmetinį remontą ir vis tiek nepakeitusių išvaizdos, rajone. Gatvės gale glaudėsi maža bakalėjos krautuvėlė, iš abiejų pusių suspausta daug didesnių pastatų. Petingas vyras purvinai balta prijuoste tempė į vidų dėžes su daržovėmis, rengdamasis uždaryti parduotuvę. Prisigretinęs prie jo švilptelėjau. Jam apsižvalgius aplinkui, paklausiau:

— Ar pažįstate tokią mis Kuk? Ji bibliotekininkė. Užmiršau, kuriame name ji gyvena.

— Kaipgi, pažįstu, — jis mostelėjo išilgai gatvės. — Ar matote štai tą automobilį prie žibinto? Štai priešais jį, kitoje gatvės pusėje, ir yra jos namas. Jos šeimininkė — senoji misis Bakster ir ji nemėgsta triukšmo, tad verčiau jai nesignalizuokite.

Padėkojęs nuvažiavau toliau ir sustojau priešais nurodytą automobilį. Visas namas, išskyrus pirmojo aukšto langus, skendo tamsoje. Užlėkęs laipteliais aukštyn pažvelgiau į durų skambutį. Ant lentelės po misis Bakster pavarde rikiavosi dar keturios pavardės, tačiau skambutis buvo tik vienas.

Spustelėjau mygtuką.

— Ko jums reikia?

— Misis Bakster?

— Taip.

— Aš ieškau mis Kuk. Man sakė...

— Ir kas tik jos neieškojo! Telefonas baigia išvesti mane iš proto, iš pradžių pasirodo vienas tipas, paskui kitas. Kai ji grįš, aš rimtai su ja pasikalbėsiu.

— Ar galiu įeiti, misis Bakster?

— O kam? Jos nėra namuose. Jei ji nebūtų palikusi čia visų savo daiktų, sakyčiau, kad ji parodė kulnus. Vienas Dievas težino, kur ji bastosi!

Neturėjau laiko trypčioti ant slenksčio ir ginčytis su ja. Į mano delną slystelėjo piniginė, aš ją vos pravėriau. Sutvisko šaltas metalo spindesys. Metalinis ženklelis — stebuklingas daikčiukas, net jeigu jis absoliučiai nieko nereiškia. Jos žvilgsnis nuo mano akių šoko ant veido, pakui ji nervingai aplaižė lūpas ir pasitraukė į šoną.

— Ar jai... jai kas nors atsitiko?

— Mes nežinome, — aš užtrenkiau duris ir nusekiau paskui senąją misis į svetainę. — Kelintą valandą ji šiandien išėjo?

— Iškart po priešpiečių. Maždaug be penkiolikos pirmą.

— Ar ji visada valgo namuose?

— Tiktai priešpiečius. Atsineša visokių produktų ir ... na, jūs žinote. Vakarais ji eina pavalgyti su savo bičiuliais.

— Ar matėte, kaip ji įėjo?

— Taip. Nors ne. Matyt nemačiau, bet girdėjau, kaip ji lipa aukštyn, o paskui leidžiasi laiptais. Ji visada taip šuoliuoja ant savo aukštų kulniukų iškart per du laiptelius, kad kurčias išgirstų.

— Aišku. Ar neprieštarausite, jei žvilgelsiu į jos kambarį? Panašu, jog ji įsipainiojo į vieną mūsų tiriamą bylą, ir mes nenorėtume, kad jai kas nutiktų.

— Jūs manote...

— Žinau ne daugiau už jus, misis Bakster. Kur jos kambarys?

— Antrajame aukšte, gale. Ji niekada nerakina durų, tad galite įeiti.

Aš linktelėjau ir pakilau laiptais, lydimas smailų lyg adata senutės žvilgsnių. Ji neklydo dėl durų. Kai pasukau rankeną, durys lengvai atsivėrė. Uždaręs jas paskui save, įjungiau šviesą ir minutę stovėjau kambario viduryje, žvalgydamasis į visas puses. Kambarys kaip kambarys, nedidelis, tvarkingas merginos būstas. Visi daiktai savo vietose, švaru, jauku, jokios netvarkos. Spinta prikimšta drabužių, tarp jų — ir dailūs audinių kailiniai, apgaubti polietileniniu maišu. Komodos stalčiuose visi daikčiukai tvarkingai ir kruopščiai sudėlioti. Lyg ir niekas nepaimta.

Velniai rautų, ji irgi pagrobta! Aš taip nirtulingai užtrenkiau stalčių, jog nuvirto greta stovėję buteliukai. Kodėl aš neužėjau pas ją anksčiau? Štai kas galėtų patvirtinti Mairos Greindž alibi. Na, žinoma! Kažkas neriasi iš kailio, kad tik Maira negalėtų išsiteisinti. Mergina nė neketino sprukti... kitaip nebūtų palikusi čia visų

savo drabužių. Ji išėjo iš namų, rengdamasi grįžti į darbą, ir kažkur pakeliui į biblioteką buvo pačiupta. Puiku, tiesiog šaunu. Aš paleidau vadžias iš rankų ir praradau įvykių kontrolę. Tikras kvailys! Ne tik aš vienas žinojau, kad jos su Greindž buvo meilužės. Jis arba sekė mane, arba išsiaiškino, kur gyvena gražutė bibliotekininkė.

Rašomasis staliukas ir kėslas stovėjo kambario kampe, greta lovos. Aš greitai peržiūrėjau popierius, tvarkingai sudėliotus stalčiuje. Sąskaitos, popieriaus lapas su kažkokiomis pastabomis, laiškai. Pirmieji trys laiškai buvo atsiųsti kažkokio jūreivio. Labai dalykiški, net nepasakytum, kad rašyti jūreivio. Matyt, giminaičio ar šiaip kokio atlėpausio. Kitas laiškas mane tiesiog sukrėtė. Perbėgęs jį akimis, pajutau, kaip mano veidas aprasojo prakaitu. Popieriuje liejosi karšti, aistringi meilės prisipažinimai... švelnūs, meilūs žodžiai... ir vėl meilė, egzotiška, keista.

Greindž buvo pasirašiusi apačioje tik inicialais.

Dėdamas laišką atgal švilpteléjau pro sukąstus dantis. Be abejonės, Greindž iki ausų įsimylėjusi savo mažąją draugužę. Pervertęs likusius popierius jau norėjau uždaryti stalčių, bet mane apėmė keista nuojauta. Tai nebuvo nauja. Panašų jausmą patyriau ir Peto kabinete.

Privalėjau kažką prisiminti, kažką pastebėti. Prakeikimas! Vėl perrausiau visą stalčiaus turinį, bet neužtikau nieko naujo. O gal?

Yra! Štai jis! Aš laikiau jį rankoje. Žiūrėjau į kaligrafiškai išraitytą Greindž parašą. Štai kas man buvo pažįstama. Pirmą kartą pamačiau šį parašą ant dokumentų, kuriuos radau Greindž namo slėptuvėje. O antrą — ant pareiškimo, tvirtinančio, jog Rastonas yra Jorko, o ne Melorio sūnus. Tik pavardė ten buvo kita — RITA KEMPBEL.

Mane tarsi žaibas trenkė. Visą laiką nepastebėjau

to, kas kabėjo man po pat nosim. Bet šią mįslę įminiau ne tik aš, kažkas tai jau žinojo anksčiau, todėl ir dingo abi moterys, Greindž ir Kuk.

Motyvas, pagaliau išryškėjo motyvas. Degantis, galingas motyvas, inspiravęs pagrobimą ir galiausiai — žmogžudystę. Įrodymai buvo akivaizdūs. Kūdikio pakeitimas ir to nusikaltimo pasekmės. Jorkas priglaudė Greindž po savo sparneliu, kad išvengtų demaskavimo. Nusikaltimas pagimdė nusikaltimą. O kai žaidime pakvipo stambiais pinigais, karuselė ėmė suktis dar greičiau.

Aš prisikasiau iki esmės. Rastonas ir Greindž buvo pagrindiniai taikiniai. Kažkas taikėsi į abu. Vaikinuką tik užkliudė, o smūgis į Greindž buvo tikslus. Meloris, kas jis toks, velniai jį griebtų? Kol kas jis buvo blausus kažkada egzistavusio ir, be jokios abejonės, iki šio tebeegzistuojančio žmogaus siluetas.

Man reikia jauko, kad sugaučiau žuvį, tačiau berniūkščiu naudotis negaliu, jis ir taip jau prisikentėjo. Jei tik jis pats neišsišoks. Jaučiausi esąs paskutinis niekšas, iš anksto teisindamas šią riziką. Man lieka tik viena išeitis: surasti Greindž. Beprasmiška? Kaip čia pasakius. Nors tuzinas policininkų išgrėbstė kabliais upę, nors visoje valstijoje paskelbta paieška — bet gal jie ėmėsi darbo ne taip, kaip reikia? Taip, turbūt geriausia išeitis — paieškoti Greindž. Ji tai jau žino viską, o man nereikėtų rizikuoti berniuko galva.

Misis Bakster, panaši į susirūpinusią vištą, laukė manęs laiptų papėdėje, jausmingai grąžydama rankas.

— Ar ką nors radote? — paklausė ji.

Aš linktelėjau:

— Iš visko sprendžiant, ji ketino grįžti namo. Tai ne pabėgimas.

— Viešpatie!

— Jei jai kas nors skambins, pasistenkite sužinoti

pavardę ir viską užsirašykite. Seržantas Praisas iš valstijos policijos arba aš viską patikrinsime. Jokiu būdu neduokite informacijos niekam kitam, aišku?

Ji murmtelėjo sutikdama ir palenkė galvą. Nenorėjau, kad Dilvikas dar kartą aplenktų mane. Vos man išėjus apatiniame aukšte sužibo visos lempos. Regis, misis Bakster nepasižymėjo narsa.

Apgręžęs automobilį išvažiavau į centrinę gatvę ir sustojau priešais vaistinę. Paskambinau į valdybą, o iš ten susisiekiau su Praisu per radiją. Pasiūliau jam susitikti po penkiolikos minučių prie pašto.

Praisas atvyko pusę minutės anksčiau už mane ir priėjo skubiu žingsniu.

— Ar turite Greindž automobilio po avarijos nuotraukas?

— Turiu. Norite žvilgtelėti?

— Taip.

Pakeliui papasakojau jam naujienas. Valdyboje jis pirmiausia paskelbė per radiją bibliotekininkės paiešką. Pasistengiau nupiešti ją kuo vaizdžiau, bet mano pasakojime dominavo kojytės. Jos pirmiausia ir krisdavo į akis. Praisas keletą minučių prabuvo gretimame kambaryje ir aš girdėjau, kaip jis rausiasi kartotekoje.

Jis atnešė tuziną puikių sudaužyto sedano nuotraukų.

— Neišmanau, į ką atkreipti dėmesį, — prisipažinau, — tačiau reikia nuo ko nors pradėti. Kol ji laikoma dingusia be žinios, galime tikėtis, kad ją surasime. Šioje vietoje jos pėdsakai išnyksta.

— Ten jos ieškojo daugybė žmonių.

Aš nusišypsojau:

— O dabar paieškos dar vienas.

Atidžiai apžiūrėjau kiekvieną nuotrauką, stengdamasis nustatyti vietą, kur automobilis nukrito į van-

denį, ir bandydamas įsivaizduoti, kaip jis turėjo persiversti ore, kad nukristų būtent taip. Praisas stebėjo mane, mėgindamas įspėti, ko aš siekiu.

— Praisai...

— Taip?

— Kai ištraukėte automobilį, ar dešinės durelės buvo atviros?

— Atviros, tačiau sėdynė buvo atplyšusi ir užstrigusi tarpdury. Pro jas ji vargiai būtų išsikrapščiusi.

— O kitos durelės irgi buvo atdaros?

Jis linktelėjo.

— Užrakto skląstis skilo, kai nuvirto durelės, tikriausiai nuo smūgio į vandenį. Tiesa, jis kairėje pusėje, vadinasi, tai galėjo nutikti, kai automobilį bloškė nuo keliuko.

— Kaip manote, ar ji galėjo išlįsti iš tos pusės?

— Išlįsti... ar išplaukti?

— Vis tiek.

— Greičiausiai iš kitos pusės.

— Ar automobilis smarkiai apdaužytas?

Seržantas susimąstė:

— Ne taip smarkiai, kaip galėjai tikėtis. Mašinos šonas nuo smūgio į vandenį įlinko vidun, o priekinis sparnas truputį aplamdytas toje vietoje, kur buvo trenktasi į dugną, bet nauji įbrėžimai matyti tik apatinėje durelių dalyje ir sparno pakraštyje. Bet gali būti, jog skardas apibraižė ir akmenys.

— Aišku. Jūs manote, kad ji buvo priversta pasukti iš kelio? Esu linkęs tuo tikėti, juk mačiau ne vieną moterį prie vairo, tegu ji ir pusiau moteris. Priešpriešiais visu greičiu atskrieja automobilis — čia bet kas maus į šalikelę. Aš irgi pasukčiau. Jei ji negyva, jokios prasmės slėpti kūną, o jei jis nepaslėptas, jau būtų buvęs rastas. Taigi — ji dar gyva, o jei taip, ją galima surasti, —

aš numečiau Praisui nuotraukas. — Ačiū, bičiuli. Nenoriu jūsų įžeisti, tačiau jūs, mano manymu, ieškojote ne to, ko reikia. Jūs ieškojote Greindž lavono.

Jis šyptelėjo lūpų kampučiais ir mes palinkėjome vienas kitam labos nakties. Reikalus teks atidėti iki ryto, o rytoj kuo anksčiausiai kibti į darbą. Grįžau atgal į miestą ir iš ten paskambinau į sodybą. Regimai apsidžiaugęs mano skambučiu, Harvis pranešė, kad viskas gerai. Bilis su Rastonu visą dieną praleido kieme, o mis Melkom lindėjo savo kambaryje. Vėl buvo atvažiavęs gydytojas ir nieko įtartino neaptiko. Rastonas klausinėjo apie mane. Aš liepiau Harviui perduoti berniūkščiui, kad pirmai progai pasitaikius užsuksiu pas jį ir tegu jis nesijaudina. Mano paskutiniosios instrukcijos lieka galioti. Užrakinti namus ir tegu Bilis neatsitraukia nuo Rastono bei Roksi. Paskui liepiau Harviui papasakoti vartininkui, ką radau jo buteliuke vietoj aspirino.

Padėjęs telefono ragelį užbėgau į parduotuvę ir nusipirkau cigarečių pakelį, apatinių baltinių komplektą, marškinius ir kojines. Viską sumetęs ant užpakalinės sėdynės ir pasisukinėjęs po miestą, nuvažiavau prie įlankos. Tamsus vanduo žvilgėjo mėnesienoje, tarsi milžiniškas virpantis liežuvis laižė kranto pakraštį, dusliai, baimingai murmėdamas seną kaip ir pats vandenynas giesmę. Driekėsi juodi kaip derva šešėliai, ant plento — nė gyvos dvasios. Beveik už mylios šalia plento mirksėjo geltona lango akis.

Pasinaudojęs vielinėje tvoroje Greindž padaryta išlauža sustojau ant skardžio krašto, bet paskui persigalvojau, pavažiavau atgal ir apsisukau, dėl visa ko, jei prireiktų skubiai nešti kudašių. Patogiai įsitaisęs, atplėšiau naują cigarečių pakelį ir vieną po kitos surūkiau keturias cigaretes, paskui pakėliau stiklą, užsismaukiau ant akių skrybėlę ir užsnūdau.

Kai pabudau, saulė jau dildė naktį. Pro aprasojusius langus mačiau, kaip virš vandens lėtai kyla pilkas rūkas, sukdamasis puriais gumulais, kurie galiausiai susiliejo į tirštą miglos apklotą, pakibusį virš žemės keturių pėdų aukštyje. Šalveno. Pamaniau, kad ilgai keiksiu save, jei mano užmačia nepavyks. Nusivilkau drabužius ir likau vien su glaudėmis. Puiku, štai ir rytinė vonia, nors ne pati maloniausia.

Aš vikriai nėriau, neleidęs sau nė sekundę pagalvoti. Vieta, kur nukrito Greindž automobilis, buvo rėžte įsirėžusi mano atmintyje. Priplaukęs ją, atsipalaidavau, vos judindamas kojas, kad galva laikytųsi virš vandens. Dabar plūduriavau, panėšėdamas į negyvėlį arba kritimo apsvaigintą žmogų. Potvynio lygis buvo toks pat kaip tada. Tai aš patikrinau. Nebūčiau varginęs savęs tokiu eksperimentu, jei tai būtų buvusi paprasta upė, bet ši labiau panėšėjo į pailgą įlanką. Klusni potvynio dėsniams, upė nusekdavo ir vėl pakildavo, pilna pavojingų sietuvų ir sūkurių. Vanduo bangavo, sukosi verpetais, smėliu užnešdamas į dugną nugrimzdusius daiktus. Jaučiau, kaip jis tempia mane už kojų mažomis, kibiomis, atkakliomis rankutėmis, neįstengiančiomis paskandinti stipraus plaukiko, bet visai pajėgiomis nugramzdinti pusiau apsvaigusį kūną.

Srovė nešė mane. Praėjus vos kelioms minutėms, mano automobilis jau buvo dingęs už vingio. Krantai nutolo nuo manęs, upės vaga vis platėjo, ir galiausiai aš atsidūriau deltoje, susiliejančioje su įlanka.

Pamanęs, jog taip nuplauksiu ir į vandenyną, aš jau ketinau atsisakyti tos ne itin protingos užmačios, bet pajutau verpeto galią. Jis tempė mane link šiaurinio kranto. Mano kūną nupurtė lengvas jaudulio virpulys ir, nors buvau sužvarbęs, dabar mane užliejo nervingas karštis, prasismelkęs ligi pat kaulų. Krantas artinosi. Verpetas

ėmė lėtai sukti mane. Tą akimirką išvydau traukos šaltinį. Mažas kyšulys sukūrė verpetą, pajėgiantį pritraukti prie kranto viską, kas plaukė ne itin toli.

Arčiau... arčiau... Ištiesęs ranką sugriebiau už piršto storumo meldų, sustojau, kita ranka atsirėmęs į dumblinią krantą, ir išsiropščiau į sausumą. Be maniškių, čia nebuvo jokių pėdsakų, o ir negalėjo būti. Tirštas purvas tuoj užliejo mano pėdas. Rankomis skirdamas meldų stiebus, atsargiai rinkausi kelią tarp krabų šarvų ir dygliuotų žolių. Tai buvo tvirti, galingi meldai. Kai mano ranka juos paleisdavo, jie atsitiesdavo atkakliai ir šmaikščiai kaip spyruoklė. Jei kur nors ir galėjai ištrūkti iš upelio glėbio, tai tiktai čia. Tik čia!

Meldus pakeitė krūmynai ir erškėčių ūgliai, aštriais spygliukais braižantys man odą. Susiradęs lazdą ėmiau niršiai juos kapoti. Bet jie vis tiek kabinosi į mano kūną ir aš plūdau juos visais žodžiais. Tai buvo šaunūs spygliukai. Patys puikiausi spygliukai, kokius kada buvau matęs, nes ant vieno iš jų išvydau moteriškos suknelės skiautę.

Iš to džiaugsmo galėjau net išbučiuoti tą skutą. Susiglamžęs, bet visai naujas. Be manę medžiojamos meilutės, kas gi dar galėjo brautis pro tuos visus atvašynus? Aš staiga pajutau meilę erškėčiams ir judėjau lėtai kaip sraigė, nepalikdamas ant spyglių nė gabaliuko savo mėsos. Pagaliau krūmynai baigėsi. Prieš mano akis driekėsi pieva. Mano pavargusioms, iškankintoms kojoms minkšta žolytė buvo meilesnė už persišką kilimą. Atsisėdęs ėmiau traukioti iš odos dyglius.

Kiek tolėliau priešais mane stūksojo lūšnelė. Geresnės slėptuvės ir nesugalvosi, bet prieš aplankant jos gyventojus man derėjo suteikti sau padoresnę išvaizdą.

Aš pasibeldžiau ir iškart atlapojau duris kojos spyriu. Palei sieną žiurkė puolė pro mano kojas į šviesą.

Tuščia lyg kape. Bet kažkas čia buvo apsilankęs anksčiau už mane. Vienas iš kambarių buvo apverstas aukštyn kojomis, ant grindų mėtėsi į šipulius sukapoto suolo dalys, o savadarbė krosnelė gulėjo parvirtusi ant šono kambario viduryje. Sudaužyto butelio šukės kampe metė ant sienos nelygius ryškius atšvaitus. Maira Greindž buvo čia. Be abejonės. Dar dvi tokio pat audinio skiautės buvo užsikabinusios už grublėto stalo krašto. Iškart matyti, ji grūmėsi kaip velnias, tik nieko tuo nelaimėjo.

Staiga kažkieno balsas už manęs viauktelėjo:

— Ei, jūs!

Aš staigiai atsigręžiau, ir mano ranka žaibiškai šoktelėjo prie pistoleto, bet jo, deja, įprastoje vietoje nebuvo. Nugeibęs seneliukas apsmukusiomis duksliomis kelnėmis spitrijosi į mane pro vienintelį akinių stiklą, tuo pačiu metu trindamas nosį purvino skuduro gabalu.

— Taip galima ir infarktą įvaryti, tėtuši!

— O jūs kas būsite, studentas, tiesa? — paklausė jis.

Ištempiau senuką už durų ir atsistojau greta.

— Ne, o ką?

— Nagi jūs, vaikinai iš koledžų, visada bėgiojate pliki. Kartą mačiau vieną mieste, — jis kilstelėjo akinius ant kaktos ir įsižiūrėjo į mane atidžiau. — Nagi, jūs visai ne studentas.

— Aš to ir nesakiau.

— Na, tai kokį velnią jūs čia veikiate, vaikine? Aš mačiau, kaip plaukėte upe, visai kaip tas kitas. Susilažinote, ar ką?

Man užkliuvo "tas kitas".

— Koks kitas?

Mano rankos virpėjo. Vos valdžiausi nečiupęs jam už marškinių ir neišpurtęs atsakymo.

— Tas, kuris išlipo į krantą anądien, o gal ir anksčiau. Man jos maišosi, tos dienos. Ar čia toks jūsų žaidimas?

— Eeee... mes įstojome į klubą. Reikia nuplaukti upe ir nusigauti iki namelio taip, kad tavęs niekas nepastebėtų. Manęs dabar tikriausiai nepriims, nes jūs mane pastebėjote. O tą kitą irgi matėte?

— O kaipgi. Matyti mačiau, bet verčiau patylėsiu apie tai. Aš daug visokių keistenybių matau, bet nieko apie tai neklausinėju. O tas irgi atrodė keistas.

— Kaip jis atrodė?

— Na, aš ne itin gerai į jį įsižiūrėjau. Girdėjau, kaip jis dejavo ir dūsavo, lįsdamas iš meldų. Galai žino, kas jis toksai. Aš ir nesidomėjau, grįžau mišku prie savo valties.

— Ar matėte tiktai vaikiną?

— Uhu.

— Daugiau nieko?

— Ne-a.

— Ar čia kas nors gyvena?

— Dabar — niekas. Šį mėnesį turėtų pasirodyti toks neužauga. Jis — valkata. Skrajoja kaip drugelis, nieko neveikia, vien žuvis gaudo. Jis jau tris vasaras čia pragyveno.

— Pamėginkite prisiminti to, kurį matėte, išvaizdą. Koks jis? Niūrus, pikto veido?

— Hmm. Štai jūs pasakėte, ir tikrai, iš pažiūros jis atrodė labai niršus. Turbūt todėl aš ir pasiskubinau nueiti.

Dilvikas. Tai buvo Dilvikas. Išgama vėl mane aplenkė. Žinojau, kad jis gudrus... kitaip neilgai tebūtų išsilaikęs savo vietoje, bet aiškiai neįvertinau jo apsukrumo ir miklumo. Dilvikas sudėliojo iš gabaliukų galvosūkį ir išsiveržė į priekį. Jis rado lūšnelėje Greindž ir nusivedė su savimi. Bet kodėl jis ją slepia? Ta byla dvokė nuo pat pradžių, bet dabar ji visiškai pasmirdo. Visi trokšte trokšta suvaidinti savo vaidmenį, o Dilvikas bando vaidinti pagrindinį. Nu-

sikaltimas vejasi nusikaltimą, o po jų — naujas nusikaltimas. Kada tai baigsis? Gerai, storuli, pabandyk mane pergudrauti. Manai, esi labai vikrus? Manai, niekas nieko nežino ir nesužinos? Nepavyks, lapine. Dabar apie tai žinau aš ir reikalas ima aiškėti.

— Kaip man prie tilto grįžti žeme, tėtuši?

Jis parodė kreivu pirštu į medžius.

— Ten yra takelis. Eikite juo palei patį krantą ir grįšite niekieno nepastebėtas. Tikiuosi, jus priims į tą klubą.

— Aš irgi tikiuosi.

Ranka nubaidžiau aplink mane besisukančius uodus ir patraukiau nurodyta kryptimi.

Tegu jį griausmas, tą Dilviką.

10 skyrius

Kelias atgal buvo sunkus. Nuėjus vos šimtą žingsnių mano kojos pradėjo kraujuoti, o mėlynos musės stropiai raižė raudonų gumbų bareljefą ant mano nugaros. Kažkoks gailestingas samarietis buvo palikęs ant takelio kelioninį maišelį, dvokiantį žuvimi ir aplipusį žvilgančiais sausais žvynais. Suplėšęs jį apvyniojau pėdas ir kulkšnis. Eiti tapo lengviau.

Kai pasiekiau tiltą, saulė jau kabojo aukštai danguje, o keliu į miesto pusę dūmė kontorų tarnautojų automobiliai. Palaukęs, kol plentas ištuštės, perbėgau tiltą ir, smukęs į savo automobilį, apsivilkau sausus drabužius. Kojos buvo taip nutrintos, kad nesiryžau grūsti jų į batus. Galiausiai apsiaviau. Numečiau šlapias glaudes ant užpakalinės sėdynės ir užsirūkiau cigaretę. Būna akimirkų, kai cigaretė tampa nuostabiausiu dalyku pasaulyje. Dabar ir buvo tokia akimirka.

Aš surūkiau jų dvi, paleidau variklį ir išvažiavau į plentą. Tikrai įdomus pokštas tas gyvenimas. Šiuo metu mes su Dilviku neatskiriami, kaip dvi kriauklės puselės. Greindž — mįslės raktas. Tik Dilvikas žino, kur jinai. Greindž. Dėl visa ko sustojau prie užkandinės ir nuėjau paskambinti. Seržantas Praisas sėdėjo savo vietoje. Tai jau buvo tapę jam įpročiu. Pasisveikinęs paklausiau:

— Ar turite naujienų apie Greindž?

Jis atsakė neigiamai.

— O miesto farai?

— Jie irgi nieko nežino. Maniau, jūs ją surasite.

— Aha... ieškau. Klausykite, padarykite man paslaugą. Skambtelkite miesto farams ir paklauskite, ar per paskutiniąsias porą valandų jie ko nors naujo neatkapstė.

— Bet jie būtų paskambinę, jei...

— Gerai, gerai... jūs vis dėlto pabandykite.

Praisas paėmė kito telefono ragelį ir surinko numerį. Girdėjau, kaip jis uždavė klausimą budinčiam policininkui, paskui numetė ragelį.

— Jie nieko neturi, Maikai.

— Puiku, tik tai aš ir tenorėjau sužinoti.

Tyliai nusišaipiau. Maža pasakyti, kad miesto ir valstijos policija konkuruoja tarpusavyje, jie amžinai taikosi iškrėsti vieni kitiems kokią nors šunybę. Bet mane tai visai patenkino. Smagu bus geru spyriu sugrūsti Dilviko dantis į jo riebią gerklę.

Bet pirmiausia reikėjo papusryčiauti. Sudorojęs vieną porciją, užsisakiau dar. Po to dar vieną. Tuo metu bufetininkas ėmė nerimastingai apžiūrinėti šerius ant mano veido, baimindamasis, ar tik nebūsiu koks alkanas valkata, kuris, prisikimšęs pilvą, pasisiūlys už valgį atidirbti.

Kai mestelėjau jam dešimtinę, vyruko akutės apšmirinėjo mane nuo galvos iki kojų. Jei jis nepatikrino ban-

knoto serijos numerio, kad įsitikintų, jog šis nevogtas, vadinasi, aš nepažįstu žmonių. Paėmęs grąžą pažvelgiau į laikrodį. Ketvirtis vienuoliktos. Dilvikas jau turėtų būti savo kontoroje. Puiku.

Šįkart nusižiūrėjau vietelę kampe ir pastačiau automobilį už krovininio pikapo. Išjungęs variklį ir pridengęs veidą žurnalu, viena akimi stebėjau kitoje gatvės pusėje stūksančią policijos nuovadą. Po penkių minučių pasirodė Dilvikas. Jis krypuodamas nupėdino į pastatą ir nepasirodė dvi ilgas, kankinančias valandas. Kai pagaliau išėjo, kartu vedėsi ir vieną iš tų tipų, praeitą sykį apdorojusių Bilį.

Porelė susėdo į policijos automobilį ir, kiek pavažiavusi, pasuko į centrinę gatvę. Aš riedėjau iš paskos, nenutoldamas daugiau kaip per du automobilius. Po pusvalandžio jie sustojo, išlipo ir nuėjo į alinę. Aš užėmiau poziciją, iš kurios galėjau stebėti duris.

Taip praėjo diena: nuo vienos įstaigos prie kitos. Penktą valandą, kai aš, rydamas seiles, svajojau apie sumuštinį ir bokalą alaus, jie nusprendė imtis rimtesnės veiklos. Dilvikas, išlaipinęs savo partnerį prie šiuolaikinio dviaukščio pastato, nudūmė per visą miestą, nekreipdamas dėmesio į raudoną šviesą. Kai aš jį pavijau, jis jau buvo pastatęs automobilį priešais tvarkingą dviaukštį namelį. Jis taip ir nepastebėjo manęs, ir ne todėl, kad pralėkdamas pro šalį nušliaužiau ant sėdynės, bet todėl, jog energingai mojavo pro langą persisvėrusiai blondinei.

Aš tik probėgšmais pamačiau jos apvalius pečius ir putnią krūtinę, bet jos veido išraiška man aiškiai pasakė, kad galiu sėkmingai keliauti namo: šis reikalas užtruks visą naktį.

Rizikuoti negalėjau. Kulinarijos parduotuvėje nusipirkęs sumuštinių ir visą konteinerį kavos, apvažiavau kvartalą ir įsitaisiau prie šaligatvio, už penkiasdešimties

metrų nuo policijos automobilio. Išdėliojęs ant prietaisų skydelio cigaretes ir degtukus, atlošiau sėdynę ir įsikūriau kuo patogiau. Devintą valandą name užgeso šviesa. Po dvidešimtosios cigaretės langai vis dar buvo tamsūs. Užsnūdau ant sėdynės.

Aš pradėjau nekęsti rytinių pabudimų. Po vakarykščių maudynių ir nepatogios padėties automobilyje nugarą traukė mėšlungis. Atidaręs dureles ir ištiesęs kojas, išvydau save užpakalinio vaizdo veidrodėlyje. Atrodžiau prastai. Dilviko automobilis vis dar stovėjo priešais namą.

— Šauniai paūžei?

Pakėlęs antakius, žvilgtelėjau į pienininką. Jis išsišiepė, kaip trečias brolis kvailelis.

— Daug jūsų tokių randu rytais. Gal nori butelio pieno? Šviežias, šaltas.

— Velnias, dar ir kaip! Duok šen vieną.

Iššvejojęs iš kišenės pusę dolerio, numečiau jam.

— Kada nors šiame maršrute aš pradėsiu prekiauti sumuštiniais, — nusišypsojo pienininkas. — Užkalsiu visą milijoną.

Pasišvilpaudamas jis nuėjo, o aš ištraukiau kamštį ir pakėliau butelį prie lūpų. Gyvenime nebuvau gėręs nieko skanesnio. Skanaujant paskutinius lašus, atsidarė namo durys. Išlindo galva, apsižvalgė į šalis, paskui skubiai ištrepsėjo pats Dilvikas. Aš sviedžiau tuščią butelį ant žolės, palaukiau, kol juodas sedanas pasuks už kampo, ir pajudėjau. Kai pasiekiau sankryžą, Dilvikas jau buvo nuskuodęs į priekį per du kvartalus. Jį sekti buvo visai lengva. Tokį ankstyvą metą gatvės dar buvo tuščios ir joks automobilis manęs neužstojo. Kai Dilvikas sustojo priešais užkandinę, aš nelėtindamas greičio pravažiavau pro šalį ir nestabtelėjau, kol nepasiekiau policijos nuovados.

Užėmiau savo senąją vietą, tikėdamasis, kad neapsirikau ir Dilvikas papusryčiavęs grįš čionai.

Man pasisekė: po pusvalandžio jis atriedėjo.

Laukimas varė mane iš proto. Keturias kankinančias valandas Dilvikas šmaižė nuo vienos alinės prie kitos, paskui pasiėmė savo vakarykštį kompanioną. Antrą valandą dienos jie įsisodino dar vieną girtuoklį ir cirkas tęsėsi. Visą laiką aš sekiau paskui juos, tarsi tempiamas nematomos virvutės. Dukart iššokau iš automobilio ir ėjau paskui juos pėsčias, o jiems išlingavus iš eilinės užeigos, galvotrūkčiais puldavau į savo ratus. Šeštą valandą jie pasuko į kinų restoraną pavakarieniauti, o aš pasinaudojau proga nusiskusti, tuo pat metu stebėdamas juos pro kirpyklos, stovinčios priešais, langą. Jei taip eisis toliau, greit pradėsiu kandžiotis. Kurių velnių jam prireikė Greindž? Ir kas čia per miestas, kur vienintelis farų užsiėmimas — šlaistytis po barus, o naktis leisti pas blondines? Jei Greindž sukėlė tokią audrą, kodėl Dilvikas tarsi pamiršo ją? Arba jis laiko ją patikimoje vietoje... arba dar blogiau, aš nusipurčiau, pabandęs įsivaizduoti Mairą Greindž Dilviko letenose.

Siaubas.

Kai išgėriau kavą ir dūmijau jau antrą cigaretę, trijulė išlingavo iš restorano. Tik šįkart jie prie durų atsisveikino, ilgai kratydami vienas kitam rankas. Dilvikas atsisėdo į automobilį, paskui persigalvojo ir nuėjo į vyninę. Kai jis grįžo, nešinas į popierių suvyniotu vyno buteliu po pažastimi, jo sėbrai jau buvo išsiskirstę. Tvarkelė, šitaip jau geriau. Dilvikas atsisėdo prie vairo ir pajudėjo. Aš praleidau į priekį automobilį su atverčiamu viršumi ir nusekiau įkandin. Dilvikas neskubėdamas riedėjo per miestą, sustojo prie posūkio į plentą ir nuėjo atsigerti alaus į vieną iš tų vietelių, siūlančių "paskutinį šansą" pravažiuojantiems.

Tuo metu jau ėmė temti. Na ir dienelė! Pavažiavęs penkias mylias nuo Saidono jis įjungė žibintus ir pasuko į dešinę, į skalda grįstą keliuką, sukantį geroką vingį aplink kažkieno privačias valdas. Aš neįjungiau žibintų. Kad ir kur važiavo, Dilvikas neskubėjo. Atrodė, kad kelias niekur neveda, jis vingiavo aplink kalvas, kirsdamas aibę kitų ąžuolais apsodintų kelių. Vis rečiau pro šalį šmėkšteldavo sodybos, galiausiai nebemačiau nė vienos ir vietovės įgavo laukinę išvaizdą.

Priekyje kaip raudona akis švietė užpakalinis žibintas, judantis trisdešimt penkių mylių per valandą greičiu. Sutemos vis tirščiau gaubė mane ir aš vargiai išlaikiau automobilį ant kelio. Teko vairuoti viena akim sekant priekyje mirksinčią raudoną šviesėlę, o kita — kelią, tačiau Dilvikas lengvino mano užduotį, važiuodamas taip lėtai.

Pernelyg lengvai man viskas klojosi. Atidžiai stebėdamas kelią, aš per vėlai pastebėjau antrąjį automobilį, riedantį už manęs. Jo vairuotojas irgi važiavo neįjungęs žibintų.

Automobilis išsiveržė į priekį ir užtvėrė kelią. Užguliau stabdžius, graibydamasis pistoleto. Nespėjus sutoti, vienas iš važiavusiųjų šoko iš automobilio ir pro langelį griebė man už gerklės. Atmušiau jo ranką į šoną ir tuoj pat man akis nudegino pistoleto vamzdis. Durelės atsilapojo. Spyriau abiem kojomis, ir kažkas gailiai sužviegė. Man pavyko išsitraukti ginklą, bet dar viena patranka stryktelėjo iš tamsos ir trenkė man per riešą.

Prakeikimas, aš likau kvailys! Pats įlindau į spąstus kaip koks bukaprotis. Darbuodamasis kojomis išvirtau iš automobilio ir užsimojau. Beformis šešėlis, šmėžavęs priešais mane, aiktelėjo ir nusikeikė. Paskui man į akis smogė žibintuvėlio šviesa. Išmušiau jį koja, bet savo darbą jis spėjo atlikti. Kurį laiką nieko nemačiau. Mane tvatijo kumščiais per galvą, pora rankų sugriebė už

diržo ir tėškė į automobilio sparną. Iš visų jėgų krestelėjau galvą atgal ir pataikiau jam į nosį. Trekštelėjo kaulas ir karštas kraujas kliūstelėjo man už apykaklės.

Tokiose peštynėse spardomasi kojomis, stengiamasi iškabinti akis arba iškąsti ką nors dantimis. Girdėjau tik smūgių garsus ir kojų trepsėjimą. Sunkus alsavimas. Atšokau, išsisukau nuo smūgio ir puoliau į ataką, mojuodamas kumščiais. Vienas sulinko pusiau, kai mano kumštis smogė į jo pilvą. Švilpdamas vėzdas perrėžė orą, nepataikė ir vėl sušvilpė nusileisdamas. Man pasirodė, kad skilo petys. Sužvėrėjęs trenkiau kažkam į blauzdą, vos nesulaužiau kaulo, ir jis sustaugė iš skausmo. Vėzdas vėl pataikė į mano skaudantį petį ir aš, parvirtęs žemėn, sukniubau ant vaikino, laikančio savo kojį. Jis paleido kojį ir pabandė kibti man į gerklę, bet aš vožiau jam keliu į pilvą.

Susikibę mes trise raičiojomės žeme. Mano ranka pajuto plieno šaltį ir pirštai sugniaužė pistoleto rankeną. Tą akimirką kažkieno batas vos neperskyrė manęs į dvi dalis. Tipas su vėzdu griebė man už šonkaulių. Man užėmė kvapą ir aptemo sąmonė. Persiverčiau, ir smūgis pataikė į orą. Jis užgriuvo ant manęs, įremdamas kelius į pilvą. Apsižergęs mane pakėlė vėzdą, rengdamasis perskelti man kaukolę. Mano smegeninėje vis dar blykčiojo kibirkštys, o kietas mazgas vis dar veržė gerklę, neleisdamas iškvėpti oro, kai sunkus vėzdas ėmė leistis.

Aš kilstelėjau pistoletą ir iššoviau jam tiesiai į veidą.

Bet vėzdas jau buvo įsibėgėjęs. Net praradęs pagreitį jis beveik apsvaigino mane, vožęs į smilkinį. Prarasdamas sąmonę išgirdau kojų trepsėjimą ir įjungiamo variklio garsą. Vienintelis likęs sveikas nenorėjo rizikuoti ir išnešė kudašių.

Pragulėjau po negyvėliu tris ketvirčius valandos,

kol įstengiau nušliaužti į šalį. Keturpėsčias priropojau prie automobilio ir laikydamasis jo atsistojau. Oras veržėsi iš mano krūtinės mėšlungiškai trūkčiodamas, o ir alsuoti aš galėjau tik pakrypęs į šoną. Jaučiausi taip, lyg veidą būtų pervažiavęs sunkvežimis, kūnas buvo aplipęs krauju ir vėmalais, neaišku, savais ar svetimais. Ištraukęs iš stalčiuko žibintuvėlį apšviečiau ant kelio gulintį lavoną. Atpažinti jo buvo neįmanoma — nebent iš kokių nors ypatingų žymių ant kūno. Už penkių žingsnių voliojosi nutrauktas pakaušis, panašus į peleninę, išterliotą kraujuotais glitėsiais.

Jo kišenėse radau piniginę su šimtu dolerių, Saidono policijos ženkleliu ir riebaluotų kortų kaladę. Rankoje jis vis dar spaudė vėzdą... Aš susiradau savo pistoletą, nušluosčiau tą, iš kurio šoviau, ir numečiau į krūmus. Neturėjo reikšmės, ras jį ar ne. Aš vis tiek būsiu pagrindinis įtariamasis šioje žmogžudystės byloje.

Bjauru? Blogiau nebūna. Mane bandė nudėti. Beje, pagal įstatymą. Aš sukėliau įtarimą, persekiodamas farą tamsiu keliu su išjungtais žibintais, o kai man įsakė sustoti, pasipriešinau ir buvau užmuštas susirėmimo metu. Bet viskas pakrypo kita linkme. Vieną paklojau aš, o kitas paspruko ir gali apie tai papasakoti. Manau, toks įvykių posūkis dar labiau patiks Dilvikui.

Vadinasi, mane pričiupo. Jie žinojo, kad aš vaikiausi juos ištisą dieną ir stropiai paspendė spąstus. Reikia dingti, kol antrasis negrįžo su pastiprinimu.

Palikęs negyvėlį ant kelio sunkiai įsiropščiau į automobilį, apvažiavau lavoną, apsisukau ir nuriedėjau link plento. Dabar įjungiau šviesas ir spaudžiau didžiausiu greičiu. Kiekvienoje sankryžoje pasukdavau, vildamasis, jog ne į akligatvį. Prireikė gerų dviejų valandų apvažiuoti miestą aplinkiniais keliais ir atsidurti netoli Jorko namo.

Automobilis tapo našta: jį pernelyg lengva surasti. Jei mane pamatys, tai pasistengs nušauti vietoje, o aš neturėjau tinkamos artilerijos karui su farais. Dilvikas pakels ant kojų visą miesto policiją ir praneš apie incidentą Praisui ne anksčiau, kai įvarys mane į kampą ir suvarpys kaip rėtį arba kai apie faro mirtį praneš laikraščiai.

Priežastis tik viena: Greindž buvo lemiama figūra ir Dilvikas suprato, jog aš žinau, kieno ji rankose.

Nusprendęs, jog namas jau netoli, ir pasikliaudamas savo sėkmės žvaigžde, įvažiavau į mišką ir įvairavau automobilį į krūmų gilumą. Prilaužęs šakų užmaskavau antvožą bei kabiną ir įsitikinęs, jog atsitiktinis žvilgsnis nuo kelio jo nepastebės, nužingsniavau šiaurės kryptimi.

Pagaliau priėjau skerskelį, palei kurį tiesėsi telefono laidai. Kiek toliau nuo stulpo jie šakojosi. Susilyginęs su juo pamačiau mažą tamsų nakties slepiamą namelį. Jei jo gyventojai ir nepabudo nuo mano žingsnių garso, tai mano smarkus beldimas į duris juos tikrai pažadino. Kažkas burbtelėjo:

— Džordžai... durys.

Sugirgždėjo lovos spyruoklės, vyriškis murmėdamas nušlepsėjo prie durų. Virš jų užsidegė lemputė ir žmogus nusišėrusiu maudymosi chalatu žagtelėjo, išvydęs mane šviesoje.

— Aš patekau į avariją. Ar turite telefoną?

Jis gurktelėjo ir nervingai stebėdamas mane pašaukė:

— Meri, čia žmogus, jis pakliuvo į avariją. Ar galiu kuo nors padėti, misteri? Ar dar kas nors nukentėjo?

Tam, kuris liko ant kelio, pagalbos nebereikėjo.

— Ne, daugiau niekas nenukentėjo.

— Štai telefonas.

Jo žmona atėjo, kai rinkau Praiso numerį, ir ėmė bruzdėti aplinkui, stengdamasi drėgnu skuduru nuvalyti man veidą. Aš mostelėjau, kad ji liautųsi.

Praiso neradau, bet man davė jo namų telefoną. Namiškiai paaiškino, kad jis išvykęs į valdybą.

Moteris labai jaudinosi. Aš atkakliai kartojau, kad gydytojas man nereikalingas, galiausiai leidau jai nuvalyti mano sudaužytą veidą, paskui vėl surinkau policijos valdybos numerį.

Praisas jau buvo atvažiavęs. Jis vos nesprogo, išgirdęs mano balsą.

— Kas nutiko, velniai rautų? Kur jūs?

— Už miesto. O jūs dar tarnyboje tokį vėlų metą?

— Jūs šaipotės? Policijos reporteris man pranešė, kad jūs į pietus nuo miesto nušovėte farą. Visa kita sužinojau iš Dilviko. Jūs įklimpote iki ausų.

— Nepasakėte man nieko naujo, — atsiliepiau. — Ar jis pasiuntė savo žmones šukuoti miesto?

— Visa policija sukelta ant kojų. Man pačiam teko pranešti apie jus teletaipu. Visi keliai užblokuoti, o aplink Jorko namą išstatyta sargyba. Ar nusprendėte pasiduoti?

— Nevaidinkite kvailio. Pačiam kišti galvą į kilpą? Dilvikas trokšta tik vieno: nugalabyti mane ir visiems laikams užčiaupti man burną. Bjauri istorija, bičiuli, man primynė uodegą, bet jūs netikėkite viskuo, ką išgirsite.

— Jūs jį nužudėte, ar ne?

— Taip, velniai griebtų! Kitaip pats būčiau voliojęsis tenai praskelta galva. Mane prirėmė prie sienos. Aš sekiau Dilviką, bet jie mane išryškino ir patys sėdo man ant uodegos. Aš kaip paskutinis kvailys leidau Dilvikui išvilioti mane už miesto ir ten jie mane puolė. Ką man reikėjo daryti — atsigulti ir nesispardyti? Jiems buvo įsakyta mane nudėti, o ne sulaikyti.

— Kur jūs? Aš atvažiuosiu jūsų paimti.

— Nieko nebus, bičiuli. Turiu savų planų.

— Verčiau pasiduokite, Maikai. Jums būtų saugiau.

— Nė velnio. Dilvikas išsireiklaus, kad būčiau perduotas jo jurisdikcijai, ir tada galės užbaigti šį reikalą.

— Ir vis dėlto, Maikai...

— Klausykite, jūs kieno pusėje?

Jis tylėjo maždaug minutę.

— Aš policininkas, Maikai. Aš privalau jus areštuoti.

Sunku buvo su juo tartis.

— Paklausykite, Praisai, juk jūs ne kvailys. Aš užčiuopiau siūlą ir noriu jį timptelėti.

— Kokį?

Žvilgtelėjau į greta stovinčią porelę, gaudančią kiekvieną žodį.

— Dabar negaliu kalbėti.

— Su tuo gali susitvarkyti policija.

— Kurgi ne. Štai kas. Jei norite, kad byla būtų ištirta, jums teks, kiek įmanoma, nelipti man ant kulnų. Aš žinau tai, ko nežino niekas, išskyrus žudiką, ir reikia tuo pasinaudoti, kol nevėlu. Jei mane sulaikysite, laiko jau nebeturėsime. Jūs pažįstate Dilviką ir jo gaują. Na, pašoviau aš vieną iš jų. Vargu ar tai galima laikyti žmogžudyste. Juk jūs sutinkate, ar ne? O jei taip, nėra ko pamesti proto dėl to, kad aš priplojau vieną niekšelį. Norite baigti tą bylą ar ne?

— Žinoma.

— Tada prilaikykite savo vyrukus. Kiti manęs nejaudina.

Jis tylėdamas pamąstė, paskui prašneko:

— Maikai, aš neturėčiau to daryti, tai prieštarauja taisyklėms ir įstatymui. Puikiai suprantu situaciją ir vis dėlto noriu likti geru policininku. Kartais dėl to reikia surasti kompromisą. Aš laikysiuosi nuošalyje. Nežinau, kada mane pradės spausti, bet iki tol galite manimi pasikliauti.

— Ačiū, bičiuli, aš jūsų neapvilsiu.

— Žinau.

— Laukite mano pranešimų. Tik laikykite juos paslaptyje. Jei prireiks, pasišauksiu pagalbon.

— Sutarta, Maikai. Jūs verčiau laikykitės toliau nuo Jorko namo. Jis pilnas farų.

— Supratau... Dar kartą ačiū.

Padėjęs telefono ragelį pajutau, jog mane tuoj užplūs klausimų lavina. Šeimininkai nepraleido nė vieno mūsų pokalbio žodelio ir, aišku, nieko nesuprato. Teko mikliai sukurti įtikimą istoriją.

Kyštelėjau po nosimi savo ženkliuką.

— Jūs girdėjote tarnybinį pokalbį, — kietai iškapojau, nutaisęs rūsčią miną. — Jokiomis aplinkybėmis neturite teisės jo perpasakoti, netgi nuotrupų. Apylinkėse siaučia policininkais persirengusių nusikaltėlių gauja ir mes juos beveik susekėme. Deja, jie spėjo pasislėpti. Kadangi mes šiek tiek nesutariame su vietine policija, veikiame slapčia. Žodžiu, jei jie čia pasirodys, jūs nieko negirdėjote ir nematėte. Aišku?

Plačiai žvelgdami suapvalėjusiomis akimis jie linktelėjo ir aš išėjau. Jei tie žmogeliai patikėjo šia istorija, jie tikri pusgalviai.

Slėpdamasis medžių šešėlyje pasukau į kelią, vedantį Jorko sodybos link. Kaip nors prasibrauti ten aš privalau. Nuo kalvos viršūnės apžvelgiau apylinkes. Tolumoje švytėjo Saidono ugnys, o arčiau šen bei ten esančių namų šviesos mirksėjo, nakties vėjeliui siūbuojant nematomus medžius. Bet mane domino namas, stovintis už mylios nuo čia, kurio visi langai plieskė šviesomis. Jį supo švytintis automobilių, patruliuojančių teritorijoje, žibintų žiedas. Kartkartėmis kas nors nukreipdavo į krūmus prožektorių, ryškų šviesos pirštą, bandydamas prismeigti juo besislapstančią figūrą. Mane.

Velniai juos rautų. Tai atvejis, kai nedera pulti

kaktomuša. Aš žingsniavau lauku, kol priešais mane išdygo tamsus karvidės siluetas. Už jo stūksojo šieno kupeta. Nedidelis pasirinkimas. Pasirinkau kupetą ir įlindau į ją. Karvės manęs nesukramtytų, o štai fermeris — ankstyvas paukštis, jis galėtų mane aptikti, jei apsinakvočiau karvidėje. Įsirausiau į šieną, palikdamas nedidelę skylutę orui, ir užmigau.

Pakilusi saulė lyžtelėjo kaugės viršūnę ir ėmė leistis anksčiau, nei aš spėjau išlįsti iš savo slėptuvės. Mano skrandis urzgė iš alkio, o perdžiūvusį liežuvį kirbino storas dulkių sluoksnis. Jei po marškiniais krebždėtų milijonas skruzdžių, ir tai neperšėtų labiau. Stengdamasis, kad šieno kaugė užstotų mane iš namo pusės, nušliaužiau žole prie lovio su vandeniu ir nubraukiau nuo jo paviršiaus šlykščias apnašas. Palaikęs vakarykštį butelį pieno geriausiu gėrimu pasaulyje, suklydau. Aš gėriau kaip dvi savaites dykuma lingavęs kupranugaris. Kai jau nebetilpo, panardinau į vandenį veidą ir kaklą, šypsodamasis iš pasitenkinimo.

Išgirdęs trinktelint namo duris, žaibu nėriau už lovio ir prisiplojau prie žemės. Žingsniai artinosi, sunkūs kietais batais apautų kojų žingsniai. Jau gūždamasis šuoliui išgirdau, kaip žingsniai nesustodami nutrepsėjo pro šalį. Kvėpuoti iškart tapo lengviau. Iškišęs galvą iš už lovio spėjau pamatyti plačią šeimininko nugarą, dingstančią karvidėje. Abiejose rankose jis nešė po kibirą. Tai reiškė, kad jis dar galėjo grįžti prie lovio. Neilgai svarstęs pašokau ir, stengdamasis nešlamėti, puoliau į medžių šešėlį.

Ten nusivilkau drapanas ir marškiniais nutryniau nuo kūno dulkes. Pasijutau daug geriau. Jei dar niurktelčiau į vonią, ko nors užkąsčiau, vėl tapčiau beveik žmogumi. Naktį mano laikrodis sustojo, tad apie laiką galėjau tik spėlioti. Nustatęs rodykles devintai valandai trisde-

šimt minučių, prisukau jį vėl. Vis tiek dar anksti. Man dar buvo likusi viena suglamžyta cigaretė. Pridengęs degtuko liepsnelę pasimėgaudamas užsitraukiau dūmą. Dvi valandas prasėdėjau ant kelmo, žvelgdamas į dangumi plaukiančius debesis ir jausdamas, kaip mano kelnėse krebžda maži šliaužiantys gyvūnėliai. To tik man betrūko! Jau geriau susitikti akis į akį su Dilviko galvažudžiais. Kai laikrodis rodė vienuoliktą dešimt, apėjau fermą iš šono ir vėl nusigavau ant kelio. Priešais ateinantį ar atvažiuojantį pastebėčiau per mylią. Vėl susiradau savo kalvą. Name vis dar degė šviesos, bet jų nebuvo tiek daug. Ir tik viena pora žibintų neramiai zujo aplinkui namą.

Po valandos stovėjau susilenkęs penkių pėdų gylio melioracijos griovyje prie rytinės sienos ir žvilgčiojau į ciferblatą. Kartais pro šalį praplaukdavo plačiapečio žmogaus su skrybėle ir apsiaustu siluetas. Priėjęs sienos galą jis apsisukdavo ir nužingsniuodavo atgal. Kelio viduryje susitikdavo kitą skrybėlėtą žmogų su tokiu pat apsiaustu. Kiekvienąkart prasilenkdami jie mesteldavo vienas kitam po juokelį, kurių aš nesuprasdavau. Bet žygiavo jie lygiais, ritmingais žingsniais. Gal Dilvikui teko tarnauti armijoje. Nesunku prasmukti, kai patruliai keliauja savo maršrutu minučių tikslumu. Vieną kartą pro šalį pravažiavo automobilis, tikrindamas sargybinius. Prožektoriaus spindulys nušoko krūmais, bet griovį slėpė aukšta žolė.

Reikėjo veikti greitai ir tyliai.

Patrulis nueidavo iki sienos galo per tris minutes, dar po trijų minučių grįždavo iki manęs. Bėgdamas turėčiau spėti per keturiasdešimt penkias sekundes. Kai jis vėl praėjo pro šalį, įsmeigiau akis į laikrodį, sekdamas didžiąją rodyklę. Viena, dvi, dvi su puse. Griebiausi už griovio krašto... laikas! Išsiritęs iš griovio pašokau jau nubėgau prie sienos. Medis, kurį buvau nusižiūrėjęs ir anks-

čiau, mojo man savo žaliais, lapais nusagstytais pirštais. Stryktelėjęs įsikabinau į apatinę šaką, užmečiau ant jos kojas ir ėmiau ropštis aukštyn, kol pasiekiau sienos kraštą. Aštri šaka perrėžė marškinius.

Žolėje sučežėjo kojos, kojos, nešančios farą. Prasidėjo antrasis etapas. Jei jis žvilgtelės viršun ir dangaus fone išvys mane, aš žlugęs. Apčiuopęs keturiasdešimt penktąjį, atlaužiau saugiklį ir laukiau. Žingsniai artinosi. Girdėjau, kaip jis niūniuoja kažkokią melodiją ir keikia į kulkšnį įsmigusius spyglius.

Jis atsidūrė medžių šešėlyje. Dainelė nutrūko. Aš tvirčiau suspaudžiau pistoleto, nutaikyto į tą vietą, kur turėjo būti jo galva, rankeną. Sustojo — vadinasi, mane pastebėjo. Jau norėjau paleisti į jį kulką, bet pačiu laiku išvydau degtuko blykstelėjimą. Užsirūkęs sargybinis nužingsniavo toliau. Įsikišau pistoletą atgal ir vėl pradėjau skaičiuoti laiką. Vėl praėjo trys minutės.

Užsisek švarką... patikrink kišenes, kad jose niekas nesužvangėtų... neatsuk į šviesą ciferblato... tvirčiau įsiremk... pasiruošk... ir šok! Akimirka skrydžio ir pirštai pajuto šaltą sienos akmenį. Trenkiausi į sienos kraštą krūtine ir vos neperlūžau. Šiaip ne taip užkėlęs viršun kojas, pajutau, kaip po padais treška stiklo šukės, įmūrytos į sienos briauną. Reikia šokti žemyn, net jei pataikysiu kam nors ant galvos. Čia, ant sienos, aš idealus taikinys. Susilenkęs peržengiau stiklus ir šokau.

Tyliai nusileidau ant minkštos žemės ir kūliais persiritau per spygliuotus rožių krūmus. Iš čia visas namas buvo matyti kaip ant delno. Atskaičiavau Roksi langą. Kulkos pramuštas stiklas vis dar buvo nepakeistas. Rastono kambaryje irgi degė šviesa, bet jo langą dengė užuolaidos. Už namo sustojo policijos automobilis, garsūs, šiurkštūs balsai atsklido iki manęs, paskui automobilis pajudėjo toliau. Čia jau nepavyks nutaikyti laiko. Tikėkimės, kad manęs jie nepastebėjo. Kai tik automobilis

nuvažiavo, nubėgau prie namo sienos, slėpdamasis už krūmų. Nekokia priedanga, bet man pasisekė: pasiekiau namą, neatkreipęs niekieno dėmesio. Kumščio storio gebenės stiebas, besiraitantis palei sieną, nebuvo toks patogus kaip laiptai, tačiau tai buvo vienintelis man priimtinas kelias. Tarsi beždžionė užsikeberiojau ligi Roksi lango. Įsikibau į lango atbrailą ir prakeikta plyta išsijudinusi nulėkė žemyn, triukšmingai nukrito į krūmus, atšoko ir trenkėsi į sieną. Tas garsas nuaidėjo mano ausyse tarsi griausmas. Apmiriau, spausdamasis prie sienos, išgirdau kažkieno riktelėjimą, po to ryškus žibintuvėlio spindulys ėmė naršyti tą vietą, kur nukrito plyta. Žvilgtelėti aukštyn nesusiprotėjo. Truputį padrąsintas sargybinio kvailumo, nusprendžiau, kad savo tikslą jau pasiekiau. Tačiau per anksti nusiraminau. Neišlaikiusi svorio gebenė ėmė linkti.

Spjoviau į atsargumą. Apačioje goglinėjo ir garsiai šūkčiojo žmonės, jų balsai gožė mano keliamą triukšmą. Palypėjęs aukščiau ištiesiau ranką ir sugriebiau kablį, įkaltą į betoną virš lango rėmo. Laikydamasis viena ranka, greitai įrėmiau į atbrailą kelį, bijodamas, kad ir kablys neišlįstų iš sienos.

Apačioje visi nurimo ir žibintuvėliai užgeso. Tamsoje vėl pasigirdo patrulių žingsniai. Laukiau ištisą minutę, patampiau langą, supratau, kad jis uždarytas, ir pabeldžiau į stiklą. Paskui dar kartą. Tai nebuvo pakrikas barbenimas, o tylus, aiškus signalas, ir į jį buvo atsakyta. Aš vyliausi, kad ji nepradės šaukti ir pirmiau žvilgtelės. Taip ir buvo.

Naktinė lemputė apšvietė mano veidą ir aš per stiklą išgirdau, kaip ji aiktelėjo. Spragtelėjo užšovas ir langas pakilo. Persivertęs per palangę nušokau ant grindų. Roksi uždarė langą ir užtraukė užuolaidas. Tik po to ji įjungė šviesą.

— Maikai!

— Tyliau, vaikeli, jų ten visas pulkas.

— Taip, žinau, — jos akyse staiga sublizgo ašaros, ji puolė prie manęs ir tvirtai apkabino.

Už mano nugaros pasigirdo tylus, išgąstingas šūksmas. Veržliai atsigręžęs atstūmiau Roksi, bet tuoj nusišypsojau. Ant slenksčio stovėjo mirtinai išbalęs Rastonas su pižama.

— Maikai! — pradėjo jis, bet susverdėjęs atsirėmė į staktą.

Žengtelėjęs apkabinau berniuką ir glosčiau jo galvą, kol jis nusiramino.

— Ramiau, drauguži... tu ir taip prisikentėjai. Tegu aš būsiu vienintelis nukentėjusysis, sutarta? Beje, kur Bilis?

— Dilvikas nusivedė jį žemyn ir liepė pasilikti tenai, — atsakė Roksi.

— Ar jis vėl apdorojo vyruką?

— Ne... Bilis jam pasakė, kad tasai atsiknistų, antraip jis pasisamdysiąs advokatą, kuris gebės sutramdyti riebų gorilą, ir Dilvikas jo nelietė. Nors kartą Bilis sugebėjo save apginti.

Rastonas virpėjo po mano ranka. Jo žvilgsnis blaškėsi nuo durų prie lango ir jis gaudyte gaudė sunkius po kambarį pirmajame aukšte vaikščiojančio žmogaus žingsnius.

— Maikai, kodėl tu atėjai? Tave gali pamatyti. Nesvarbu, ką tu padarei, aš nenoriu, kad tave sučiuptų.

— Aš atėjau pas tave, mažyli.

— Pas mane?

— Aha.

— Kodėl?

— Noriu tavęs kai ko paprašyti.

Jie įsistebeilijo į mane, nesuvokdami, kokia prie-

žastis galėjo pastūmėti mane prasiveržti pro ištisą armiją policininkų. Roksi žvelgė klausiamai, Rastonas — susižavėjimo pilnomis akimis.

— Ko norėjai paprašyti?

— Tu juk sumanus vaikinas, pasistenk suprasti. Visai netikėtai byla pasisuko nauja linkme. Ar tu nesutiktum man padėti sugauti žudiką? Turėtum tapti taikiniu. Privilioti žudiką, kad galėčiau jį pačiupti už pakarpos.

— Maikai, taip negalima!

Aš pažvelgiau į Roksi.

— Kodėl?

— Taip nedera. Kaip tu gali prašyti berniuko tokio dalyko?

Sunkiai klestelėjau į krėslą ir pasikasiau galvą.

— Gal tu ir teisi. Šis reikalas — tai ne pasivaikščiojimas parke.

Rastonas timptelėjo mane už rankovės.

— Aš sutinku, Maikai, aš nebijau.

Aš nežinojau, ką daryti. Jei suklysiu, niekada negalėsiu pažvelgti sau į akis, bet berniūkštis entuziastingai sutiko ir tikėjo sėkme. Roksi išbalusi atsisėdo ant lovos krašto, laukdama mano atsakymo. Bet aš negalėjau leisti žudikui vaikštinėti laisvėje.

— Puiku, Lanselotai, sutarta, — Roksi dėbtelėjo į mane neapykantos pilnu žvilgsniu. — Reikia gerai viską apmąstyti, o kol kas gal atneštum man ko nors užkąsti?

— Aišku, Maikai. Tuoj atnešiu. Policininkai į mane nekreips dėmesio.

Rastonas nusišypsojęs išėjo. Girdėjau, kaip jis nusileido laiptais ir pasakė farui, kad jis ir jo guvernantė išalkę. Kažką burbtelėjęs faras jį praleido.

Tada prašneko Roksi:

— Maikai, tu neteisus, nors gal ir neturi iš ko rinktis. Kartą mes jau vos nepraradome Rastono ir tai vėl gali

nutikti, jei kas nors ko nors nesugalvos. Štai tu ir sugalvojai. Tikiuosi, kad tavo sumanymas pateisins viltis.

— Aš irgi, vaikuti.

Rastonas bėgte atbėgo laiptais ir šmurkštelėjo į kambarį, nešinas pora didžiulių sumuštinių. Aš beveik išplėšiau maistą iš berniuko rankų ir suleidau į jį dantis kaip išbadėjęs vilkas. Vieną kartą faras pakilo į viršų ir praėjo pro duris. Aš vos nepaspringau. Kai žingsniai nutolo, mano bendrininkai be garso nusijuokė, matydami, kaip aš stoviu su pistoletu rankoje ir kyšančia iš burnos sumuštinio pusele.

Priėjusi prie durų Roksi priglaudė prie jų ausį, paskui lėtai pasuko raktą.

— Tu tikriausiai išeisi tuo pačiu keliu, kuriuo ir atėjai, tad bent jau turėsi šiek tiek laiko.

— Maikai... tikiuosi, tau nieko nenutiks. Aš nebijau dėl savęs, bet man baisu, ką tau gali padaryti tie policininkai. Jie kalba, kad tu nušovei policininką ir dabar turi mirti.

— Lanselotai, tu be reikalo jaudiniesi.

— Bet jei tu ir surasi kaltininką, policija vis tiek nepaliks tavęs ramybėje, ar ne?

— Nebūtinai, — nusijuokiau. — Kai aš tą reikalą ištirsiu, jie net žiūrėti į mane negalės.

Sudrebėjęs vaikinukas kietai užmerkė akis.

— Aš vis prisimenu tą naktį ant kranto, kai tu pašovei vieną iš tų vyrų, kurie buvo mane užpuolę. Baisios buvo peštynės.

Aš krūptelėjau, lyg mulas būtų įspyręs.

— Ką tu pasakei?

— Na... prisimeni, naktį... tu tada iššovei į jį ir ...

Aš nutraukiau jį:

— Rastonai, tau neprireiks būti taikiniu. Regis, apsieisiu be masalo.

— Kodėl, Maikai?

— Aš tik dabar prisiminiau, kad ten vieną pašoviau. Visai buvo išdulkėję iš galvos, — užsimaukšlinęs skrybėlę paėmiau nuo Roksi tualetinio staliuko pakelį cigarečių. — Jūs likite čia užsirakinę duris. Velniai rautų, sučiupsiu tą žudiką, nereikės nė masalo. Roksi, išjunk šviesą. Man išėjus, po penkių minučių įjunk. Užmiršk, kad mane matei, kitaip Dilvikas nuners tau skalpą.

Netardama nė žodžio ji ištiesė ranką ir spragtelėjo jungikliu. Iš netikėtumo Rastonas tyliai šūktelėjo ir žengtelėjo prie durų. Jo alsavimas sutankėjo. Aš išvydau jo siluetą ir tiesiai priešais jį — toršerą. Nespėjus man perspėti, vaikinukas atsitrenkė veidu į gaubtą. Jis sumojavo rankomis, užkliudė gaubtą toršerą ir tas griuvo žemėn su tokiu trenksmu, lyg pakirstas medis — bent taip jau man pasirodė. Dusliai sprogo elektros lemputė.

Kimus balsas apačioje kažką sulojo. Nelaukdamas antrojo šūksnio, aš vikriai pakėliau rėmą ir užšokau ant palangės, graibydamasis medžio. Name pasigirdo šaižus švilpesys. Durys sudrebėjo nuo kumščių smūgių. Aš ėmiau šliaužti žemyn. Vėl švilpimas. Kažkieno nervai neišlaikė ir toje sumaištyje driokstelėjo šūvis. Šūksmai ir švilpesys aidėjo iš visų pusių. Kai pasiekiau žemę, prie namo prilėkė automobilis ir iš jo išvirto dviese. Bet man sekėsi. Triukšmas ir šurmulys sklido iš namo ir policininkai puolė tenai, įsitikinę, kad aš jau užspeistas į kampą.

Pasileidau kiek kojos neša. Žaibu perskriejęs pievelę dingau tarp medžių. Vieta buvo pažįstama. Vienas medis puikiai atstojo laiptus per sieną. Paruošiau pistoletą tam atvejui, jei susidurčiau su patruliu. Nebus jokio pasigailėjimo, tiktai kulkų kruša, kol vienas iš mūsų kris. Užpakaly manęs išdužo langas, suriko Roksi. Pasigirdo garsus riksmas: "Štai jis" — ir du pistoletai ėmė spjau-

dyti ugnimi. Nesibaiminau, kad į mane pataikys — atstumas tarp manęs ir namo didėjo, o medžiai trukdė taikytis. Tas medis buvo mano išsigelbėjimas. Užsikabarojęs palinkusiu kamienu apžergiau sieną ir nušokau ant žolės. Patruliai palei sieną jau nebežygiavo. Tikriausiai nudūmė prie namo. Už sienos užkaukė sirena ir persekiojimas prasidėjo, bet ta medžioklė buvo pasmerkta žlugti. Atsidūręs tarp medžių kitoje kelio pusėje sulėtinau žingsnį. Jie ieškos automobilio ir blokuos visus kelius. Iki pasimatymo, vėplos!

11 skyrius

Visą naktį prasnaudžiau automobilyje. Tik sulaukęs pusiaudienio nusprendžiau, jog laikas judėti. Dabar mano ratus paslėps judrus gatvių eismas. Iš pažiūros tai buvo gerai išsilaikiusi penkerių metų senumo mašinėlė, bet po antvožu aš buvau įtaisęs galingo greitaeigio limuzino variklį. Joks miesto policijos automobilis nepajėgs manęs pavyti.

Šaunuolis Rastonas. Kaip aš galėjau pamiršti balandėlį, kurį pradūriau tą naktį? Sužeistajam reikalingas gydytojas, arčiausiai esantis gydytojas, o Saidone medikų turbūt ne taip apstu, kad negalėčiau jų visų apeiti. Reikia ieškoti gydytojo sukčiaus. Policija negavo pranešimo apie pacientą su šautine žaizda. Praisas būtų man pasakęs. Gydytojas arba buvo papirktas, arba įbauginta. Tai išsiaiškinti — Praiso darbas.

Aš numečiau nuo automobilio šakas ir pralaisvinau taką link kelio, po to atsargiai išvairavau mašiną ant skaldos. Pirmojoje sankryžoje pasukau plento link, kurį nurodė kelio ženklas. Nuvažiavęs dvi mylias įsiliejau į automobilių srautą ir prisišliejau prie kažkokio vaikino, riedančio vidutiniu greičiu.

Vienas paskui kitą mes įvažiavome į miestą. Sustojęs skersgatvyje, užėjau į kavinukę. Suradau telefoną ir, pervertęs telefonų knygą, išplėšiau lapą su gydytojų sąrašu, paskui apsimečiau, kad skambinu. Į mane niekas nekreipė dėmesio.

Pasižymėjęs maršrutą nuvažiavau pas pirmąjį iš sąrašo. Lape buvo tik septynios pavardės. Gydytojas Grifonas išlipo iš automobilio, kai sustojau greta.

— Daktare...

— Taip? — jis apmetė žvilgsniu mano purviną ir suglamžytą kostiumą.

— Nekreipkite dėmesio, — tariau. — Visą naktį ant kojų, laksčiau, vijausi tipą, pašovusį vietinį policininką. Aš reporteris.

— O, taip, girdėjau. Kuo galiu būti naudingas?

— Policininkai paleido į jį keletą kulkų. Ar į jus niekas nesikreipė dėl šautinės žaizdos?

Jis išdidžiai atkragino galvą.

— Aišku, ne! Kitaip būčiau pranešęs.

— Ačiū, daktare!

Kito mediko nebuvo namuose, bet pakalbėjau su jo ekonome. Taip, ji žino visus gydytojo reikalus. Ne, nuo to laiko, kai misteris Dilonas lyg paskutinis mulkis pykštelėjo sau į koją, užtaisydamas medžioklinį šautuvą, niekas dėl šautinės žaizdos nesikreipė. Ji džiaugiasi, galėdama padėti.

Gydytojas Pirsas pats palydėjo mane į moderniai apstatytą kabinetą. Aš vėl suvaidinau reporterį.

— Sakote, šautinė žaizda?

— Taip. Vargu ar jis pats galėjo ja pasirūpinti.

Sukryžiavęs rankas ant pilvo, jis atsilošė krėsle.

— Užvakar apžiūrėjau vieną su tokia žaizda, bet aš apie jį pranešiau. Jūs, aišku, girdėjote. Dvidešimt antrojo kalibro kulka. Jis važiavo užmiesčio keliu ir buvo sužeistas. Pasakė, kad nežino, kas ir iš kur šovė.

Aš mikliai susivokiau:

— A, tas atvejis. Ne, mažokas kalibras. Tarp farų dvidešimt antras kalibras nepopuliarus.

— Taip, tikrai, — nusijuokė gydytojas Pirsas.

— Ką gi, ačiū, daktare.

— Nėra už ką.

Liko keturios pavardės. Laikrodžio rodyklė slinko prie ketvirtos valandos. Kitų dviejų neradau namuose, bet vieno iš jų žmona mane patikino, kad jos vyras negalėjo gydyti jokių sužeistųjų, nes visą savaitę budėjo ligoninėje. Antrasis poilsiavo Floridoje.

Gydytojo Klarko kabinetas buvo vos už vieno kvartalo nuo policijos valdybos, šiuo metu labai neparankioje man vietoje. Į abi puses nuolat zujo automobiliai, tačiau teks rizikuoti. Pastatęs automobilį įsitikinau, jog man pakaks vietos, jei tektų skubiai nešti kudašių, ir nužingsniavau. Iš kabineto išėjo moteris su kūdikiu ant rankų, paskui vyriškis su lazda. Nenorėjau lįsti į pilną žmonių laukiamąjį, bet supratau, jog to neišvengsiu. Įėjo verkiantis berniūkštis, laikydamasis ranką. Velniai rautų, veltui gaištu laiką!

Staiga iš gydytojo kabineto išėjo dar vienas tipas su užklijuotu marliniu tvarsčiu nuo lūpų kampučio iki ausies. Vėl suskambo įspėjamieji varpeliai. Ir tučtuojau sugriaudė visu balsu. Vos neriktelėjau. Tvarstis. Velniop pašautąjį, turbūt jis nudvėsė. Tvarstis. Mano pirštai, sukišti į kažkieno burną, plėšiantys skruostą. Juk jam irgi reikalingas gydytojas. Tokių keistų sutapimų nebūna. Jis vilkėjo dabitišką pilką kostiumą, buvo panašus į žiurkę, o akys taip ir šmaižė į visas puses. Jis lengvai nuskubėjo laiptais ir nuėjo prie automobilio, stovinčio netoli manojo. Iš susijaudinimo mano širdis daužėsi kaip pašėlusi, kraujas šniokštė gyslomis tarsi upė, pasirengusi išsilieti iš krantų.

Jis išvairavo iš aikštelės, aš prilipau prie jo, beveik liesdamas jo buferį. Be jokių skrupulų įsikibau jam į uodegą, gal dėl to taip ilgai jis manęs nepastebėjo. Jis nekreipė į mane dėmesio, kol neatsidūrėme tuščiame plente už šešių mylių nuo miesto. Tik mes du. Pastebėjau, kaip jis žvilgtelėjo į veidrodėlį ir iškart padidino greitį. Velniškai šypsodamasis spustelėjau akceleratoriaus pedalą ir prisivijau jį.

Jis beveik neatplėšė akių nuo veidrodėlio. Dabar jas apniaukė baimė. Iškišęs pro langą ranką jis davė man ženklą, kad galiu lenkti, bet aš jį ignoravau. Mes važiavome aštuoniasdešimt penkių mylių per valandą greičiu. Pro šalį praskriejo kažkoks miestelis. Atrodė, lyg vėjas jį būtų nunešęs. Pralėkėme pro policininką: vos išgirdau jo švilpuką. Aštuoniasdešimt septynios. Priekinis automobilis posūkiuose ėmė slysti į šonus. Vairuotojui staigiai sukant vairą automobilis pasvirdavo, cypindamas padangas. Aš vėl nusišiepiau — mano senukas ratų rėmas buvo pritaikytas kaip tik tokiems atvejams. Devyniasdešimt. Medžiai šmėkščiojo pro šalį tarsi milžiniškos tvoros statiniai. Dar vienas miestelis. Veržlus reklaminių skydų, kviečiančių aplankyti kazino Brokstone, paradas. Devyniasdešimt penkios. Priekyje driekėsi puikus lygus plentas, gali skrieti su vėjeliu, bet jis jau išspaudė iš savo variklio paskutinius syvus. Tolumoje iškilo miesto kontūrai.

Atvažiavome, drauguži, mintyse ištariau pats sau. Padidinau greitį, ir automobilis šoktelėjo pirmyn. Lenkdamas brūkštelėjau per automobilio šoną. Dalį sekundės mūsų akys susitiko. Aš prisiminiau tą naktį, o kitą akimirką užtvėriau jam kelią. Jis šūstelėjo į kelkraštį, įnirtingai kovodamas su vairu, bet neįstengė jo suvaldyti. Užpakaliniai ratai slystelėjo ir automobilis pasviręs ėmė suktis vilkeliu. Kai sustojau, jo automobilis vis dar sukosi.

Aš pavažiavau atgal ir išlipau, neišjungęs variklio. Tam tipui velniškai pasisekė. Jo automobilis apsivertė, bet plieninė kabina išlaikė. Aš šokau ant jo tuo metu, kai jis šliaužė pro dureles, po švarku graibydamas ginklo. Smogiau į užklijuotą skruostą, jis sukaukė ir išmetė revolverį. Apžergęs jį, pakėliau nuo žemės bukasnukį trisdešimt aštuntąjį ir užsikišau už diržo.

— Sveikas, drauguži, — linksmai prašnekau.

Jo burnos kampučiuose sužvilgo rausvų seilių burbuliukai.

— Ne... neliesk manęs...

— Užsičiaupk!

— Prašau...

— Užsičiaupk! — įsmeigiau į jį akis. Jis viską suprato. — Ar prisimeni mane? Ar prisimeni tą naktį lūšnelėje? Prisimeni berniūkštį?

Jis mane pažino ir siaubo virpuliai nuvilnijo visu jo kūnu.

— Ko tu nori?

Aš atsivėdėjęs pliekiau jam antausį. Jis sužvigo ir užkniaukė: "nereikia!" Pro tvarstį prasisunkė kraujas, jau nebe rausvas, o ryškiai purpurinis.

— Kur tipas, kurį pašoviau?

Jis iškvėpė kraujo pilna burna:

— Mirė.

Kraujas tekėjo jam iš gerklės ir lašėjo ant smakro.

— Kas toks Meloris?

Jis užmerkė akis ir papurtė galvą.

Puiku, tylėk. Tai suteiks man dar daugiau malonumo. Aš užkabinau nagais pleistrą, laikantį tvarstį, ir vienu mostu nuplėšiau. Sukepę kraujo krešuliukai skaudžiai timptelėjo odą, ir jis vėl suriko. Nuo lūpos kampučio išilgai skruostikaulio ėjo didžiulis praviras plyšys, suteikiantis veidui klouno šypseną.

— Atsimerk!

Jis sunkiai pakėlė vokus. Jo krūtinė smarkiai kilnojosi, mėšlungiškai traukdama orą, veidas trūkčiojo iš skausmo.

— Dabar klausyk, drauguži. Aš tavęs klausiau, kas toksai Meloris. Dabar aš įkišiu tau į burną pirštus ir trauksiu tas siūles vieną po kitos, kol tu prabilsi. Paskui perplėšiu tau kitą pusę. Jei nori tapti panašus į kriauklę, gali tylėti.

— Ne! Aš... aš nepažįstu jokio Melorio!

Aš tėškiau jam antausį ir įvykdžiau savo pažadą. Iš žaizdos plūstelėjo kraujas. Jis vėl suklykė kančios kupinu balsu.

— Kas toksai Meloris?

— Garbės žodis... nežinau.

Išroviau dar vieną siūlą. Jis neteko sąmonės.

Aš laukiau. Jis atsipeikėjo ir beprasmiškai sumykė. Purčiau jo galvą, kol jis atmerkė akis.

— Kam tu dirbi, drauguži?

Lūpos be garso sujudėjo. Vėl jį krestelėjau.

— Bosui... Nelsonui... kazino...

Nelsonas. Pirmąkart girdžiu.

— Kas toksai Meloris?

— Meldžiu, nereikia. Aš nežinau...

Vyruko balsas silpo ir visai nutilo, akys užsimerkė. Jį galėjai palaikyti negyvu, jei ne kraujas, be perstojo tekantis smakru.

Temo. Aš nepastebėjau prisiartinusių automobilių, kol vieno iš jų žibintai manęs neapšvietė. Iš jo lindo žmonės ir šūkaudami bėgo per lauką, rodydami į apvirtusį automobilį.

Pirmasis prie manęs pribėgęs sunkiai dvėsavo.

— Kas nutiko, misteri? Jis miręs? Dieve, tik pažvelkite į jo veidą!

— Jam nieko baisaus, — atsakiau. — Tik prarado sąmonę.

Aplinkui jau grūdosi kiti. Vienas prasibrovė į priekį ir atlapojo švarką, parodydamas ženklelį.

— Jį reikia nuvežti į ligoninę. Šiose vietose nėra nė vienos. Artimiausia — Saidone, — jis išsitraukė bloknotą ir liežuvio galiuku lyžtelėjo pieštuką. — Jūsų pavardė, misteri?

Aš vos jos neleptelėjau. Jei jis būtų išgirdęs mano pavardę, akimirksniu būtų atstatęs į mane pistoletą ir tokioje minioje aš nieko nebūčiau galėjęs padaryti. Išsitiesęs ženklu pakviečiau jį į šoną. Apėjęs apvirtusį automobilį pažvelgiau jam tiesiai į akis.

— Tai ne avarija, — tyliai ištariau. — Aš nustūmiau jį nuo kelio.

— Ką-ką?

— Netriukšmaukite ir klausykite. Tas tipas — vaiko grobikas, o gal ir žudikas. Noriu, kad jūs iš artimiausio telefono paskambintumėte į valstijos policijos valdybą seržantui Praisui, aišku? Jei nesurasite jo iškart, skambinkite, kol susisieksite su juo.

Jis stvėrė man už švarko atvarto.

— Klausykite, kas tai per triukas? Ir apskritai kas jūs toksai, velniai griebtų?

— Aš — Maikas Hameris... Mane medžioja visi šios valstijos dalies parsidavėliai farai, ir jei jūs nepatrauksite rankų, aš jas sulaužysiu!

Jo žandikaulis nukaro, bet švarką jis paleido, paskui suraukė antakius.

— Tetraukia tave velniai, — suamsėjo. — Visada norėjau su jumis susipažinti. Žinote, aš skaitau visus Niujorko laikraščius. Velnias, tai bent nuotykis! Klausykite, ar jūs tikrai nušovėte tą Saidono farą?

— Taip.

— Šaunu, velniai griebtų! Jis įsegė kulką vienam mūsų vyrukui, kai tas vakare važiavo iš kazino. Tas niekšas buvo girtas kaip maišas ir nušovė vaikiną tik todėl, kad nepatiko šio veidas. Ir ką manote, jis išsisuko! Ką norite perduoti policijai?

Aš lengviau atsikvėpiau. Net nesitikėjau surasiąs draugą tokiame užkampyje.

— Paskambinkite Praisui ir pasakykite, kad mikliai dumtų į kazino. Kartu su savo vyrukais.

— Tikitės sąmyšio?

— Greičiausiai.

— Gal reikia ir man važiuoti, — jis timptelėjo savo smakrą ir giliai susimąstė. — Nežinau. Kazino — viskas, ką mes čia turime. Naudos iš jo — jokios, bet vaikinas, kuris jį valdo, valdo ir miestą.

— Jei galite, laikykitės nuošalyje. Jei norite, iškvieskite tam tipui greitąją pagalbą, bet jokių ligoninių. Paslėpkite jį šaltojoje. Paskui skambinkite Praisui.

— Gerai, Maikai. Padarysiu tai dėl jūsų. Aš netikiu, kad jūs šaltakraujiškai nudėjote tą farą, kaip sakoma pranešime. Juk buvo ne taip, ar ne?

— Aš pradūriau jo kaukolę, kai jis, apsižergęs mane, rengėsi ištaškyti man smegenis vėzdu.

— Jūs teisingai pasielgėte, velniai griebtų!

Aš nebegaišau. Dvidešimt porų akių lydėjo mane iki automobilio, bet nusprendžiau, kad policininkas sugebės sukurpti jiems kokį paaiškinimą. Jis pakvietė pagalbininkus ir šie pastatė automobilį ant ratų, man nespėjus net prie vairo atsisėsti, o kiti šeši nunešė perplėštasnukį prie plento.

Nelsonas, bosas. Naujas personažas. Kaip jis susijęs su šia istorija? Matyt, tamsi asmenybė, kitaip nelaikytų padėjėjo su žiurkės fizionomija. Nelsonas, ir jokių Melorio pėdsakų. Šaltas lašas nusirito mano smilkiniu ir

aš nubraukiau jį delnu. Prakaitas. Prakeikimas, mintis, staiga dunkstelėjusi man į galvą, buvo keista, neįmanoma, nepaaiškinama, bet ji visiems įvykiams suteikė prasmę. O, velnias, bet juk tai neįmanoma, tokių žmonių paprasčiausiai nebūna! Jau nebereikėjo rinktis galvosūkio dalelių, jos pačios, lyg pritrauktos magneto, sudėliojo žmogžudystės paveikslą, sudėtingą kaip persiško kilimo raštas mirties piešinį, tokį išsigimusį, kad galėtų kabėti paties Hitlerio svetainėje. Nelsonas — ir jokio Melorio. Visa kita — atsitiktinumas, planingas atsitiktinumas. Aš taip prakaitavau, kad net marškiniai prilipo prie kūno.

Daugiau nereikėjo ieškoti žudiko. Dabar žinojau, kas jis.

Nors laikas buvo dar ankstyvas, į kazino jau rinkosi svečiai. Tuzinai automobilių su trijų valstijų numeriais rikiavosi lygiomis gretomis, paklusdami tvarkdario nurodymams, o jų keleiviai vakariniais kostiumais per pievelę žingsniavo prie durų. Tai buvo įspūdingas kolonijinės sodybos stiliaus pastatas, apjuostas dvidešimties pėdų aukščio kolonų. Viduje grojo gana neblogas orkestras, o iš baro užpakaliniame sparne sklido garsūs balsai. Aplinkui šoko prožektorių spinduliai, apšviesdami tamsius medžių kamienus, o jų atšvaitai bliksėjo juodame įlankos vandenyje. Tarp medžių įžiūrėjau dukslius valčių pašiūrės kontūrus, o toliau, įlankoje, suposi stovinčių jachtų ugnys.

Užmiršęs tarp lūpų kyšančią nuorūką penkias minutes tyrinėjau aplinką. Sudėstęs galvoje tikslų kazino vaizdą, išlipau iš automobilio ir numečiau tvarkdariui dolerį. Jo ašarojančios akys perbėgo mano drabužiais, nesuprasdamos, kokio velnio man čia reikia.

— Kur galėčiau rasti Nelsoną, drauguži?

Jam nepatiko mano tonas, tačiau dėl to jis nepuolė muštis.

— Kam jis tau reikalingas?

— Mes laukiame sunkvežimio su prekėmis ir aš noriu paklausti jo, kur jas iškrauti.

— Alkoholis?

— Uhu.

— Velnias, argi jam ne iš Karmeno veža?

— Mūsų prekė ypatinga, bet gatvėje apie tai nekalbėsiu. Kur jis?

— Jei nėra salėje, vadinasi, viršuje, savo biure.

Aš linktelėjau ir nuėjau prie durų. Iš abiejų durų pusių stovėjo du vaikinai suglamžytais smokingais ir sveikino įeinančiuosius. Manęs jie nepasveikino. Mačiau, kaip jie susižvalgė, išvydę pistoleto kontūrus po mano švarku. Vienas žengtelėjo prie manęs ir aš pusbalsiu burbtelėjau:

— Turiu sunkvežimį prekių bosui. Kai privažiuos, tegu nuvairuoja už namo. Mus nuo pat Džersio sekė policininkų eskortas. Vos atitrūkome.

Abu nerimastingai įsispitrijo į mane, lyg nesuprasdami, ką kalbu, bet kai prasispraudžiau pro juos, linktelėjo — tvarkelė, girdi — nusprendę, jog aš savas.

Mano ausis pasiekė baro klegesys, triukšmas, kurio nesupainiosi su jokiu kitu. Jis visur vienodas, ar tai būtų purvina užkandinė Bronkse, ar ištaigingas klubas centre. Įėjau ir, suradęs vietelę baro gale, užsisakiau alaus. Barmenas, kalės vaikas, pripylė man penkių uncijų stiklinėlę ir nuplėšė už ją šešiasdešimt centų. Imdamas grąžą paklausiau, kur bosas.

— Prieš kelias minutes pakilo į viršų.

Vienu mauku ištuštinęs stiklinę ir prasibrovęs pro žmones, išsigavau iš baro. Ten, kur kažkada buvo didžioji svetainė, sukosi poros. Pulkas padavėjų baltais

švarkais zujo visomis kryptimis kaip žiemai besiruošiančios skruzdės, nešdami padėklus, prikrautus įvairiausių dydžių ir formų stiklų. Papildomas baras užėmė visą koridoriaus galą, gėrimus pilstė trys barmenai. Žodžiu, tikra aukso gysla.

Pakilau laiptais, išklotais brangiu gauruotu kilimu. Šioje įstaigoje daugiausia lankėsi vyrai. Įsiganę žaliūkai, čiulpiantys cigarus, kurių vienas kainuoja tris dolerius, o kišenėse nešiojantys tūkstančius dolerių. Tarp jų šmėkšteldavo ir viena kita damutė, apsikarsčiusi brangenybėmis, vertomis kelių namų. Viršutinėje aikštelėje aiškiai buvo girdėti ruletės zvimbimas ir lošimo kauliukų barškėjimas, prasimušantis pro susijaudinusių lošėjų balsų gaudesį. Puikiai jie čia įsitaisę, gaila viską sugriauti. Vadinasi, štai ką turėjo galvoje Praisas. Azartiniai lošimai po valdžios sparneliu. Netgi dalindamasis su šimtu "stogų", bosas šlavėsi milijonus.

Minia išsiskirstė po lošimo sales, o aš, aplenkdamas poilsio kambarius, ėjau blausiai apšviestu koridoriumi, kol priėjau kitą laiptinę. Ji buvo siauresnė, ne taip ryškiai apšviesta, bet laiptus dengė toks pat prabangus kilimas. Viršuje kažkas kostelėjo, aušintuve sukliuksėjo vanduo.

Prisiplojęs prie sienos apsidairiau, paskui nėriau už kampo ir žengiau ant pirmojo laiptelio. Pistoletas jaukiai įsitaisė mano rankoje, savo įprastoje vietoje. Laiptelis po laiptelio tykiai sėlinau viršun. Pro duris viršuje besisunkianti šviesa ant priešingos sienos nubrėžė geltoną stačiakampį. Likus iki aikštelės trims laipteliams pajutau, kaip lenta po mano koja truputį įdubo. Aš to tikėjausi.

Puolęs į priekį staigiai atlapojau duris, trenkiau į jas petimi ir įbedžiau pistoleto vamzdį į beždžionės su smokingu veidą. Jis kaip tik rengėsi užšauti skląstį.

— Per vėlai susigriebei, — piktai nusišaipiau.

Jis pabandė mane įbauginti:

— Kokio velnio tau čia reikia?

— Užsikimšk ir gulk ant grindų. Štai ten, toliau nuo durų.

Manau, jis žinojo, kas jam nutiks, jei nepaklus. Jis išbalo, suklupo ir išsitiesė ant grindų, kaip ir liepiau. Prieš įbesdamas knyslę į kilimo pūkus metė į mane niršų žvilgsnį, sakantį: "Tu dar pasigailėsi!"

Velniai griebtų, aš tai žinojau, juk ne vakar gimęs. Spausdamas pistoletą atsistojau už durų. Ilgai laukti neteko. Rankena pasisuko, į kambarį įlindo pistoletas, o paskui jį — plėšriai, sadistiškai besišypsantis šaunuolis, su plėšria pašaipėle žvelgiantis į taikinį. Kai taukštelėjau jam per galvą pistoleto rankena, sadistišką pasitenkinimą jo veide iškart pakeitė nustebimo išraiška, ir jis blinktelėjo ant grindų kaip cemento maišas. Smūgis ilgam užmigdė jį sapnų karalystėje.

— Tu verčiau sutvarkytum savo signalizaciją po laipteliu, — tariau aš gulinčiam ant grindų gražuoliui, — o tai dar kas nors įgarmės.

Jis pakėlė į mane akis, kurios, regis, šokčiojo sulig kiekvienu jo širdies dūžiu. Delnai įremti į grindis, kūnas kilnojasi nuo apsunkusio kvėpavimo. Smakras po tvarkingai pakirptais ūseliais palengva nukaro ir ėmė tirtėti, kaip ir visas kūnas. Ant jo lūpos bolavo randas, o nosį jam ne itin seniai kažkas buvo nusukęs į šoną; tačiau gerai įsižiūrėjęs galėjai atpažinti ankstesnius bruožus.

Jis atrodė lygiai taip, kaip aš ir įsivaizdavau.

— Sveikas, Melori. O gal tave reikia vadinti Nelsonu?

— K-kas tu?

— Neapsimesk, drauguži. Mane vadina Maiku Hameriu. Tu mane pažįsti. Visai neseniai aš priplojau vie-

ną iš taviškių ir subjaurojau kitą. Matytum tu jį dabar. Jis vėl pakliuvo į mano nagus. Stokis!

— Ką... ką tu rengiesi daryti?

Aš nutaikiau į jo pilvą pistoletą.

— Gal tiesiog įsegsiu tau kulką. Štai čia, — bakstelėjau vamzdžiu jam į bambą.

— Jei tau reikia pinigų, Hameri, aš galiu jų duoti. Prašau patraukti ginklą.

Kietas vaikinas, tas Meloris. Jis atsitraukė nuo manęs, tiesdamas į priekį rankas, lyg taip galėtų sustabdyti kulką.

— Man nereikia tavo pinigų, Melori. Man reikalingas tu, — aš vėl daviau jam pauostyti pistoleto vamzdį. — Noriu, kad tu man kai ką papasakotum.

— Aš...

— Kur mis Greindž... arba Rita Kempbel?

Jis giliai įkvėpė. Nespėjus man pajudėti jis apsisuko, stvėrė nuo stalo rašalinę ir paleido man ją į veidą.

Jo pirštai griebė man už gerklės ir mes kūlvirsčia parvirtome ant grindų. Aš dėjau keliu, nepataikiau ir mostelėjau pistoletu. Smūgis kliuvo jam į kaklą ir leido man atsikvošėti. Pasisukęs visu kūnu užsimojęs rėžiau jam į dantis. Jie lūžo taip traškėdami, lyg būtų buvę tuščiaviduriai.

Šunsnukis išspjovė juos tiesiai man į veidą. Jis pabandė pasiekti nagais mano akis. Numečiau pistoletą į šalį ir garsiai nusikvatojau. Laukinis įsiūtis suteikė jam jėgų tik akimirkai. Pačiupęs jo rankas, prispaudžiau jas prie šonų, paskui tėškiau jį ant grindų. Jis gindamasis spardėsi kojomis, kol aš užšokau ant jo iš užpakalio.

Apžergęs jį prispaudžiau prie grindų ir atsisėdau ant pilvo. Keliais primygęs jo rankas, atėmiau bet kokią galimybę priešintis. Jis negalėjo šaukti, neužspringęs savo paties krauju, ir tai suprato, bet vis tiek stengėsi mane apspjauti.

Aš ėmiau daužyti jo veidą abiem rankomis. Iš dešinės, iš kairės, iš dešinės, iš kairės. Kiekvienas antausis blokšdavo jo galvą į šoną, bet kitas vėl pataisydavo. Daužiau jį, kol įskaudo delnai. Mano žiedas išraižė jam skruostą kruvinais rėžiais. Iš pradžių jis blaškėsi po manimi, paskui ėmė atkakliai mataruoti galvą, mėgindamas išvengti smūgių. Kai beveik prarado sąmonę, lioviausi.

— Kur Greindž, Melori?

— Daržinėje, — jis meldėsi, kad daugiau jo nemuščiau, bet aš vis tiek trinktelėjau jam dar kartelį.

— Kur Kuk, mergina iš bibliotekos?

Jokio atsakymo. Pakėlęs pistoletą suspaudžiau jį kumštyje.

— Pažiūrėk į mane, Melori.

Jo akys atsimerkė.

— Man skauda ranką. Atsakyk, jei ne — apdorosiu tave šituo. Vargu ar po tokios pylos išgyvensi. Kur Kuk?

— Daugiau nieko. Greindž... tik ji... viena.

— Meluoji, Melori.

— Ne, tiktai Greindž.

Teko patikėti, kad jis sako tiesą. Po tokios pylos nebuvo prasmės meluoti. Taigi neaišku, kur Kuk.

— Gerai, tai pas ką ji?

— Aš jos nepažįstu.

— Ji buvo Greindž alibi. Tą naktį, kai buvo užmuštas Jorkas, jos praleido kartu. Jos parodymai galėjo išgelbėti Greindž.

Melorio akys išsiplėtė.

— Ji kalė, — sušvokštė jis. — Ji nenusipelnė jokio alibi. Ji pavogė mano berniuką, štai ką ji padarė!

— O tu pavogei jį iš Jorko... po keturiolikos metų.

— Jis mano, argi ne? Jorkas neturėjo į jį jokių teisių.

— Juk iš tikrųjų jis tau visai nereikalingas, ar ne? Į berniūkštį tau nusispjaut. Tu tik norėjai atsiskaityti su Jorku, ar ne?

Meloris nusigręžė.

— Atsakyk!

— Taip.

— Kas nužudė Jorką?

Aš laukiau atsakymo. Man reikėjo būti tikram. Neturėjau teisės suklysti.

— Ne aš... tai ne aš.

Pakėliau pistoletą ir nusitaikiau jam į kaktą.

— Melori, jei tu sumeluosi, aš įsegsiu tau kulką į pilvą, o po to antrą, truputį aukščiau. Tu padvėsi ne iškart ir skausmingai. Prisipažink, kad jį nužudei tu, ir aš nušausiu tave iškart, nors tu nenusipelnei lengvos mirties. Tik nemeluok, nes aš žinau, kas jį nugalabijo.

Pilnos skausmo ir siaubo akys įsmigo į manąsias.

— Tai ... ne aš. Tu privalai manimi patikėti, — mano pistoletas vis dar žvelgė į jo kaktą. — Aš net nežinojau, kad jis nužudytas. Man reikėjo tiktai Greindž, — nors ir sudaužyta burna, jis bėrė žodžius kaip žirnius. — Aš gavau laišką su laikraščio iškarpa. Joje buvo kalbama apie sumaištį ligoninėje. Laiške be parašo buvo rašoma, kad Rita Kempbel šiuo metu — svarbus paukštis, kad dabartinė jos pavardė — Greindž, ir jeigu aš pagrobsiu berniuką, vietoj išpirkos galėsiu pareikalauti, kad Jorkas patvirtintų, jog tas vaikas — mano sūnus. Aš nebūčiau painiojęsis į šį reikalą, bet labai jau paprastas jis atrodė. Laiške man buvo pranešta, kad nustatytą naktį vartininkas bus užmigdytas, o namo durys — neužrakintos. Reikėjo tik ateiti ir pasiimti berniūkštį. Aš dar nebuvau pamiršęs nuoskaudos, o laiškas dar labiau įkaitino mano jausmus. Bet labiausiai norėjau atkeršyti Greindž, štai kodėl ir ėmiausi jos, kai tie mulkiai praga-

nė vaikėzą. Aš pasekiau, pas ką jis važiuoja, palaukiau, kol ji iš ten išeis, ir sučiupau ją. Jorko žmogžudystės metu ji buvo tenai, o aš laukiau gatvėje. Garbės žodis, aš jo nežudžiau. Ji nepažino manęs, kol nepasakiau, kas esu. Nuo tada, kai Jorkas pavogė mano sūnų, aš turėjau Nelsono pavardę. Automobilyje ji pradėjo draskytis, trenkė batu man per galvą. Kol aš atsipeikėjau, ji iššoko, nėrė į savo automobilį ir nurūko. Aš pasivijau ją prie upės, nustūmiau automobilį nuo kelio ir jis nuburbuliavo gilyn. Maniau, jai galas...

Ant laiptų pasigirdo žingsniai ir jis nutilo. Staigiai atsisukęs pykštelėjau pro duris. Kažkas nusikeikė ir ėmė šauktis pagalbos. Aš stumtelėjau Melorį pistoletu.

— Prie lango, vikriau!

Jo nereikėjo ilgai raginti. Į nugarą įbestas pistoletas įtikino geriau už žodžius. Tegu ją velniai griebia, tą signalizaciją! Arba ji suveikė kitoje vietoje, arba vaikinai prie durų kažką suvokė. Ant grindų gulintis vyrukas sudejavo.

— Pakelk langą!

Pasukęs skląstį Meloris stumtelėjo aukštyn rėmą. Už lango juodavo plieniniai gaisrinės kopėčių turėklai. Mintyse padėkojau išmintingiems statybininkams, įtaisiusiems jas visuose pastatuose, aukštesniuose nei dviejų aukštų. Išlindę pro langą mes ėmėme leistis, nesistengdami slopinti savo žingsnių garso. Net varpelis ant mano kaklo nebūtų pajėgęs garsiau triukšmauti. Meloris vis spjaudė krauju, mėgindamas vienu metu žiūrėti ir į mane, ir sau po kojomis. Sunkūs kūnai taranavo duris viduje. Galiausiai užraktas atšoko ir kažkas dribo ant grindų, užkliuvęs už miegaliaus. Kol jie pribėgo prie lango, mes jau stovėjome ant žemės.

— Į valčių pašiūrę! Krutėk, Melori, jiems nusispjaut, į ką jie pataikys.

Meloris sunkiai dvėsavo, iššiota burna gaudydamas orą, bet akimirksniu suprato, jog aš sakau teisybę. Pykštelėjo šūvis, užslopintas netikėtai sugriaudusio orkestro, ir beveik po mano kojomis pažiro žvirgždas. Mes nuskuodėme palei automobilių aikštelę, paskui pasukome ir laviruodami tarp automobilių pasiekėme valčių pašiūrę. Ant jos durų kabojo spyna.

— Atrakink!

— Aš... aš neturiu rakto.

— Taip gali ir kulkos sulaukti, — priminiau jam.

Jis pasirausė kišenėje, ištraukė raktą ir įkišo jį į spyną. Jo rankos taip smarkiai drebėjo, kad nebegalėjo jo ištraukti. Atstūmęs jį, pats atidariau duris. Mes įėjome. Įrėmęs pistoletą į Melorio nugarą, čirkštelėjau degtuką.

Greindž ir Kuk gulėjo viena šalia kitos ant žemių krūvos pašiūrės gale. Abi buvo apraizgytos virvėmis, o jų burnos — užkimštos. Abi buvo be sąmonės. Meloris išsižiojo ir bakstelėjo pirštu į Kuk.

— Ji čia!

— O kokio velnio tu tikėjaisi?

Jo veidas įgijo purpurinį atspalvį ir iš burnos vėl šliūkštelėjo kraujas. Gal įsikarščiavęs vyrukas būtų ir leptelėjęs ką nors, bet degtukas nudegino man pirštą ir aš nusikeikęs išmečiau jį. Tą akimirką Meloris išsisuko nuo pistoleto ir spruko šalin. Ištiestomis rankomis žengiau keturis žingsnius link durų, norėdamas jį sučiupti, bet sugriebiau vien tuštumą. Kitame pašiūrės gale sudejavo viena iš moterų. Pasisuko rankena ir pro veriamų durų plyšį išvydau žvaigždėtą dangų. Pirmoji kulka pataikė jam į kojį, ir jis kaukdamas parvirto ant grindų. Silpna degtuko šviesa nepasiekė tų durų šoninėje sienoje, bet Meloris apie jas žinojo. Pribėgęs timptelėjau jį už kojos atgal, iš siuto pasirengęs įvaryti jam kulką į pilvą.

Nespėjau.

Driokstelėjo šūvis ir pistoletas išlėkė man iš rankos. Į akis smogė ryškus žibintuvėlio spindulys ir Dilviko balsas užbaubė:

— Sustink, Hameri! Vienas judesys, ir aš tave prakiurdysiu.

Žibintuvėlis slinktelėjo į šoną, nė akimirką nepaleisdamas manęs iš savo šviesos lauko. Dilvikas spragtelėjo jungiklį: palubėje sušvito blausi lemputė. Dilvikas stovėjo prie jungiklio šlykščiai šiepdamasis: nė nesitikėjau, jog kada nors išvysiu tokią išraišką žmogaus veide. Jis atėjo manęs nužudyti.

Viskas taip ir galėjo baigtis, jei Meloris nebūtų paleidęs kakarinės:

— Tu bjauri žiurkė, dvokianti, bjauri žiurkė! Tai tu melžei iš manęs pinigus, kalės vaike!

Dilvikas iššiepė dantis:

— Pažvelk į tą gudročių, Hameri. Žiū, kaip įsisiautėjo!

Aš neatsiliepiau.

Dilvikas priėjo ir, apvyniojęs nosine ranką, pakėlė mano pistoletą, neišleisdamas iš akių mūsų abiejų. Jis pažvelgė į mane, paskui į Melorį ir, nespėjus mums krustelėti, pykštelėjo į jo krūtinę iš mano keturiasdešimt penktojo. Meloris sulinko pusiau, pavirto ant šono ir nurimo. Dilvikas nusviedė dar rūkstantį pistoletą į pašiūrės kampą.

— Pasilinksminome ir užteks, — pareiškė jis. — Buvo gerai, bet bus dar geriau.

Aš laukiau.

— Bosas susiorganizavo čia puikų reketą. Pirmaklasį reketą. Jis mokėjo mums gerus atsimestinius, bet dabar nusprendžiau pats tapti šeimininku. Velniams man ta policininko tarnyba. Gražus išeis paveiksliukas, kaip manai? Aš priėjau, pamačiau, kaip tu jį nušovei, o pas-

kui nušoviau tave. Taip, viskas praeis sklandžiai. Ir niekas nieko nesužinos. Viskas paprasta. Taigi paprasčiau nebūna — užkabinti tau abi žmogžudystes.

— Tikrai, — atsiliepiau, — bet kaipgi Greindž ir jos draugužė?

Dilvikas vėl parodė dantis.

— Ji laikoma Jorko žudike, ar ne? Ar nebus pamokoma, jei abi meilužės bus rastos negyvos pasimatymo vietoje? Laikraščiams tai patiks. Tai puiki medžiaga pirmiesiems puslapiams, nebent ją nukonkuruotų tavoji istorija. Greindž slepiasi su savo meiliausiąja, kad jos nepačiriškintų už Jorko nužudymą. Tai bus tinkama istorijos pabaiga. Man ta byla jau per gerklę lenda, įgriso dengti bosą, o ir tu įkyrėjai iki gyvo kaulo.

— Tikrai?

— Neriesk nosies, Hameri. Būčiau buvęs protingesnis, būčiau patvarkęs tave pats, kai tu vilkaisi paskui mane tuo šunkeliu, o ne pasitikėjęs tais mulkiais.

— Tai padaryti tau sekasi nė kiek ne geriau, — nusijuokiau.

— Nejaugi? O dabar štai pasiseks.

Jis pakėlė pistoletą ir neskubėdamas nusitaikė man į galvą. Jis be reikalo užgaišo sekundę, pirštu atlaužda mas gaiduką. Žaibiškai išsitraukęs iš už diržo gremėzdišką trisdešimt aštuntąjį, anksčiau priklausiusį perplėštasnukiui, įsegiau Dilvikui į pilvą kulką. Akimirką jo veidas sustingo, pistoletas nulinko žemyn, bet neapykanta suteikė jam jėgų ir jis svyruodamas žengtelėjo pirmyn, keldamas pistoletą šūviui.

Vėl nugriaudėjo trisdešimt aštuntas. Jo tarpuakyje suraudonavo dėmelė ir jis griuvo lyg pakirstas.

Mano šūvis nebuvo vienintelis. Lauke pasigirdo ištisos papliūpos, nuo namo pusės sklido riksmai, kažkas į tamsą riaumojo komandas. Bandydamas išvažiuo-

ti, kažkoks automobilis rėžėsi į kitą. Vėl šūviai ir dūžtančio stiklo skambesys. Vyriškas balsas sukaukė iš skausmo. Sutratėjo trumpos automato serijos, šluodamos viską nuo savo kelio. Už durų, kurioms užsiverti trukdė sukniubęs Melorio kūnas, akinančiai balta prožektorių šviesa išsklaidė tamsą. Pasigirdo pašiūrę apeinančių žmonių žingsniai. Aš sustaugiau:

— Praisai, tai aš, Maikas! Aš čia!

Keletas rankų atidarė vartus ir į pašiūrę plūstelėjo šviesa. Policininkas puolė vidun, taikydamas į mane, ir aš numečiau savo revolverį. Už jo nugaros pasirodė Praisas.

— Velniai rautų, jūs vis dar gyvas?

— O ką, argi nepanašu? — aš juokaudamas paplojau jam per petį. — Ir džiaugiuosi jus matydamas. Ilgai jūs danginotės iki čia.

Ištiesęs koją Praisas stumtelėjo ant grindų gulintį kūną.

— Tai juk...

— Dilvikas, — pabaigiau aš, — o čia tas kitas, Meloris.

— Jūs, atrodo, ruošėtės pranešinėti man apie įvykių eigą?

— Viskas įvyko labai greitai. Be to, aš negalėjau rodytis ten, kur mane galėjo pažinti.

— Ką gi, Maikai, tikiuosi, kad sugebėsite duoti įtikinamus parodymus. Kitaip jums skaudžiai atsirūgs. Mes čia sulaikėme žmones, turinčius pakankamai įtakos paveikti valstijos įstatymų leidybos valdžią, ir jei nepateiksime rimtos arešto priežasties, abu už tai atsakysime. Jūs — už žmogžudystę.

— Niekai. Dėl ko kilo susišaudymas?

— Aš gavau jūsų ne itin suprantamą pranešimą ir atvažiavau čionai su trimis automobiliais vyrukų. Mums

prisiartinus iš namo išlėkė visa gauja su pistoletais rankose. Jie ėmė pyškinti į mus, neleidę net išlipti iš automobilių, ir mes juos truputį pačiškinome. Vaikinai laukė peštynių ir sulaukė.

— Tie tipai, bičiuli, vijosi mane. Jie tikriausiai nusprendė, kad aš bandysiu išnešti kudašių, ir ėmė bėgti aplink namą. Vienas Dilvikas žinojo, kur manęs ieškoti. Velnias, ir ko jam nežinoti. Aš ieškojau Greindž ir merginos, pavarde Kuk, o jis laikė jas čia.

— Tai labai įdomu. Tęskite.

— Dilvikas dengė Melorį. Kai surasite šios įstaigos buhalterines knygas, išvysite aibes visokių gudrių skaičių. Bet mūsų balandėlį buvo apnikusi viena įkyri mintelė. Jis pats užsimanė tapti šios užeigėlės šeimininku. Jis nušovė Melorį mano pistoletu ir rengėsi nušauti mane, bet aš paklojau jį revolveriu, kurį atėmiau iš vaikino, sugauto ant plento. Taip, Dilviko smegeninė veikė puikiai. Kai nepavyko rasti Greindž, jis padarė tą patį, ką ir aš: pats įlindo upėn ir praktiškai įsitikino, kurioje vietoje sūkurys nukreipia srovę link kranto. Jie abu, Dilvikas ir Meloris, tikėjosi atkąsią gerą gabalą Jorko palikimo. Tik Greindž galėjo įrodyti, jog Rastonas nėra Jorko sūnus, ir jie ruošėsi arba išspausti iš jos tuos įrodymus, arba apkaltinti Jorko žmogžudyste ir išduoti policijai.

Praisas vėl pažvelgė į lavoną, paskui pasiūlė man cigaretę.

— Vadinasi, Greindž tikrai priplojo savo šefą.

Lėtai užsirūkęs išleidau dūmus pro šnerves.

— Greindž nieko nenužudė.

Seržantas suraukė kaktą. Jis dėbtelėjo į mane aiškiai abejodamas.

— Tai pasekmės, Praisai, — susimąstęs ištariau aš. — Visada sulauki pasekmių, padegęs Bikfordo virvutę.

— Ką norite tuo pasakyti, velniai griebtų? — aišku, jis ir negalėjo suprasti.

Jo žodžiai užgeso, nepasiekę mano ausų. Aš galvojau apie pagrobimą, apie mokslininką su kirviu galvoje ir apie jo asistentės gaudynes. Galvojau apie Gentą jaunesnįjį, kuris apieškojo Jorko kontorą, rado purvinas nuotraukas ir buvo smarkiai sumuštas. Galvojau apie kulką, sužeidusią Roksi, apie naktį su Elis, kuri galėjo būti nuostabi, jei nebūtų buvusi suorganizuota vien tik tam, kad puikioji Elis galėtų apžiūrėti mano kišenes, o po to vožtelti man per galvą. Mąsčiau apie slėptuvę židinyje, apie laikraščio iškarpą, apie farą, mėginusį mane nudėti, apie žodžius, ištartus Melorio. Mąsčiau apie žudiką, kuris sugebėjo visa tai numatyti, planuodamas pirmąją žmogžudystę.

Paini byla. Aš kartojau tai šimtąjį kartą, bet ši painiava buvo nepaprasta. Niekada dar nebuvau susidūręs su taip niekšiškai suregztom žabangom. Ne, nuobodžiauti neteko nė minutės. Atrodė, kiekviena smulkmena prilipdavo prie kitos, uždengdavo ją ir nurodydavo kryptį į kažką reikšmingesnį, bet nusekęs ta kryptimi rasdavai dar vieną mįslę, ir tau beveik nusvirdavo rankos, o pirminės žmogžudystės reikšmė pasimesdavo toje keistų, neįsivaizduojamų bei nenuspėjamų detalių maišalynėje. Galiausiai pasirodo policija ir viską aplinkui apipila kulkomis. Ar tokia pabaiga buvo suplanuota? Gerai žinojau viena: kažkuriame epizode buvau pasmerktas žūti. Dabar žudikas tikriausiai verda iš pykčio, nes likau gyvas. Kodėl žmonės mano, kad nužudę savo artimą jie sėkmingai išvengs atsakomybės? Kai kurie sugalvoja paprastus planus, kai kurie — be galo sudėtingus, bet šis žudikas visus įvykius palikdavo savieigai, ir rezultatai būdavo geresni, nei galėjai tikėtis.

— Nevaidinkite tokio paslaptingo, Maikai. Kas tai padarė?

Aš numečiau nuorūką ir sutryniau ją koja.

— Pasakysiu rytoj, Praisai.

— Jūs pasakysite dabar, Maikai.

— Nereikia niršti, bičiuli. Aš vertinu viską, ką dėl manęs padarėte, bet nieko nemesiu išbadėjusiems vilkams, kol nebūsiu tikras jo kalte.

— Jūs nugalabijote pakankamai žmonių, kad įtvirtintumėte tą tikrumą.

— Atsakymas — ne. Man dar reikia išsiaiškinti mažytę smulkmeną.

— Kokią?

— Kokie garsai panašūs į kosulį.

Praisas nusprendė, kad aš kuoktelėjau.

— Kalbėkite tuoj pat arba aš sulaikysiu jus. Manęs irgi paklaus, ir paklaus griežtai, jei nesugebėsiu...

Jaučiau didžiulį nuovargį. Tiesiog norėjau susiriesti į kamuoliuką greta Dilviko ir užmigti.

— Nespauskite manęs, Praisai. Pasakysiu rytoj. Kai jūs parsitempsite šias dovanėles, — aš apmečiau žvilgsniu patalpą, — jums pareikš padėką, — kampe policininkas nuvyniojo nuo merginų virves. — Užrašykite jų parodymus, kol kas jūsų vyresnybei to pakaks, o rytoj aš su jumis susisieksiu.

Ilgai tylėjęs seržantas gūžtelėjo pečiais.

— Jūsų viršus. Laukiau iki šiol, tad kodėl nepalaukti iki rytojaus. Eime iš čia.

Dviese mes išnešėme Greindž. Dar vienas policininkas tempė ant pečių mis Kuk. Klaikiai išsiplėtę Mairos Greindž vyzdžiai panėšėjo į du didelius juodus puodelius. Ji iki soties buvo prigirdyta narkotikų. Mes nunešėme jas į policijos automobilį ir kurį laiką žiūrėjome, kaip gaujos iš kazino vyrukai antrankiais kaustomi vienas prie kito ir atrūšiuojami svečiai. Nusišiepiau, išvydęs pustuzinį Saidono policininkų, papuoštų apyrankėmis. Po savaitės į Saidoną bus atsiųstas naujas policijos būrys. Tegu saidoniečiai apyžiopliai, lengvai paklūstantys įžūliai prašalaičių valdžiai ir nuolankiai stebintys, kaip plinta

puvėsiai, bet viskas — iki tam tikro laiko. Įpykusi minia panaši į alkaną vilką. Ji nenurims, kol visi ją mulkinę sukčiai neatsidurs už grotų. Galbūt man netgi duos medalį. Galbūt.

Man nusibodo į juos spoksoti. Šūktelėjau Praisui, kad išvažiuoju. Jo veidas persikreipė, tačiau jis nutylėjo. Jis norėjo daug ką man išrėžti, tačiau suprato, kad vargu ar aš pajėgsiu išklausyti. Jis linktelėjo ir leido man važiuoti. Apsigręžiau priešais namą. Rytoj bus nerami diena. Teks paruošti pareiškimą prisiekusiųjų žiuri, paskui paprakaituoti, įrodant jo teisingumą. Niekas neturi teisės taip paprastai nužudyti žmogų ir pasišvilpaudamas nueiti. Pateisinama žmogžudystė ar ne, viskas turi būti atlikta įstatymiškai.

Taip, rytojus bus neramus. O ši naktis — dar neramesnė. Man reikia pasikalbėti su žudiku apie žmogžudystę.

12 skyrius

Laikrodis rodė ketvirtį dvyliktos, kai aš privažiavau sodybą. Iš vartininko namelio išėjęs Henris pamatė mane ir išsižiojo, lyg išvydęs vaiduoklį.

— Dieve mielaširdingas, misteri Hameri! Policija visur jūsų ieško! Jūs... jūs nužudėte žmogų.

— Na, nužudžiau, — sarkastiškai atsiliepiau. — Atidarykite vartus.

— Ne... aš negaliu jūsų įleisti, turėsiu nemalonumų.

— Būtinai turėsite, jei neatidarysite.

Jo veidas ir visa figūra bejėgiškai suglebo. Lūpas perkreipė pasišlykštėjimas, pasišlykštėjimas išvydus žmogų, kuris nušovė savo artimą. Aš įvažiavau pro vartus ir sustojau.

— Henri, ateikite čia!

Jis nenoriai priėjo, brūkšėdamas kojomis.

— Taip, sere.

— Manęs policija daugiau neieško. Su policija viskas suderinta.

— Vadinasi, jūs ne...

— Ne, aš jį nušoviau, bet tai buvo gynyba. Manęs niekuo nekaltins, aišku?

Jis silpnai, nepatikliai šyptelėjo, ne visai mane suprasdamas, tačiau atsiduso su palengvėjimu. Dabar bent jau žinojo, kad neslepia pabėgusio nusikaltėlio. Aš riedėjau alėja namo link, sklandžiai raitydamas posūkius, kol automobilio šviesos išplėšė iš tamsos pažįstamą pastatą. Pro langą mačiau Harvį, einantį prie durų. Užuot sustojęs priešais namą pasukau į šoną ir įvažiavau pro atvirus garažo vartus. Jis buvo skirtas šešiems automobiliams, bet dabar čia stovėjo tik du, įskaitant ir manąjį. Jau seniai kažkas naudojosi juo kaip sandėliu ir vienas garažo galas buvo užverstas visokiu šlamštu, susikaupusiu per daugelį metų. Ant lubų pritvirtinti kabėjo du vaikiški dviračiai, o po jais — vienas naujesnio modelio, su mažu, korpuse įtaisytu vieno cilindro varikliu. Ant kablio, įsukto į vertikalią siją, kadaravo riedučiai ir pačiūžos, bet, sprendžiant iš jų išvaizdos, jie retai buvo naudojami. Rastono vaikystė buvo neblogai aprūpinta!

Uždariau garažo vartus ir užkopiau laiptais. Prapliupo lietus. Džiaugsmo ir liūdesio ašaros? O gal aš vis dėlto likau kvailys?

Harvis, kaip visada, nepriekaištingai mandagus ir nesujaudinamas, paėmė mano skrybėlę ir nulydėjo į svetainę. Jis nė žodeliu neužsiminė apie praėjusius įvykius, jo veide neišvydau nė menkiausio smalsumo ženklo. Dar jam nespėjus paskelbti apie mano atvykimą Roksi jau lei-

dosi laiptais, prilaikoma Rastono. Iš fojė, plačiai šypsodamasis ir tiesdamas ranką, atskubėjo Bilis Parksas.

— Maikai! Na, tu ir prikrėtei! Dėl Dievo, juk tu laikomas visuomenės priešu numeris pirmas!

— Maikai!

— Sveikas, Lanselotai. Sveika, Roksi. Leisk, aš tau padėsiu.

— Ak, aš gi ne invalidė, — nusijuokė ji. — Truputį sunku lipti laiptais, bet ant kojų laikausi pati.

— Kas nutiko, Maikai? — Rastonas nusišypsojo. — Vakare kažkas paskambino ir visi policininkai išvažiavo. Nuo tada nematėme jų nė vieno. Aš taip bijojau, kad tavęs nenušautų ar dar ko nepadarytų. Mes manėme, kad tave sučiupo.

— Na, nedaug trūko, mažyli, bet man pasisekė, manęs net neįdrėskė. Viskas baigta. Man nebereiškiamos jokios pretenzijos, greitai galėsiu važiuoti namo.

Bilis Parksas, prisidegdamas cigaretę, apmirė. Jo rankos ėmė vos pastebimai virpėti. Rastonas paklausė:

— Vadinasi, policijai tu nebereikalingas, Maikai? — aš papurčiau galvą. Trumpai džiaugsmingai šūktelėjęs jis pribėgo prie manęs ir tvirtai apkabino. — Tai puiku, Maikai, aš taip džiaugiuosi!

Aš patapšnojau jo ranką ir kreivai šyptelėjau:

— Na-a, aš vėl beveik garbingas pilietis.

— Maikai...

Roksi balsas gergždė kaip brūžiklis, braukiamas per medį. Viena ranka ji spaudė prie krūtinės chalatą, kita bandė nubraukti į akis lendančią plaukų sruogą.

— Kas... kas tai padarė, Maikai?

Bilis laukė, Roksi laukė. Girdėjau, kaip Harvis sustingo už durų. Rastonas sunerimęs žvelgė į mane. Oras kambaryje įsielektrino.

— Rytoj sužinosi, — ištariau aš.

Biliui Parksui iškrito iš pirštų cigaretė.

— Kodėl ne dabar? — iškvėpė Roksi.

Ištraukęs iš kišenės cigaretę įspraudžiau ją sau į burną. Sugraibęs nuo grindų savąją Bilis davė man prisidegti. Giliai užsitraukiau. Roksi, vis labiau baldama, prikando lūpą.

— Verčiau eik į savo kambarį, Roksi. Tu nekaip atrodai.

— Taip... taip. Aš geriau eisiu. Tikrai nekaip jaučiuosi. Laiptai...

Ji nebaigė. Rastonas padėjo jai užlipti, aš tylėdamas stovėjau šalia Bilio. Po minutės berniūkštis grįžo.

— Kaip manai, Maikai, ar jai viskas gerai?

— Manau, taip.

Bilis nusviedė į peleninę nuorūką.

— Einu miegoti, Maikai. Diena pasitaikė nelengva.

Aš linktelėjau.

— Tu irgi eisi gulti, Rastonai?

— Kokia musė juos įgėlė, Maikai?

— Tikriausiai nervinasi.

— Taip, tikriausiai, — jo veidas nušvito. — Žinai ką, aš jiems pagrosiu. Negrojau nuo... nuo tos nakties. Norėčiau paskambinti, Maikai. Ką tu apie tai manai?

— Žinoma, pagrok.

Jis nusišypsojo ir išbėgo iš kambario. Girdėjau, kaip pastūmė taburetę ir pakėlė fortepijono dangtį, o kitą akimirką namą užliejo galinga klasikinės pjesės melodija. Atsisėdau ir ėmiau klausytis. Melodija skambėjo tai linksmai, tai rimtai. Jo pirštai skrajojo klavišais, paklusdami įmantriai fantazijai. Tokia muzika skatina mąstymą. Aš pridegiau naują cigaretę pirmosios nuorūka, klausinėdamas savęs, kaip muzika veikia žudiką. Ar jaučia jis pasibaisėjimą? O gal kiekviena nata — jo gedulingosios temos dalis? Susmilko trečia cigaretė, o aš vis laukiau, tyliai mąstydamas. Melodija pasikeitė, dar su-

skambo gyva, laisva daina be žodžių. Užgesinęs nuorūką atsistojau. Laikas pamatyti žudiką.

Aš pasukau rankeną, įėjau į koridorių ir uždariau paskui save duris. Žudikas padovanojo man šypseną, kurios prasmės nepajėgiau suprasti. Šypsena išreiškė ne depresiją, ne pralaimėjimą, o greičiau triumfą. Žudikas nedrįsta taip šypsotis. Varpų gaudesys mano galvoje stiprėjo kartu su muzika, pereinančia į audringą maršą. Aš tariau žudikui:

— Užtenka groti, Rastonai.

Melodija nenutrūko. Atvirkščiai, ji suskambo galingai, įkvepiančia jėga. Rastonas Jorkas kūrė savo simfonijai įžūlią uvertiūrą mirties tema. Joje buvo girdėti mano žingsnių, kai aš ėjau prie kėslo, ritmas. Tik man atsisėdus ir ištraukus iš dėklo pistoletą melodija ėmė tilti. Ji nuslopo ausį rėžiančiame minorinių akordų chaose.

— Vadinasi, jūs perpratote mane, misteri Hameri.

— Taip.

— Paskutiniuoju metu aš to ir tikėjausi.

Jis nesivaržydamas užmetė koją ant kojos, tik probėgšmais žvilgtelėjęs į mano pistoletą. Sukandęs dantis jaučiau, kaip manyje auga pyktis, grasindamas peržengti ribą, už kurios žmogus praranda savitvardą.

— Tu — žudikas, drauguži, — tariau aš. — Tu — kraujo ištroškęs, pakvaišęs mažas šunsnukis. Tai neįtikima tiek, jog aš ir pats vargiai galiu tuo patikėti. Tačiau tai tiesa. Tu puikiai viską suplanavai, drauguži. O kaipgi kitaip, juk tu — genijus. Aš užmiršau tai. Visi tai užmiršo. Tau tik keturiolika, bet tu nušluostytum nosį bet kuriam mokslininkui arba prezidentui.

— Dėkoju.

— Turi aštrų ir tikslų protą. Tavo sugebėjimas planuoti, gretinti ir numatyti nepaprastas. Aš sunkiau iš smegenų paskutinius syvus mėgindamas surasti žudiką, o tu tikriausiai juokeisi už šonų susiėmęs. Tu puikiai ži-

nojai, kas vyks po Jorko mirties: nusikaltimų ir smulkių asmeninių sąskaitų serija... Surink juos visus į krūvą ir išeis tokia šlykšti marmalynė, kad jos niekas nepajėgs išsrėbti. Bet ir nesėkmės atveju tau nebūtų tekę už viską sumokėti. O, ne... Tik ne tau. Išaiškėjus tiesai, visų blogiausia, kas galėjo laukti tavęs — tai nepilnamečių teismas. Tu juk viską apgalvojai, ar ne? Velniai rautų! Taip, tu dar vaikas, bet tavo protas — vyro. Todėl aš ir kalbu su tavimi kaip su vyru. Todėl ir nušauti tave galiu kaip vyrą.

Jis sėdėjo nė nekrusteldamas. Jei jis ir bijojo, tai išdavė tik tankiai pulsuojanti melsva gyslelė ant kaktos. Jo lūpose, kaip ir anksčiau, žaidė lengva šypsenėlė.

— Tu, genijus, tikriausiai laikei mane kvailiu, — tęsiau aš. Sulig kiekvienu žodžiu mano širdis plakė vis greičiau ir smarkiau, kol visą ją užliejo neapykanta. — Galiausiai aš pats ėmiau save laikyti kvailiu. Kaipgi kitaip? Vos tik kur pasisukdavau, ten įvykdavo kas nors negera, ir to niekaip negalėjau susieti su ankstesniais įvykiais, nors toks ryšys egzistavo. Gentas jaunesnysis ir Elis, broliai Greihamai. Kiekvienas stengėsi atsikąsti savąją pyrago dalį. Kiekvienas rūpinosi savo menka asmenine problema ir neturėjo jokio supratimo apie kitas. Palankesnės situacijos tau ir nesugalvosi. Bet nemanyk, kad aš elgiausi kvailai, Rastonai. Vienintelė mano padaryta kvailystė — tai, kad pavadinau tave Lanselotu. Jei man kada nors nusišypsos laimė sutikti gerąjį riterį, aš nuoširdžiai jo atsiprašysiu. Bet visur kitur aš veikiau ne taip jau kvailai. Sužinojau, kad Greindž kėlė grėsmę Jorkui... Galią jai suteikė tai, kad ji vienintelė žinojo apie kūdikių sukeitimą. Jorkas, senstantis mokslininkas, svajojo apie įpėdinį, kuriam galėtų perduoti savo žinias, bet jo sūnus mirė. Ir ką jis tada padarė? Jis paėmė tėvo nusikaltėlio vaiką, kuris būtų augęs nutekamajame griovyje,

ir padarė iš jo genijų. Bet ėjo laikas ir genijus pradėjo nekęsti savo įtėvio. Kodėl? Tik tu tai žinai.

Tu kažkaip išsiaiškinai savo gimimo aplinkybes. Tu žinojai, kad Jorko dienos jau suskaičiuotos ir kad Greindž grasino atskleisti paslaptį, jeigu jis nepaliks jai savo pinigų. Tavo tėvas — ar kaip jį dar pavadinti — irgi turėjo galvą ant pečių, o ne kopūstą. Jis pasiūlė Elis artimai susidraugauti su jo lesbiete padėjėja ir vėliau tą faktą panaudojo prieš Greindž. Jis pasiekė savo, bet va, Gento jaunesnioji sesuo papasakojo broliui, su kokiu pasiūlymu kreipėsi į ją Jorkas, ir vaikinas sumanė šantažuoti ir Greindž, ir Elis, kad nugriebtų savo kąsnį. Na ir maišalynė po to prasidėjo! Visi manė, kad įrodymus turiu aš, o vokas visą tą laiką gulėjo prie štai šios sienos. Ar prisimeni, kaip šovei į Roksi? Tu buvai savo kambaryje. Užmetei prie tavo lovos kabantį lasą ant kablio virš jos lango, atsispyręs pakibai ant virvės ir šovei pro stiklą. Jos kambaryje degė šviesa ir ji negalėjo nieko matyti pro langą, tačiau pati buvo idealus taikinys. Tu prašovei tik todėl, kad virvė lingavo. Tas įvykis visai išmušė mane iš vėžių. Neblogą spektaklį tu surengei, kai aš iškviečiau gydytoją. Tu ir jį apmulkinai.

Bet aš supratau viską, Rastonai. Tu įsimylėjai, įsimylėjai kaip protingas temperamentingas vyras. Smagu! Tu įsimylėjai savo guvernantę, — jo veidas aptemo. Gyslelė ant kaktos sutvinkčiojo smarkiau, o kumščiai susigniaužė. — Tu šovei į ją todėl, kad išvydai mus kartu ir tave užvaldė pavydas. Brolyti, kaip tu tikriausiai džiaugeisi, kai mane medžiojo farai, turintys įsakymą nušauti mane vietoje. Aš pamaniau, kad nustebsi, išvydęs mane lendantį pro langą. Tu išbalai, prisimeni? Tu pagalvojai, kad aš grįžau atsiskaityti su tavimi. Ar ne?

Jis glebiai linktelėjo, bet neištarė nė žodžio.

— Paskui tu sugalvojai, kaip išjudinti farus, ir nu-

vertei toršerą. Tavo genialus protas ir šįkart tavęs neapvylė. Tu žinojai, kad jie visi sulėks, išgirdę į šūvį panašų garsą. Gaila, kad man pavyko išnešti kailį, ar ne?

Jei aš pats nebūčiau tam tikros rūšies mokslininkas, man nebūtų pavykę išpainioti tokio galvosūkio. Leisk, aš papasakosiu apie savo nuotykius. Juk turi aibes laiko. Aš sučiupau vieną iš tavo žaidimų partnerių, tavo pagrobėją. Sumušiau jį iki sąmonės netekimo ir jis susiprato. Jo liežuvis atsirišo. Tokiuose dalykuose aš tikras mokslininkas. Jis buvo pasiruošęs kalbėti be galo, tik neturėjo ko pasakyti. Žinai, ko aš jo paklausiau? Aš paklausiau, kas toksai Meloris. Jis nepažinojo jokio Melorio. Nepažinojo dėl svarbios priežasties: nuo to laiko, kai neteko tavęs, tavo tėvas turėjo Nelsono pavardę.

Ne, jis nepažinojo jokio Melorio, ir vis dėlto, pasprukęs nuo grobikų ir grįžęs namo, pasakei, kad girdėjai Melorio pavardę. Tada, kai išmušiau tiesą iš to vargšo vyruko, aš ir supratau, kas žudikas. Tada ir suvokiau, kaip tu tai padarei. Kažkur name — paskui surasiu — tu slepi iš Greindž pavogtą informaciją ir įrodymus, jog tu — Melorio sūnus. Gal tai čekis, kurį Jorkas davė Mairai Greindž? Kažkokiu būdu tu suradai Melorį ir nusiuntei jam laikraščio iškarpą, dar pridėdamas patarimus, kaip tave pagrobti. Štai kodėl tos bibliotekos laikraštyje trūksta puslapio. Tu pats suorganizavai savo pagrobimą, tikėdamasis, jog toks smūgis pribaigs Jorką. Tau beveik pavyko. Tu apsvarstei viską, net pakeitei Henrio aspiriną migdomaisiais. Tu nebijojai pasekmių, nes tikėjai, jog sugebėsi pergudrauti paprastus mirtinguosius ir pasprukti iš katerio. Tavo užmačia vos nesužlugo, ir gaila, kad nežlugo.

Nepasiekęs savo tikslo, tu griebeisi žmogžudystės... Ir kokios žmogžudystės! Tai buvo tobulas nusikaltimas. Tu žinojai, kad Jorkas, išgirdęs Melorio pavardę,

iškart nuspręs, kad Greindž jį išdavė, ir puls keršyti. Kaip visada, tu atspėjai. Jorkas pasiėmė pistoletą, bet vargu ar būtų juo pasinaudojęs. Jis pasičiupo ginklą tik sau padrąsinti. Bilis girdėjo Jorką išvažiuojant, girdėjo ir mane, bet kaip iki miesto nusigavai tu? Tuoj pasakysiu. Garaže stovi motorinis dviratis. Garsas, panašus į kosėjimą, buvo jo variklio garsas. Pastebėjau, kad jis su duslintuvu. Taigi Jorkas turėjo pistoletą, tau irgi teko pasigriebti ginklą. Kirvuką mėsai kapoti. Kai aš tai suvokiau, susimąsčiau, kodėl tavęs niekas nepastebėjo, bet ne taip jau sunku visą laiką keliauti šunkeliais.

Rastonai, tu gimei po pikta laiminga žvaigžde. Po to, kai užtikai Jorką verčiant Greindž butą ir perskėlei jam kiaušą, viskas krypo tau naudinga linkme. Visi tiesiog pasiuto, stengdamiesi atsiplėšti Jorko palikimo gabalą. Netgi Dilvikas. Parsidavėlis faras, dirbantis Meloriui. Tavo tikrajam tėvui reikėjo protekcijos, ir Dilvikas pasimaišė kaip tik laiku. Dilvikas greičiausiai kai ką nuspėjo, nors visko nežinojo, ir surikiavo žaidimą taip, kad apsaugotų Melorį nuo kitų, o pats melžtų iš jo pinigus. Bet jis persistengė. Dilvikas negyvas, o jo parsidavėlių šutvė pateko ten, kur jai ir vieta, — vėsinasi kalėjime.

Bet kurgi tu? Tu... žudikas. Tu sėdi čia ir klausaisi, nė kiek nesijaudindamas. Ir kodėl turėtum jaudintis? Treji ar ketveri metai psichiatriniame kalėjime... Paskui įrodysi, jog tu normalus, ir visi keliai atviri — eik ir vėl žudyk. Tavo ir Greindž etika vienoda. Ji tikriausiai mėgo savo profesiją. Taip mėgo, jog nepraleido savo šanso padaryti karjerą, padėjo Jorkui, o paskui privertė jį suteikti jai mokslinį pripažinimą.

O tu... planavai išlįsti sausas iš vandens, blogiausiu atveju — stoti prieš teismą. Gal lygtinai tave netgi nuteistų. Aišku, kodėl gi ne? Atvejis, aiškus kiekvienam psichiatrui. Tavo smegenys neatlaikė tokio įtempto mokymosi krūvio. Na, tu ir galva! Elektros kėdė tikrai ne

tau. Gal pora metelių ir iškris iš tavo gyvenimo, bet negi tai bėda? Tu ir taip aplenkei savo amžių dvidešimčia metų. Ar toks buvo tavo planas? Cha!

Ne, bičiuli, žaidimas baigsis kitaip. Atleisk, bet jei įstatymas tau parankus, teks sukurti naują įstatymą. Aš jį jau sugalvojau. Žinai kokį?

Jis vis šypsojosi tokia išraiška, lyg stebėtų eksperimentą triušių narve.

— Gerai, aš tau pasakysiu. Bet kuris mažas genijus, nužudęs žmogų ir besitikįs išsisukti nuo bausmės, vis tiek turės atsakyti.

Tyčia neskubėdamas atlaužiau pistoleto saugiklį. Jo akys juodavo lyg dvi mažos neįžvelgiamos sietuvos. Nežinojau, ar man patiks šis darbas. Dar nebuvo tekę šaudyti mažų genijų.

Rastonas pirmąkart prabilo:

— Maždaug prieš valandą numačiau tokią galimybę, — aš nevalingai įsitempiau. Neišmanau kaip, bet beveik atspėjau, ką jis dabar pasakys. — Kai aš apkabinau jus, džiaugdamasis stebuklingu sugrįžimu, ta pačia proga ištraukiau iš jūsų pistoleto dėtuvę. Stebiuosi, kaip jūs nepajutote svorio skirtumo.

Ar jums kada norėjosi kaukti? Mano ranka virpėjo iš pykčio. Užčiuopęs tuščią įdubą vietoj dėtuvės nusikeikiau. Aš taip baiminausi atsitiktinio šūvio, kad net neįvariau į vamzdį šovinio.

O Rastonas įkišo ranką už pakišalo natoms ir ištraukė trisdešimt antrojo kalibro pistoletą. Jis vėl šypsojosi. Jis velniškai gerai žinojo, ką aš galvoju. Akimoju galėjau tapti eiliniu lavonu. Jis meiliai perbraukė ranka ginklą, atlaužiamas gaiduką.

— Nedaryk staigių judesių, Maikai. Ne, aš nenusiteikęs į jus šauti, bent jau kol kas. Kaip matote, mano kuklūs fokusininko sugebėjimai šįkart pravertė... taip

pat, kaip ir sugebėjimas atrakinti spynas. Aš mokiausi ne vien klasikinių mokslų. Laisvu laiku domėjausi įdomesniais dalykais.

Pastumkite savo krėslą štai ten, taip man bus patogiau jus stebėti. Taip, gerai. Manau, jūs nusipelnėte komplimentų. Atvirai kalbant, nesitikėjau, jog kas nors sugebės išnarplioti tą painiavą. Man atrodė, kad veikiu sėkmingai, bet dabar matau, jog patyriau dalinę nesėkmę. Beje, nedarykite skubotų išvadų. Jei jūs perduosite mane policijai ir pateiksite įtikinamus įrodymus, mane, kaip ir sakėte, teis kaip nepilnametį. Aš niekada neprisipažinsiu, kad iš esmės esu suaugęs, ir gausiu nedidelę bausmę, o gal būsiu nuteistas lygtinai.

Arba, Maikai, ir tai gana realus "arba", — aš galiu jus nudėti ir pareikšti, kad gyniausi. Jūs įėjote įniršęs, smogėte man. Aš pačiupau pistoletą, iškritusį iš jūsų kišenės, — jis kilstelėjo trisdešimt antrąjį, — ir nušoviau jus. Paprasta? Kas tuo suabejos, ypač turint omenyje jūsų temperamentą... ir mano amžių? Todėl sėdėkite ramiai ir aš jūsų nenušausiu, bent jau kurį laiką. Pirmiau aš noriu pakeisti jūsų klaidingą kai kurių dalykų interpretavimą.

Aš aplenkiau savo amžių ne keleriais metais. Skirtumas — trisdešimt, o gal ir daugiau metų. Aš — keturiolikmetis, bet jau pragyvenau apie penkiasdešimt metų. Dieve, koks tai nykus apgailėtinas egzistavimas! Jūs matėte mano mažytę mokyklą, bet kokias padarėte išvadas? Kvaily, jūs nieko nesupratote. Jūs nematėte elektrinių ir mechaninių prietaisų, sukurtų vieno iš žymiausių pasaulio mokslininkų. Ne, jūs išvydote kažkokius daiktus ir nesukote sau galvos dėl jų paskirties, — jis patylėjo, niekinamai šypsodamasis. Ar matėte kada antis, maitinamas prievarta, kad kepenėlės būtų didesnės ir mėsa skanesnė? Įsivaizduokite, jog kažkas panašaus daroma su smegenimis.

Įsivaizduokite mokymo procesą, spartinamą skausmo. Kankinimai, atliekami meistriškai, priverčia sąmonę daryti viską.

O, žinoma, manyta, kad aš nieko nejaučiu. Tai vykdavo, kai aš būdavau be sąmonės, ir tik pasąmonė reaguodavo į milžinišką spaudimą, kai į smegenis liedavosi didžiuliai kiekiai informacijos. Kaip toms antims, kurioms pro piltuvėlį pila į gūžį ir skrandį maistą, nori jos to ar ne.

Bet kas gali pasakyti, kaip reaguoja smegenys, priverstos taip smarkiai tobulėti? Kas nutinka taip stimuliuojamam sudėtingam mąstymo mechanizmui? Kokių naujų reakcijų pasitaiko... kokių atsipalaidavimo būdų žmogus ieškos, kovodamas su pabaisomis, besiveržiančiomis į jo sąmonę?

Štai kaip aš tapau tuo, kuo esu... bet kiek sužinojau! Pažengiau netgi toliau, nei buvo tikėtasi... daug toliau už klasikinius mokslus ir matematiką, kurių jis norėjo į mane prikimšti. Aš gilinausi į kriminologiją, misteri Hameri, išanalizavau tūkstančius nusikaltimų, padarytų praeityje, ir kai perpratau šią mažą paslaptį, žinojau, ką turiu daryti...

Aš surinkau duomenis ir sudariau planą. Mes su jumis judėjome beveik lygiagrečiai. Jūsų skvarbus protas, sukoncentruotas nusikaltėlio veiksmams suprasti, analizuoti ir rekonstruoti, jūsų glaudus ryšys su policija ir daugiametė patirtis padėjo jums pasirinkti tikslų kursą ir pasiekė tikslą kartu su manimi, — jis kreivai šyptelėjo. — Nors, tiesą sakant, aš jus truputį aplenkiau, — Rastonas mostelėjo galva į savo pistoletą. — Juk šiuo metu aš užimu daug palankesnę poziciją.

Norėjau atsistoti, bet jis kilstelėjo pistoletą.

— Prašau likti vietoje! Aš nesakiau, kad nešausiu į jus. Išklausykite mane, — aš vėl atsisėdau. — Taip, misteri

Hameri, jei būčiau turėjęs dar keletą dienų viskam apmąstyti, jūsų sunkus triūsas būtų nuėjęs perniek. Nors ėmiausi kruopščių atsargumo priemonių, jūs mane išryškinote, bet vis dėlto turiu puikų šansą išsaugoti gyvybę ir laisvę. Ar jums taip neatrodo? — aš linktelėjau. Jis sakė tiesą. — Bet kokia man iš to nauda? Ar galite atsakyti? Kas man iš to? Ar mergina, kurią aš myliu, taps mana?.. Ar pamils ji mane? Ją nupurtys vien mintis apie tai. Pamilti vaiką, turintį suaugusio protą ir berniuko kūną? Kokia moteris manęs norės? Metams bėgant mano kūnas subręs, bet protiniai sugebėjimai padidės dešimteriopai. O visuomenė? Ar žinote, kaip reaguos visuomenė? Ji žvelgs į mane kaip į išsigimėlį. Tikriausiai aš galėčiau demonstruoti savo sugebėjimą žaibiškai atlikti aritmetinius veiksmus cirke. Štai ką man padarė tas žmogus! Štai ką man padarė jo mechanizmai ir beprotiškos idėjos! Jis sumaigė mano gyvenimą ir numetė į mokslo nasrus. Kaip aš jo nekenčiu! Troškau priversti jį kentėti taip, kaip kentėjau aš.

Ar jautėte kada nors, kad jūsų smegenys dega? Ar zondavo jūsų kaukolę elektros išlydžiais, pririšę jus prie kėdės? Aišku, ne! Jūs savimi patenkintas eilinis žmogelis ir galite vaikytis nusikaltėlius bei žmogžudžius. Jūs bijote tiktai mirties. O aš bijojau mirti dar negreit. Jūs nesuvokiate, koks nepakenčiamas žmogaus kūnas. Jis — tarsi galinga mašina, pati save maitinanti ir užgydanti savo žaizdas, bet protas dar galingesnis. Tas paprastas pilkos masės gumulėlis po plonu kauliniu sluoksniu, kuris atrodo taip taikiai, gulėdamas stiklainyje su formaldehidu, turi tokią galią, kurios mes dar net ne tik nesugebame panaudoti, bet ir suvokti. Jis sukuria skausmą. Suprantate... Jis sukuria skausmą, ir kūnas vaitoja nuo nepakeliamų kančių, ir šis procesas — visai ne fizinis. Skausmas stimuliuoja smegenų veiklą tokiais tempais, kokių normalus

žmogus net negali įsivaizduoti. Aš tai patyriau savo kailiu. Mano protas buvo prievartaujamas. Jis tai vadino mokymu, bet lygiai taip pat sėkmingai žinias į mano smegenis galėjo pumpuoti kompresorius — būčiau jutęs tą patį. Aš kentėjau, kaip nėra kentėjęs joks kankinys jokiais laikais.

Jūsų išraiška keičiasi, misteri Hameri. Matau, jog tikite manimi. Kaipgi kitaip... tai tiesa. Nors jūs tikite, bet suprasti niekada nesugebėsite. Aš matau, kad šią minutę jūs pakeitėte savo sprendimą. Jūs pateisinate mano poelgius, aš juos irgi pateisinu. Bet prisiekusieji, jei jiems visa tai papasakočiau? Teisėjai? Arba publika? Ne, jie nepajėgs suprasti, kokį pragarą aš perėjau.

Berniūkščiui kalbant, įvyko keista metamorfozė. Jo vaikiška veido išraiška pranyko, ir dabar jis man priminė diktatorių, rėžiantį vieną iš siautulingų savo kalbų. Jo raumenys įsitempė, venos ir sausgyslės virpėjo po švelnia plona oda, o akys plieskė tuo vidiniu įniršiu, kuris graužė jo širdį.

Jis nutilo, įsmeigęs į mane akis, bet aš jaučiau, kad iš tikrųjų jis manęs nemato.

— Jūs neklydote, misteri Hameri, — vėl prabilo jis įtemptu balsu, — aš mylėjau savo guvernantę, tiksliau... aš myliu mis Melkom. Myliu nuo tos akimirkos, kai ji čia pasirodė, — ir lengvutė šypsena perbėgo jo lūpų kampučiais. — Taip, misteri Hameri, meilė. Ne vaiko, bet vyro meilė. Taip mylėti moterį galite jūs... arba bet kuris normalus vyras.

Staiga silpnutė šypsena dingo ir jo akys tapo tuščios bei šaltos.

— Štai ką man padarė tas žmogus. Jis padarė klaidą, galbūt nesitikėjo tokio savo bandymo rezultato. Deja, eksperimento metu smarkiai tobulėjo ne tik mano protas, ne tik didėjo intelektualinis potencialas... iki geni-

jaus lygio, bet kartu augo ir mano emocijų skalė. Aš lioviausi buvęs berniukas.

Aš — vyras, misteri Hameri. Visais atžvilgiais, išskyrus išorinį apvalkalą ir chronologinį amžių, aš — vyras. Įsimylėjęs vyras vaikiško kūno narve. Ar galite tai suvokti? Ar galiu aš pasiūlyti savo meilę tokiai moteriai kaip Roksi Melkom? O, ji galbūt supras, bet niekada neatsakys tokia pat meile. Ji jaus man tik gailestį. Tik pagalvokite... gailestį! Štai ką man padarė tas šunsnukis!

Jis spjaute išspjovė tą žodį. Veidą perkreipė ankstesnė neapykanta ir nervinis susijaudinimas, tuščios akys žvelgė pro mane kiaurai. Taip atrodo žmogus, jau nebeįstengiantis valdyti savo jausmų protrūkio. Man liko vienintelis šansas. Lėtai pariečiau kojas po savimi, stengdamasis nepatraukti jo dėmesio. Tikriausiai susilauksiu kulkos, bet ar man tai pirmiena? Jei nepadarysiu klaidos, galbūt suspėsiu pačiupti pistoletą ir išvengti mirtino šūvio. Vienintelis šansas. Mano pirštai sugniaužė kėslo ranktūrius, pečių raumenys įsitempė, ruošdamiesi šuoliui. Ir visą laiką nugarą smaigstė lediniai baimės pirštai, nes puikiai žinojau, ko sulauksiu, jei nespėsiu perskrieti per visą kambarį iki jo.

— Aš priverstas gyventi tik savo susikurtame pasaulyje, misteri Hameri, joks kitas manęs priims. Tokiam nuostabiam kūriniui... tokiai būtybei kaip aš žmonių pasaulyje vietos neatsiras.

Jo akys staiga įgavo prasmingą išraišką. Dabar jis matė mane, matė, ką aš darau. Didžiuoju pirštu atlaužė pistoleto gaiduką. Už jo vyzdžių, tapusių beveik bespalviais, šmėkščiojo kažkokia beprotiška mintis, deginanti jam smegenis.

Rastionas Jorkas netikėtai pažvelgė į mane. Jis netgi šyptelėjo silpna, pavargusia šypsena ir pistoletas krustelėjo jo rankoje.

— Taip, — pakartojo jis, — mano genialūs sugebėjimai niekam nereikalingi.

Jis pirmasis suprato būtybės, vadinamos Rastonu Jorku, beprasmiškumą. Jis vėl nusišypsojo, nenukreipdamas nuo manęs pistoleto. Laiko nebeliko. Veik dabar, dabar! Tu turi tiktai sekundę.

Jis matė mane ir šypsojosi, žinodamas, ką aš rengiuosi daryti.

— Seras Lanselotas, — švelniai sumurmėjo jis.

Nespėjus amn pašokti nuo kėslo, Rastonas Jorkas pasuko pistoletą, įkišo vamzdį sau į burną ir spustelėjo gaiduką.

Spillane, Mickey
Sp31 Genijus: detektyvinis romanas/ Mikis Spileinas; [iš rusų kalbos vertė J. Rasimavičienė]. — Kaunas: Tyrai, 2000. — 224 p. — (Pasaulio detektyvo meistrai)

ISBN 9955-01-038-X

Pagrobtas keturiolikmetis berniukas. Nužudytas turtingas mokslininkas — jo tėvas.

"Blogiau nebūna. Mane bandė nudėti. Beje, pagal įstatymą. Aš sukėliau įtarimą, persekiodamas farą tamsiu keliu su išjungtais žibintais, o kai man įsakė sustoti, pasipriešinau. Vieną paklojau aš, o kitas paspruko ir gali apie tai papasakoti. Vadinasi, mane pričiupo," — sunkiai mintijo Maikas Hameris, privatus seklys. Šį kartą stiprus ir energingas profesionalas susidūrė su lygiaverčiais priešininkais. Įvykiai vis dėlto nėra spontaniški, kaip galėtų atrodyti iš pirmo žvilgsnio. Kas vadovauja šiai gerai apgalvotai operacijai?

UDK 820(73)-3

Mickey Spillane

GENIJUS

Detektyvinis romanas

Redaktorė *G. Privedienė*
Viršelis *Leidyklos "Tyrai"*

SL 250. 7 sp. l. Užsak. Nr. 27
Leidykla "Tyrai", A. Jakšto g. 8, 3000 Kaunas
Iš užsakovo pateiktų pozityvų spausdino AB spaustuvė
"Spindulys", Gedimino g. 10, 3000 Kaunas

"Blogiau nebūna. Mane bandė nudėti. Beje, pagal įstatymą. Aš sukėliau įtarimą, persekiodamas farą tamsiu keliu su išjungtais žibintais, o kai man įsakė sustoti, pasipriešinau. Vieną paklojau aš, o kitas paspruko ir gali apie tai papasakoti. Vadinasi, mane pričiupo," - sunkiai mintijo Maiklas Hameris, privatus seklys.

Šį kartą stiprus ir energingas profesionalas susidūrė su lygiaverčiais priešininkais. Įvykiai nėra spontaniški, kaip tai galėtų atrodyti iš pirmo žvilgsnio. Kas vadovauja šiai gerai apgalvotai operacijai ?

ISBN 9955-01-038-X